

အစိုးရအဆင့်မြင့်အရာရှိကိုများအတွက် လိုအပ်သော ICT ဆိုင်ရာပညာရပ်

၁၃

ပြည့်စုံသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ
အသုံးပြုမှုဆက်နွယ်ပုံ

Usha Rani Vyasulu Reddi

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ
အာရုံပစ္စိတ် ဗဟိုသင်တန်းဌာန

အစိုးရအဆင့်မြင့်အရာရှိပြိုံးများအတွက် လိုအပ်သော ICT ဆိုင်ရာပညာရပ်

(ဘာသာရပ်-၁) ပြည့်စုံသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ အသုံးပြုမှု ဆက်နွယ်ပုံ

ဤဘာသာရပ်စာအုပ်ကို The Creative Commons Attribution 3.0 License အရ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုထားပါသည်။ လိုင်စင်မိတ္တာကို <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0> တွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသော အယူအဆများ၊ သရဲပ်ဖော်ပုံများနှင့် ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ စာရေးသူ၏ တာဝန်သာဖြစ်ပြီး ငှုံးတို့ကို ကုလသမဂ္ဂ၏အမြင်နှင့် အတည်ပြုချက်များအဖြစ် မမှတ်ယူသင့်ပါ။

ယခုအသုံးပြုထားသည့် အသုံးအနှစ်းများနှင့် ဖော်ပြချက်များသည် နိုင်ငံများ၏ အဆင့်အတန်း၊ ပိုင်နက်၊ မြို့တော် သို့မဟုတ် နယ်မြေ၊ အခွင့်အာဏာတို့နှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ နယ်ခြားဒေသ၊ နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှုးချုပ်ရုံး၏ အယူအဆကိုထုတ် ဖော်ပြသခြင်းဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။

ကုမ္ပဏီအမည်များ၊ စီးပွားရေးထုတ်ကုန်များနှင့် ပတ်သက်သော ဖော်ပြချက်များသည်လည်း ကုလသမဂ္ဂ၏ ထောက်ခံအတည်ပြုချက်များ ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ

ကုလသမဂ္ဂ - အာရုပစိစိတ်ပုံးပို့သင်တန်းဌာန (UN-APCICT)

Bonbudong | Songdo နည်းပညာအဆောက်အအုံ တတိယထပ်

၂-၅၀ Songdo-dong | Yeonsu-gu | Incheon မြို့

ကိုရှိုးယားသမ္မတနိုင်ငံ

တယ်လီဖုန်း: +82 32 245 1700-02

ဖက်စဲ +82 32 245 7712

အီးမေးလ် Info@unapcict.org

<http://www.unapcict.org>

မူဝါဒခွင့်။

နိုင်ငံတကားပြုစာအုပ်နံပါတ်။ UN-APCICT 2009

978-89-955886-0-4 [94560]

ဒီဇိုင်းနှင့်အပြင်အဆင်။ Scandinavian ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးကုမ္ပဏီလီမိတက်နှင့် သုံးပွင့်ဆိုင် စတုဒ္ဓိယို့

ပုံနှိပ်သည့်နိုင်ငံ။ ကိုရှိုးယားသမ္မတနိုင်ငံ

ဥယျာဉ်

၂၁ ရာစုံ ဆက်စပ်ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေသော ကမ္မာကြီးတွင် လူသားများအချင်းချင်း အပြန်အလှန် မြို့ခိုးထားမှုများ တိုးပွားလာနေသည့် ရာစုံနှစ်အဖြစ် မှတ်ယူကြပါသည်။ ကမ္မာပေါ်တွင် နည်းပညာအသစ် များ၊ သိသင့်သိတိက်သည့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာများ တိုးပွားဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိရာ လူသိန်း ပေါင်းများစွာအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ပွင့်လန်းနေသည့် ကမ္မာကြီးဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းနည်းပညာ များနှင့် အသိပညာများက လူတို့၏ဘဝကို သိသိသာသာ မြင့်တင်နိုင်ပြီး ဆင်းခဲ့မှုလျှော့ချရေးကို အထောက် အကြပ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော လူအချင်းချင်း မြို့ခိုးထားမှု တိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ အပြန်အလှန် တန်ဖိုးထားမှုများ၊ တာဝန်ယူမှုများနှင့် လူသားအားလုံး အကျိုးဝင်သည့် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ ရှိနေမှုသာ လူသားတိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ရရှိခံစားနိုင်သည့် ကမ္မာကြီးဟု ဆိုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အာရုံပစီဖိတ်ဒေသသည် မကြာသေးမြို့နှစ်များအတွင်း ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုလာခဲ့သည့် အလောက် ထိပ်တန်းဒေသတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံတကာတယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးသမဂ္ဂ၏ အဆိုအရ ဤဒေသတွင်တယ်လီဖုန်းသုံးစွဲသူ(၂)billion ကျော်နှင့် Mobile ဖုန်းသုံးစွဲသူ(၁.၄)billion ကျော် ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် နှစ်လယ်မတိုင်မီ တရာတ်နှင့် အိန္ဒိယ နှစ်နိုင်ငံတည်း၌ တစ်ကမ္မာလုံးသုံးစွဲ သည့် Mobile ဖုန်းအရေအတွက်၏ လေးပုံတစ်ပုံရှိခဲ့ပါသည်။ အာရုံပစီဖိတ်ဒေသသည် ကမ္မာ့ Internet အသုံးပြုသူဦးရေ၏ (၄၀)ရာခိုင်နှုန်းရှိဖြိုး ကမ္မာ့ Internet ရွေးကွက်၏ (၃၉)ရာခိုင်နှုန်းကို ပိုင်ဆိုင်သည့် အကြီးဆုံးရွေးကွက်ဒေသကြီး ဖြစ်ပါသည်။

နည်းပညာများ လျှင်မြန်စွာ တိုးတက်လာခြင်းကြောင့် နည်းပညာကွာဟာချက် ပျောက်ကွယ်သွားမည်လားဟု အများကသိလိုလာကြပါသည်။ ဤမေးခွန်းအတွက် မပျောက်ကွယ်နိုင်သေးပါဟု ဖျောမည်ဖြစ်ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ကမ္မာ့ထိပ်သီးအစည်းအဝေး (WSIS) ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် Geneva ၌ ကျင်းပခဲ့ပြီးနောက် (၅)နှစ်ကြာသည့်တိုင်အောင် ဒေသတွင်း အဓိက Internet သုံးစွဲသူများ၏ အားကျလောက်ဖွယ်နည်းပညာဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုများနှင့် သန္တာန်ချမှတ်မှု များရှိခဲ့သော်လည်း လူအများစု အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲသားများသည် အခြေခံဆက်သွယ်ရေးကိုပင် သုံးစွဲနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။

အဓိကအားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲကျွန်းထုနိုင်ငံများနှင့် ကုန်းတွင်းပိတ် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ အပါအဝင် ဒေသတွင်း (၅၅) နိုင်ငံကျော်တွင် လူဦးရေ(၁၀၀)၌ Internet အသုံးပြုသူ (၁၀)၆၇ဦးအောက် လေ့လာနည်းနေပြီး ယင်းအသုံးပြုသူများမှာလည်း မြို့ကြီးများ၏သာ ရှိနေပါသည်။ သို့သော ဒေသတွင်းဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံအချို့တွင် လူဦးရေ (၁၀၀)လျှင် Internet အသုံးပြုသူ (၈၀)ကျော် ရှိနေပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအကြား broadband Internet အသုံးပြုမှု ကွာခြားချက်မှာ ပို၍ပင်သိသာထင်ရှားနေပါသည်။

ဒေသတွင်း နည်းပညာကွာဟာချက်ကို ပေါင်းကူးဆက်သွယ်ပေးရန်နှင့် အားလုံးအကျိုးဝင်သော လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ICT အလားအလာကောင်းများကို ရရှိခံစားနိုင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ များမှ မူဝါဒချမှတ်သူများအနေဖြင့် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များချမှတ်ရန်၊ မူဝါဒများကို ပြုဌာန်းရန်၊ တရား ဥပဒေနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းဆိုင်ရာ အညွှန်းဘောင်များ ချမှတ်ရန်၊ ဘဏ္ဍာဏ္ဍာင်များ ခွဲဝေရန်နှင့် နိုင်ငံသား များအကြား ICT စွမ်းရည်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေပြီး ICT လုပ်ငန်းကမ္မာ့ကို တိုးတက်စေမည့် အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ပေါ်စေရန်အတွက် ပုံပိုးကူညီမှုများပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ကမ္မားထိပ်သီးအစည်းအဝေး၏ လုပ်ငန်းစီမံချက်တွင် "လူတစ်ဦးချင်းအား လိုအပ်သည့် ကျမ်းကျင်မှုများနှင့် အသိပညာများ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ပေးအပ်သင့်ကြောင်း၊ သို့မှသာ သတင်းအချက်အလက်လူအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပညာရှုံးဆောင်စီးပွားရေးနှစ် ကို နားလည်သိမ်္မားဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိခံစားစေနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း" ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤရည်မှန်းချက်သို့ ရောက်ရှိရန် ICT ပညာရှင်များနှင့် ကျမ်းကျင်သူများပါဝင်သည့် အင်အားစုကြိုးတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ရေးကို အလေးပေးလျက် စွမ်းရည်တည်ဆောက်မှုနယ်ပယ်တွင် နိုင်ငံ တကာနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုလိုအပ်ကြောင်း လုပ်ငန်းစီမံချက်က တောင်းဆိုနေပါသည်။

အဆိုပါလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT ဆိုင်ရာ အာရုံပစီဖိတ် ပဟိုသင်တန်းဌာန (APCICT) က ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT ဘက်စုံသင်ရှိး ညွှန်းတမ်းဖြစ်သည့် အစိုးရအဆင့်မြင့်အရာရှိကြိုးများအတွက် ICT ပညာရပ်သင်ရှိးညွှန်းတမ်းကို ရေးဆွဲခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသင်ရှိးညွှန်းတမ်းတွင် လက်ရှိအနေဖြင့် သီးခြားစီ ပြုစုထားသော်လည်း အပြန်အလှန် ဆက်စပ်နေသည့် ဘာသာရပ် (၈) ခု ပါဝင်ပါသည်။ သင်ရှိး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မူဝါဒချုပ်သူများအား ICT လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ စီမံကိန်းချုပ်သူတွင်လည်းကောင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်လည်းကောင်း ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် လိုအပ်သည့် အသိပညာနှင့် ကျမ်းကျင်မှုများကို ပေးအပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

UN APCICTသည် ကုလသမဂ္ဂ အာရုံပစီဖိတ်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ကော်မရှင် (ESCAP)၏ ဒေသတွင်း သင်တန်းဌာနကြိုး(၅)ခုအနက် တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဤကော်မရှင်သည် ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၊ စံသတ်မှတ်ခြင်း၊ စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်း၊ ဒေသဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အသိပညာမှုဝေခြင်း တို့ဖြင့် အာရုံပစီဖိတ်ဒေသအတွင်း အားလုံးအကျိုးဝင်သော လူမှုစီးပွားရေး စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မြင့်တင်ပေးပါသည်။ အခြားသော ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံအလိုက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၊ ဆက်စပ်ပါဝင် လုပ်ကိုင်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အာရုံပစီဖိတ်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်သည် နိုင်ငံများအား သင်ရှိးဘာသာရပ်များကို ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း၊ ညိုနိုင်း ပြပြင်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အာရုံပစီဖိတ်သင်တန်းဌာနမှ တစ်ဆင့် ထောက်ပံ့ကူညီ မူပြုရန် တာဝန်ယူထားပါသည်။ ထိုပြင် နိုင်ငံများက အလယ်အလတ်နှင့် အစိုးရအဆင့်မြင့်အရာရှိကြိုးများ၊ အတွက် နိုင်ငံအလိုက်နှင့် ဒေသအတွင်းပြုလုပ်သည့် ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ယင်းဘာသာရပ်များကို ပုံမှန်ပို့ချ ရာတွင်လည်း ထောက်ပံ့ကူညီပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ နိုင်ငံများအား တည်ဆောက်ပြီးဖြစ်သော စွမ်းရည် နှင့်ရရှိပြီးသော အသိပညာများမှတစ်ဆင့် ICT ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို တိုးတက်သီးမြင်နားလည်လာစေပြီး ခိုင်မာသောကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များသို့ အရောက်လှမ်းနိုင်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

Noeleen Heyzer

ကုလသမဂ္ဂ လက်ထောက်အတွက်ထွေအတွင်းရေးမှုးချုပ်နှင့်
အာရုံပစီဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးကော်မရှင် အမှုဆောင်အတွင်းရေးမှုး

အမှာ

အစိုးရအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအတွက် ICT ပညာရပ်သင်ရှိုံးညွှန်းတမ်း ဘာသာတဲ့များ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းစဉ်သည် တိတုင်ဆန်းသစ်မှုများပါဝင်ပြီး ထူးခြား အဲ့သွေ့ဖွေ့ဖွေ့ကောင်းသည့် အတွေ့အကြံစစ်စစ်ဖြစ်ပါသည်။ သင်ရှိုံးညွှန်းတမ်းသည် ICT အရည်အသွေး တည်ဆောက်ရာတွင် ကွာဟာချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရှုသာမက လုပ်ငန်းစဉ်ရေးဆွဲချမှတ်သူများနှင့် လူအများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုတို့မှုတစ်ဆင့် သင်ရှိုံးညွှန်းတမ်းတိုးတက်မှုအတွက် လမ်းသစ်ဖွှင့်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

သင်ရှိုံးညွှန်းတမ်းသည် APCICT ၏ အရေးကြီးဆုံးနှင့် အကောင်းဆုံးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပြီး အောက်ပါတို့မှုရရှိသည့် ရလဒ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်-

- ဒေသတွင်းနိုင်ငံ(၂၀)ကျော် ပါဝင်သည့် လိုအပ်ချက်များကို ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အစိုးရအရာရှိများ၊ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ အဖွဲ့ဝင်များ၊ ပညာရှင်များ၊ ပညာပေးသူများနှင့် တိုင်ပင်ဆွဲးနွေးခြင်း၊
- လက်ရှိဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများ၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များကိုနက်ရှိရှင်းရှိင်း သုတေသနပြုဆန်းစစ်ခြင်း၊
- UN APCICT ဒေသအလိုက်နှင့် ဒေသခွဲအလိုက်ကြိုးမှုး ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် ဆွဲးနွေးပွဲများသို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသော သင်တန်းသားများထံမှ ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများ၏ အသုံးဝင်မှု ဆီလော်မှု၊ သင်ကြားပို့ချသည့် နည်းစနစ်တို့နှင့် ပတ်သက်၍သုံးသပ်အ ကြံပြုမှုများဖြင့် တုန်ပြန်ထောက်ကြခြင်း၊
- ICTD နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ထိပ်တန်းကျမ်းကျင် ပညာရှင်များအကြား သင်ရှိုံးညွှန်းတမ်းအပေါ် အလေးဂရုပြုလျက် နှဲနှဲစပ်စပ် ပြန်လှန်သုံးသပ်မွမ်းမံခြင်း။

ဒေသတွင်းနေရာအနဲ့အပြားတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ICTD သင်ရှိုံးဆိုင်ရာ ဆွဲးနွေးပွဲများက နိုင်ငံအသီးသီးမှ တက်ရောက်သူများအကြား အတွေ့အကြံနှင့် အသီပညာများ ဖလှယ်နိုင်ရန် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများကို ရရှိစေပါသည်။ ယင်းဆွဲးနွေးပွဲအစီအစဉ်များသည် ICTD သင်တန်းဆင်းများအား ဘာသာရပ်များ ဖွဲ့စည်းပုံဖော်ရေးတွင် အဓိကအခန်းမှ ပါဝင်သူများ ဖြစ်လာစေပါသည်။

နိုင်ငံအလိုက် ကနဦးသင်ရှိုံးဘာသာရပ်(၁)ခု ပေါ်ထွက်လာရေးသည် လက်ရှိပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအသစ်များ တည်ဆောက်ခြင်းကို တိုးတက်ခိုင်မှာစေသည့် အဓိကလုပ်ငန်းစဉ်၏ အစပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဒေသတွင်း ICTD ဆိုင်ရာ မူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် လိုအပ်သည့်အရည်အသွေးများကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ UN APCICTသည် နိုင်ငံအလိုက် သင်ရှိုံးညွှန်းတမ်းများ ပေါ်ထွက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာအကြေအညီများ ပေးအပ်ခြင်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဂင်းသည် သင်တန်းကြာန၏ အဓိကချုံးကပ်နည်းဖြစ်ပြီး ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် သင်ရှိုံးညွှန်းတမ်းကို မူဝါဒချမှတ်သူများအားလုံးထံ သေချာစွာရောက်ရှိစေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ UN APCICT သည် ဗဟို၊ ပြည်နယ်နှင့် နယ်မြေအဆင့်အစိုးရများနှင့် ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ပြီးဖြစ်သော ဒေသအဆင့် သင်တန်းကြာနများ၊ နိုင်ငံအလိုက်သင်တန်း ဌာနများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် သင်ရှိုံးဘာသာရပ်များကို မိမိတို့နိုင်ငံ အခြေအနေနှင့် လိုက်လျော့ညီတွေ့ဖြစ်အောင် ပြပိုင်မွမ်းမံခြင်း၊ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းနှင့် သင်တန်းဖွင့်လှစ်ပို့ချခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရည်အသွေးများ တိုးပွားရန်စေမည်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံများ၏လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကိုလည်း ထည့်သွင်း

စဉ်းစားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိသင်ရှိးဘာသာရပ်များ၏ အကြောင်းအရာနှင့်နက်နဲ့မှုကို တိုးခဲ့ရန်နှင့် ဘာသာရပ်အသစ်များ ပြုစုဖော်ထုတ်ရန်အတွက်လည်း စီမံချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ထိုပြင် ၂၁ APCICT သည် သင်ရှိးညွှန်းတမ်းပါ အထိပညာများကို ဒေသတွင်းပြည်သူများထံ ပိုမိုကျယ်ပြန်စွာ ရောက်ရှိစေရန် ချုပ်းကပ်နည်းမျိုးစုံအသုံးပြုပြီး ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိပါသည်။ ဒေသအလိုက်နှင့် နိုင်ငံအလိုက် သင်ရှိးများကို အသုံးပြုပြီး လူချင်းတွေ့ဆုံး မျက်နှာချင်းဆိုင် သင်ကြား ပိုချုခြင်းများအပြင် ၂၁ APCICT ၏ online မှ သင်ယူနိုင်သော သင်ရှိးအစီအစဉ်(AVA) လည်းရှိပါသည်။ သင်ယူသူများအနေဖြင့် သင်ရှိးညွှန်းတမ်းပါ အကြောင်းအရာများကို မိမိတို့၏ သင်ယူနိုင်မှု နှုန်းအလိုက် ဆည်းပူးလေ့လာနိုင်ရန် ယင်းသင်ရှိးကို တည်ဆောက်ပေးထားပါသည်။ online သင်ရှိးသည် သင်ရှိး ဘာသာရပ်အားလုံးကိုလည်းကောင်း၊ ယုံ့ခွဲပါရှိသည့် တင်ပြချက် slide များနှင့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပဲ လေ့လာမှု များကဲ့သို့သော အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကိုလည်းကောင်း ကူးယူခြင်း၊ ပြန်လည် အသုံးပြုခြင်း၊ အသုံးပြုမည့်ဒေသ၊ နိုင်ငံနှင့် လိုက်လျော့ ညီတွေ့ဖြစ်အောင် ပြပြင်မွမ်းမံခြင်းတို့ကို အလွယ် တက္က ဆောင်ရွက်နိုင်စေပါသည်။ ထိုပြင် online သင်ရှိးတွင် online ပိုချုခြင်းများ၊ သင်ယူမှုမှုစံခန့်ခွဲခြင်း၊ ဆိုင်ရာ အသုံးချက်ရှိယာများ၊ သင်ရှိးအကြောင်းအရာ တိုးတက်ရေးအတွက် အသုံးချက်ရှိယာများနှင့် အသိ အမှတ်ပြုလွှာပေးအပ်ခြင်းများ အပါအဝင် လုပ်ငန်းမျိုးစုံပါရှိပါသည်။

လူပုဂ္ဂိုလ်များစွာ၊ အဖွဲ့အစည်းများစွာတို့၏ တာဝန်ယူမှု အလုပ်တွင်နှစ်မြှုပ်ဆောင်ရွက်မှု လိုလား တက်ကြစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုတို့မရှိဘဲ သင်ရှိးဘာသာရပ်(၈) စတင်ပြောန်းခြင်းနှင့် ဒေသတွင်း၊ ဒေသခွဲ အတွင်းနှင့် နိုင်ငံအလိုက် သင်ရှိးညွှန်းတမ်းဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံးဆွေးနွေးပွဲများမှ တစ်ဆင့် ယင်းဘာသာရပ်များ ကို ပိုချုဖြန့်ဝေခြင်းတို့သည် ဖြစ်လာနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ICTD အလုပ်ရုံးဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသော သင်တန်းဆင်းများ၊ အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများ၊ သင်တန်းဌာနများ၊ ဒေသအလိုက်နှင့် နိုင်ငံအလိုက် အဖွဲ့အစည်းများမှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများ၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများနှင့် အောင်မြင်မှုများကို အသိအမှတ်ပြုပါ ကြောင်းနှင့် ယင်းသို့

အားထုတ်ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဘာသာရပ်များအတွက် တန်ဖိုးရှိသော အကြောင်းအရာများကို ပေးအပ်ခဲ့ကြရုံးသာမက ဤနေရာတွင် ဖော်ပြလိုသည့် ပို၍အရေးကြီးသောအချက်မှာ ငါးတို့သည် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများတွင် သင်ရှိးနှင့် ပတ်သက်၍ ထောက်ခံအကြံပြုသူများပင် ဖြစ်လာကြပါသည်။ ငါးတို့၏ ကြိုးပမ်းချက်ကြောင့် UNAPCICT နှင့် နိုင်ငံအလိုက်၊ ဒေသအလိုက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖော် သင်တန်းဌာနများအကြား သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများနှင့် လိုက်လျော့ညီတွေ့ဖြစ်အောင် သင်ရှိးများကို ပြပြင် မွမ်းမံရေးနှင့် ပြည်တွင်း ICTD သင်တန်းများကို ပုံမှန်ဖွံ့ဖြိုးလှစ်ပိုချရေးတို့အတွက် တရားဝင်သဘော တူညီ ချက်များရရှိခြင်းဟူသောရလဒ်များ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ထူးခြားလေးနက်သော လုပ်ငန်းစဉ်ကို အောင်မြင်ပေါက်မောက်အောင် စွမ်းစွမ်းတမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ လုပ်ငန်းတွင် နှစ်မြှုပ် ကြိုးပမ်းချက်များကို အထူးအသိအမှတ်ပြုပါကြောင်းနှင့် အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဖြည့်စွက်ပြော ကြားလိုပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များတွင် သင်ရှိးညွှန်းတမ်းစီမံချက် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် Shahid Akhtari အယ်ဒီတာ Patricia Arinto၊ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိရေးမန်နေဂျာ Chirstine Apikpsi သင်ရှိးရေးသားပြုစုံသူ အားလုံးနှင့် UN APCICT ဌာနမိသားစုံများ ပါဝင်ပါသည်။

နိုင်ငံများ၏ ICT လူသားအရင်းအမြစ်ကွာဟာချက်များကို ကျေးမှုပြောင်းစေရေး၊ ICT အသုံးချမှု၏ အဟန်အတားများကို ဖယ်ရှားရေး၊ လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်များ ပေါက်မောက်မှု ပိုမိုလျင်မြှင့်လာစေရန် ICT အသုံးချမှုတိုးမြှင့်ရေးတို့အတွက် သင်ရှိး ညွှန်းတမ်းက အထောက်အကြပ်နိုင်မည်ဟု ရှိုးသားစွာ မျှော်လင့်မိပါသည်။

ညွန့်ကားရေးမှူး
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ
ကုလသမဂ္ဂ အာရုံပစ္စိတ်ပဟိုသင်တန်းဌာန
ဘာသာရပ်တဲ့များ

ယနေ့သတင်းအချက်အလက်ခေတ် "တွင် သတင်းအချက်အလက်ကို လွှယ်ကူစာရရှိနိုင်မှုသည်" ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်ပုံ၊ လုပ်ကိုင်ပုံနှင့် ကဏ္ဍအလိုက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပုံတို့ကို ပြောင်းလဲစေလျက်ရှိပါသည်။ "အသိပညာရွှေဆောင်စီးပွားရေးစနစ်"၊ "တွန်ရက်စီးပွားရေးစနစ်"၊ သို့မဟုတ် "စီးပွားရေး စနစ်သစ်"ဟုလူအများ သိကြသည် 'digital economy' ဟူသည် ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုအနေအထားမှုသည် စိတ်ကူးစိတ်သန်းများ ဖန်တီးဆန်းသစ်ခြင်းသို့ ကူးပြောင်းလာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပိုသေသပြုကြပါသည်။ စီးပွားရေးနှင့်လည်းကောင်း၊ လူအဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ရပ်လုံး၌လည်းကောင်း သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာများသည် မဆျွဲ့ပြင်ကျသည့် အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လာခြင်း မရှိသေးသော်လည်း တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာများ ICTD အပေါ် ကမ္ဘာတစ်ဝုံလုံးမှ အစိုးရများ၏ အလေးထားမှုများ ပိုမိုတိုးပွားလာလျက်ရှိပါသည်။ ယင်းအစိုးရများအတွက် ICTD ဟူသည် စီးပွားရေးတွင် ICT လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ICT ကဏ္ဍတိုးတက်ရေးသာမက စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိစေရန် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုရေးပါ အကျိုးဝင်နေပါသည်။ သို့သော ICTမူဝါဒများ ချမှတ်ရာတွင် အစိုးရများ ရင်ဆိုင်ရသည့် အခက်အခဲများ၏ မူဝါဒချမှတ်သူများအနေဖြင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ငြင်းတိုကိုယ်တိုင်ကိုင်တွယ်အသုံးပြု နေရသည့် နည်းပညာများနှင့် ရင်းနှီးကျမ်းဝင်မှု မရှိသေးခြင်းလည်း ပါဝင်နေပါသည်။ မိမိနားမလည်သည့် အလုပ်ကို စည်းကမ်းစနစ်ကျနစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိဆိုသလို မူဝါဒချမှတ်သူအများအပြားသည် ICTမူဝါဒ ရေးဆွဲချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ရွှေ့ချောင်ခွာခဲ့ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ICT မူဝါဒချမှတ်ရေးလုပ်ငန်းကို နည်းပညာရှင်များအား လွှာအပ်ခြင်းသည်လည်း သင့်လျဉ်းခြင်းမရှိပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော နည်းပညာရှင်များအနေဖြင့် ငြင်းတို့ထုတ်ဖော်အသုံး ပြုလျက်ရှိသည့် နည်းပညာများနှင့်ပတ်သက်သည့် မူဝါဒဆိုင်ရာ အနက်အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်မှုများကို ကောင်းစွာ နားလည်သိမြင်ခြင်းမရှိရှိဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအတွက် ICT ပညာရပ် သင်ရှိုးဝင်ဘာသာရပ်တွဲများကို UN-APCICT က အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ရည်ရွယ်ပြုစုံပါသည်-

- (၁) အမျိုးသားအဆင့်နှင့်ဒေသနှင့်ရအစိုးရများမှ ICT မူဝါဒချမှတ်ရန် တာဝန်ရှိသူများ၊
 (၂) ICT အခြေပြု လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ရန်နှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည့်
 အစိုးရအရာရှိရှိများ၊
 (၃) စီမံကိန်းစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ICT အသုံးပြုကိရိယာများကို

ဘဏ္ဍာရပ်တွဲများ၏ ဦးတည်ချက်မှာ မူဝါဒဆိုင်ရာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ရွှေထောင့်နှစ်ခုမှ ICDT နှင့် ဆက်နွယ်နေသော အရေးကြီးသည် အကြောင်းအရာများနှင့် ရင်းနှီးကျမ်းဝင်မှုကို တိုးတက်ရရှိစေရန် ဖြစ်ပါသည်။ ရည်ရွယ်သည်မှာ နည်းပညာဆိုင်ရာ ICT လက်ခွဲအဖြစ် ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် မဟုတ်ဘဲ မျက်မှုံးကိုခေါ် Digital နည်းပညာ၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှာ နည်းပညာ၏ ဦးတည်ရာနှင့် မူဝါဒချမှတ်ရာတွင် နည်းပညာ၏ အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်မှုတို့ကို ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သင်ကားလေ့ကျင့်ရေးလိုအပ်ချက် ဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သင်ကားလေ့ကျင့်ရမည့်အကြောင်း အရာနှင့်ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာအနဲ့ ကွဲင်းဆင်းလေ့လာခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများ ကို သတ်မှတ်ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။

ဘာသာရပ်များကို စာဖတ်သူတစ်ဦးစီက ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်အောင် သို့မဟုတ် သင်တန်းဖွင့်လှုစ်ပို့ချရာတွင် အရင်းအမြစ်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်အောင် ပြုစုထားပါသည်။ ယင်းဘာသာရပ်များသည် သီးခြားစိရပ်တည်နှင့်သလို အချင်းချင်းဆက်စပ်မှုလည်း ရှိနေပါသည်။ ဘာသာရပ်တဲ့များတွင် ဘာသာရပ်တစ်ဦးတည် အခြားဘာသာရပ်တစ်ခုနှင့် အမိကအကြောင်းအရာအချင်းချင်း၊ ဆွေးနွေးချက်များ အချင်းချင်း ဆက်စပ်မှုရှိအောင် ကြိုးစားပြုစုထားပါသည်။ ရေရှည်အားဖြင့် ဘာသာရပ်များကို ပေါင်းစည်းညီညွတ်စွာ ဖွံ့စည်းထားသော သင်ရှုံးတစ်ခုအဖြစ် အခိုင်အမှာ ဖြစ်ထွန်းလာစေရန် ဦးတည်ပါသည်။

ဘာသာရပ်ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် မျှော်မှန်းသည့် သင်ယဉ်မှုရလဒ်များကို ဖော်ပြခြင်းဖြင့် ဘာသာရပ်တစ်ခုစိတ်ကို အစပြုထားပြီး ဖတ်ရှုလေ့လာသူများသည် ငြင်းတို့နှင့် ချိန်ထိုး၍ မိမိတို့၏ သင်ယဉ်ပေါက်မှာက်မှုကို အကဲဖြတ်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာရပ်ပါ အကြောင်းအရာများကို အခန်းများခွဲခြားထားပြီး ယင်းအခန်းများတွင် အရေးကြီးသည့် အသိပညာများကို နက်နဲ့စွာသိမြင်နားလည် သဘောပေါက်နိုင်ရန် အထောက်အကြပ်သည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းများ ပါဝင်ပါသည်။ ဖတ်ရှုလေ့လာသူများနှင့် သင်တန်းသားများအနေဖြင့် လေ့ကျင့်ခန်းများကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် သင်ယဉ်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆွေးနွေးရမည့် အသေးစိတ်အချက်များကိုလည်း ရုပ်ပုံများ၊ ထော်များဖြင့် သရုပ်ဖော်ထားပါသည်။ ဖတ်ရှုလေ့လာသူများအတွက် ရှုမြင်သုံးသပ်နိုင်စွာမ်းရှိအောင် ရှာဖွေလေ့လာနိုင်စေရန် တိုးကားချက်များနှင့် online အရင်အမြင်များစာရင်းကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ICTD အသုံးပြုပဲ ကွဲပြားသည်နှင့်အမျှ ဘာသာရပ်တစ်ခုအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ ဘာသာရပ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခုဖြစ်စေ ဖော်ပြပါရှိသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုနှင့် သာဓကများသည် ရုံဖန်ရုံခါတွင် ဆန့်ကျင်ဖက်သဘောဆောင်နိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအချက်ကို ကြိုတင်မျှော်လင့်ထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်မှာ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းနေသည့် ဘာသာရပ်အသစ်နှင့် ငင်း၏အလားအလာကောင်းများမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် စိတ်လှပ်ရှားဖွယ်နှင့် စိန်ခေါ်နေမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ နိုင်ငံအားလုံးတို့သည် ICT နည်းပညာများ၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုများ တိုးပွားလာရေးအတွက် လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများအဖြစ် စူးစမ်းဖော်ထုတ်စပြုလာသော ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ICTD သင်ရှိစာအုပ်စာစောင်များအား အထောက်အကြပ်သည့်အရာမှာ UN APCICT online distance learning platform ဖြစ်သည့် Internet အသုံးချသင်ရှိညွှန်စာမ်း (AVA - <http://www.unapcict.org/academy>) ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသင်ရှိအရ သင်တန်းဆရာများ၏ ဗိုလ်ယိုပိုချချက်များ နှင့် Powerpoint တင်ဆက်မှုများ ပါဝင်သည့် စာသင်ခန်းများ ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

ထိုပြင် UN APCICT သည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT ဆိုင်ရာ Electronic ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးပတ္တိဌာန (e-Co Hub - <http://www.unapcict.org/ecohub>) ကို ဖွံ့စည်းတည်ထောင် ခဲ့ပါသည်။ ယင်းဌာနသည် ICTD ဆိုင်ရာ ကျမ်းကျင်ပညာရှင်များနှင့် မူဝါဒချမှတ် သူများအတွက် သင်ယူမှု နှင့် သင်ကြားမှုအတွက်အကြံများ တိုးပွားရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ဖွင့်လှစ်ထားသည့် online နေရာတစ်ခု ဖြစ်ပါ သည်။ ယင်းပတ္တိဌာနသည် ICTD အကြောင်းအရာမျိုးစုံနှင့် ပတ်သက်၍

အသိပညာရင်းမြစ်များကို ရရှိစေ ရန် လမ်းဖွင့်ပေးထားပြီး အသိပညာနှင့် အတွေ့အကြံများဖလှယ်ခြင်းနှင့် ခေတ်မိတ္ထုးတက်လျက်ရှိသည့် ICTD နည်းပညာဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများကို အပြန်အလှန် ဆောင်ရွက်ရန် Online နေရာ တစ်ခုကိုလည်း ပေးအပ်ထားပါသည်။

ဘာသာရပ် (၁)

ပြည့်စုံသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ အသုံးပြုမှုဆက်နှယ်ပုံ၏ ရည်ရွယ်ချက်

ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ဆက်စပ်လျက် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်ရွယ်ချက်များ (MDGs) ပေါက်မြောက်အောင်မြင်လာခြင်းကို အချို့သောကာလများတွင် ရှင်းလင်း ပိုပြင်စွာ တွေ့ရှုရသော်လည်း အချို့သောကာလများတွင် ပိုပြင်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့သော် ICT နည်းပညာအသုံးပြုမှုနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များအကြား ဆက်စပ်မှုသည် အမှန်ပင်ရှိနေပြီး ယင်းဆက်စပ်မှုကို အသေးစိတ် ရှင်းလင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ အာရုံပစ်ဖိတ်နိုင်ငံများတွင် အဓိကဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကဏ္ဍများ၏ ICT အသုံးပြုမှုဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများမှတစ်ဆင့် ဆက်စပ်မှုနှယ်ပယ်အမျိုးမျိုးကို စူးစမ်း ဖော်ထုတ်ရန် ဤဘာသာရပ်က စာဖတ်သူများအား ဖိတ်ခေါ်ထားပါသည်။ ဤဘာသာရပ်သည် ဖွံ့ဖြိုးမှု လိုအပ်ချက်များကို ပြည့်ဝစေရန် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုရာတွင် မူဝါဒမှုသည် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းတိုင်အောင် အရေးကြီးသည် အကြောင်းအရာများနှင့် ဆုံးဖြတ်ရန်အချက်များကို အလေးပေးဖော်ပြထားပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ICT ကို မည်သို့အသုံးချိန်းကြောင်း ပိုမိုနားလည်စေရန် မူဝါဒချမှတ်သူများနှင့် စီမံခန့်ခွဲသူများအား ကျပ်ပြန်သော လူမှုရေးကဏ္ဍများတွင် ICT အခြေပြန်၍ ICT အထောက်အကြပ် ဖြေရှင်းမှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုဦးတည်သည့် မူဘောင် ချမှတ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာရပ်ဦးတည်ချက်များ

ဘာသာရပ်ဦးတည်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (၁) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ကြိုးပမ်းရာတွင်အသုံးပြုသည့် ICT နည်းပညာများနှင့် ပတ်သက်၍ အပြန် အလှန် ဆွေးနွေးရန်
- (၂) ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ICT နည်းပညာများ၏ ကျယ်ပြန်စွာဆက်စပ် နေမှုကို ဖော်ပြရန်
- (၃) လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာ အသုံးပြုပုံနည်းလမ်းများကို ပိုမို နားလည်သိမြင်လာစေရန်
- (၄) လူမှုရေးကဏ္ဍများတွင် ICT အခြေပြန်၍ ICT အထောက်အကြပ် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ဦးတည်သည့် မူဘောင်ချမှတ်ပေးရန်။

သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤဘာသာရပ်ကို သင်ယူပြီးနောက် ဖတ်ရှုလေ့လာသူများသည် အောက်ပါစွမ်းရည်များကို ရရှိလာမည် ဖြစ်ပါသည်-

- (၁) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်ရွယ်မှန်းချက်များ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်ရန် ICT နည်းပညာများအသုံးပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကြောင်းကိုးဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းရှုခြင်း၊

- (၂) ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အဓိကကျသော ကဏ္ဍများ အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲနှစ်မီးပါးမှုလေ့လာပါးရေး၊ စိုက်ပိုးရေး၊
ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လိပ်ခွဲခြားမှု၊ အစိုးရနှင့်စီမံအုပ်ချုပ်မှစာနစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်
ဆုံးရှုံးမှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲများတွင် ICT အသုံးချေမှု သာစကများကို ကိုးကားဖော်ပြ ဆွေးနွေးနိုင်ခြင်း၊
- (၃) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုရာတွင်စိန်ခေါ်မှုများနှင့်
ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးနိုင်ခြင်း၊
- (၄) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT အသုံးပြုဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းများရေးဆဲ ချမှတ်ရေးနှင့်
အကောင်အထည်ဖော်ရေးတို့တွင် အရေးကြီးသည့် အချက်များကို ဆွေးနွေးနိုင်ခြင်း။
- မာတိကာ

တမျက်နှာ

	ဥယျာဉ်	၃
	အမှာ	၅
	ဘာသာရပ်တွဲများ	၃
	ဘာသာရပ်၁	
	ဘာသာရပ်၌းတည်ချက်များ	၉
	သင်ယူမှုရလဒ်များ	၉
	ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများစာရင်း	၁၁
	ဘောင်ခတ်ဖော်ပြချက်များစာရင်း	၁၂
	သရှုပ်ဖော်ပုံများစာရင်း	၁၂
	အယားများစာရင်း	၁၂
	အတိုကောက်အခေါ်အဝေါ်များ	၁၃
	ရုပ်ပုံသက်တများ	၁၄
၁။	ပြည့်စုံသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ အသုံးပြုဆက်နွယ်ပုံ	၁၅
၂။	ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့် ICT နည်းပညာများ အကြမ်းဖျော်ဖော်ပြချက်	၁၈
	၂၁ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များအကျဉ်း	၁၈
	၂၂ ICTs နည်းပညာများ၏ အခိုပ္ပာယ်နှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်မှု	၂၈
	၂၃ နည်းပညာကွာဟမှုကို ပေါင်းကူးပေးခြင်း	၂၉
၃။	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာ အသုံးချေဆောင်ရွက်မှုများ	၂၀
	၃၁ ICT နည်းပညာများနှင့် ဆင်းရဲနှစ်မီးပါးမှုလေ့လာချေရေး	၂၀
	၃၂ ပညာရေးတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုခြင်း	၂၈
	၃၃ ICT နည်းပညာများနှင့် ကျေးမှု၊ မ တန်းတည်းများ	၂၇
	၃၄ ICT နည်းပညာများနှင့် ကျန်းမာရေး	၂၁
	၃၅ ICT နည်းပညာများနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု	၂၆
	၃၆ ICT နည်းပညာများ၊ အစိုးရနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှု	၈၂
	၃၇ ICT နည်းပညာများနှင့် ငြှေ့မီးချမ်းရေး	၈၈
၄။	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုရေးဆိုင်ရာ	၉၁

ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အခက်များ

၄၁၁ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICTD မူဝါဒ	၉၀
၄၁၂ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT ထည့်သွင်းအသုံးပြုရေးကို စီမံကိန်းချုပ်တောင်ရွက်ခြင်း	၉၁

စာမျက်နှာ

နောက်ဆက်တွဲ

ဆက်လက် ဖတ်ရှုလေ့လာရန်	၁၀၄
အဘိဓာန်အကျဉ်း	၁၀၅
သင်တန်းဆရာများအတွက် သိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၁၀၂
စာရေးသူအကြောင်း	၁၀၃

ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုစာရင်း

၁။ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ Internet သတင်းအခက်အလက်ဌာန	၄၃
၂။ ကျွန်းနိုင်ငံယေား နှင့်ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကွန်ရက်	၄၅
၃။ သစ်သားနှင့် Cyber - Nepal နိုင်ငံ Nangai ရွှေစီမံကိန်း	၄၇
၄။ Pakistan နိုင်ငံ Hunza အထည်လုပ်ငန်းကွန်ရက်	၅၂
၅။ ICT နည်းပညာများနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အမျိုးသားကျေးလက်ဒေသ အလုပ်အကိုင်အာမခံ အစီအစဉ်	၅၃
၆။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ e-Choupal	၅၅
၇။ အာရာနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အသိပညာကွန်ရက် ချိတ်ဆက်ခြင်း	၅၇
၈။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွှတ်လပ်စွာပညာသင်ယူနိုင်သော အမျိုးသားကျောင်း	၆၀
၉။ တောင်ပစိဖိတ်ဒေသ သင်ယူမှုဆိုင်ရာ ကွန်ရက်နှင့် ရပ်ရွှာအလိုက် သင်ယူမှု အခွင့်အလမ်းပုံစံ	၆၀
၁၀။ ဓနသဟာယ နိုင်ငံယေားအတွက် Virtual တဗ္ဗာသိုလ်	၆၂
၁၁။ Solomon ကျွန်းစု People First ကွန်ရက်	၆၃
၁၂။ Bangladesh Grameen ဖုန်းလတ်လမ်း	၆၅
၁၃။ မလေးရှားနိုင်ငံ Salaam Wanita အစီအစဉ်	၆၉
၁၄။ ပါကစွာတန်နိုင်ငံ ဆက်သွယ်ရေးအသုံးပြု ဆေးပညာစနစ်	၇၃
၁၅။ ရွှေ့ပြေးသူတေသနလုပ်ငန်းများအတွက် ကျွန်းမာရေး Internet အခွင့်အလမ်း	၇၅
၁၆။ ပစိဖိတ်ကျွန်းနိုင်ငံများ၏ Tikiwiki ဘူမိပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်	၇၇
၁၇။ အရွှေ့တောင်အာရာဒေသအတွက် ဗျာနာမီ ကြိုတင်သတိပေးစနစ်	၈၀
၁၈။ Mongolian နိုင်ငံ အခွန်ကောက်ခံရေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့ Online	၈၅

တမျက်နှာ

ဘောင်ခတ်ဖော်ပြချက်များစာရင်း

- ဘောင် ၁။ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့် ရည်မှန်းချက်များ ၁၉
 ဘောင် ၂။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT အသံးပြုရန် ကောင်းမွန်သည့် လက်တွေ့လုပ်ငန်း ၉၆
 လမ်းညွှန်မှုများ

သရုပ်ဖော်ပုံများစာရင်း

- ပုံ ၁။ အာရုံးနှင့်ပစ်ဖိတ်အော် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်၏ ထိပ်တန်းဦးစားပေးနိုင်ငံများ ၁၆

ယေားများစာရင်း

- ယေား ၁။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်များအောင်မြင်မှုအလိုက် နိုင်ငံများကို
 အတန်းအစား ခွဲခြားခြင်း ၂၃
 ယေား ၂။ လက်ရှိအသံးပြုနေသာ ICT နည်းပညာများကို အမျိုးအစား ခွဲခြားခြင်း ၂၄
 ယေား ၃။ ICT နည်းပညာများ၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များ ၂၀
 ယေား ၄။ အာရုံးနှင့်ပစ်ဖိတ်အော်အတွင်း ရွှေးကောက်ထားသော ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး
 နိုင်ငံများ၏ တယ်လီဖုန်းလိုင်းဦးရေ ၂၅
 ယေား ၅။ အာရုံပစ်ဖိတ်အော်အတွင်း Internet ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မှုနှင့် အသံးပြုမှု
 ယေား ၆။ ပညာရေးတွင် ICT နည်းပညာများအသံးပြုခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်သည့်
 အခွင့်အလမ်းများနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများ ၂၉

အတိကောက်အခေါ်အဝါးများ

ADPC	အာရာဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ပြိုတင်ကာကွယ်ရေးဌာန
AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ (AIDS)
APCICT	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ အာရုပစီဖိတ်ပလို သင်တန်းဌာန
APDIP	အာရုပစီဖိတ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သတင်းအချက်အလက်အစီအစဉ်
ASEAN	အရှေ့တောင်အာရုံးနှင့်များအသင်း (ASEAN)
Aus AID	နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြုစတေးလျှေ Agency
AVA	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ အာရုပစီဖိတ် သင်တန်းဌာန၏ online သင်ရှိုး
BPoA	Barbados လုပ်ငန်းအစီအစဉ်
CENWOR	သီရိလက်နိုင်ငံ အမြဲးသမီးများ သုတေသနဌာန
CD	Computer တွင်အသုံးပြုသော ဓာတ်ပြားဂိုင်း (CD)
COL	သင်ယူမှုဆိုင်ရာဓနသဟာယအဖွဲ့
DANIDA	ဒီဇိုးမတ်နိုင်ငံ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေး Agency
DVD	Digital ဒိုဒီယိုဓာတ်ပြားဂိုင်း (DVD)
ENRAP	အာရုပစီဖိတ်ဒေသ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အသိပညာကွန်ရက်
ESCAP	အာရုပစီဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးကော်မရှင်
FM	အသံအရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ရေဒီယိုအသံလွှင့်နည်းစနစ်
FOSS	လွှတ်လပ်စွာသုံးနိုင်သော Software မြှစ်များ
FTP	ဖိုင်ရွှေပြောင်းသော နည်းစနစ်များ
Geo CMS	မြေမျက်နှာပြင်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်
GIS	ပထဝိဝင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်စနစ်
GooB	လွှတ်လပ်ကျယ်ပြန့်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
HINARI	ကျွန်းမာရေးဆိုင်ရာကွန်ရက်အသုံးပြု၍ သုတေသနဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ ဖြစ်စေသည့် ဗိုင်းရပ်စ် (HIV)
ICT	သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ
ICTD	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ
IDRC	Canadaနိုင်ငံ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသုတေသနဌာန
IFAD	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရန်ပုံငွေအဖွဲ့
ISRO	အိန္ဒိယနိုင်ငံ အာကာသသုတေသနအဖွဲ့
IT	သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ

KADO	Karakoram နယ်မြေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့
LDC	ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံ
MDG	ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်
MIGIS	တရုတ်နိုင်ငံ ပထဝိဝင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှု ရွှေ့လျားစနစ်
NFE	ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေး
NGO	အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း
NIOS	အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွှတ်လပ်စွာ ပညာသင်ယူနိုင်သော အမျိုးသားတဗ္ဗာသိုလ်
NREGA	အိန္ဒိယနိုင်ငံ ၂၀၀၅ ခုနှစ်အမျိုးသားကျော်လက်အလုပ်အကိုင်အာမခံအက်္ခပဒေ
OCHA	လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုကိစ္စရပ်များပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးရုံး
OECD	စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
PF net	Solomon ကျွန်းနိုင်ငံ ပြည်သူ့မူလကွန်ရက်
PIC	Mongolia နိုင်ငံ ပြည်သူ့ Internet ဌာန
PPP	ပြည်သူ့ပိုင့်နှင့်ပုဂ္ဂလိုကပိုင် အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု
SARS	SARS ရောဂါ
SIDS	ကျွန်းနိုင်ငံကယ်များ နှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ
SIDSNet	ကျွန်းနိုင်ငံကယ်များ နှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကွန်ရက်
SME	အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ
SMS	သတင်းတို့ဝန်ဆောင်မှု
SOPAC	ပစိဖိတ်ကျွန်းစုအသံးချွားမြိမ်သိပ္ပံးကော်မရှင်
TEINS	ဥရောပ-အာရာ ဖြတ်ကျော် သတင်းကွန်ရက် ၂
TEWS	ဆူနာမီကြို့တင်သတိပေးစနစ်
TV	ရုပ်မြင်သံကြား
UN	ကုလသမဂ္ဂ
UNDP	ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်
UNESCO	ကုလသမဂ္ဂ ပညာရေး၊ သိပ္ပံးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့
UNISOR	ကုလသမဂ္ဂ ဘေးဒုက္ခလွှာချေရေးအတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မဟာဗုဒ္ဓဘာ
USAID	အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ
VP	ကျော်ဖုန်း
VSAT	ရှုံးတုဆက်သွယ်ရေးစနစ်
VUSSC	နေသဟာယနိုင်ငံကယ်များအတွက် Virtual တဗ္ဗာသိုလ်
WHO	ကမ္မာ့ကျွန်းမာရေးအဖွဲ့

ရုပ်ပုံသက်တများ

ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း

ပန်းတိုင်

စဉ်းစားရန်မေးခွန်းများ

ပြည့်စုံသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ အသုံးပြုမှုဆက်နှုယ်ပုံ

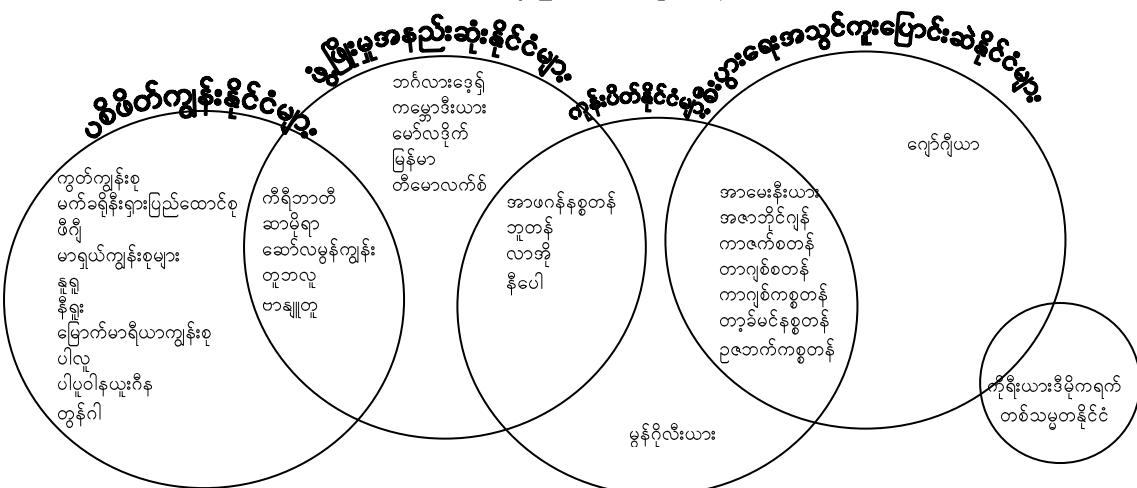
၁။ နိဒါန်း

အာရုပစီဖိတ်ဒေသတွင် ကမ္ဘာလူဦးရေ၏ လေးပုံတစ်ပုံ နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ ကမ္ဘာအခြား ဒေသများနှင့် နှိုင်းစာလျှင် အာရုပစီဖိတ်ဒေသတွင် ရွှေးအကျဆုံးယဉ်ကျေးမှုနှင့် ခေတ်အမီဆုံး ယဉ်ကျေးမှု တိုကို ရော်ပြုမ်းတွေ့ရှုရပြီး အာရုတိက်ကုန်းမြေကြီး၏ လူဦးရေအထူထပ်ဆုံးနိုင်ငံများမှသည် ပစီဖိတ် သမုဒ္ဒရာအတွင်းမှ လူနေကျေပါးပြီး ဝေးလံသည့် ကျွန်းနိုင်ငံများအထိပါရှိကာ ကွာဟာချက်ကြီးမားသောဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဒေသတွင် လူမျိုးစုံ ဘာသာစုံ နေထိုင်လျက်ရှိသည့်အပြင် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုများအလယ်၌ ဆင်းရွှေ့မြစ်မီးပါးမှုက မြိမ်းချောက်လျက်ရှိနေသည့် ဒေသလည်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုဒေသတွင် ကမ္ဘာကြီး၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအမြန်ဆုံး နိုင်ငံများနှင့်အတူ အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်း လျက်ရှိသည့် နိုင်ငံ များကိုလည်း ယူဉ်တဲ့တွေ့ရှုပါသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အာရုပစီဖိတ်ဒေသတွင် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစိန်ခေါ်မှုများမှာ ကမ္ဘာအဝန်းမှ အလူ၍ရှင်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး Agency များနှင့် ကျမ်းကျင်ပညာရှင်များအတွက် အလွန် ကြိုးမားလှပါသည်။ စိန်ခေါ်မှုတိုင်းကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းဟူ၍ ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံတစ်ခုအတွက် အကောင်းဆုံးဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့် နည်းလမ်းသည် ယင်းဒေသတစ်ခုတည်း အတွင်းမှ အခြားနိုင်ငံတစ်ခုအတွက် စိတ်ပျက်ဖွှုယ်ကောင်းလောက်အောင်ပင် အလုပ်မဖြစ်သည်ကို တွေ့နှင့် ပါသည်။

ထိုကြောင့် တူညီသော ဝိသေသအခြေအနေများကို အခြေခံ၍ ဒေသတွင်းနိုင်ငံများကို အတန်း အစားခွဲခြားပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်မည် ဆန်းသံ့သော နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေဆောင်ရွက်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေပါသည်။ တောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးပန်းတိုင်(၈)မှ ရည်မှန်းချက်(၁၃)နှင့်(၁၄)တို့က ကျွန်းနိုင်ငံများ၊ တောင်ထူထပ်သော နိုင်ငံများ၊ ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြည့်ဆည်းပေးရမည့် အထူးတာဝန်တစ်ရပ် ကို ကမ္ဘာအသိကိုအဝန်းအား ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂအာရုံးပစီဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေး ကော်မရှင်ကလည်း ဖွံ့ဖြိုးဆဲပစီဖိတ်ကျွန်းနိုင်ငံများ၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ၊ ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံများနှင့် စီးပွားရေးကူးပြောင်းဆဲနိုင်ငံများကို ထိပ်တန်း ဦးစားပေးနိုင်ငံများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။

**ပုံ(၁) အာရုနှင့်ပစီဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးကော်မရှင်၏
ထိပ်တန်းဦးစားပေးနိုင်ငံများ**

ထိပ်တန်းဦးစားပေးနိုင်ငံများအကြား ကွဲပြားခြားနားမှုများရှိသော်လည်း တူညီသော ပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်နေကြရပါသည်။

လျှို့ဝှက်နည်းပါးခြင်း၊ ဧရာ့ခွဲကို သေးငယ်ခြင်းတို့အပြင် လူစွမ်းအားအရင်းအမြတ် နည်းပညာအရင်းအမြတ်နှင့် သဘာဝသယ်ယူတော်အရင်း၊ အမြတ်များတွင်လည်း အကန့်အသတ်များ ရှိနေပါသည်။ ကျွန်းနိုင်ငံများနှင့် ဝေးလံသည် တောင်တန်း ဒေသနိုင်ငံများသည် ဆူနာမီနှင့် ငလျင်ကဲသို့သော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အဓိကပြောင်းလဲမှုများနှင့် တွေ့ကြုံ ရင်ဆိုင်ကြရပါသည်။ ယင်းနိုင်ငံများသည် နိုင်ငံရေးအားဖြင့် ခိုင်မှာမရှိသည်ကို ပို၍သိမြင်လာကြပါသည်။ ငါးတို့အတွက် ခိုင်မှာသည့်အင်အားမရှိလျှင် အလွယ်တကူ လွှမ်းမိုးခြင်းခံရနိုင်ပြီး ပို၍ အင်အားကြီးမားသော နိုင်ငံများ၊ ပို၍အောင်မြင်တိုးတက်သော နိုင်ငံများ၏ နည်းပညာများ၊ စနစ်များ၊ ထုတ်ကုန်များ၊ ဝန်ဆောင်မှု များနှင့် ဝေါ်ပစ္စည်းများအပေါ် မြှိုခိုနေရမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်လာကြပါသည်။

ထိုကြောင့် ထိပ်တန်းဦးစားပေးနိုင်ငံများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဆန်းသစ်သော ချုံးကပ်နည်းများနှင့် ဖြော်ရှင်းနည်းများကို စူးစမ်းရှာဖွေရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ပညာလူ့အဖွဲ့အစည်းခေတ်တွင် သတင်းအချက်အလက်နှင့်ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာများကို အကောင်းဆုံးအသုံးပြုခြင်းက ဆန်းသစ်သော ချုံးကပ်နည်းများနှင့် ဖြော်ရှင်းနည်းများကို ရရှိစေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ယခုဘာသာရပ်သည် ထိပ်တန်းဦးစားပေးနိုင်ငံများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာပြဿနာများကို ICT အသုံးချမှုများ အထူးသဖြင့် ကွန်ပျူးတာနည်းပညာနှင့် Internet အကြော်လိုက် digital နည်းပညာများဖြင့် ရှုံးမြင် သုံးသပ်ထားပါသည်။ ICT နည်းပညာများ အသုံးချမှုနှင့် တောင်စုနှစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်များ ပေါက်မြောက်ရေးတို့ ဆက်စပ်ပုံကို ကြိုးစားဖော်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာ(ICTD)ကို မှန်ကန်စွာနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှိစွာ အသုံးပြုရေးအတွက်လည်း အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း

စတင်သတိထားရမည့်
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ ပေါက်မြောက်အောင် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်းတစ်ခု တည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်၍ မရှိနိုင်ဘဲ နိုင်ငံအသီးသီးအနေဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် မိမိတို့၏ ပန်းတိုင်များ၊ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ မဟာဗျူဟာများနှင့် လမ်းကြောင်းများကို သတ်မှတ်ရမည့်ဖြစ်ပါ သည်။ ယခုဘာသာရပ်တွင် ရည်များချက်ပန်းတိုင်များနှင့် မဟာဗျူဟာများကို ဖတ်ရှုလေ့လာသူများနှင့် မိတ်ဆက်ပေးထားပြီး ယင်းမဟာဗျူဟာများကို ပိုမိုစိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကိုလည်း အကြံပြုတင်ပြထားပါသည်။

လာမည့်အခန်းတွင် ထောင်စွဲနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့် ICT နည်းပညာများအကြောင်းကို အကြမ်းဖျင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍအသီးသီးတွင် ICT အသုံးပြုပုံများ ကို နောက်တစ်ခန်းတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍများကို သီးခြားစီဖော်ပြထားသော်လည်း ကဏ္ဍတစ်ခု ဥပမာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ ICT အသုံးပြုမှုများသည် မမျှော်လင့်ဘဲ အခြားကဏ္ဍများတွင်လည်း အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသည် ဟူသောအချက်ကို သတိပြုရန် အရေးကြီးပါသည်။ နောက်သုံးအခန်းမြှု စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုကို ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်လျက်ရှုံးသည် ကြိုးများသော စိန်ခေါ်မှုကြီးများကို ကောင်းစွာ နားလည်စေရန် တင်ပြထားပါသည်။ ယခုအခန်းသည် အထူးသဖြင့် စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူများအတွက် အရေးကြီးသည့်အခန်းဖြစ်ပါသည်။

ယခုဘာသာရပ်တွင် ဆွဲးနွေးတင်ပြသည့် အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ယေဘုယျအခြားအနေကို တင်ပြရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဖတ်ရှုလေ့လာသူအချို့အတွက် အကြောင်းအရာအသစ်များ ဖြစ်နိုင်သလို အချို့အတွက်မူ အခြေခံအချက်များသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သင်ကြားပို့ချရေး လုပ်ငန်းအတွက် ဘာသာရပ်တစ်ခုစီတွင်လည်းကောင်း၊ ဘာသာရပ်တွဲများတွင်လည်းကောင်း ထပ်ခါ ထပ်ခါ ပါဝင်နေသည့် ဖော်ပြချက်အချို့ ရှိနေပြီး ယခုဘာသာရပ်သည် ဘာသာရပ်တွဲထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်တည်းကို ရှုတောင့်အမျိုးမျိုး၊ နယ်ပယ်အမျိုးမျိုးမှ စူးစမ်းလေ့လာနိုင်ပြီး စိန်ခေါ်မှု မြင့်များသည့် အကြောင်းအရာ၊ ပိုမိုစိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည့် အကြောင်းအရာ ဖြစ်လာစေသည်မှာ နှက်နဲ့သော ပညာရပ်နယ်ပယ်၏ သဘောသဘာဝပင် ဖြစ်ပါသည်။

၂၁. ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့် ICT နည်းပညာများအကြောင်း အကြမ်းဖျင်းဖော်ပြချက် ဤအခန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များသို့ ဦးတည်သော အာရုပစီစီတ်ဒေသ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်
- ICT နည်းပညာများ၏ အဓိကကျသည့် အစိတ်အပိုင်းများကို ဖော်ပြရန်
- ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရာတွင် ICT နည်းပညာများ မဟာဗျာဟာမြောက် အသုံးပြခြင်းက အထောက်အကူပြန်ငါးကို အကြမ်းဖျင်းဖော်ပြရန်။

၂၃. ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များအကျဉ်း

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ၏ အားလုံးသော အဖွဲ့ဝင် (၁၅၉)နိုင်ငံတို့က ၂၀၀၀ ပြည့်နစ် ထောင်စုနှစ် ကြေညာချက်နှင့် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပန်းတိုင်များကို လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့ခြင်းသည် ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ကဏ္ဍသစ် ဖွင့်လှစ်စေခဲ့ပါသည်။ လူစွမ်းအား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၏ အရေးပါမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အစည်းအဝေးများ၊ ကမ္ဘာညီလာခံများတွင် ထည့်သွင်း ဆွေးနွေးခြင်း မရှိသည်မှာ ဆယ်စုနှစ်များစွာ ကြာခဲ့ပြစ်ပါသည်။ ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံများ၊ အစိုးရများ၊ အလှုပြင်အေဂျင်စီများ၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုအေဂျင်စီများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများအကြား တူညီသော နားလည်မှုနှင့် သန္တာန်ချမှတ်မှုကို မရရှိနိုင်လျှင် တစ်ပြီးညီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်သို့ မည်သည့်အခါမှ ရောက်ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ပထမဆုံးအကြိမ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြပါသည်။

ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ၏အရေးပါမှု

ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ(သောင်ခတ်ဖော်ပြချက်-၁)သည် ထောက်ခံမှုကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်ရရှိခဲ့ပြီး ဆင်းရဲနှစ်မ်းပါးမှ လျှော့ချရေးအတွက် အပိုပြင်ဆုံးနည်းပူးဟာများဖြစ်ကြောင်း ကမ္ဘာအသိကျယ်အဝန်းက တစ်ညီတစ်ညီတွင် ထောက်ခံခဲ့ကြပါသည်။ အလှုပြင် အေဂျင်စီများနှင့် နည်းပညာအထောက်အကူပေးသည့် အေဂျင်စီများ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့၊ အစည်းများအနေဖြင့် ယင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အမှန်တကယ် အထောက်အကူပြုမည့် အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော အစီအစဉ်တစ်ရပ်အဖြစ် မှတ်ယူကြပါသည်။ ဆင်းရဲနှစ်မ်းပါးသောနိုင်ငံများအတွက် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များမှဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၏ အနိမ့်ဆုံးစံနှုန်းများအပေါ် အခြေပြုလျက် နိုင်ငံတကာသောတူညီချက်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသည့် သန္တာန်ချမှတ်မှုပင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းနိုင်ငံများ၏ ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်မှုကို ယင်းစံနှုန်းများနှင့် နှိုင်းယွင်းချိန်ထိုးတိုင်းတာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်ဝအောင် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခဲ့လျှင် အခြေခံလိုအပ်ချက်များကိုပင် လုံလောက်အောင်မရရှိဘဲ ဆင်းရဲနှစ်မ်းပါးစွာ အသက်ရှုင်ရပ်တည်နေသည် ကမ္ဘာလူနှီးရေ သန်းတစ်ထောင်ကျော်တို့၏ လွှတ်လပ်၍ သိက္ခာရှိသော ဘဝအတွက် နည်းလမ်းတစ်ခုကို ရရှိနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပန်းတိုင်တစ်ခုစီတွင် တန်းတူအရေးကြီးသည့် သီးခြားရည်မှန်းချက်များ ပါရှိပါသည်။ နိုင်ငံများ အနေဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိရမည့် ပန်းတိုင်များ၏ အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သော သီးခြားရည်မှန်းချက်များကို ပြည့်ဝအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြရမည့် ဖြစ်ပါသည်။

ဘောင် (၁) ထောင်စုစုစုံဖြူးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့် ရည်မှန်းချက်များ

ပန်းတိုင် ၁။	အလွန်အမင်းဆင်းရဲနှစ်မီးပါးမှုနှင့် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု ပပျောက်ရေး
ရည်မှန်းချက် ၁။	တစ်နေ့ဝ်ငွေ အမေရိကန်တစ်ဒေါ်လာအောက် ရရှိသည့် လူဦးရေအခါးအစားကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ထက်ဝက်သို့ လျှော့ချရန်။
ရည်မှန်းချက် ၂။	ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု ခံစားနေရသည့် လူဦးရေအခါးအစားကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ထက်ဝက်သို့ လျှော့ချရန်။
ပန်းတိုင် ၂။	အခြေခံပညာကို လူတိုင်း သင်ယူပြီးမြောက်ရေး
ရည်မှန်းချက် ၃။	နေရာမရွေး၊ ကျား/မ မရွေး ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မူလတန်းပညာကို သင်ရီးကုန် သင်ယူပြီးမြောက်ရေးအတွက် အာမခံချက်ပေးရန်။
ပန်းတိုင် ၃။	ကျား၊ မ အခွင့်အရေး တန်းတူရရှိမှု တိုးတက်စေရေးနှင့် အမျိုးသမီးများအား လုပ်ပိုင်ခွင့် တိုးမြှင့်ပေးရေး
ရည်မှန်းချက် ၄။	ကျား၊ မ အခွင့်အရေး တန်းတူမရရှိမှုကို မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း အဆင့်တို့တွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှာ ပပျောက်စေရန်နှင့် အခြေးပညာရေး အဆင့်များတွင် လည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်ထက် နောက်မကျဘဲ ပပျောက်စေရန်။
ပန်းတိုင် ၄။	ကလေးသေဆုံးမှုနှစ်း လျှော့ချရေး
ရည်မှန်းချက် ၅။	အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေး သေဆုံးမှုနှစ်းကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် အတွင်း သုံးပုံနှစ်ပုံသို့ လျှော့ချရန်။
ပန်းတိုင် ၅။	မိခင်ကျော်းမာရေး မြှင့်တင်ပေးရေး
ရည်မှန်းချက် ၆။	သားဖွားမိခင် သေဆုံးမှုနှစ်းကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း လေးပုံသုံးပုံ သို့ လျှော့ချရန်။
ပန်းတိုင် ၆။	HIV / AIDS ငှက်ဖျားနှင့် အခြားရောဂါများ တိုက်ဖျက်ရေး
ရည်မှန်းချက် ၇။	HIV / AIDS ရောဂါ ပုံနှံမှုကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ရပ်တန်းပြီး ဖြစ်စေရန်နှင့် ပြန်လည် လျှော့ကျစေရန်။
ရည်မှန်းချက် ၈။	ငှက်ဖျားနှင့် အခြားရောဂါကြီးများ ဖြစ်ပွားမှုကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ရပ်တန်းပြီး ဖြစ်စေရန်နှင့် ပြန်လည် လျှော့ကျစေရန်။
ပန်းတိုင် ၇။	ပတ်ဝန်းကျင် စဉ်ဆက်မပြတ် တည်မြှုမှုအတွက် အာမခံချက် ပေးရေး
ရည်မှန်းချက် ၉။	စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေခံမှုများကို နိုင်ငံများ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ထည့်သွင်းချမှတ်ရန်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်မှ အရင်းအမြစ်များ ဆုံးရုံးမှုကို ပြန်လည် လျှော့ကျစေရန်။
ရည်မှန်းချက် ၁၀။	အန္တရာယ်ကင်းသည့် သောက်သုံးရေ ပုံမှန်မရရှိသော လူဦးရေအခါးအစားကို ၂၀၁၅

		ခန့်စွဲတွင် ထက်ဝက်သို့ လျှော့ချရန်။
ရည်မှန်းချက် ၁၁။	အိုးအိမ်အတည်ပါသူမရှိသူဦးရေး အနည်းဆုံး သန်း(၁၀၀)တို့၏ လူနေမှုဘဝ သိသိ သာသာ တိုးတက်မြင့်မားမှုကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရရှိပြီးဖြစ်ရန်။	
ပန်းတိုင် ၈။	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကဗျာနှင့်အဝန်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးတက်ရေး	
ရည်မှန်းချက် ၁၂။	ပွင့်လင်းမှုရှိပြီး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းကို အခြေခံသော ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်ပြီး ခွဲခြားမှု မရှိသော ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးစနစ်ကို ဆက်လက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရန်။	
ရည်မှန်းချက် ၁၃။	ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ၏ အရေးကြီးသည့် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးရန်။	
ရည်မှန်းချက် ၁၄။	ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲကျွန်းနိုင်ငံများ၏ အရေးကြီးသည့် လိုအပ်ချက် များကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးရန် (ဖွံ့ဖြိုးဆဲကျွန်းနိုင်ငံများ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အထွေထွေညီလာခံ၏ ၂၂ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး ရလဒ်များအရ)။	
ရည်မှန်းချက် ၁၅။	ကာလရည် ပေးဆပ်နိုင်သော အကြော်စနစ် ဖြစ်လာရေးအတွက် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ ကြေးမြှုပ်သာများကို နိုင်ငံအလိုက်နှင့် နိုင်ငံတကာအစီအမံများဖြင့် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးရန်။	
ရည်မှန်းချက် ၁၆။	ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် လူငယ်အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများအတွက် မဟာဗျာဟာများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရန်။	
ရည်မှန်းချက် ၁၇။	ဆေးဝါးထုတ်လုပ်သည့် ကုမ္ပဏီများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ များတွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများ ရရှိသုံးစွဲနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်။	
ရည်မှန်းချက် ၁၈။	ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် နည်းပညာသစ်များ အထူးသဖြင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိခံစားနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်။	
ရင်းမြစ်။	ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၊ ဒေသဆိုင်ရာ လူသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီရင်ခံစာ – အာရာဒေသ လူသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာ တိုးတက်မြင့်မားရေး၊ ထောင်စုနှစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်ရေး (နယူးဒေလီ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုစီအစဉ်၊ Elsevier၊ ၂၀၀၇)၊ http://www.apdip.net/elibrary#rhdr .	

ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာ သနီးကြာန်ချေမှတ်မှု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်မှာ မဟာဗျာဟနှင့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ငှုံးတို့တွင် အဆင့်(၃)ဆင့် ပါဝင်ပြီး ကမ္မာ့အဆင့်နှင့် နိုင်ငံအဆင့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဒေသ အဆင့် လုပ်ငန်းစဉ်များက အထောက်အကြပ်ပေးရပါသည်။ ကမ္မာ့အဆင့်၌ ကုလသမဂ္ဂ အစီအစဉ်ရှိပြီး ယင်းအစီအစဉ်က ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရည်များချက်များ ပြည့်ဝရေးကို ဦးတည်၍ အခြေခံလုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်သော စောင့်ကြည့်လေ့လာမှာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာဆန်းစစ်မှာ စည်းရုံးဆောင်ရွက်မှာ ထုတ်ဖော်အသုံးချမှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဆင်းရွှေမြဲးပါးမှာ လျှော့ချေရေး အစီရင်ခံစာများ သို့မဟုတ် အလားတူ စီမံချက်နှင့် မဟာဗျာဟနာအစီအစဉ်များက မူဝါဒဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှုများ၊ နိုင်ငံအလိုက် မဟာဗျာဟနာချေမှတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ပေါ်ထွက်လာစေပြီး ငှုံးတို့မှုတစ်ဆင့် နိုင်ငံအဆင့်တွင် လုပ်ငန်း အောင်မြင်စေမည့် မူဝါဒ ဘောင်များ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ နိုင်ငံအလိုက် လေ့လာမှုနှင့် လုပ်ဆောင်မှုများ ဆင့်ပွား ဖြစ်ပေါ်လာရန် လိုအပ်ပါသည်။

ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့် ပတ်သက်သည့် တိုးတက်မှုများ

ကမ္မာ့ဒေသအသီးသီးတွင် ရည်မှန်းချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာနှင့် ဒေသ ဆိုင်ရာ တိုးတက်အောင်မြင်မှုများအပေါ် နှစ်လယ်ကာလ ပြန်လည်သုံးသပ်မှုများကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှစ၍ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ပန်းတိုင်ကာလ(၁၅)နှစ်၏ တက်ဝက်ဖြစ်သော ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် သတိပေးနှုံးဆောင်မှုများ ပေါ်ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ကမ္မာကြီး၏တိုးတက်မှုများ မညီမမှုဖြစ်နေကြောင်း စိန်ခေါ်မှုကြီးမှားသော ဒေသများမှာပင် အောင်မြင်မှုများ ဖုန်ကြက်ရရှိနေသည်ကို တွေ့ရသော်လည်း ကမ္မာကြီး၏ ဒေသအများစုတွင်မူ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၌ အောင်မြင်ပြီးမြောက်ရမည့် ရည်မှန်းချက်များနှင့် လွှဲခြော်နေကြောင်း ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပန်းတိုင်များအစီရင်ခံစာ ၂၀၀၇ က ထုတ်ဖော်တင်ပြခဲ့ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၏ အစီရင်ခံစာဖြစ်သော ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပန်းတိုင်များ - အာရာပစီဖိတ်ဒေသ တိုးတက်မှု ၂၀၀၇ က ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့် ပတ်သက်၍ အာရာပစီဖိတ် ဒေသသည် အာဖရိက ဆာဟာရဒေသခွဲထက် ပို၍ တိုးတက်အောင်မြင်မှုများ ရရှိနေကြောင်း၊ အာရာ ပစီဖိတ်ဒေသတွင် ကမ္မာ့လူဦးရေအများဆုံး(၅)နိုင်ငံ ရှိနေပြီး ငှုံးတို့မှာ ဘင်္ဂလား ဒွေ့ရှု၊ တရာတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိနီးရှားနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံများ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ တိုးတက်မှု ရရှိနေသော အာရာပစီဖိတ်ဒေသမှာ ပင်လျှင် ကျေးလက်နေလှဦးရေ၏ သုံးပုံးပုံးပုံးပုံးတို့သည် အခြေခံသန့်ရှင်းရေးစနစ်ကို မရရှိခြင်း၊ ကိုယ်အလေးချိန် မပြည့်သည့် ကလေးများ ရှိနေခြင်း၊ အလွန်အမင်း ဆင်းရွှေမြဲးပါးမှုနှင့် အခြေခံလိုအပ်ချက် မပြည့်မိမှုများကို တွေ့ကြုံခဲ့စားနေရကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ယေား(၁)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အာရာပစီဖိတ် ဒေသတစ်ခုလုံးအနေဖြင့် ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်အများစုသို့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရရှိနိုင်မည့် ပုံမှန် တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှု လမ်းကြောင်းပေါ်တွင် ရှိနေပါသည်။ ဆင်းရွှေမြဲးပါးမှုနှင့် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုကို ထက်ဝက်သို့ လျှော့ချေရေး၊ မူလတန်းပညာ လူတိုင်းသင်ယူပြီးမြောက်ရေး၊ ပညာရေးအဆင့်အားလုံး၌ ကျား၊ မ မညီမှုမှု ပပောက်ရေးတို့နှင့်ပတ်သက်၍ လျှင်မြန်စွာတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပြီး ထိုပန်းတိုင်များသို့ ကောင်းစွာ ရောက်ရရှိနိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် နှိမ့်အရွယ် ကလေးသေဆုံးမှုနှင့်မှုများလျက်ပင်ရှိနေပြီး HIV / AIDS ရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားမှုနှင့်မှုလည်း ဆက်လက် မြင့်မားလျက် ရှိပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ ပျက်ယွင်းမှုသည်လည်း စိုးရိမ့်ဖွှားအကြောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်နေပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အောင်မြင်တိုးတက်မှုအပိုင်းကိုသာ ရှုမြင် သုံးသပ်ခြင်းသည် ပြည့်စုံလုံးလောက်မှု မရရှိကြောင်း၊ အာယ်ကြောင့်ဆုံးသော ပုံမှန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လမ်းကြောင်းပေါ် မရောက်ရရှိသေးသော နိုင်ငံများက ရည်မှန်းချက်ပြည့်မိရန် နီးကပ်နေချိန်တွင် ပုံမှန်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု လမ်းကြောင်းပေါ်တွင်ရှိနေသော

နိုင်ငံများ၌ပင် ဆင်းရဲစွမ်းပါးမှုနှင့် ကလေးသေဆုံးမှုနှင့်များ မြင့်မားနေသည်ကို တွေ့နေရ၍ ဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာက ဖော်ပြထားပါသည်။

အာရုံပစီဖိတ်ဒေသတစ်ခုလုံးတွင် အလားတူ အခြေအနေမျိုး ရှိနေသော်လည်း ကုလသမဂ္ဂ အာရုံနှင့်ပစီဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်၏ ထိပ်တန်းဦးစားပေးနိုင်ငံများတွင် ကွဲပြား ခြားနားချက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်[အယား(၁)ကို ကြည့်ပါ]။ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံများသည် ဒေသ၏ ကလေးသေဆုံးမှုနှင့်၊ မြေခိုင်သေဆုံးမှုနှင့် တိဘိရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှင့်များတွင် အမြင့်မားဆုံး ရှိနေပါသည်။ အာရုံတိုက်အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများမှာ ကျွန်းမာရေးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များတွင် နောက်ပြန်လျက်ရှိပြီး ကလေးသေဆုံးမှုနှင့် လျှော့ချေရေး၏ တိုးတက်မှု နှေးကွွေးလျက် ရှိပါသည်။ သန့်ရှင်းသောရေနှင့် အခြေခံသန့်ရှင်းရေးစနစ် ရရှိအောင် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးမှုတွင်လည်း တိုးတက်မှု နှေးကွွေးနေပါသည်။ လိုအပ်သည့် အချက်အလက်များ မရရှိမှုကြောင့် ပစီဖိတ်ဒေသခွဲအတွင်း တိုးတက်မှုကို အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ရန် အခက်အခဲရှိသော်လည်း အမိကအလေးယားရမည့် ရည်မှန်းချက် များတွင်မှု တိုးတက်မှုအခြေအနေမှာ အာရုံအလယ်ပိုင်းနိုင်ငံများနှင့် အလားတူပင် ဖြစ်ပါသည်။ တရှုတ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့သည် ရည်မှန်းချက်များ ပေါက်မြောက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ တိုးတက်မှုများ ထူးခြားစွာရရှိနေသော်လည်း နိုင်ငံတွင်း၌မညီမျှများ ဖြစ်ပေါ်နေပြီး ဆင်းရဲစွမ်းပါးသူဦးရေ အများအပြား ရှိကာ ငှါးတို့အတွက် ပန်းတိုင်(၁)မှု(၄)အထိ နှင့်ပန်းတိုင်(၆)တို့တွင်ပါဝင်သည့် ရည်မှန်းချက်များကို ပြည့်စီခြင်း မရှိသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ပုဂ္ဂန်များ	ပန်းတိုင်-၁		ပန်းတိုင်-၂		ပန်းတိုင်-၃		ပန်းတိုင်-၄		ပန်းတိုင်-၅		ပန်းတိုင်-၆		ပန်းတိုင်-၇	
	ပန်းတိုင်-၁	ပန်းတိုင်-၂	ပန်းတိုင်-၃	ပန်းတိုင်-၄	ပန်းတိုင်-၅	ပန်းတိုင်-၆	ပန်းတိုင်-၇							
● ပြီးစွာ ရောက်သည့် နိုင်ငံ														
▲ အခိုင်မြဲ ရောက်မည့်နိုင်ငံ														
■ အခိုင်မြဲ ရောက်မည့်နိုင်ငံ														
■ အခိုင်မြဲ ရောက်မည့်နိုင်ငံ														
▼ တိုက်မှုမြှင့်ပြန် နောက်ပြန် ဆုတေသနမြှင့်ငံ														
၁၀၀														
အာဖဂ်နှစ်နစ်တော်		▲												
အာမောင်ကုန်သုတေသန														
အာမေးနှီးယား	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
အာဘိုင်ရွှေ	●	▼		●	●	●	▲	■	■	●	●	●	●	●
ဘာဗဲလားဒေါ်ရွှေ	▼	■	▲	▼	▼	●	●	▼	▲	▲	●	●	●	●
ဘူတာ့နှီးယား			▲						▲	■	▲	●	●	●
တရာ်	●	●					●	●	▲	●	●	●	●	●
ကွဲတွေ့နှီးရွှေ			▼				●	●						
တိရိစ္တိယား(DPR)		▼						▼	▼		●	●	●	●
ဒီဂါ			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ပြင်သစ်ပိုလိန်းရွား										▼	●	●	●	●
ရော်ရှုံးယာ	▼		▼		▼	●	●	●	■	▼	●	●	●	●
ဂုဏ်											●	●	●	●
ဟောင်ကောင် တရာ်			▼	●	●	▼	●			▲	●	●	●	●
ဒီနိုယ်	▲	■	▲	▲	▲	▲	▲	■	■	▲	●	●	●	●
အောင်နှီးရွား	●	▼	■	▼	●	●	●	▼	●	●	●	●	●	●
ဒီရိရှိ	●		▲	▼	■	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ကာဇ်စတုတန်	●		▲		●	●	●	●	▼	▲	▼	●	●	●
ဂါရိဘာတီ				▲	●	●	●		■	■	●	●	●	●
ကာရိုစတုတန်	●		■		▼	●	●	●	■	■	▲	●	●	●
လာဗို့(PDR)	▼	■	▲	▲	■	▲	■	▲	▲	▲	●	●	●	●
မကာဇို့ တရာ်			▲	●	●	▼	●	▼			▼	●	●	●
မလေးရွား	●	●	▼	●	▼	●	●	●	●	●	●	●	●	●
မော်လိုက်		▲	▼		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
မာရှယ်ကျွန်းရွှေ			▲		●	▼	●	●	▲	■	●	●	●	●
မိုင်ခုံနှီးရွား									●	●	●	●	●	●
မွှေ့နိုင်လို့ယား	▼	▼	▼		●	●	●	●	▲	▲	▲	●	●	●

စဉ်းစားရန် မေးခွန်းများ

- ၁။ သင်တို့၏နိုင်ငံ အောင်မြင်ရရှိပြီးဖြစ်သည့် အဓိက ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပန်းတိုင်များမှာ အဘယ်နည်း။
- ၂။ သင်တို့၏ နိုင်ငံအတွက် မည်သည့်ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်များသည် အောင်မြင်မှု ရရှိခါနီး ဖြစ်သနည်း။
- ၃။ သင်တို့နိုင်ငံအနေဖြင့် မည်သည့်ရည်မှန်းချက်များတွင် အောင်မြင်ပေါက်မြှောက်နိုင်ဖွယ် မရှိ ဖြစ်နေသနည်း။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

အာရှုပစီဖိတ်ဒေသတွင် နိုင်ငံအမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေသလို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ပန်းတိုင်များ အောင်မြင်ပြီးမြှောက်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံအသီးသီး၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများအကြား ကွဲပြားခြားနားမှု ကြိုးမှားရသည့် အကြောင်းရင်းများမှာလည်း ကွဲပြားလျက်ရှိပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပညာရေးနှင့် ကျော်းမာရေးကဏ္ဍတွင် ပြည်သူ့ပိုင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံများ ပိုမိုပြုလုပ်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။ ဥပမာ အားဖြင့် တောင်အာရှုတွင် ပြည်သူ့ပိုင်ကဏ္ဍ ပညာရေးအသုံးစရိတ်သည် နိမ့်ကျေလျက်ရှိနေပြီး မကြာမိ ကာလအထိ အာဖဂန်နစ်တန်နိုင်ငံတွင် ကျော်းမာရေးအတွက် ပြည်သူ့ပိုင်ကဏ္ဍ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ မရှိသလောက် ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံအများအပြားက နိုင်ငံတကာအကူ အညီရရှိမှု မရှိသလောက် နည်းပါး ရွှင်းမှာ အထူးသဖြင့် အလျှောင်များအနေဖြင့် ငှုံးတို့၏ ကျည့်ထောက်ပံ့မှုများကို ခွဲဝေပေးရာတွင် အကျိုး ထိရောက်မှုကို ပို၍ပို၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားလာကြသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် လူမှုရေးအကျိုးရလဒ်များကို ပြည်သူ့ပိုင်ကဏ္ဍအသုံးစရိတ်များနှင့် ဆက်စပ်ဖော်ပြရန် ပဲယဉ်းပါသည်။ အကြောင်းမှာ အခြားသော လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားစရာများက ယင်းဆက်စပ်မှုကို လွှမ်းမြှုံးထားသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံအချို့တို့သည် ပညာရေးအဆင့်အတန်းမြှုံး အလွန်မြင့်မှုးသော်လည်း ဆင်းရွှေ့မြှုံးပါးမှ လျော့ချရေး၌ နိမ့်ကျေလျက်ရှိပါသည်။ အချို့နိုင်ငံတို့မှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်ဗြိုင်းမြှင့်မှုးမှာ သော်လည်း နိုင်ငံအတွင်း ကွဲပြားခြားနားမှုမှာ အလွန်ကြိုးမှားပါသည်။ တို့ကြောင့် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့်ပတ်သက်၍ တိုးတက်အောင်မြင်မှုအဆင့်ကို ဆန်းစစ်ရန်အတွက် မွေးကင်းစကလေး သက်တမ်းမျှော်မှန်းချက်၊ စာတတ်မြှောက်မှုနှင့်ဗြိုင်းနှင့် အသားတင်ကျောင်းဝင်မှုအချိုးကဲ့သို့သော လူသားဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှု အညွှန်းကိန်းများကို ဂရပြုစဉ်းစား သုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဒေသတွင်းအစိုးရများက ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်များဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအပေါ် အလေးဂရပြုမည်ဆိုလျှင် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် များစွာကျင့်ရှိနေသေးကြောင်း ဒေသတိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာများက အထင်အရှုံး ဖော်ပြလျက်ရှိပါသည်။ လူမှုရေးကဏ္ဍများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို တိုးမြှင့်ရန်လိုအပ်ချက်နှင့် ယူဉ်လျက် ရည်မှန်းချက်များသို့ ဦးတည်၍ တိုးတက်မှုအရှိန် အဟုန်မြင့်မှုးရေး အတွက် မဟာဗျာဗျာမျိုးစုံ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်နေကြောင်းကိုလည်း အထင်အရှုံး ဖော်ပြထား ပါသည်။

ထောင်စုနှစ်ရည်များချက်များအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော်လည်း အောင်မြင်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းရင်း(၄)ခုကို ကူလသမဂ္ဂ၏ ထောင်စုနှစ်စီမံကိန်းဆိုင်ရာ နောက်ဆုံးအစီရင်ခံစာ ငါ တွင် ဖော်ထုတ် တင်ပြထားပါသည်။ ရင်းတို့မှာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ညံဖျင်းခြင်း၊ အဂတိလိုက်စားခြင်း၊ မူဝါဒဆိုင်ရာ ရွှေးချယ်မှု အားနည်းခြင်းနှင့် လူအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ငြင်းပယ်မှုများ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံတွင် အရည်အသွေး ညံဖျင်းခြင်း ကိုယ်နှုန်းကပင်လျှင် ပြသုနာတစ်ရပ် ဖြစ်နေပါသည်။ နယ်မြေအစိုးရအချိနှင့် နိုင်ငံအစိုးရ အချို့တို့သည် အရည်အသွေး မပြည့်မီသဖြင့် လိုအပ်သော ရင်းနှီးမြှုပြန်မှုကို မပြလုပ်နိုင်ကြပါ။ သို့သော်လည်း ကမ္ဘာခေါင်းဆောင်များကိုယ်တိုင်နှင့် ရင်းတို့၏ နိုင်ငံအသီးသီးတို့က "ကျွန်ုပ်တို့၏ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများနှင့် ကလေးလှယ်များအား အလွန်အမင်း ဆင်းရဲမှုကြောင့် ညီးယော်ပြီး လူစွမ်းရည်များ ဆုတ်ယုတ်စေသည့် အခြေအနေဆုံးများမှ လွှတ်ကင်းအောင် မဆုတ်မနစ် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန်" ဟု သနိုက်မှု ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ နိုင်ငံအားလုံးတို့၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံးခြံခွဲပေးများတွင် နိုင်ငံသား အားလုံးတို့အား ဆင်းရဲခြင်းမှလွှတ်ကင်းပြီး သိက္ခာရှိသည့် ဘဝမျိုးကို ပေးအပ်ရန် တာဝန်ယူကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းပါရှိပါသည်။ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်သည် နေးကွွေးသော်လည်း နှစ်ရာချို့ ဆောင်ရွက်ရမည့် ပြောင်းလဲမှုများကို ၂၀၀၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ (၁၅)နှစ်တာ အချိန်တိုကာလအတွင်း ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်မှာ အစိုးရများ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် ICT နည်းပညာများ၏ အခန်းကဏ္ဍာက အရေးကြိုးလာပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အရှိန်အဟုန်ကို မြှင့်တင်ရာတွင် ယင်းနည်းပညာများသည် အစိုးရများက အသုံးပြနိုင်သည့် လုပ်ငန်း သုံးကိရိယာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် လွှန်ခဲ့သည့်(၁၀)နှစ်အတွင်း ကွန်ပျူးတာနှင့် အင်တာနက်တို့ကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြနိုင်စွမ်းရှိခြင်းသည် အာရှိနိုင်ငံအများအပြားအတွက် လျင်မြန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အဓိကမောင်းနှင်အား ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ကောင်းမွန်သော ဝန်ဆောင်မှုများကို အညီအမျှပေးအပ်ခြင်း၊ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများနှင့် လုပ်ငန်းကဏ္ဍာများအကြား ညီးနှင့် ဆောင်ရွက်မှုကို အထောက်အကူပြုခြင်း၊ သတ်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေမှုကို တိုးတက်စေခြင်း၊ အရေးကြိုးသော အားထုတ် ဆောင်ရွက်မှုများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းများအတွက် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြနိုင်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆုံးနိုင်ငံများတွင် လူမှုရေးကဏ္ဍာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများနောက်၌ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ပတ်သက်သည့် ပြသုနာများက ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်ပါလာကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ဘက်ပေါင်းစုံမှ ချို့ကပ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ ကုန်ကျသလောက် ထိထိ ရောက်ရောက် ဖျော်ရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေးတို့အတွက် အထောက်အကူပြုသည့် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုလာသည့်အခါ အကောင်အထည်ဖော်မှု လုပ်ငန်း တစ်ရပ်လုံးသည်လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းကုန်ကျစရိတ်သည်လည်းကောင်း လျော့နည်းသက်သာလာဖွှံ့ဖြိုးပါသည်။

ဤအချက်ကို နားလည်သိမ်္မင်္ဂီဒေသ၊ ဒေသတွင်းနိုင်ငံများသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများကို ကိုင်စွဲအသုံးပြုလိုကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြပါသည်။ ICT နည်းပညာ ပေါင်းစည်းမှုအတွက် အလားအလာရှိသည့် နယ်ပယ်များမှာ အသက်ကယ်ဆေးဝါးများ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ ပညာသင်ယဉ်ခွင့် တိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊ ဆရာအတတ်ပညာမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူများနှင့် တိုက်ရှုက်ချိတ်ဆက်၍ ကျေးလက်ဒေသတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်မှုကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ထိခိုက်ပျက်စီးလွယ်သော ရေမြေသဘာဝအနေအထားရှိသည့် အရပ်ဒေသများအတွက် ကြိုတင်သတိပေးမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် လျှော့နည်းစေရေး အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ နားလည်ပါသည်။ ပါလျှင် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှုန်းချက်များ ပေါက်မြောက်ရေးနှင့် ICT နည်းပညာ အသုံးပြုမှုတို့သည် ခွဲခြားမရအောင် ဆက်စပ်နေသည်ဟု ဆိုပါက လွန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤနည်းပညာများကို နားလည်သိမ်္မင်္ဂီဒေသရေးသည် မရှိမဖြစ် အရေးကြီးပါသည်။

အနှစ်ချုပ်

- ထောင်စုနှစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့် ပတ်သက်၍ အောင်မြှင်ရရှိမှုသည် မညီမမှု ဖြစ်နေပါသည်။ အောင်မြှင်မှုများ ဖြန့်ကြက်ရရှိနေသည့် အာရုပစီးပို့တိုးတက် ဆဟာရဒေသခွဲထက် ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လျက် ရှိပါသည်။ ဤဒေသ၏ ကလေးသေဆုံးမှုနှင့် မိခင်သေဆုံးမှုနှင့်သည် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများတွင် အမြင့်ဆုံးရှိနေပြီး TB ရောဂါနှင့် HIV / AIDS ရောဂါဖြစ်ပွားမှုမှာ ဆက်လက်တိုးတက်ဖြစ်ပွားနေသည့်အပြင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးတွင် နောက်ကြောင်းပြန်လျက် ရှိပါသည်။ အာရုပစီးပို့တိုးတက် အချက်အလက် ရရှိမှု ကွာဟာချက် ကြိုးမားလျက်ရှိပြီး နိုင်ငံအတွင်း ကဲ့ပြားမှုများကလည်း များပြားနေပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့တွင် တွေ့ရှိရပါသည်။
- ပညာရေးနှင့် ကျိန်းမာရေးကဏ္ဍတို့တွင် ပြည်သူ့ပိုင်ကဏ္ဍ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပိုမိုပြုလုပ်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။
- စီမံအုပ်ချုပ်မှုညွှန်းခြင်း၊ မူဝါဒဆိုင်ရာရွေးချယ်မှုအားနည်းခြင်း၊ အဂတိလိုက်စားခြင်းနှင့် လူအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ငြင်းပယ်မှုများသည် လျင်မြန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အတားအဆီးများ ဖြစ်ပါသည်။
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ချေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျိန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ သဘာဝရင်းမြစ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကဲ့သို့သော အဓိကကျေသည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကဏ္ဍများတွင် ဘက်စုံချုပ်းကပ်နည်းများနှင့် ကုန်ကျေသလောက် ထိရောက်မှုရှိသည့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများကို အထောက်အကြပ်နိုင်ရန်အတွက် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

လက်ငင်း လိုအပ်နေသည်မှာ ICT နည်းပညာ 'တတ်သိနားလည်မှု' မှုသည် 'လုပ်ဆောင်တတ်မှု'သို့ ချိတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ICTs နည်းပညာများ၏ သဘောသဘာဝ၊ ရည်မှန်းချက်များ ပေါက်မြောက်အောင်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှု၏ လက်ရှိအခြေအနေနှင့် ကြိုးပမ်းမှုဖြစ်စွာတို့ကို ကောင်းစွာ နားလည်သိမ်္မင်္ဂီဒေသေး ကိုရှိယာများဖြစ်သည့် ICTs နည်းပညာများကို အံ့ဩခြင်းကျ အသုံးပြုနိုင်ရန် အထောက်အကြပ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၂၂ ICTs နည်းပညာများ၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့် စွမ်းဆောင်ရိုင်မှု

ICTs နည်းပညာများ အသုံးပြုမဖြစ်စဉ်နှင့် အခြေအနေကိုလိုက်၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ ကွဲပြားပါသည်။ ဤအောင်များတို့တက်မှုအစီအစဉ်က ဖွင့်ဆိုထားသည့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို လက်ခံအသုံးပြုပါမည်။

ICTs နည်းပညာများဟူသည် အခြေခံအားဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ကိုင်တွယ် အသုံးချရာတွင် အသုံးပြုသည့် ကိရိယာများ ဖြစ်ပါသည်။ နည်းပညာဆိုရာတွင် သတင်းအချက်အလက်များကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သိမ္မားခြင်း၊ စီစဉ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် ဖလှယ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရန် အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်းများ၊ အသုံးပြုခြင်းများနှင့် ဝန်ဆောင်ခြင်းများ ပါဝင်နေပါသည်။ ငှါးတို့သည် ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် တယ်လီဖုန်းဟူသော "ခေတ်ဟောင်း" နည်းပညာများလည်း ဖြစ်နိုင်သလို ကွန်ပျူတာများ၊ ကြိုးမဲ့ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာများနှင့် Internet ဟူသော "ခေတ်သစ်" နည်းပညာများလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ အမျိုးမျိုးသည် ယခုအခါ အတူပေါင်းစပ် လုပ်ဆောင်ရိုင်ကြပြီး ငှါးတို့၏ ပေါင်းစပ်းမှုဖြင့် ကွန်ပိုင်တို့၏ "ကွန်ရက်ကမ္မာကြီး" ဖွဲ့စည်း ဖြစ်တည်နေပါသည်။ ကွန်ရက်ကမ္မာဆိုသည့်မှာ ကမ္မာနေရာတိုင်းသို့ ရောက်ရှိနိုင်သည့် အပြန်အလှန် ချိတ်ဆက်ထားသော တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ စံနှုန်းပြည့်မီသည့် ကွန်ပျူတာစက်ကိရိယာပစ္စည်းများ၊ Internet၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့ ပါဝင်ပြီး အလွန်ကြီးမှာ ကျယ်ပြန့်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံကြီးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ICT နည်းပညာကို အမျိုးအစားခဲ့ခြားရာတွင် အချက်အလက်တိုင်းတာမှုနှင့် ဖော်ပြုမှုကို ရပ်စွမ်းရည် အသုံးပြုဆောင်ရွက်သည့် analog နည်းပညာနှင့် အချက်အလက်ဖော်ထုတ်မှု၊ သိမ္မားမှုနှင့် စီစဉ်မှုကို ကောင်း(၂)မျိုးအသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်သည့် digital နည်းပညာဟူ၍လည်းကောင်း အချိန်တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် တစ်ချိန်စီ ဖြစ်ပေါ်သည့် နည်းပညာဟူ၍လည်းကောင်း ကျယ်ပြန့်စွာ ခဲ့ခြားနိုင်ပါသည်။ analog အချက်အလက်များကို ဆက်တိုက် လက်ခံရရှိနိုင်သော်လည်း digital နည်းပညာကမူ တစ်နှင့် သုညဟူသော ကောင်းမှားကိုသာ အသုံးပြု၍ analog အချက်အလက်များကို ဖော်ထုတ်ပါသည်။ ခေတ်ဟောင်း ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား ထုတ်လွှင့်မှုနှင့် ပို့ခို့ပြုစက်များမှာ အသုံးပြု၍ စက်အမျိုးအစားများ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းများသည် digital ပုံစံသို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်ရှိလာကာ DVD ကဲသို့သော အခြား digital စက်ကိရိယာများဖြင့် အသုံးပြုနိုင်လာပါသည်။ ကွန်ပျူတာများသည် digital အချက်အလက်ကိုသာ ကိုင်စွဲအသုံးပြုနိုင်သောကြောင့် ယခုအခါ digital စနစ်ဖြင့် အချက်အလက်များကို သိမ္မားလာနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မှုက်မောက်ကာလတွင် ကမ္မာပေါ်၌ အသုံးပြုသော ICT နည်းပညာ အမျိုးမျိုးကို ယေား(၂)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ယေား(၂) လက်ရှိအသုံးပြုနေသာ ICT နည်းပညာများကို အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း

တစ်ပြိုင်နက် လုပ်ဆောင်သည့် နည်းပညာများ (အသုံးချခွင့်ပြုစဉ် တစ်နေရာစီရှိ ဝန်ဆောင်ပူပေးသူများနှင့် အသုံးပြုသူများသည် တစ်ချိန်တည်းနှင့် သူနေရာနှင့်သူ ရှိနေရန် လုအပ်ပါသည်)	အချိန်မတူ လုပ်ဆောင်သည့် နည်းပညာများ (တစ်နေရာစီရှိ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများနှင့် အသုံးပြုသူများအား အချိန်မတူ အသုံးချခွင့် ပြုပါသည်)
အသုံးနှင့် တွဲဖက်ထားသော ပုံများ ကွန်ပျူးတာသုံး ဆွေးနွေးခြင်း(တစ်ချိန်တည်း) အီလက်ထရောနစ်သင်ပုန်း ရေဒီယို ဖြူဟ်တူများ အင်တာနက်စာသင်ခန်းများ အင်တာနက်မှ ဆွေးနွေးခြင်း ရုပ်မြင်သံကြား ထုတ်လွှင့်မှုစနစ် - ရေဒီယိုလိုင်းဖြင့် ထုတ်လွှင့်မှု - ကြိုးဖြင့်ထုတ်လွှင့်မှု တယ်လီဖုန်းအသုံးပြု ဆက်သွယ်မှု	ကွန်ပျူးတာအခြေပြု ဆက်သွယ်မှု ကွန်ပျူးတာသုံး ဆွေးနွေးခြင်း(အချိန်မတူ) ကွန်ပျူးတာသုံး၍ ဖိုင်များ ပေးပို့ခြင်း ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်းများ အီလက်ထရောနစ် ကြော်ငြားဘုတ်များ E-mail Facsimile CD-ROMS ကဲ့သို့သော ဆက်သွယ်ရေးထုတ်ကြန်များ ကွန်ရက်အခြေပြုနည်းပညာများ(ကွန်ရက်လိပ်စာ) ကွန်ပျူးတာအထောက်အကြပ် သင်ကြားမှု ပွဲဒီယိုပြုစက်၊ ပွဲဒီယိုဓာတ်ပြား

အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များ

Digital နည်းပညာ အဟောင်းနှင့် အသစ်များက သီးခြားစီ အသုံးပြုမှုကို တိုးတက်စေပြီး
 လိုအပ်ချက်မျိုးစုံ၊ လုပ်ငန်းမျိုးစုံနှင့် သုံးစွဲသူမျိုးစုံတို့ကိုလည်း အကျိုးပြုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထိုနည်းပညာ
 များ၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုများတွင် ကြိုးမားသော ကွာခြားချက်များ ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နည်းပညာ
 ရွေးချယ်မှုပြုလုပ်ရာတွင် ယေား (၃) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အားသာချက်နှင့်အားနည်းချက်များကို နားလည်
 သဘောပေါက်မှုအပေါ် အခြေခံသင့်ပါသည်။

လေား (၃) ICT နည်းပညာများ၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များ

ICT	အားသာချက်	အားနည်းချက်
ပုံနှိပ်နည်းပညာများ	<ul style="list-style-type: none"> • ရင်းနှီးကျမ်းဝင်မှုရှိခြင်း • ပြန်လည်အသုံးပြုခိုင်ခြင်း • နက်နဲ့မှု ပေးအပ်နိုင်ခြင်း • အများအပြား ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကုန်ကျစရိတ် လျှော့ချိန်ခြင်း • ပါဝင်မှုနှင့် စံနှုန်းတစ်ပြေးညီ တူညီခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • စာတတ်မောက်မှုသာ အသုံးပြုခိုင်ခြင်း • ကာလတစ်ရပ်ကြာပြီးနောက် ရှင်သန်မှု မရှိတော့ခြင်း • အချိန်နှင့်အတူ လိုက်ပါ ပြောင်းလဲနိုင်မှု မရှိခြင်း • အပြန်အလှန် ဆက်သွယ် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု နည်းသည့် သို့မဟုတ် မရှိသည့် တစ်လမ်းသွားစနစ်ဖြစ်ခြင်း
Analog ထုတ်လွှင့်မှု နည်းပညာများ (ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား)	<ul style="list-style-type: none"> • ရင်းနှီးကျမ်းဝင်မှုရှိခြင်း • သတင်းပို့မှုမြန်ခြင်း • ဆင့်ပွား အတွေ့အကြံ ပေးခြင်း • အများအပြား ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကုန်ကျစရိတ် လျှော့ချိန်ခြင်း • ပါဝင်မှုနှင့် စံနှုန်းတူညီခြင်း • အသုံးပြုရလွယ်ကြခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> • အသုံးပြုခွင့် နည်းပါးခြင်း • ကာလတစ်ရပ်ကြာပြီးနောက် ရှင်သန်မှု မရှိတော့ခြင်း • အချိန်နှင့်အတူ လိုက်ပါ ပြောင်းလဲနိုင်မှု မရှိခြင်း • ပြသနာနှင့် နေရာကို တိတိကျကျ မဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်း • အပြန်အလှန် ဆက်သွယ် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု နည်းသည့် သို့မဟုတ် မရှိသည့် တစ်လမ်းသွားစနစ်ဖြစ်ခြင်း • လူမျှုံးစုံနှင့် ကိုက်ညီသော အကြောင်းအရာ ဖြစ်ခြင်း • စတင်ခြင်းထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဖြူးခြင်းတို့တွင် ကုန်ကျစရိတ် ကြီးခြင်း

Digital (ကွန်ပူတာနှင့် အင်တာနက်အခြေမြေ) နည်းပညာများ	<ul style="list-style-type: none"> အပြန်အလှန် ဆက်သွယ် လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း အများအပြား ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကုန်ကျစရိတ် လျှော့ချိန်ခြင်း ပါဝင်မှုနှင့် စံနှင့်တူညီခြင်း အချိန်နှင့်အတူ လိုက်ပါ ပြောင်းလဲနိုင်ခြင်း ပြဿနာနှင့် နေရာကို တိတိကျကျ ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်း လွယ်ကွွာအသုံးပြုနိုင်ခြင်း 	<ul style="list-style-type: none"> အသုံးပြုခြင်း နည်းပါးနေသေးခြင်း တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် ကုန်ကျစရိတ် မြင့်မားခြင်း ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၏ စွမ်းရည်အပေါ် မြှုခိုနောခြင်း အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ကွန်ပူတာတတ်မောက်ရန် မဖြစ်မနေ လိုအပ်ခြင်း ဒေသဆိုင်ရာအချက်အလက်များမရှိခြင်း
---	--	---

အစောပိုင်း ဆယ်စုနှစ်များတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကြပ်သည့် ခေတ်ဟောင်း နည်းပညာများ (Analog ဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား) ကို တိုးချဲ့အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ နည်းပညာများကို လက်လှမ်းမြို့နှင့်မှန်နှင့် အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်မှုတို့သည် ရေးကိုယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား အသုံးပြုနိုင်မှု အတွက် အဓိကမောင်းနှင့်အားများ ဖြစ်ပါသည်။ အလှောင်အေဂျင်စီများနှင့် နည်းပညာအကူအညီပေးသည့် အေဂျင်စီများသည် ဤခေတ်ဟောင်းနည်းပညာများကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချရေးအတွက် ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ကြသည့် သာမကများစွာ ရှိပါသည်။ အာရာပစ္စတိတ်ဒေသတွင် နည်းပညာကို အစောဆုံး အောင်မြင်စွာ အသုံးချမှုများ အနက် တစ်ခုမှာ ပစ္စတိတ်တောင်ပိုင်းတဲ့သိုလ်တွင် ပညာရေးအတွက် ဤလှုပြုတုအခြေပြု ရေးကိုယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားကို အသုံးပြုခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အခြား ရည်ညွှန်းဖော်ပြုလေ့ရှိသည့် သာမကများမှာ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် ကျေးလက်ဒေသ ရေးကိုယိုဆွေးနွေးပွဲ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ၁၉၇၇-၇၆ နှစ်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် SITE စမ်းသပ်မှု၊ တရုတ်နိုင်ငံ ရေးကိုယိုနှင့်ရုပ်မြင်သံကြားတဲ့သိုလ်နှင့် မဏေဆီကိုနိုင်ငံ တယ်လီဆက်ကွန်ဒရီယာတို့ ပါဝင်ပါသည်။

သီးခြားဖြစ်သော ပန်းတိုင်များနှင့် လက်ခံကျင့်သုံးသည့် နည်းပူးဟာများကို နယ်မြေဒေသ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် အခြေအနေများအရ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသော်လည်း အိုင်စီတိအထောက်အကြပ် စီမံကိန်းများကို ရင်းနှီးပြီးဖြစ်သည့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ နိုင်ငံများသည် ခရီးဝေးကွာမှု၊ အခြေခံအဆောက်အအုံအားနည်းမှု၊ ကျောင်းများ၊ တဲ့သိုလ် ကောလိပ်များ၊ မလုံလောက်မှု နှင့် စာမတတ် မောက်မှု ဟူသော အဟန္တအတားများကို ကျော်လွန်နိုင်စေရန် နောက်ဆုံးပေါ် ခေတ်မီနည်းပညာများကို အသုံးပြုကြီးပမ်းခဲ့ကြပါသည်။ နိုင်ငံတိုင်းသည် Digital ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ဖွန့်ချိမှုကို ဖြစ်စွာနှင့် စွမ်းဆောင်ရွက်စွာ နိုင်တဲ့ကာ နည်းပညာကွန်ရော်များ၊ ဖန်တီးရေးအား အစိုးရေးအတွက် အဓိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအပြင် နိုင်ငံ၏ ဦးစားပေးအစိုးအစဉ်များ၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အစိုးအစဉ်များနှင့် လိုက်လျော့ညီတွေဖြစ်စေမည့် ပညာရေးသုံး Digital ပစ္စည်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် Digital ပစ္စည်း ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ ဆရာများ၊ ထုတ်လုပ်သူများနှင့် သုတေသနပညာရှုင်များ စုပေါင်းပါဝင်သော ပညာရပ်နယ်ပယ်စုံ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ Digital ပစ္စည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုများ ရရှိနေစဉ်တွင် ယင်းအစိုးအစဉ်များသည် ပြဿနာများ၊ စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ပါသည်။ ငှုံးတို့တွင် တစ်ပြိုင်နက်လုပ်ဆောင်မှုပုံး (အတူးသဖြင့် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ် မဟုတ်သည့်

ရုပ်မြင်သံကြား ထုတ်လွှင့်မှုအစဉ်ရေးဆဲမှုများ)ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် တင်းကျပ်မှုကို မည်သို့ လျော့ပါးစေမည်နည်း၊ ထုတ်လွှင့်သည့် ရုပ်ပုံများ၏ မြင်နိုင်မှုစွမ်းအား၊ ဖတ်ရှုလေ့လာရန်နှင့် သုတေသန ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည့် သင်ယူလေ့လာမှုလုပ်ငန်းများကို လွှာဆော်ပေးမှုများနှင့် သင်ယူသူများအား လက်တွေ့လုပ်ကိုင်သင်ယူရန် လွှာဆော်ပေးမှုများအကြား သင်ကြားနိုင်လောက်အောင် ခိုင်မာသည့် ထိန်းညီမှုကို မည်သို့ ဖန်တီးရယူမည်နည်း ဟူသော စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် ပါဝင်နေပါသည်။ ထိုပြင် ဓဟိမှ ချမှတ်သည့် စီမံကိန်း၊ အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်မှုများနှင့်အပြုံး နယ်မြေမြေအောင် ကိုက်ညီစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်နှင့် တောင်းဆီမှုများ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ထိုအစီအစဉ်များက ဖြေရှင်းဆောင်ရွက် ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံအားလုံးတို့သည် အခွင့်အလမ်းရရှိမှု ညီမျှမှုနှင့် အပြန်အလှန် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို တုန်လှပ်ဖွယ် တွေ့ကြခဲ့ရပါသည်။ တစ်ဖုန်း ထိုနိုင်ငံများသည် အရှိန်အဟန်ပြင်းသော နည်းပညာဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှုများကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အမိလိုက်ပါခဲ့ပါသည်။ နည်းပညာဆိုင်ရာ ကုန်ကျေစရိတ်များ နည်းပါးနေသည့်တိုင် ခေတ်နောက်ကျသည့် ပစ္စည်းများကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် အစားထိုးအသုံးပြုခြင်းတို့သည်လည်း စွဲးစား ရုက်သော ကိစ္စရပ်များ ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခါ ICT အထောက်အကြပ် အကြီးစား ပညာရေးကြိုးပမ်းချက်များသည် Digital နည်းပညာများကို အသုံးပြု၍ သင်ယူသူနှင့် ပို့ခသူများအကြား စရိတ်ကုန်ကျမှုနည်းစွာဖြင့် အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်နိုင်အောင် မြှင့်တင်ပေးပြီး သင်ယူမှုအခွင့်အလမ်းများ တိုးပွားလာအောင် ဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိပါသည်။ ခေတ်ဟောင်း Analog နည်းပညာနှင့် ခေတ်သစ် Digital နည်းပညာတို့၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များကို ယေား(၃)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း Digital နည်းပညာ များတွင် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများသည် တိတိကျကျ နှိုင်းယူမြှင့်နိုင်သည့် စည်းခြားမှုများပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မိအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရာတွင် Digital နည်းပညာများ၏ အသုံးဝင်မှုကို လေ့လာဖော်ထုတ်သင့်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် လေ့လာမှု များစွာတို့က အောင်မြင်မှုနှင့် ကျရှုံးမှုနှစ်ရပ်လုံးကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြပါသည်။ နိုင်ငံများ၏ အမျိုးမျိုးသော အခြေအနေကိုလိုက်၍ မူဝါဒနှင့် စီမံကိန်းရေးဆဲခြင်း၊ အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်း၊ နည်းပညာများကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် အတွေ့အကြုံများသည် ကွာခြားမှု ကြိုးမားကြောင်း လေ့လာမှုများက ဖော်ပြနေပါသည်။ သို့သော ခေတ်ဟောင်း ICT နည်းပညာများနှင့် ယဉ်ယျိုင် Digital ICT နည်းပညာ များသည် လုံးလုံးလျားလျား ကွာခြားသည့် ပြောင်းလဲမှုပင် ဖြစ်ကြောင်း ယင်းလေ့လာမှုများက အထင်အရှား ဖော်ပြနေပါသည်။ ပုံနှိပ်ခြင်း၊ ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားကဲ့သို့သော ခေတ်ဟောင်းနည်းပညာများအရ ဖွံ့စည်းပုံဖော်ခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အချက်အလက်သို့မှုးထားသော ပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ဖုန်းဝေခြင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာများသည် ဓဟိထိန်းချုပ်မှုစနစ်ဖြင့် တစ်လမ်းသွားလုပ်ဆောင်မှုမျိုးအဖြစ်သာ ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်သစ် ICT နည်းပညာများမှာ အခွင့်အလမ်းပိုမိုကောင်းမှန်ပြီး တစ်စီးခွင်း သို့မဟုတ် လူမှုအစုအစွဲ့တို့က ပိုင်ဆိုင်လုပ်ဆောင်နိုင်ကြပါသည်။ ဥပမာ ယင်းနည်းပညာများ ပိုင်ဆိုင်မှုသည် အဝေးထိန်း ကိရိယာ၊ Mouse သို့မဟုတ် မိဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသူ၏ လက်တွင်းသို့ ပြောင်းလဲ ရောက်ရှိ လာခဲ့မှုမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ နည်းပညာ အသုံးချမှတ်သည် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ လိုအပ်ချက်၊ အလိုဆန္ဒများနှင့် လည်းကောင်း၊ သူ၏ကိုယ်ပိုင်အချိန်ကာလနှင့်လည်းကောင်း ပတ်သက်ဆက်နှစ်နေပါသည်။ ကြိုအချက်က အသွင်သူ့သို့နှင့် အတွင်းပါရှိမှုတို့၏ ကွဲပွားမှုကိုလည်းကောင်း၊ ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလား

ပုံစံ၊ အချက်အလက်သိမ့်မှုနှင့် အသုံးပြုမှုတိကို နယ်မြေဒေသနှင့် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ နိုင်မှုကိုလည်းကောင်း ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

Digital နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုကို လျင်မြန်သွက်လက်စေသော မောင်းနှင်အားမှာ နည်းပညာနှင့် စုဝေးပေါင်းဆုံးမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။ စုဝေးပေါင်းဆုံးမှုဟူသည်မှာ ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာက မီဒီယာများ၊ စာ၊ အသုံးပုံများ၊ ရုပ်ပုံလှပ်ရှားမှုများ၊ မီဒီယိုတိနှင့် တစ်သားတည်း ပေါင်းဆုံးလာမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမီဒီယာများကို လူအာများ အသုံးပြုနိုင်အောင် ဖြန့်ဝေပေးထားပြီး အသုံးပြုသူနှင့် အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် မည်သည့် မီဒီယာပေါင်းစည်းမှုကိုမဆို ရွေးချယ်ခွင့် ပေးအပ်ထားပါသည်။ နည်းပညာစုဝေးပေါင်းဆုံးမှုသည် နည်းပညာအားလုံး၏ ဆက်စပ်မှုနှင့် ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှုဟုလည်းဆိုနိုင်ပြီး တစ်ခါတစ်ရုံ နည်းပညာရပ်တစ်ခုကို အခြားတစ်ခုမှ ခွဲခြားနိုင်ရန်ပင် ခက်ခဲပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာတစ်မျိုးတည်း ဥပမာ မိုဘိုင်းဖုန်းသည် စာ၊ အသုံးပုံမီဒီယို၊ အီးမေးလုံ၊ သတင်းတို့ဝန်ဆောင်မှုနှင့် အင်တာနက်မှ အချက်အလက်များ ရှာဖွေမှုတိကို လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် စနစ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းစနစ်ဖြင့် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာရာ (ပို့သူမှ လက်ခံသူသို့) အချက်အလက်ပေးပို့သည့် မူရင်းနေရာတစ်ခုမှ လက်ခံသည့် နေရာများသို့လည်းကောင်း၊ နေရာစုံမှ လက်ခံသူများထံသို့လည်းကောင်း သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးပို့ခြင်း၊ လက်ခံခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

နည်းပညာပေါင်းဆုံးမှုသည် သတင်းအချက်အလက် သိမ့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများအား နည်းစဉ်တစ်ခုတည်းမှ ထွက်ရှိမှုမျိုးစုံ ရရှိစေသည့် နည်းလမ်းမျိုးဖြင့် အသိပညာထုတ်ကုန်များကို ဖန်တီးထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးနိုင်စွမ်း ရှိစေပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာတို့ကို သီးခြားဖြစ်စေ နှစ်ရပ်ပေါင်းစည်း၍၍ ဖြစ်စေ electronic နည်းပညာ အသုံးပြု၍ အချက်အလက်များ၊ ပုံများ၊ အသံနှင့် မီဒီယိုတို့အဖြစ် ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်ပါသည်။ နည်းပညာများ၏ ဤသို့ စုဝေးပေါင်းဆုံးမှုသည် ထုတ်လုပ်မှုကို လွယ်ကူစေခြင်း၊ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဖြန့်ဝေနိုင်ခြင်းတို့ဖြင့် ခေတ်ဟောင်း Analog နည်းပညာ၏ အဓိကအားနည်းချက်များထဲမှ တစ်ခုကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

အနှစ်ချုပ်

- ICT နည်းပညာ အဟောင်းနှင့်အသစ် နှစ်ရပ်လုံးသည့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ ဖြစ်ပါသည်။
- သို့သော် Digital နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုသည် တိုးပွားလာလျက်ရှိပါသည်။
- နည်းပညာပေါင်းဆုံးမှုသည် အခွင့်အလမ်းတူ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ဖြန့်ကြကုပ္ပန်းစွာ ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ယင်းဖြစ်ပေါ်မှုက Digital နည်းပညာအသစ်များ အသုံးပြုမှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

သုံးစီး သို့မဟုတ် လေးစီးစီပါဝင်သော အဖွဲ့ငယ်များ ဖွဲ့ပါ။ ပြီးလျှင် အောက်ပါလူအုပ်စုတို့အား ဝန်ဆောင်မှုပေးအပ်ရန်အတွက် မည်သည့်နည်းပညာများ (နည်းပညာအသစ်နှင့် အဟောင်းများ ပါဝင်စေနိုင်ပါသည်) ၏ ပေါင်းစည်းမှုက အသုံးအဝင်ဆုံးဖြစ်သည် လူအုပ်စုအတွင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးပွားစေသည်ကို အဖွဲ့အတွင်း ဆွေးနွေးပါ (လူအုပ်စုတစ်ခုကို ရွေးချယ်ပါ)။

(က) တောင်သူလယ်သမားများ (ခ) ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများ

(ဂ) ဝေးလံသောကျေးရွာများမှုကလေးငယ်များ (ဃ) ကျောင်းနှင့်ကင်းကွာနေသည့်လူငယ်များ

ဖြည့်ဆည်းပေးသင့်သည်ဟု သင်ယူဆသော ဝန်ဆောင်မှုတစ်ခု သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုများ

(ဥပမာ - ကျန်းမာရေးစောင့်ရွှေ့ကုမ္ပဏီ၊ ပညာရေး၊ ပဟုသုတရားမီးရန် လက်လှမ်းမိများ) ကို သတ်မှတ်ဖော်ပြရန်၏ သင်ရွေးချယ်ထားသောလူအုပ်စုသို့ ထိုဝန်ဆောင်မှုပေးရန်အတွက် ရွေးချယ်ထားသည့် ICTs နည်းပညာနှင့်ပတ်သက်၍ အကျိုးအကြောင်းရှင်းပြရန်။

J-2 နည်းပညာကွာဟုမှတိ ပေါင်းကူးပေးခြင်း

ရွှေ့ဆက်မသွားမီ လက်ငင်းတည်ရှိနေသည့် အာရုံပစီပိတ်ဒေသ၏ ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံတွင်း ICT ထိုးဖောက်ဝင်မှုဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းများကို ဂရပြုလေ့လာရန် အရေးကြီးပါသည်။

ထွေးချေးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ၏ တယ်လီဖုန်းလိုင်းနှီးရေ

	နိုင်ငံ	HDIa အဆင့် ၂၀၀၂ ခုနှစ်	တယ်လီဖုန်းလိုင်း (လူ ၁၀၀၀ လျှင်) ၂၀၀၂ ခုနှစ်	ပို့သိုင်းဖုန်း အသုံးပြုသူ (လူ ၁၀၀၀ လျှင်) ၂၀၀၂ ခုနှစ်	အင်တာနှင်း အသုံးပြုသူ (လူ ၁၀၀၀ လျှင်) ၂၀၀၂ ခုနှစ်
ကုန်းတွင်းပိတ် ထွေးချေးမှု အနည်းဆုံး နိုင်ငံများ	အာဖဂန်နစ်တန် ဘူတန် လာအိုး PDR နီပေါ်	မရရှိပါ။ ၁၉၃ ၁၉၀ ၁၉၂	မရရှိပါ။ ၅၀ ၁၃ ၁၇	မရရှိပါ။ ၅၉ ၁၀၈ ၁၀၈	မရရှိပါ။ ၃၉ ၁၀၈ ၉
ကုန်းတွင်းပိတ် မဟုတ်သော ထွေးချေးမှု အနည်းဆုံး နိုင်ငံများ	ဘင်္ဂလားဒေ့ချုံ ကမ္မာဒီးယား မော်လိုက် မြန်မာ ဆော်လမ္မန်ကျွန်းစူ တိမောလက်စံတေ	၁၄၀ ၁၄၁ ၁၀၀ ၁၂၂ ၁၂၉ ၁၄၅	၈ ၃ # ၉၈ ၆ ၁၆ ၁၁	၆၃ ၂၅ ၄၆၆ ၆ ၁၆ ၄	၃ ၃ * ၁၉၉ ၂ ၈ ၂၃
ထွေးချေးမှု အနည်းဆုံး မဟုတ်သည့် ကုန်းတွင်းပိတ် နိုင်ငံများ	အာမေးနီးယား အာဇားသိုင်းကျွန်း တာဂျိုလာစုတန် ကာဇာတ်စတန် ကာဂျိုစတန် မွန်ဂိုလီးယား	၈၃ ၉၈ ၁၂၂ ၁၂၃ ၁၁၆ ၁၁၄	၁၉၂ * ၁၃၀ ၃၉ # ၁၆၃ * ၁၅၅ ၁၁၁	၁၀၆ ၂၅၈ ၄၁ ၄၁ ၁၀၅ ၂၁၈	၅၃ ၈၁ ၁ * ၂၃ ၂၃ * ၁၀၅

	တပ်မင်နစ္စတန် ဥဘောက်ကွဲတန်	၁၀၉ ၁၁၃	၈၀ # ၆၇ #	၁၁ * ၂၈	၈ * ၃၄ *
အခြား ဒေသများ	ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံများ စီးပွားရေးပူးပေါင် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ ကမ္ဘာ			၁၃၂ ၉ ၄၄၁ ၁၈၀	၂၂၉ ၄၈ ၁၈၅ ၄၄၅ ၁၃၆

* ၂၀၀၄ ခုနှစ် စာရင်း   # ၂၀၀၃ ခုနှစ် စာရင်း

ရင်းမှတ်။ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်၊ လူသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီရင်ခံစာ ၂၀၀၇/၂၀၀၈ - ရာသိပြုတွေပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေး၊ ကွဲပြားနေသည့် ကမ္ဘာကြီးမှ လူသားတို့၏ စည်းလုံး ညီညွတ်ရေး (နယူးယောက်၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၊ ၂၀၀၇)၊ ၂၀၀၇-၂၀၀၈ http://hdr.undp.org/en/media/HDR_20072008_EN_Complete.pdf

အာရာပစီဖိတ်ဒေသသည် ဆက်သွယ်ရေးအခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို တယ်လီဖုန်းလိုင်း
အသုံးပြုမှုနှင့် အပါအဝင် ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ဖော်ပြလျက်ရှိပါသည်။ တယ်လီဖုန်းလိုင်း အသုံးပြုမှုနှင့်
(လူ ၁၀၀ လျှင် တယ်လီဖုန်းလိုင်းသုံးစွဲသူ အရေအတွက်)သည် ဟောင်ကောင်တွင် (၅၃) ရာခိုင်နှုန်းအထိ
မြင့်မားစွာရှိနေပြီး အရွှေ့တောင်အာရုံနိုင်ငံများအပြားတွင် (၁)ရာခိုင်နှုန်း အောက် လျော့နည်းနေပါသည်
(ဥပမာ ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှုံးနှင့် ကမ္ဘာဒီးယား)။

အာရုံနှင့် ပစီဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်၏ အချက်အလက်များအရ
ကုန်းတွင်းပိတ် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ(အချက်အလက်များမရရှိသော အာဖက်နစ္စတန်နိုင်ငံ
မပါဝင်ပါ)တွင် နေထိုင်သူဦးရေ(၁၀၀)အတွက် ကြိုးဖုန်းလိုင်းအရေအတွက်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်မှ
၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း (၁၇.၀၃)ရာခိုင်နှုန်းသို့ တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ ဘူတန်နိုင်ငံသည် နိုပါ
နိုင်ငံထက် ကြိုးဖုန်းလိုင်း သိသိသာသာ များပြားနေပြီး လာအိပ်ပြည်သူ့ဒီဇိုင်ရောက်တစ်သမီးတန်င့်ထက်
ကြိုးဖုန်းလိုင်း (၃)ဆပို၍များပါသည်။ ၂၂၅ကုန်းတွင်းပိတ် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံ(၃)ခုသည် ပျမ်းမှု
အားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများထက် ကြိုးဖုန်းလိုင်းတိုးတက်မှ ပို၍၍များပြားပါသည်။ ဘင်္ဂလား
ဒေါ်ရှုံးနှင့် ကမ္ဘာဒီးယားနိုင်ငံတို့သည် ဖုန်းလိုင်းတိုးတက်မှုတွင်
(၁)ရာခိုင်နှုန်းအောက် လျော့နည်းပြီး ဒေသတွင်း အခြားနိုင်ငံများထက် များစွာ နိမ့်ကျနေပါသည်။

ဆော်လမွှန်ကျွန်းစုတွင် ၁၉၉၈ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တယ်လီဖုန်း သုံးစွဲမှုနှင့်း (၇)
ရာခိုင်နှုန်း လျော့ကျကာ ပိုမိုဆိုးရွားသော အခြေအနေ ရှိခဲ့ပါသည်။ ပျမ်းမှုတိုးတက်မှုနှင့်းမှာ (၄.၆)
ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ပျမ်းမှုဖုန်းလိုင်းသုံးစွဲမှု (၇.၂၇)ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။ ၄၃၈းသည် ပျမ်းမှုအားဖြင့်
(၂.၀၈)ရာခိုင်နှုန်းရှိသော ကုန်းတွင်းပိတ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံ(၃)ခုထက် ပိုမိုမြင့်မားပြီး အဓိက
အားဖြင့် နိုပါနိုင်ငံနှင့် လာအိပ်ပြည်သူ့ဒီဇိုင်ရောက်တစ်သမီးတန်င့်တို့တွင် ICT တွန်းကားမှု အလွန်
နိမ့်ကျသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မော်လဒိုက်နိုင်ငံသည် တွန်းကားမှုနှင့်း (၁၀.၂)ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး
၁၉၉၈ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၃ ခုနှစ် အတွင်း (၇.၂)ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာခဲ့ကြောင်း ထူးခြားစွာ တွေ့ရှိရ
ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ မဟုတ်သည့် ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံများ၏ ဖုန်းလိုင်းသုံးစွဲမှုမှာ ၂၀၀၃
ခုနှစ်တွင် (၈.၇၉)ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများထက် သိသိသာသာ မြင့်မားပါသည်။

အာမေနီးယား၊ အာဇာ်ဝိုင်ဂျာနှင့် ကာဖတ်စတန်နိုင်ငံတို့သည် တယ်လီဖုန်းလိုင်းသုံးစွဲမှု (၁၃.၀) ရာခိုင်နှုန်းခန့် အသီးသီးရှိကြပြီး တာရုံးကွ္ဗတန်မှာ (၃.၇)ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနိမ့်ဆုံးတွင် ရှိနေပါသည်။ ငါးရာခိုင်နှုန်းသည် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများဖြစ်သော မော်လဒိုက်နှင့် ဆမိအာ(၂)နိုင်ငံလုံးထက် လျော့နည်းပါသည်။ ကာရုံးစတန်နှင့် တပ်မင်နိုင်စတန်နိုင်ငံတို့တွင် နိမ့်ကျခဲ့ပြီး ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံ အုပ်စုတစ်ခုလုံး၏ ပုမ်းမှု တိုးတက်မှုကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွင်း (၁.၈)ရာခိုင်နှုန်းသို့ နိမ့်ကျစေခဲ့ပါသည်။ အဆိပါနှုန်းသည် ထိုနှစ်များ အတွင်းရှိခဲ့သည့် ကမ္ဘာကြီး၏ ပုမ်းမှုတိုးတက်မှု(၅.၂)ရာခိုင်နှုန်းထက်ပင် နိမ့်ကျခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

Mobileဖုန်း ထိုးဖောက်သုံးစွဲမှုကိန်းဂဏာန်းများမှာ အလားအလာ ပိုမိုကောင်းမွန်လျက် ရှိပါသည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့တွင် Mobileဖုန်းဈေးကွက် အမြန်ဆုံး တိုးတက်လာခြင်း၊ အာရှအလယ်ပိုင်း နိုင်ငံအများစုတွင် ထိုးဖောက်သုံးစွဲမှုနှင့် မြင့်တက်လာခြင်းနှင့် ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှိနိုင်ငံ၏ ရွှေပြေးဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်များအတွက် အာရှပစိဖိတ်ဒေသသည် ဂုဏ်ယူဝင့်ကွားနိုင်သည့် အနေအထားတွင် ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း တယ်လီဖုန်းအသုံးပြုမှု အလွန်နိမ့်ကျသော အာဖဂန်နစ်တန်နိုင်ငံတွင် ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ မေလ အထိ Mobileဖုန်း ထိုးဖောက်သုံးစွဲမှုနှင့်မှု (၁၅)ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ပါသည်။

Internet အသုံးပြုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ [ယေား(၅)ကို ကြည့်ပါ] ကမ္ဘာလူဦးရေ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံရှိသော အာရှတိုက်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံး Internetသုံးစွဲမှု၏ သုံးပုံတစ်ပုံထိ ရှိနေပါသည်။ Internetသုံးစွဲမှု အများစုမှာ အာရှတိုက်၏ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများဖြစ်သည့် ဂျပန်နိုင်ငံ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံနှင့် စင်ကာပူနိုင်ငံတို့တွင်ရှိနေပါသည်။ ပစိဖိတ်သမ္မတရာအသိက်အဝန်း၏ Internetသုံးစွဲမှု ပို၍ပင် နိမ့်ကျ နေပြီး တစ်ကမ္ဘာလုံးသုံးစွဲမှု၏ (၂)ရာခိုင်နှုန်းမှုသာရှိကာ ငါးသုံးစွဲမှုတွင် သစ်တေားလျှော့နှင့် နယူးမြေနိုင်ငံ များ၏ သုံးစွဲမှုက (၉၆)ရာခိုင်နှုန်း ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ စာရင်းများက ဖော်ပြနေသည်မှာ ICT အစိုးး လုပ်ငန်းများကို တိုးမြှော်ပြီး နိုင်ငံတစ်ဝန်း သုံးစွဲနိုင်ရေးကို စီမံကိန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဆိုပါလျှင် အခြေခံအဆောက်အအုံများကို ဦးစွာတည်ဆောက်ရန်နှင့် ချိတ်ဆက်သုံးစွဲခန့်နှင့်ကို ဈေးနှုန်း သက်သာစွာဖြင့် ပေးအပ်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

လယား(၅) အာရုပစိစိတ်ဒေသအတွင်း Internet ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မှုနှင့် အသုံးပြုမှု

နိုင်ငံ	လူပိုးရေ (၂၀၁၇ ခန့်မှန်း)	အင်တာနက် အသုံးပြုသူ (ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀)	အင်တာနက် အသုံးပြုသူ နောက်ဆုံး စာရင်း	ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်မှု	အာရုဒေသ အသုံး ပြုသူ ရာခိုင်နှုန်း	အသုံးပြုသူ တိုးတက်မှု (၀၀-၀၇)
တော်အာရု						
ဘင်လားဒေါ်ရှိ	၁၃၃,၄၉၃၉၉၉၀	၁၀၀,၀၀၀	၄၅၀,၀၀၀	၀။၃%	၀။၁%	၃၅၀။၀%
ဘူတန်	၈၀၂,၈၁၄	၅၀၀	၃၀,၀၀၀	၃။၃%	၀။၀%	၅,၉၀၀။၀%
အိန္ဒိယ	၁,၁၂၉,၆၆၇၉၅၂၈	၅,၀၀၀,၀၀၀	၆၀,၀၀၀,၀၀၀	၅။၃%	၁၃။၀%	၁,၁၀၀။၀%
မော်လဒိုက်	၃၀၃,၇၃၂	၆,၀၀၀	၂၀,၀၀၀	၆။၆%	၀။၀%	၂၃၂။၀%
မြန်မာ	၅၇,၈၂၀,၄၇၀	၁,၀၀၀	၃၀၀,၀၀၀	၀။၅%	၀။၀%	၂၉၀။၀%
နီပေါ်	၂၂,၈၇၄,၅၁၉	၅၀,၀၀၀	၂၅၉,၄၀၀	၁။၀%	၀။၁%	၃၉၈။၀%
ပါကဗွားနှင့်	၁၆၃,၈၀၆,၈၃၁	၁၃၃,၉၀၀	၁၂၂,၀၀၀,၀၀၀	၂။၂%	၂။၆%	၈,၈၆၁။၉%
သီရိလက်ာ	၁၉,၇၆၅,၈၇၄	၁၂၀,၅၀၀	၄၂၂,၀၀၀	၂။၂%	၀။၁%	-
အရှေ့တော်အာရု						
ဘရှုံးနိုင်း	၄၀၃,၅၀၀	၃၀,၀၀၀	၁၆၅,၆၀၀	၄၁။၀%	၀။၀%	၄၅၂။၀%
ကမ္မားနီးယား	၁၅,၂၀၃,၅၃၈	၆,၀၀၀	၄၄,၀၀၀	၀။၃%	၀။၀%	၆၃၃။၃%
အင်ဒီနီးရှား	၂၂၄,၄၁၀,၂၂၀	၂,၀၀၀,၀၀၀	၂၀,၀၀၀,၀၀၀	၈။၉%	၄။၄%	၉၀၀%
လာအို	၅,၈၂၆,၂၂၀	၆,၀၀၀	၂၂,၀၀၀	၀။၄%	၀။၀%	၃၁၆။၂%
မလေးရှား	၂၃,၂၉၄,၁၂၀	၃,၂၀၀,၀၀၀	၁၄,၉၀၄,၀၀၀	၂၂။၂%	၂။၂%	၃၀၂။၈%
မိလစိုင်	၈၃,၂၃၆,၅၃၂	၂,၀၀၀,၀၀၀	၁၄,၀၀၀,၀၀၀	၁၆။၀%	၂။၀%	၆၀၀။၀%
စက်ဗူး	၃၃,၂၅၄,၁၀၃	၁,၂၀၀,၀၀၀	၂၂,၂၂၀,၈၀၀	၁၂။၆%	၁။၈%	၂၅၈။၁%
တိုးမော်လက်း	၉၅၈,၆၆၂	-	၁,၀၀၀	၀။၁%	၀။၀%	၀။၀%
ပီယက်နမ်	၈၇, ၀၃၁,၅၃၆	၂၀၀,၀၀၀	၁၇,၂၂၀,၈၀၂	၂၀။၃%	၂။၂%	၈,၅၁၀။၅%
အာရုအလယ်ပိုင်း						
အာဖဂန္တစ္တတ်	၂၃,၀၈၉,၅၉၃	၁,၀၀၀	၅၃၂,၀၀၀	၂။၀%	၀။၁%	၅၃,၄၀၀။၀%
အာမေးနီးယား	၂,၉၅၀,၂၆၀	၁,၀၀၀	၅၃၂,၀၀၀	၂။၀%	၀။၀%	၄၇၆။၀%
အောက်ပါ်	၈,၄၄၈,၂၆၀	၁,၂၀၀	၁၂၂,၁၀၀	၂။၀%	၁။၂%	၆,၈၀၈။၂%

ကျော်ရှိယာ	၄,၃၈၉,၀၀၄	၂၀,၀၀၀	၃၃၂,၀၀၀	၂၁.၆%	၀.၁%	၁,၅၆၀.၀%
ကာဇ်တစ်တန်	၁၄,၆၇၃,၉၉၈	၂၀,၀၀၀	၁,၂၄၃,၀၀၀	၈.၅%	၀.၃%	၁,၆၈၉.၄%
ကာရီစတန်	၅,၄၃၆,၆၀၈	၁၀,၆၀၀	၂၉၈,၁၀၀	၅.၅%	၀.၁%	၄၃၃.၂%
မွန်ဂိုလီးယား	၂,၆၀၁,၆၇၁	၂၀,၀၀၀	၂၆၈,၃၀၀	၁၀.၃%	၀.၁%	၂၉၄၉.၃%
တာရီကွွဲတန်	၆,၈၈၆,၈၂၅	၂,၀၀၀	၁၉၂,၅၀၀	၀.၃%	၀.၀%	၈၂၅၂.၀%
တပ်မင်နိုစတန်	၆,၈၈၆,၈၂၅	၂,၀၀၀	၂၄၈,၈၀၀	၀.၅%	၀.၀%	၂,၁၄၀.၀%
ရွေ့ကြံကွွဲတန်	၂,၆၀၂,၈၂၂	၂,၅၀၀	၁,၂၄၅,၀၀၀	၆.၆%	၀.၄%	၂,၁၆၆.၂%
အရေးအခါး						
တရာ်	၁,၃၁၃,၄၃၁,၄၉၅	၂၅၁၀,၀၀၀	၂၅၂၀၀၀,၀၀၀	၁၂.၃%	၃၂၂၀.၃%	၆၂၂၀.၀%
ဟောင်ကောင်*	၂,၁၅၀,၂၅၄	၂၂၃၀,၀၀၀	၂,၈၈၇,၂၉၃	၆၈.၂%	၁၀၁၀.၁%	၁၀၁၀.၂%
ဂျပန်	၁၂၈,၆၄၆,၃၇၅	၂၇၀၀,၀၀၀	၂၇၁၇၀,၀၀၀	၆၈%	၁၉၉၀.၁%	၁၉၉၀.၉%
ကိုရီယား DPR	၂၃,၅၁၀,၃၇၉	-	-	-	-	၂၀.၀%
ကိုရီယားသမ္မတ	၅၁,၃၀၀,၀၀၀	၁၉,၀၇၀,၀၀၀	၂၇,၁၂၀,၀၀၀	၆၆.၂%	၃၂၂၀.၂%	၁၃၁၀.၆%
မကာဇို့ *	၅၀၀,၆၇၁	၆၀,၀၀၀	၂၀,၀၀၀	၂၀.၁%	၀.၀%	၂၂၂၀.၀%
ထိုင်ဝမ်	၂၃,၀၀၀,၄၄၂	၆,၅၀၀,၀၀၀	၁၇,၂၀၀,၀၀၀	၆၃.၀%	၃၂၂၀.၂%	၁၃၁၀.၆%

လေး(၅) အာရုံပစ်ဖိတ်ဒေသအတွင်း အင်တာန်က် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မှုနှင့် အသုံးပြုမှု

နိုင်ငံ	လုပ်းရေး (၂၀၀၂ ခန့်မှန်း)	အင်တာန်က် အသုံးပြုသူ (ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀)	အင်တာန်က် အသုံးပြုသူ နောက်ဆုံး စာရင်း	ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်မှု ရာခိုင်နှုန်း	အာရုံဒေသ အသုံးပြုသူ ရာခိုင်နှုန်း	အသုံးပြုသူ တိုးတက်မှု (၀၀-၀၂)
						ပစ်ဖိတ်ဒေသ
အာမရိုကန်ဆိုဒါအာ	၅၃,၆၆၃	၁၀.၆%	-	-	-	၀.၀%
အန္တာတိက	၁,၅၅၆	၀.၀%	-	-	-	၀.၀%
ဧရာဝါးလျှေ	၂၀,၄၃၄,၂၇၆	၆၀.၉%	၁၅,၅၀၄,၂၃၂	၂၅.၉%	၈၀.၉%	၁၃၄၀.၉%
ဧရာဝါးလျှေ Ext. Ter.	၃,၅၅၀	၅.၆%	-	-	-	၀.၀%
ခရွှေမတ်အိုင်ယာလန်	၁,၅၉၃	၀.၀%	၄၆၇	၂၀.၁%	၀.၀%	၀.၀%
ကိုကော်စံ(ကိုလင်)ကျွန်း	၆၁၈	၀.၀%	-	-	-	၀.၀%
ကွွဲကျွန်းစုံ	၂၀,၅၅၀	၀.၁%	၃,၆၀၀	၁၆.၆%	၀.၀%	၀.၀%
ဖို့	၀၉၁၈,၆၇၅	၀၂.၃%	၈၀,၀၀၀	၈.၃%	၀.၄%	၉၆၆.၃%
ပြင်သစ်ပိုလီနီးရား	၂၇၈၈၆၉	၀၀.၈%	၆၇,၀၀၀	၂၀.၃%	၀.၃%	၂၁၂၂.၅%
ဂူအမ်	၁၆၉၈,၈၇၉	၀၀.၅%	၂၉၈,၀၀၀	၄၆.၅%	၀.၄%	၁,၄၈၀.၀%
ကိုရီဘာတီ	၉၃၅၆၅	၀၀.၃%	၂,၀၀၀	၂.၁%	၀.၀%	၁၀၀၀.၀%
မာရှယ်ကျွန်းစုံ	၅၅,၉၉၉	၀၀.၂%	၂,၂၀၀	၄၀.၀%	၀.၀%	၈၄၀၀.၀%
မိုက်ခရီးနီးရား	၁၁၀,၀၆၄	၀၀.၃%	၁၆,၀၀၀	၁၄.၅%	၀.၁%	၂၀၀၀.၀%
နောရှ	၁၁,၄၂၄	၀၀.၀%	၃၀၀	၂၂.၆%	၀.၀%	၀.၀%
နယ်ကယ်လီးနီးယား	၂၂၃,၂၂၃	၀၀.၃%	၈၀,၀၀၀	၂၂.၆%	၀.၄%	၂၂၃၃.၃%
နယ်အိုင်	၅,၂၇၄,၅၈၈	၀၂.၄%	၃,၂၀၀,၀၀၀	၂၇၀.၉%	၁၆၀.၈%	၂၂၂၀.၅%
နီယူ	၁,၂၂၂	၀၀.၀%	၄၅၀	၂၆.၁%	၀.၀%	၀.၀%
နော်ဖို့ချွန်း	၁,၆၇၃	၀၀.၀%	၂၀၀	၄၀.၈%	၀.၀%	၀.၀%
မြောက်မာရီယာနာ	၈၄,၂၂၈	၀၀.၂%	၁၀,၀၀၀	၁၀.၉%	၀.၁%	၀.၀%
ပလော	၂၀,၃၉၉	၀၀.၁%	-	-	-	၀.၀%
ပါပါဝါနယ်ဒီနီ	၆,၁၇၇,၈၈၈	၁၀.၃%	၁၇၀,၀၀၀	၂၂.၈%	၀.၃%	၂၂၂၀.၃%

ပစ်ကိန်းကွန်းစု ဆမ့်အာ နယ်နိမိတ်ငယ်များ(၄)	၄၆ ၁၈၄,၆၇၃ ၅၃၉။	၀။ ၀% ၀။ ၅% ၀။ ၀%	- ၈,၀၀၀ -	- ၄၀ ၃% -	- ၀။ ၀% -	၀။ ၀% ၁,၂၀၀ ၀% ၀။ ၀%
--	-----------------------	-------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	----------------------------

* တရာတ်နိုင်ငံ မပါဝင်ပါ။

ရင်းမြစ်။ Internetဆိုင်ရာ ကမ္မာ့စာရင်းလေားများမှ ရည်ရွယ်ချက် ပြန်လည်ချမှတ်ထားသော "အာရုံချေးကွက်သူတေသန၊ Internet အသုံးပြုမှု၊ လူဦးရေဆိုင်ရာစာရင်းနှင့် သတင်း အချက်အလက်"၊ **Miniwatts** ရွေးကွက်မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့၊ <http://www.internetworkworldstats.com/asia.htm>.

ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ICT နည်းပညာများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မညီမှုခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကွာခြားချက်များနှင့် ကွာဟန်များသည် ယခုအခါ အများသိကြသည့် နည်းပညာကွာဟနှင့် ပေါ်ပေါက် စေခဲ့ပါသည်။

ယင်းနည်းပညာကွာဟနှင့် စင်စစ်အားဖြင့် ကွာဟနှုံးစွာ ပါရှိနေပါသည်။ နည်းပညာဆိုင်ရာ ကွာဟနှုံးသည် အခြေခံအဆောက်အအုံတွင် ကြီးမားသော ကွာဟန်များအဖြစ် ပါဝင်နေပါသည်။ ထို့ပြင် သတင်းအချက်အလက် သို့မှုပစ္စည်းများ၏ ကွာဟနှုံးလည်း ဖြစ်နေပါသည်။ ကွန်ရက်အခြေပြု သတင်းအချက်အလက်များစွာသည် အခြေခံအားဖြင့် လူတို့၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဆီလျော်ဂိုက်ညီမှ မရှိပါ။ ကမ္မာ့ဝေက်သိုက်များ၏ ဂုဏ်ရေးနှင့် အယူအဆများအစား နေရာယူပါ သေးသည်။

တစ်ဖန် ကျားနှင့်မကွာဟန်လည်း ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးကြီး၊ ငယ်များနှင့် အမျိုးသားကြီး၊ ငယ်များအောက် (သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာရယူခံစားခွင့်မြှု) လျော့နည်းပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျားနှင့်မကွာခြားမှုမျိုးကို ဆင်းရဲသောနိုင်ငံနှင့် ချမ်းသာ သော နိုင်ငံ နှစ်မျိုးလုံးတွင် တွေ့မြင်နေရပါသည်။

ဂုဏ်ရေးနှင့်မကွာဟန်လည်း ရှိပါသည်။ ထို့အတွက် အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များအတွက် အမျိုးသားကြီး၊ ငယ်များအောက် လျော့နည်းပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျားနှင့်မကွာခြားမှုမျိုးကို ဆင်းရဲသောနိုင်ငံနှင့် ချမ်းသာ သော နိုင်ငံ နှစ်မျိုးလုံးတွင် တွေ့မြင်နေရပါသည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်၊ ရှိနိုးမြို့၊ ဆွဲလေနှင့်

<http://www.itu.int/wsis/geneva/coverage/statements/opening/annan.html>

လိုအပ်သည့် အရင်းအမြစ်များရှိပြီး အသိပညာရွှေ့ဆောင်စီးပွားရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူ လူပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် အရင်းအမြစ်များမရှိ၊ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း မပြနိုင်သော လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့အစည်းတို့ကားရှိ ကွာဟာချက်ကို ဖော်ပြရန် နည်းပညာကွာဟာချက်'ဟူသော ဝါဘာရကို အသံးပြု ပါသည်။ အထူးသဖြင့် နည်းပညာကွာဟာချက်ဟူသည် ကျားနှင့်မ၊ ဝင်ငွေ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် စာတတ် မြောက်မှုဆိုင်ရာ ပို၍အရေးကြီးသည် မည်မျှများ၏ လက္ခဏာရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေးပညာရှင် ဟူသောစာအုပ်က ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း " Computer ပိုင်ဆိုင်ပြီး Internet အသံးပြုရန် အခွင့်အလမ်း ရှိသူဦးရောမှာ ချမ်းသာသောနိုင်ငံများနှင့်ယဉ်လျှင် ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများတွင် မရှိသလောက် နည်းပါး ပါသည်။ အကြောင်းမှာ အလွန်အမင်းဆင်းရဲသူများသည် စာတတ်မြောက်မှု မရှိခြင်းအပြင် အာဟာရ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရွှေ့က်မှုနှင့် လုပ်မှုတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဖိစီးနေသည့် စိုးရိမ်ပုပန်မှုများရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။" တစ်ချိန်တည်းမှာပင် နည်းပညာကွာဟာ မှုက လူမှုရေးမညီမမျှမှု ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းအပေါ် သက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ Chen နှင့် Wellman တို့၏ အလိုအရ "နည်းပညာကွာဟာမှုကို နိမ့်ကျသည့် အပိုင်းတွင် ရှိနေသော လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံများသည် အသိပညာရွှေ့ဆောင် စီးပွားရေး စနစ်မှ စိုင်းပယ်ခံရနိုင်ပါသည်။" တစ်နည်းအားဖြင့် ယခင်ကတည်းက ရှိနေခဲ့သည့် မညီမျှများသည် လူထုအား Computer နှင့် Internet အသံးပြုခြင်းနှင့် ကင်းကွာစေပါသည်။ အလုပ်အကိုင်ရရှိခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက် ရွှေဖွေခြင်းနှင့် မြို့ပြုအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင် ရွက်ခြင်းဟူသော အကျိုးဆက်များကို Internet က ပိုမိုပေးအပ်လာနိုင်သောကြောင့် ယင်းမညီမျှမှု များသည် ပိုမိုတိုးပွားလာလျက်ရှိပါသည်။" ဤသို့ဖြင့် နည်းပညာကွာဟာမှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်မှာ သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာကို ရရှိရုံသက်သက်ဖြင့် မလုံးလောက်နိုင်ပါ။ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ ပေါက်မြောက်ရေးကို ဦးတည်လျက် ကဏ္ဍအများအပြားရှိ ကွာဟာချက်များ ကျော်းမြောင်းသွားအောင် ICT နည်းပညာများကို အသံးပြု၍ ကြိုးစားဖြည့်ဆည်းသွားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

နည်းပညာကွာဟာမှုသည် သူ့အလိုအလောက် ပြောလည်သွားမည်မဟုတ်သလို နည်းပညာဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်မှုတွင် ယင်းကွာဟာမှုကို လျှစ်လျှော့ရှေား၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဆင်းရဲမှုလျှော့ချေရေး မဟာဗျားကာ များအပေါ် အလေးဂရုပြုသည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမူဝါဒရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းမူဝါဒနှင့်အတူ နည်းပညာကွာဟာချက်ကို ကျွဲ့မြောင်းစေပြီး လူတိုင်းနည်းပညာ အသံးပြုနိုင်စေရေးအတွက် အခြေခံ အဆောက်အအုံ၊ ဌာနအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းသံးကိရိယာများကို

တည်ဆောက်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့် ရှင်းလင်းပြတ်သားပြီး လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်နိုင်စေမည့် အမျိုးသား ICTD Policy ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ICT အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် အခြားအရေးတိုးလိုအပ်သည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှီးစားပေးအစိအစဉ်များတွင်သာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြခြင်းသည် ရည်ရွယ်ချက်မပြီး မြောက်နိုင်ပါ။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက် ပို၍အခြေခံကျသည့် စည်းရုံးလုပ်ရှားမှုမျိုးကို လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းအခြေခံ ကျသည့် လုပ်ငန်းများမှာ အခြေခံအဆောက်အအုံတိုးတက်စေခြင်း၊ ဈေးကွက်များဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းလက်ဝါးကြီးအုပ်စနစ်များကို ပထ်ဖျက်ခြင်း၊ ထိရောက်သော ဥပဒေနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ပြဌာန်းခြင်းနှင့် လူတိုင်းပညာသင်ယူခွင့် ရရှိစေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ Computer အသုံးပြု၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် Internet အသုံးပြုခွင့်နှင့် စပ်လျှော့သည့် ပြဿနာရပ်များကို ဥပေကွာပြုသော နိုင်ငံ များသည် ICT ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ရယူရန်အသုံးပြုသည့် ရှားပါးသောအရင်းအမြစ်များကို ဖြုန်းတီးရာ ရောက်နိုင်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးမှုနောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့မည် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အခြေခံအဆင့် လူထုအတွက် ICT အသုံးပြုရေးအခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးအပ်နိုင်သည့် နည်းပညာကွာဟုမှုကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန် ကြိုးပမ်းရာတွင် လူတိုင်း ICT အသုံးပြုခွင့် မြှင့်တင်ရေးကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

မြိမ်တို့နိုင်ငံတွင် နည်းပညာကွာဟုချက် ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းအတွက် တာဝန်ရှိသည်ဟု ထင်မြော်ယူဆသောကဏ္ဍ အနည်းဆုံး(၅)ခုကို ဖော်ထုတ်ပါ။ ကဏ္ဍတစ်ခုစီအတွက် ကွာဟုချက်ကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်စေမည့် မဟာဗျာဟာတစ်ရပ်စီ ဖော်ပြ၍ စာရင်းပြုစုံပါ။

ICT နည်းပညာ လူတိုင်းအသုံးပြုခွင့် မြှင့်တင်ပေးရေး

ICT နည်းပညာများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် ရှုံးပေးရေးနှင့် ရှင်းနှီးပေးသောနိုင်ငံများမှ အစိုးရ များသည် လူမှုအရင်းအနှံးနှင့် လူသားအရင်းအနှံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ရေး၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ ယဉ်ပြုင်လုပ်ဆောင်မှုနယ်ပယ် ဖန်တီးပေးရေးအတွက် ယင်းတို့၏ ရှားပါးသည့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုအရေးစိုက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြ ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ ပါဝင်လုပ်ဆောင်မှုသည် အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို လျင်မြန် စေရုံသာမက အစိုးရ၏တာဝန်ကိုလည်း လျှော့ချပ်သည့်အပြင် နိုင်ငံပိုင်ကဏ္ဍမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ရန် အလိုအပ်ဆုံးဖြစ်သည့် လုပ်ငန်းနယ်ပယ်များအပေါ် အာရုံစိုက် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြု ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အစိုးရအနေဖြင့် ICT ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်များကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းသင်ပညာရေးနှင့် ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေးနှစ်ရပ်လုံးတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် အခြား ဦးစားပေးအစိုးရအစဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရေးသည် ငြင်းနှင့်တိုက်ရှိက်ဆက်စပ်သော ရည်မြန်းချက်များ အတွက်သာ မဟုတ်ဘဲ ထောင်စုနှစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များအားလုံး အောင်မြှင့်ပေါက်မြောက်ရေး အတွက် လိုအပ်ပါသည်။ အထက်တန်းပညာနှင့် အဆင့်မြှင့်ပညာ သင်ယူခွင့်ရရှိမှုသည် လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ထိုမှုတစ်ဆင့် တိတုင်ဆန်းသစ်မှုနှင့် ကြိုးများသည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ကို လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ICT နည်းပညာများကို ဖန်တီးထုတ်ဖော်ခြင်း၊ ပြုပြင် ညီယွင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းတို့အတွက် လိုအပ်သည့် ကျမ်းကျင်မှုများကို ပညာရေးက ပေးအပ်နိုင်သဖြင့် နည်းပညာကွာဟုမှုကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ပညာရေးသည် အရေးကြိုးပါသည်။ အခြေခံ ICT

နည်းပညာများကို အသုံးချမှထက် ကျော်လွန်ပြီး အဆင့်မြင့်နည်းပညာများကို အသုံးချမိုင်ရန်အတွက် ပညာရေးသည် ပို၍ပို၍ အရေးကြီးလာပါသည်။

တတိယူးစားပေးလုပ်ဆောင်ရမည့် အစီအစဉ်မှာ ဆက်သွယ်ရေးချိတ်ဆက်မှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများကို ဖန်တီးပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆင်းရဲမွဲတေသည် ပြည်သူများ အတွက် ဆက်သွယ်ရေးတည်ဆောက်ပေးမည့် လုပ်ငန်းမျိုးသည် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍာကို ဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍာအတွက် စျေးကွက်ဝယ်လိုအားသည် အဓိကလျှော့ဆော်မှုဖြစ်ပြီး ကျေးလက်အခြေခံ အဆောက်အအုံများကို အမြောက်အမြားအကျခံပြီး ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းကလည်း မက်မော လောက်သည့် အကျိုးကျေးဇူးကို မရှိနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အစိုးရက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ အကယ်၍ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍာက ကျေးလက်အခြေခံအဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလျှင်လည်း အစိုးရအနေဖြင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့်အညီ ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းရန် စနှုန်းသတ်မှတ်ရန်၊ အဆင့်လိုက် လုပ်ငန်းနယ်ပယ်သတ်မှတ်ရန်နှင့် ထိန်းချုပ်မှုလွှတ်ကင်းသည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ပိုမိုမြင့်မားအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် တာဝန်ယူရပါမည်။

ရပ်ရွာအဆင့်အတွက် အစိုးရများသည် ရပ်ရွာလူထု၏ လက်လျမ်းမိန္ဒိုမှုကို တိုးချွဲပြီး အသုံးပြုခြင့် ပေးအပ်နိုင်စေမည့် ဝန်ဆောင်မှုများ ဖန်တီးပေးရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းများကို လေ့လာရှာဖွံ့ဖိုင်ကြ ပါသည်။ ဆက်လက်လျှောက်လျမ်းရမည့် လမ်းကြောင်းနှင့်သွယ်ပြုင်လျက် ရှိနေပြီး ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ ဘက်၌ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ သီးသန့်အသိပညာများကို သိမ့်မီးခြင်းနှင့် ခေတ်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲပြုပြင် ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် Portal များကို သတင်းအချက်အလက် သို့လောင်ရုံများအဖြစ် အခိုင်အမာ တည်ဆောက် ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ အသုံးပြုသူများဘက်၌ ရပ်ရွာဆက်သွယ်ရေးဌာနများ သိမ့်မဟုတ် အများသုံးဆက်သွယ်ရေးစက်များအနေဖြင့် ဖော်ပြပါ Portal များက သိမ့်မီးထားသည် အသိပညာများကို အလွယ်တကူလေ့လာခွင့် ရရှိစေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်သွယ်ရေးဌာနများ အသုံးပြုမှု

ဆက်သွယ်ရေးဌာနသည် ယခင်ကရှိခဲ့သည့် ရပ်ရွာသုံးရေဒီယိုနှင့် ရပ်မြင်သံကြားတို့နည်းတူ အများသုံးကျေးလက်ရင်းမြစ်တစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျေးလက်နေပြည်သူတိုင်းအတွက် အကျိုးပြုရာဌာနတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးဌာနများသည် မဟာဗျာဗျာကျားများအတွက် အကျိုးပြုဌာနများဖြစ်ပြီး ထိုသိရှိခြင်းဖြင့် ပြည်သူတို့အား ICT အခြေပြုဝန်ဆောင်မှုနှင့် အသုံးပြုခြင့်များ ပေးအပ်ကြပါသည်။ ယင်းဌာနများ၏ အရွယ်အစားနှင့် ပေးအပ်နိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှုပေးကောင်းမှုတည်၍ အုပ်ချုပ်သူတစ်ဦးနှင့် အချိန်ပိုင်းဝန်ထမ်းများ သိမ့်မဟုတ် စေတန္ဒဝန်ထမ်းများက လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပေးကြပါသည်။

ဆက်သွယ်ရေးဌာနမျိုးစုံရှိရာ အချို့နေရာများတွင် ယင်းဌာနများသည် အခြေခံဝန်ဆောင်မှုများ ဖြစ်သော တယ်လီဖုန်းနှင့် Faxလုပ်ငန်း၊ မိတ္တာကူးနှင့် ပုံနှိပ်လုပ်ငန်း၊ စာစီစာရှိကြလုပ်ငန်းများအပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအင်ယားအတွက် ငွေစာရင်းထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤဆက်သွယ်ရေးဌာနများသည် အောင်မြင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက်လည်းကောင်း ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုးပေးအပ်နိုင်သော ဘက်စုံဆက်သွယ်ရေးဌာနများအဖြစ်သို့ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာရန် အတွက်လည်းကောင်း အလားအလာကောင်းများစွာ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။

အချို့ဆက်သွယ်ရေးဌာနများသည် Internet အသုံးပြုခြင့်ပေးသည့် cyberကဖေးများ ဖြစ်ကပါသည်။ ဤဌာနများသည်လည်း စီးပွားရေးအရ အောင်မြင်တိုးတက်လာချိန်တွင် ဒေသခံပြည်သူများ

အတွက် တန်ဖိုးရှိသော ဝန်ဆောင်မှုများပေးအပ်သည့် ဘက်စုံဆက်သွယ်ရေးဌာနများအဖြစ်ထို တိုးတက်ရောက်ရှိလာရန်အတွက် အလားအလာကောင်းများ ရှိကြပါသည်။

အချို့နေရာများတွင် ဆက်သွယ်ရေးဌာနများသည် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ခန်းများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ငါးငါးဆိုင်ခန်းများသို့ သွားရောက်ကာ အဖွဲ့အခေါ်ပြီး သတင်းအချက် ရယူနိုင်ကြပါသည် (ဥပမာအားဖြင့် စိုက်ပိုးရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ရရှိနိုင်သည့် စိုက်ပိုးရေးအသိပညာ ဖြန့်ဖြူးရေးဌာနများ)။ အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ e-Chouopal သည် ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းမျိုးဆောင်ရွက်သည့် ဆက်သွယ်ရေးဌာနဖြစ်ပြီး ငါးကို ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီက ငွေကြေးထောက်ပုံပေးပါသည်။ ဤဆက်သွယ်ရေးဌာနများအနက် အချို့သည် Internet အသုံးပြုခြင် ထောက်ပုံပေးသည့်အပြင် Computer နှင့် စာစိစာရှိက်သင်ကြားပေးရာ သင်တန်းကျောင်းကယ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

အခြားဆက်သွယ်ရေးဌာနများက
ငါးဝန်ဆောင်မှုများတွင်
အခွန်အခေါ်သွင်းခြင်းကဲ့သို့သော
ပါရှိပါသည်။ ကျေးဇာများရှိ electronic အစိုးရဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများသည် ကျေးလက်လူထုအတွက်
အချိန်၊ ငွေနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်မှုကို များစွာသက်သာ စေသည့်အပြင်
ဆက်သွယ်ရေးဌာနလုပ်ငန်းရှင်အတွက်လည်း ခိုင်မာသည့် စီးပွားရေး အလားအလာ ကောင်းများ
ရရှိပါသည်။ ဤသို့သော ဆက်သွယ်ရေးဌာနအမျိုးအစားနှမူနာ တစ်ခုမှာ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံမှ Internet
သတင်းအချက်အလက်ဌာနဖြစ်ပြီး ပြည်နယ်(၄)ခုကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနေသော အဆိုပါဌာနမျိုး
(၄)ခုရှိပါသည်။

အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်ကြရာ
မြေယာနှင့်အဆောက်အအုံမှတ်တမ်းထိန်းသိမ်းခြင်းခြင်းနှင့်
အစိုးရဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်ရယူနိုင်ခွင့်များ
ပါရှိပါသည်။ သော်လည်းကောင်းမူသော များစွာသက်သာ စေသည့်အပြင်
ဆက်သွယ်ရေးဌာနလုပ်ငန်းရှင်အတွက်လည်း ခိုင်မာသည့် စီးပွားရေး အလားအလာ ကောင်းများ
ရရှိပါသည်။ ဤသို့သော ဆက်သွယ်ရေးဌာနအမျိုးအစားနှမူနာ တစ်ခုမှာ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံမှ Internet
သတင်းအချက်အလက်ဌာနဖြစ်ပြီး ပြည်နယ်(၄)ခုကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနေသော အဆိုပါဌာနမျိုး
(၄)ခုရှိပါသည်။

မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ အင်တာနက်သတင်းအချက်အလက်ဌာန

စီမံချက်တွင် အကျိုးဝင်သည့် ပြည်နယ်(၄)ခုရှိရာ ငါးတို့မှာ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းရှိ Erdenet၊ အနောက်ပိုင်းရှိ Khovd၊ အရွှေ့ပိုင်းရှိ Dornod နှင့် တောင်ပိုင်းရှိ Umnugovi တို့ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူ့ Internet ဌာနများဟု အများကသိကြသည့် ဆက်သွယ်ရေးဌာနများ
သည် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် သုံးစွဲသူများအား PC (၆)လုံး၊ modem နှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ၊ Port (၆)ခုပါ တယ်လီဖုန်းလိုင်းအသုံးပြု Internet ချိတ်ဆက်မှု၊ Internet သုံးစွဲခွင့်၊ e-mail၊ fax၊ websiteလွှင့်တော်မှု၊ websiteခိုဇ်းနှင့် ဒေသသုံး တယ်လီဖုန်းဝန်ဆောင်မှုများကို
ထောက်ပုံပေးသည်။ Erdenet နှင့် Dornod ပြည်နယ် များရှိ ဆက်သွယ်ရေးဌာနများကို
VSAT ခြုံဟု ဆက်သွယ်ရေးစနစ်သုံး၍ Internet ဖြစ် ဆက်သွယ်ထားပြီး အမြန်နှင့်မှာ 64Kbps ရှိပါသည်။

စီမံချက်အတွက် ထောက်ပုံပေးသူများ၏အလိုအရ ပြည်သူ့ Internet ဌာနများသည်
အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းဆင့်ကျောင်းများ၊ နယ်မြေအစိုးရရုံးများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော
အဖွဲ့အစည်းများသို့ အခမဲ့ Internet ချိတ်ဆက်မှုများ စီစဉ်ပေးထားပါသည်။ အလယ်တန်း၊
အထက်တန်းဆင့်ကျောင်းများနှင့် နယ်မြေအစိုးရရုံးများသို့ radio modem အသုံးပြု ချိတ်ဆက်
ပေးပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များထံမှ Internet သုံးစွဲမှုအတွက် အဖွဲ့အစောင်းခံပါသည်။

နယ်မြေစာတို့တိုက်သည့် အများသုံး Internet ဌာနများ အပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်
တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ အများသုံး Internet ဌာနများသည် နယ်မြေအစိုးရရုံးများနှင့် နီးကပ်စွာ
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး နယ်မြေအစိုးရရုံးများက ယင်းဌာနများအတွက်
အဆောက်အအုံနှင့် မြေနေရာများ ခွင့်ပြုပေးထားပါသည်။

လျှပ်စစ်ဓာတ်အား၊ ချိတ်ဆက်မှု၊ ဘာသာစကားနှင့် computer ထိုးဖောက်ထူထောင်မှု
တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ပြဿနာများ၊ တွေ့ကျိုးရပါသည်။ သို့ရာတွင်

အားကိုလောက်သော၊ ကောင်းမွန်သည့် စီမံခန့်ခွဲမြှုပ် အများသုံး Internet ဌာနများ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုကို အခြေချိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းက သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအား ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုအတွက် Internet အလားအလာ ကောင်းများအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲစေခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ အဓိကအားဖြင့် စာတတ်မြောက်ရေးသင်ကြားမှုများနှင့် ဆက်သွယ်ရေးတိုးတက်မှု အသုံးပြုလျက်ရှိသော်လည်း ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုးပစ်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကျိုးရလဒ်များ ရရှိရေးအတွက် အများသုံး Internet ဌာနများကို အသုံးပြုလျက်ရှိကြောင်း အထင်အရှား တွေ့မြင်နေရပါသည်။

ရင်းမြစ်။ Harris, Roger ၏ "အာရုံကျေးလက်ဒေသများရှိအောင်မြင်မှုပုံစံဆိုသို့" ဆက်သွယ်ရေးဌာနများ
 (သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာညီလာခံ၍ တင်သွင်းသည့်စာတမ်း၊ ၂၀၀၁ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက် နှင့် ၃၀၊ Kathmandu, Nepal) ? <http://unpan1.un.org//intradog/groups/public/documents/apcity/unpan006304.pdf>.

စဉ်းစားရန်မေးခွန်းများ

မွန်ဂိုလီးယားနှင့် အများသုံး Internet ဌာနများကဲ့သို့သော ဆက်သွယ်ရေးဌာနမျိုးသည် ပိမိတို့နှင့်နှင့် ကိုက်ညီမရှိနိုင်ပါသလား။ အဘယ့်ကြောင့် ကိုက်ညီမရှိနိုင်/ မရှိနိုင်သနည်း။

ဆက်သွယ်ရေးဌာနများနှင့်ပတ်သက်၍ သတိပြုရမည့်အချက်များ။ ဆက်သွယ်ရေးဌာနများသည် ရှိုးရှင်းသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း အခြားရှိုးရှင်းသည့်အရာများကဲ့သို့ပင် ကဏ္ဍအသီးသီး ပို့ညွှတ်ပြည့်စုံသည့်အခါ အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းဌာနများ၏ လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှု ကျရှုံးမှုနှစ်ရပ်လုံးနှင့်ပတ်သက်၍ သာကေများစွာ ရှိပါသည်။ ကျရှုံးသည့်လုပ်ငန်းပုံစံ အများအပြားကို ဖွံ့ဖြိုးဆုံးနိုင်ငံများတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ မအောင်မြင်မှုသည် အောက်ပါတို့နှင့် ပတ်သက်၍ တတ်သိနားလည်မှုနှင့် လုပ်ဆောင်တတ်မှုများ မရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်တတ်ပါသည်-

- **ရန်ပုံငွေခွေမှုနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ထိန်းသိမ်းမှု** အရင်းအမြစ်များ၊ ဈေးကွက်များ၊ လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများနှင့် ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ခြင်းတို့ကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်သည့် အသိပညာ နှင့် ကျမ်းကျင်မှု ကင်းမဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိပါသည်။
- **ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုပုံစံ** ဆက်သွယ်ရေးဌာနကို အသုံးဝင်သည့် ရပ်ရွာအရင်းအမြစ် ဌာနအဖြစ် ဖွံ့စည်းတည်ထောင်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့် အသိပညာနှင့် ကျမ်းကျင်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
- **လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ** ဆက်သွယ်ရေးဌာနအတော်များများ၏ အုပ်ချုပ်သူ့နှင့်ဝန်ထမ်းများသည် လုပ်ခလစာကောင်းစွာမရရှိကြပါ။ ယင်းဌာနများသည် အများအားဖြင့် စေတန်းဝန်ထမ်းလုပ်ဆောင်သူများအပေါ် မြို့ခို့နေရပါသည်။ ဤအချက်နှစ်ရပ်လုံးက ဝန်ထမ်းများကို ဆွဲဆောင်ရန်နှင့် တည်မြေအောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲများဖြစ်ပေါ်စေပါ သည်။
- **သင်ကြားလေ့ကျင့်ခြင်းနှင့် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ပေးခြင်း** အုပ်ချုပ်သူ့နှင့်ဝန်ထမ်းများသည် အဆင့်မြင်းလုပ်ငန်းတာဝန်များဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်းခံရလေ့မရှိပါ။ ငင်းတို့သည်ဆက်သွယ်ရေးဌာန၏ လုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် အဘက်ဘက်တွင် ရှိန်းကန် လုပ်ရွားဆောင်ရွက်ကြရပြီး တစ်ချိန်တည်းတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဈေးကွက်ရှုံးခြင်း

ပြည်သူလူထဲအားကိုရယူအသံးပြုခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးတို့နှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာသင်ယူနေကြရမဲ့ဖြစ်ပါသည်။

အခြားတစ်ဘက်တွင် အောင်မြင်မှုနှင့် ကျရုံးမှုတို့အကြားရှိ အခြေအနေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား သည့်အခါ Website နှင့် Portal များ တည်ထောင်ရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရေးဌာနများနှင့် နယ်မြေ ဒေသ၏ ကြိုးပမ်းချက်များသည် နည်းပညာကွာဟုမှုကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည့်လုပ်ငန်းများ ဖြစ်လာ နိုင်ကြောင်း အောင်မြင်သည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရမှားက သက်သေပြုလုက်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံကြီးများ နိုင်ငံပို့များနှင့် ထိုးတည်းဖြစ်သောနိုင်ငံများတွင် ရပ်စွာအခြေပြုဆက်သွယ်ရေးဌာနများသည် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းလျက် ရှိကြပါသည်။ သာကေအားဖြင့် ထဲစတေးလျှော့နှင့် ကနေဒါနိုင်ငံများတွင် ဝေးလံသောရပ်စွာအေသများနှင့် အစိုးရလုပ်ငန်းများကို ဆက်သွယ်ရေးရုံများနှင့် အလားတူ အများသုံးဆက်သွယ်ရေးစက်များဖြင့် ချိတ်ဆက် ပေးထားပါသည်။ ဝေးလံသောအေသများတွင် ပုံနှိုးနေထိုင်သော ပြည်သူများရှိသည့် ကျွန်းနိုင်ငံပို့များ၊ ကုန်းတွင်ပိုက်နိုင်ငံများနှင့် တောင်ထူထပ်သော နိုင်ငံများအတွက် ဆက်သွယ်ရေးဌာနများသည် ICT အထောက်အကြပ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် သင့်လျော်သော မဟာဗျာဗျာဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာ ပြုသ လျက် ရှိပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

မိမိတို့နိုင်ငံတွင်
ရွှေပြေးစီမံချက်ရေးဆွဲရေးအတွက် ဆောက်လုပ်ရန်နေရာ ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ပါ။
တည်ထောင်မည့် ဆက်သွယ် ရေးဌာန အမျိုးအစား၊ ပေးအပ်မည့် အထောက်အကြောင်း
ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဘဏ္ဍာရေးအရ ရေရှည် ရပ်တည်နိုင်ရေးနှင့် ရပ်စွာလူထုနှင့်
ကိုက်ညီမှုရှိရေးအတွက် လက်ခံကျင့်သုံးမည့် စနစ်နမူနာ တို့ကို ဆုံးဖြတ်ပါ။

ကျွန်းနိုင်ငံပို့များနှင့် တောင်ထူထပ်သော နိုင်ငံများအတွက် ချိတ်ဆက်မှုရရှိရေး

ကျွန်းနိုင်ငံပို့များ၊ ကုန်းတွင်ပိုက်နိုင်ငံများနှင့် တောင်ထူထပ်သောနိုင်ငံများတွင် ထူညီသော အဓိကကျသည့် ဝိသေသလက္ခဏာများ ရှိကြပါသည်။ ပထမအချက်မှာ လူဦးရေနည်းပါးခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုကြောင့်ပင် အငယ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အငယ်စားစွေးကွက်များနှင့် လူစွမ်းရည်နှင့် အတတ်ပညာ အရင်းအမြစ်နည်းပါးခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ အချို့နေရာများတွင် သဘာဝသယ်ယောတောင်းအမြစ် များလည်း လျော့နည်းနေပါသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ ဝေးလွန်းပြီး အသွားအလာခက်ခဲသော ဒေသများ ဖြစ်ရာ ကျွန်းနိုင်ငံပို့များအနေဖြင့်

သမုဒ္ဒရာခြားနေသော ကျွန်းများရှိနေပြီး
ကျွန်းများတွင်သောနိုင်ငံများတွင် ကျွန်းများရှိနေပြီး ပြည်သူများရှိကြပြီး
မရနိုင်သော တောင်တန်းများရှိနေပါသည်။ နိုင်ငံအားလုံးတို့သည် ဝေးလံဒေသနေ ပြည်သူများရှိကြပြီး
ငြင်းတို့အများစုံမှာ လုံလောက်သည့် ထောက်ပံ့မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိခံစားခြင်း မရှိပါ။
ပြည်သူအားလုံးတို့တွင် ဆက်သွယ်ရေး စနစ်များ၏ အားနည်းမှုများနှင့်အတူ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး ဆိုင်ရာပြဿနာများ ရှိနေပါသည်။ တတိယအချက်မှာ ဤနိုင်ငံများအားလုံးသည် တစ်ဘက်တွင် သဘာဝ၏ ရိုက်ခတ်မှုများကို ခံနိုင်ရည်မရှိသလို အခြားတစ်ဘက်တွင်လည်း ကမ္မာတွင်ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ကမ္မာလုံး ဆိုင်ရာ ဆက်စပ်ပြောင်းလဲခြင်း၊ ထိန်းချုပ်မှုလျော့ချုခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးအပ်ခြင်းတို့၏ ရိုက်ခတ်မှုကိုလည်း ခံနိုင်ရည် မရှိကြပါ။ ဤနိုင်ငံများအနက် အချို့တို့သည် စီးပွားရေးအင်အား ကောင်းမွန်သော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများက ဝန်းရုံလျက် တည်ရှိနေပြီး နိုင်ငံအနည်းစုံမှုသာ ဆယ်စုံစွှေ့စွှေ့များစွာ ကြိုးပမ်း၍ ရရှိခဲ့သည့် အနည်းငယ်သောအောင်မြင်မှုများကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန် ပြီမ်းခြားက် နေသော မျိုးနှုန်းစုံပုံးပုံးကြောင်းကြပါသည်။

ကျွန်းနိုင်ငံများသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ တေးအန္တရာယ်များကြောင့် ပို့၍ကြီးမှားသည် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများ တွေ့ကြုံရတတ်ပါသည်။ ထိုဘေးအန္တရာယ်များမှာ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပ်ပိုင့်မှုများကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန်

ဆားပါဝင်နှင့် များပြားလာခြင်း၊ ရေထဲည်းမြစ်များနှင့် အကူလီးယား ည်းမြစ်များနှင့် သက်ရှိများမျိုးတုံးခြင်း ငြက်ဖျော်ဖြင့် တုပ်ကွေးကဲ့သို့သော ရောဂါများကြောင့် ကျွန်းမာရေးထိခိုက်ခြင်း၊ ပြုလုပ်တုပ်ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ကြိုးဖွင့်ဆက်သွယ်ရေး ချိတ်ဆက်မှုမအောင်မြင်ခြင်းကြောင့် နည်းပညာထိခိုက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကုန်းတွင် ပိတ်နိုင်ငံများနှင့် တောင်တူထပ်သောနိုင်ငံများသည်လည်း ကိုယ်တိုင်စားသုံးရန်စိုက်ပိုးခြင်း၊ ထိုးတည်းပုံပိုးခြင်း၊ လျောင်များ၊ မေပြိုခြင်းများနှင့် အလားတူ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သည့် သီးခြားပြသနာများနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရပါသည်။

ပထဝိဝင်ဆိုင်ရာ တည်နေရာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိန်ခေါ်မှုများအတွက် တစ်ခုတည်းသော ဖြေရှင်းနည်းဟူ၍ မရှိနိုင်သည့်အပြင် ဒေသတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကဲ့သို့သော သမားရုံးကျ မဟုတ်သော နည်းလမ်းများလည်း လိုအပ်ပါသည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ပေါင်းဆုံးခြင်း၊ စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် နည်းပညာများဆိုင်ရာ အခြေခံမှုများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးသည့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနှင့် ကျွန်းနိုင်ငံ ငယ်များကွန်ရက်က ဤအချက်ကို ဖော်ပြန်ပေါ်ပါသည်။

ကျွန်းနိုင်ငံငယ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကွန်ရက်

၁၉၉၄ ခုနှစ် Barbados လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်မှုအဖြစ် ကျွန်းနိုင်ငံငယ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကွန်ရက်ကို ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ အခြေခံရည်များချက်မှာ ICT နည်းပညာများ၊ တိုးပွားစေခြင်းဖြင့် ယင်းကွန်ရက်၏ စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်နေစေရေးကို အထောက်အကြပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်းနိုင်ငံငယ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကွန်ရက်သည် ကျွန်းနိုင်ငံငယ်များ ရင်ဆိုင် တွေ့ကြုံနေရသည့် အဓိကစိန်ခေါ်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ငါးစိန်ခေါ်မှုများမှာ-

- (၁) ခရီးဝေးလံခေါင်သီးမှာ ထိုးတည်းဖြစ်မှုနှင့် ကုန်းမြေများ ပြန့်ကျွော့တည်းဖြစ်မှုများနှင့် တည်နှုန်းဖြစ်မှုများနှင့် အချက်အလက်အစီအစဉ်များနှင့် အခြေခံရည်များနှင့်ပတ်သက်၍
- (၂) လူစွမ်းအားအာရင်းအမြစ်နှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာအရည်အသွေး အကန့်သတ်ရှိခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲကျွန်းနိုင်ငံငယ်များ၏ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများ လော့ချာရာတွင် နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုမှုနှင့် အထောက်အပံ့ ပိုမိုရရှိရန် လိုအပ်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းကွန်ရက်သည် ဝေးလံပြီး ထိုးတည်းဖြစ်သော ဖွံ့ဖြိုးဆဲကျွန်းနိုင်ငံငယ်များကို ICTs အသုံးပြုကာ ချိတ်ဆက်ပေးပြီး နည်းပညာ၊ ပညာရေး၊ အသိပညာများ မျှဝေမှုကို အထောက်အကြပ်လျှောက်ရှိပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် တိတွင် ဆန်းသစ်မှု၊ အမျိုးသားစွမ်းရည်တိုးမြှင့်မှုနှင့် ရားပါးအရင်းအမြစ်များ တိုးတက်အသုံးပြုမှုတို့မှ တစ်ဆင့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းကာ ဆင်းရွက်မှုပါးမှုကို လော့ချာရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲကျွန်းနိုင်ငံငယ်များ websiteမှုတစ်ဆင့် တွဲဖက်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ ချိတ်ဆက်မှုကို တည်းမြေစေနိုင်ပြီး ဦးစားပေးနယ်ပယ်များတွင် သတင်းအချက်အလက်များ အပြန်အလှန်မျှဝေမှုကို အကောင်းဆုံး ကျင့်သုံးနိုင်ကြပါသည်။ ယင်းဦးစားပေးအစီအစဉ်မှုများမှာ ကျွန်းမာရေး၊ ဆွေးနွေးပွဲ၊ ပညာရေး၊ သန့်ရှင်းသောရေနှင့် သန့်ရှင်းရေးစနစ်၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် လူစွမ်းရည် အရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤကွန်ရက်သည် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်းများ၏ အမည်နှင့် တာဝန်စာရင်းပါသည် online ဖြစ်သော ဖွံ့ဖြိုးဆဲကျွန်းနိုင်ငံငယ်များ၏ အတတ်ပညာ အကူအညီ အစီအစဉ် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအစီအစဉ်မှုတစ်ဆင့် onlineဖြင့် အတတ်ပညာဖလှယ်မှုကို အထောက်အကြပ်ရန် ဖွံ့ဖြိုးဆဲကျွန်းနိုင်ငံငယ်များကွန်ရက်က ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ကျွန်းနိုင်ငံ ငယ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကွန်ရက်ကို ယင်းနိုင်ငံငယ်များ၏ ယာယိဉာဏ်ပေါင်းတက္ကသိုလ်အတွက် Portal

အဖြစ်နှင့် အခြေစိတ်စခန်းအဖြစ် အသုံးပြုရန် အဆိုပြုထားခဲ့ပါသည်။ ယင်းတူတော်လကို ၂၀၀၅ ခုနှစ် Mauritius နိုင်ငံတကာ အစဉ်းအဝေးက အတည်ပြုထောက်ခံခဲ့ပါသည်။

ကျွန်းနိုင်ငံကယ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကွန်ရက်သည် Internet အရေးပါမှုကို ကောင်းစွာ သိမြင်စေရန်နှင့် Internet အခြေခံအဆောက်အအုံ တိုးတက်မြင့်မားစေရန်အတွက် ခိုင်မာသည့် အထောက်အကူပြုဗြာန် ဖြစ်ပါသည်။ ICT အရည်အသွေး တိုးတက်တည်ဆောက်နေချိန်တွင် ယင်းကွန်ရက်သည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် နည်းပညာလွှဲပြောင်းပေးမှုတို့ အတွက် မဏ္ဍားပိုင်သွေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် အသိပညာများဝေမှု နယ်ပယ် တွင် ယင်းကွန်ရက်သည် အီမ်းတွင် e-mail စနစ်နှင့် Internet သုံးစကားပြောခန်းများတွင် အသုံးပြု သူများအား မှတ်ပုံတင်၍ ခွင့်ပြုပေးခြင်းဖြင့် ချိတ်ဆက်မှုနှင့် ဆက်သွယ်မှုတို့ကို မြှင့်တင်ပေးပါသည်။ ယင်း Internet စကားပြောခန်းများတွင် သတင်းအချက်အလက်များကို ဖလှယ်နိုင်ပြီး ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များနှင့်လည်း အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ထိုကွန်ရက်သည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများ၊ အစီအစဉ်များအတွက် လုပ်ငန်းပြက္ခိန်ကို ဖော်ပြထားပြီးရှိသည့် ဝန်ထမ်းအင်အားအနည်းငယ်ကို မဟာယျူဗာမြာက် ထိရောက်စွာ အသုံးချ၍ အစိုးရများအား လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နိုင်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကွန်ရက်သည် ကျွန်းနိုင်ငံများ၏ ထုတ်ဝေဖုန့်ချိမှုများ၊ ပညာရပ် ဆိုင်ရာသုတေသနများ၊ ကုလသမဂ္ဂ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အညွှန်းကိန်းများနှင့် နိုင်ငံအလိုက်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာစာရင်းအင်းများကို Computerပြင့် ထိန်းသိမ်းထားရှိရာဌာနအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် သုပေသနနှင့် အချက်အလက်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို မြှင့်တင်ပေးပါသည်။ ကျွန်းနိုင်ငံများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဟန့်တားနေသည့် အဓိကစိန်ခေါ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းစွာ သိမြင်စေပြီး ထိုမှုတစ်ဆင့် ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်များနှင့် အတတ်ပညာအကူအညီများ ဖုန့်ဝေမှုအပေါ် သူ့ သက်ရောက်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမူဝါဒ အသိင်းအစိုင်းတွင် ကွန်ရက်၏ အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းမြစ်။ ကုလသမဂ္ဂ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဌာနမှတ်တော်ဝေသာ ကျွန်းနိုင်ငံကယ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကွန်ရက် "ကျွန်းနိုင်ငံကယ်များ နှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကွန်ရက်အကြောင်း" <http://www.sidsnet.org/5.html>. မှ ဆီလော်အောင် ပြုပြင်ဖော်ပြချက်။

စဉ်းစားရန်မေးခွန်းများ

ဖွံ့ဖြိုးဆဲကျွန်းနိုင်ငံများကွန်ရက်ကဲ့သို့သော အစီအစဉ်သည် အာရုံအလယ်ပိုင်း ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံများတွင် အောင်မြင်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသလား။ ထိုသို့သော ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုအတွက် အဓိကအခြေခံအချက်များမှာ မည်သည်တိဖြစ်မည်နည်း။

ICT အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအစီအစဉ်အချို့တို့အတွက် အစိုးရမူဝါဒဖြင့် ဖျော်ရှင်း ဆောင်ရွက်မှုများ တိုးချွဲပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ပြီး ရပ်ရွာပြည်သူတို့၏ ဆောင်ရွက်မှုသက်သက်ဖြင့်လည်း ထူးခြားသည့် ရလဒ်ကောင်းများကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ နိပါဘိုင်း Nangi ရွာသီမံကိန်းသည် ဤဖြစ်စဉ်အတွက် သာမကတစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။

သစ်သားနှင့် ဆိုက်ဘာ – နိပါဘိုင်း Nangi ရွာသီမံကိန်း

Nangi သည် နေထိုင်သူဦးရေ ၈၀၀ ခန့်ရှိသည့် တောင်ပေါ်ကျေးရွာဖြစ်ပြီး နိပါ နိုင်ငံအနောက်ပိုင်း ပေ(၇၃၀၀)အမြင့်၌ တည်ရှိပါသည်။ ဟိမဝန္တာ၏ Annapurna နှင့်

Dhaulagiri တောင်တန်းအနီး၌ ရှိပါသည်။ အနီးဆုံးမြို့ကြီးဖြစ်သော Beni မြို့မှ Nangi ရွာအထိရောက်အောင် (၆)နာရီမှ (၉)နာရီကြား လမ်းလျှောက်ပြီး တောင်ကြောတစ်လျှောက်မြင့်တက်သွားသည့် ကျေးရွာများနှင့် သစ်တောများ ပါရှိပါသည်။ Nangi ရွာတွင် စက်ရုံလုံးဝမရှိပါ။ ရွာတွင်နေထိုင်သူများမှာ လယ်ယာလုပ်ကိုင်ကြပါး ငါးတို့အသုံးပြုသည့် လက်နက်ကိရိယာများမှာ သစ်သားထွန်သွားများ၊ သံဂြိုဟ်များ၊ ပုံဆိန်များ၊ တံစိုးများ၊ ဆောက်များနှင့်တူများဖြစ်ပါသည်။ စက်ပိုင်းဆုံးရာ သို့မဟုတ် အလိုအလျောက် လုပ်ဆောင်ပေးသည့် ပစ္စည်းကိရိယာများ မရှိနိုင်ပါ။လွန်ခဲ့သည့်(၁၀)နှစ်က ရွာကျောင်းဆရာ တစ်ဦးဖြစ်သော Mahabir Pun ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဦးစွာ computerများကို သစ်သားသေတွာများတွင်ထည့်၍ တပ်ဆင်ခဲ့ခြင်း၊ ရေအားသုံးလျှပ်စစ်စက်ကလေးတစ်ခုကို တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းနှင့် အခြားရွာ(၄)ရွာကို Pokhara မြို့ရှိ Internet ဗဟိုցြာနနှင့် ဆက်သွယ်ပေးသည့် ပိုင်ဖိုင်ကြီးမှာ ကွန်ရက်မှ တစ်ဆင့်ဆက်သွယ်မှုကို ရယူဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ Pokhara မြို့သည်မြို့ကြီးတစ်မြို့ ဖြစ်ပြီး အနီးဆုံး Internet ထပ်ဆင့်ဆက်သွယ်ရေးစခန်းနှင့် (၂၂)မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ အလျောင်းများနှင့် ထုတ်လုပ်သူများ၏ ပစ္စည်းကိရိယာထောက်ပံ့ပေးမှုများ အသုံးပြုကာ Internet အသုံးပြုနိုင်သည့် စခန်း(၁၂)ခုကို Pokhara မြို့မှ တယ်လီဖုန်းလိုင်း အသုံးပြုထားသည့် Internet ဝန်ဆောင်မှု ပေးအပ်ရာցြာနနှင့် ချိတ်ဆက်ထားပါသည်။

လွန်ခဲ့သည့် (၁၁)နှစ်ကျောင်းကာလက ဆရာ Pun နှင့် ရွာသားများသည် စာကြည့်တိုက်ပါဝင်သော အထက်တန်းကျောင်း(၁)ကျောင်း၊ ကလေးထိန်းကျောင်း(၁)ခု၊ Pokhara မြို့နှင့် ရုပ်သံချိတ်ဆက်၍ Online ကျိုးမာရေးစောင့်ရွှေ့ကုမ္ပဏီပေးအပ်နိုင်သည့် ကျိုးမာရေးဌာန (၁)ခု၊ လက်သမားအထောက်အကူပြုցာန(၁)ခု၊ စက္ကာစက်နှင့် အထည်ချုပ် စက်အလုပ်ရုံများ၊ ခြေလျှင်ခံရေးသည်များ၊ အတွက် စခန်းချက်း (E-mail စွမ်းရည် ပါဝင်ပါသည်)၊ ငါးမွေးမြှုပေး စခန်း(၁)ခုနှင့် စာမရီ မွေးမြှုပေးစခန်းတစ်ခုတို့ကို တည်ဆောက်ခဲ့ပါသည်။ computer လက်တွေ့သင်ယူခန်း၌ ရင်းမြှင့် များစွာမှ လျှော့ခိုင်းရရှိသည့် ပစ္စည်းကိရိယာများ ပါဝင်ပါသည်ပြင်ပကဗ္ဗာနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်မှုက Nangi ရွာအား အခြေခံ online ကျိုးမာရေး စောင့်ရွှေ့ကုမ္ပဏီရရှိခြင်း၊ အခြားဒေသများမှ ရွာသူရွာသား များနှင့် အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပိုးရေးမြင့်တင်ခြင်းနှင့် ကလေးထိန်းအား computer အသုံးပြုတတ်အောင် သင်ကြားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်စေခဲ့ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၌ Internet ချိတ်ဆက်မှုနှင့် အသုံးပြုခြင့်ရရှိမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် အစိုးရ သို့မဟုတ် အလျှောင်း Agency တစ်ရပ်က အခြေခံအဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ရေး၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အပြောက်အမြားပြုလုပ်ရန် လုအပ်ပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်း ကုန်ကျေစရိတ်သက်သာသော အစပြု ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်မှုများသည် ကြိုးမားသော ထူးခြားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ကြောင်း Nangi ရွာစာသင်ကျောင်း စီမံချက်က ဖော်ပြန်ဖော်ပါသည်။ Nangi ကဲ့သို့သော အငယ်စား စီမံချက်များသည် အောင်မြင်မှု ရရှိကြပြီး အကြောင်းမှာ ယင်းစီမံကိန်းများက ရပ်ရွာရှိ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုသူ သို့မဟုတ် ပြပိုင်ပြောင်းလဲရေးသမားတို့ထံမှ စုပေါင်းရရှိသည့် ရပ်ရွာဖြေရှင်းနည်းများ အသုံးပြု၍ ပြဿနာများနှင့် အဖြစ်မှုနှင့်အခြေအနေများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းမြှင့်။ Ruth? Stephen and Jiwan Giri? "အခွင့်အလမ်းကိုစိန်ခေါ်ခြင်း - နိုပ်ခိုင်ငံ တောင်များပေါ်မှ အောင်မြှင့်မှုလေတ်လမ်း"၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှ သတင်းအချက်

အလက်နည်းပညာ၊ အတွဲ ၁၃၊ အမှတ် ၃၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ၊ စာမျက်နှာ ၃-၁၀? <http://www.iimahd.ernet.in/egov/ifip/nov2007.htm>. မှ ဆီလျှော်အောင် ပြပိုင်ဖော်ပြချက်။

စဉ်းစားရန်မေးခွန်းများ

Nangi ကျေးရွာစီမံကိန်းကဲ့သို့သော အစဉ်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်မျိုးကို
တိုးချွဲ ဆောင်ရွက် နိုင်ပါသလား။ သို့မဟုတ် ဆင့်ပွားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသလား။ အောင်မြင်စွာ
တိုးချွဲဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက် မည်သည်တို့ လိုအပ်ပါသနည်း။ အလားတူ စီမံကိန်းမျိုး
ဆင့်ပွား ဆောင်ရွက်ရန် မည်သည့်အချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်နည်း။

အနှစ်ချုပ်

- နည်းပညာကွာဟုမှုဆိုသည်မှာ သတင်းအချက်အလက်ခေတ်ကာလ၏ အရင်းအမြစ်များကို
အသုံးပြုနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းရှိသွေးနှင့် မရှိသူတို့အကြား၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုနှင့် အခြား
တစ်ခုအကြားရှိနေသည့် ကွာဟုမှုပင်ဖြစ်ပါသည်။
- နည်းပညာကွာဟုမှုဆိုသည်မှာ ဝင်ငွေအခြေအနေ၊ ကျေးနှင့်မအခွင့်အရေးရရှိမှုနှင့်
တတတို့တို့ပါဝင်သော စီးပွားရေးနှင့် လုပ်ရေးမညီမှုများ၏ ထင်ဟပ်ချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။
- နည်းပညာကွာဟုမှုကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာဆိုင်ရာ
ရှုမြင်သုံးသပ်မှုထက် ကျော်လွှန်ကာကျယ်ပြန်သော ရှုမြင်သုံးသပ်မှုရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖန်တီးတည်ဆောက်ပေးခြင်းဖြင့် လူတိုင်း
အသုံးပြုနိုင်ခွင့်ကို မြင့်တင်ပေးရန် လိုအပ်သလို ပြည်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှု
အထောက်အကူများ သို့မဟုတ် ဆက်သွယ်ရေးဌာနများကို ရပ်ရွာအဆင့် ဖန်တီး
တည်ဆောက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ထက်မြှက်ရှင်သန်သည့် သတင်းအချက်အလက်သို့မီးရာ ဗြာနများကဲ့သို့သော ပေါ်တယ်
များကို ဖန်တီးတည်ဆောက်ရန်နှင့် အရင်းအမြစ်များ မျှဝေအသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံ
အတွင်းနှင့် ဒေသတွင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ တည်ဆောက်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ICT နည်းပညာများနှင့် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များအကြား ဆက်စပ်မှုနှင့် ပတ်သက်
သည့် ကျယ်ပြန့်သော ရှုမြင်သုံးသပ်ချက်ကို ပေးအပ်ရန်လည်းကောင်း၊ ယင်းပန်းတိုင်များသို့ ရောက်ရှိအောင်
ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ရသည့် မဟာဗုံးဟာတွင် ICT နည်းပညာများသည် အရေးကြီးလိုအပ်သည့် လုပ်ငန်းသုံး
ကိရိယာများဖြစ်ကြောင်း လက်ခံယုံကြည်လာစေရန်လည်းကောင်း ကြိုးစားတင်ပွဲထားပါသည်။ လာမည့်အခန်း
တွင် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များသို့ ရောက်ရှိအောင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်
သည့် ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အလေးပေးဖော်ပြ ထားပါသည်။

ကိုယ်တိုင်စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်း

အောက်ပါတို့ကို အစီအစဉ်အတိုင်း ဆက်တိုက်ပြုလုပ်ပါ-

- (၁) မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ ကျယ်ပြန့်သောစာရင်းအင်းအချက်အလက်များကို ရနိုင်သည့် ရင်းမြစ်များမှ စုစုပေါင်းရယူပါ။
- (၂) မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ICT ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မှုဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းအချက်အလက်များကို ရနိုင်သည့် ရင်းမြစ်များမှ စုစုပေါင်းရယူပါ။
- (၃) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများကို လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာများအဖြစ် အသုံးပြုရာတွင် အားသာချက်များ၊ အားနည်းချက်များ၊ အခွင့်အလမ်းများ၊ ခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်စာရင်းအင်း အချက်အလက်များက ဖော်ပြန်သနည်း။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မြန်ဆန်စေရန် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုနိုင်ပါ သလား၊ အမျိုးသားမူဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သည်တို့ကို လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း စိစစ် စေဖန်ပါ။
- (၄) နှိုင်ငံ / ဒေသအတွင်း ICT အထောက်အကြပ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် မူဝါဒ ချမှတ်မည့် လူပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း အချင်းချင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုးတို့ကို ဖော်ထုတ်ပါ။
- (၅) မည်သည့် မူဝါဒများကို ရွေးချယ်ချမှတ်ရမည်နည်း။ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အချိန်လေားများ ရေးဆွဲပါ။

ဗုံးဖြူးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာ အသုံးချဆောင်ရွက်မှုများ

၃။ ဤအခန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- ထောင်စုနှစ်ဖုံးဖြူးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များနှင့် တိုက်ရှိက်ပတ်သက်နေသော ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် ICT နည်းပညာအသုံးချမှုများကို ဖော်ပြရန်၊
- ဖုံးဖြူးတိုးတက်ရေးအတွက် ဦးစားပေးကဏ္ဍများတွင် ICT အသုံးချမှုဆိုင်ရာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပောင်လေ့လာမှုမှ ကောင်းစွာကျင့်သုံးအကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် မူဝါဒများကို ထုတ်ဖော်ရန်။

ပင်ကိုယ်သဘာဝအရ ICT နည်းပညာများသည် လျင်မြန်စွာ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်သည့် သဘောရှိပြီး ယင်းနည်းပညာအသုံးပြုမှုများသည် ကဏ္ဍစုံသို့ ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဝင်ရောက်နိုင်ပါသည်။ သာမကအားဖြင့် ဆင်းရွက်မ်းပါးမှုလျှော့ချရေးအတွက် ICT ကို ထိုးဖောက်စွာ အသုံးပြုမှုသည် ဝင်ငွေရရှိမှု အခွင့်အလမ်းများ ပေးအပ်ရေးအပေါ် အလေးထားဆောင်ရွက်ပေးပြီး တစ်ချိန်တည်းမှုပင် အမျိုးသမီးများအား စီပွားရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် အင်အားစုံအတွင်း ဝင်ရောက်လာစေရန်လည်း အထောက်အကြော်ပြုပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဖုံးဖြူးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်(၂)ခုအတွက် တစ်ပြိုင်တည်း ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရာ ရောက်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဖုံးဖြူးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင် သို့မဟုတ် ရည်မှန်းချက်တစ်ရပ်စီ အောင်မြင်ရေးကို အထောက်အကြော်ပြုရာတွင် ICT ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးပြုမှုအမျိုးမျိုးကို ဆွဲးနွေးနိုင်ရန် ဤအခန်းတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ပန်းတိုင်များကို ဖုံးဖြူးတိုးတက်မှု ကဏ္ဍများဖြင့် ခဲ့ခြားဖော်ပြထား ပါသည်။ ဤအခန်း၏ ဆွဲးနွေးချက်များသည် ICT နည်းပညာများကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချရန်အတွက် ချုံးကပ်နည်း(၂)မျိုးရှိကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ တစ်မျိုးမှာတိုက်ရှိက်နည်းဖြစ်ပြီး ဦးစားပေး ဆောင်ရွက် ရမည့်သူများအတွက် ဦးတည်၍ ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုကာ ဂင်းတို့အား ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများနှင့် တိုက်ရှိက်ဆက်သွယ်ပေးပါသည်။ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ သွယ်ပိုက်သောနည်းဖြင့် ထောက်ကူပေးခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဤနည်းသည် မူဝါဒများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ အထောက်အကြော်ပြုစနစ်များနှင့် သတင်း အချက်အလက်သိမ့်ပစ္စည်းများ ဖုံးဖြူးတိုးတက်ရေးကို ဦးတည်ချက်ထားပြီး ယင်းဖုံးဖြူးတိုးတက်မှုက ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်ပေးရမည့်သူများအား တစ်ဖန်ပြန်၍ အကျိုးပြုရန် မျှော်လင့်ပါသည်။ ချုံးကပ်နည်း(၂)ခုလုံးသည် ဖုံးဖြူးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်ဝရန်အတွက် အထူးအရေးကြီးပါသည်။ သို့သော်လည်း ချုံးကပ်နည်းတစ်ခုစီသည် မူဝါဒချမှတ်သည့်အဆင့်နှင့် အကောင်အထည်ဖော်သည့်အဆင့်တို့တွင် သီးခြားလုပ်ငန်းပုံစံများ ရှိကြပါသည်။ ချုံးကပ်နည်းနှစ်ရပ်လုံး၏ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ထောင်စုဖုံးဖြူးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်တစ်ခုချင်းအလိုက် လေ့လာနိုင်ရန် ကြိုးစားတင်ပြထားပါသည်။

၃၁ ICT နည်းပညာများနှင့် ဆင်းရွက်မ်းပါးမှုလျှော့ချရေး

	<p>ပန်းတိုင်အမှတ်(၁) ရည်မှန်းချက် ၁။</p>	<p>အလွန်အမင်း ဆင်းရွက်မ်းပါးမှုနှင့် ဝင်မှတ်ခေါင်းပါးမှု ပပောက်ရေး တစ်နေ့ဝင်ငွေ အမေရိကန်တစ်ဒေါ်လာအောက် ရရှိသည့် လူဦးရေ အချိုးအစားကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ထက်ဝက် လျှော့ချရန်။</p>
---	--	---

ရည်မန်းချက်။

ငတ်မှတ်ခေါင်းပါးမှု ခံစားနေရသည့် လျှို့ဝှက်အချိုးအစားကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ထက်ဝက်သို့လျှော့ချုပ်။

ICT နည်းပညာများသည် စီးပွားရေးတက်မှုကို အရှင်အဟန်မြင့်တင်ရာတွင် အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေပြီး တစ်ဖန် ယင်းစီးပွားရေးလုပ်မြန်စွာတိုးတက်မှုကလည်း ဆင်းရဲ့နှစ်များအတွက် ကောင်းစွာ အကျိုးသက်ရောက်စေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့် မြင့်မှုများသော နိုင်ငံများသည် ICT ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မြန်နှင့်တွင်လည်း မြင့်မှုများကြပါသည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် သတင်းအချက်အလက် တစ်ဟန်ထိုး ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုမှ အကျိုး ကျေးဇူးအများဆုံး ရှုံးကြသည်ကို အထင်အရှေး တွေ့ရပါသည်။

အိုင်စီတီအခြားအဆောက်အအုံနှင့် လူစွဲများရည်အရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့က အိန္ဒိယနှင့် တရာတ်ကဲသို့သော နိုင်ငံများအား ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုနှင့် မြင့်မှုများစေခဲ့ပြီး သတင်းအချက်အလက် အဝန်းအပိုင်းတွင် စီးပွားရေးအင်အားကြီးနိုင်ငံများ အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းစေလျက်ရှိပါသည်။

ICT နည်းပညာများ၏ အသွင်ကူးပြောင်းရေးထဲ၏ သက်ရောက်မှုများကို အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးကဏ္ဍများတွင် အထင်ရှားဆုံး တွေ့ရပါသည်။ ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် မိမိတို့လုပ်ငန်းအဖွဲ့ အတွင်းရှိ ဗြာနအချင်းချင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် သုံးစွဲရသည့် ကုန်ကျစရိတ်ကို လျှော့ချိန်ပြီး လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်ကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဈေးကွက်သစ်များရှာဖွေခြင်း၊ ကမ္မာ့စားသုံးသူအခြားပြုမှုကို ဖွံ့ဖြိုးစေခြင်းနှင့် ဝယ်လိုအားပမာဏကို ကြိုးထွားစေခြင်း၊ ကုန်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ အလေအလွင့် လျှော့ပါးစေခြင်းတို့ကို တိုးတက်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး ဆက်လက်၍ အကျိုးအမြတ်ကိုလည်း တိုးပွားရှိစေနိုင်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့သော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အစုံးရက ဆက်သွယ်ရေး အခြားအဆောက်အအုံများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းသည် မရှိမဖြစ် အရေးကြီးသော်လည်း ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရန် ဆောင်ရွက်နေသော အသေးစားနှင့်အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အစုံးရက ပေးအပ်နိုင်သော အကောင်းဆုံးဆွဲဆောင်ရွက်မှုများမှာ ချုပ်ကိုင်မှုကို ပုပ်သိမ်းခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ခွ့ဗုံးနှင့် ဥပဒေရေးရာ လိုအပ်ချက်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ပိုမိုရှင်းလင်းလွယ်ကွေခြင်းဖြင့် လုပ်သာကိုင်သာရှိသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖန်တီးပေးခြင်း၊ လုပ်ငန်းအတတ်ပညာသင်ကားပေးခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာင်းကျင်းမှုများအတွက် အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းနှင့် အခွန်အကောက်ဆိုင်ရာ အကျိုးခံစားခွင့်များ ခွင့်ပြုပေးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့၏ ရွှေဆောင်မှုဖြင့် ICT နည်းပညာအသုံးပြု ဆောင်ရွက်ရာမှ ရရှိသည့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် အချို့နေရာများတွင် ဆင်းရဲ့နှစ်များပါးမှု လျှော့ချုပ်အတွက် အထောက်အကူးဖြစ်စေပါသည်။ သို့သော ဤကဲ့သို့သော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုမှ ရရှိသည့် အကျိုးကျေးဇူးကို မျှဝေခံစားရာတွင် ဆင်းရဲ့သောပြည့်သုံးများအနေဖြင့် လျှော့နည်းခံစားနေကြပါသည်။ အစုံးရများသည် ဆင်းရဲ့သောပြည့်သုံးများအနေဖြင့် ကျိုးမာရေး စောင့်ရွှေ့ကြမှု မရရှိခြင်း၊ သေဆုံးမှုနှင့်မြင့်မှုများနှင့် မြေခြားခြင်း သက်တမ်းစွဲနေထိုင်နိုင်မှု လျှော့ကျွေးမှုခြင်း၊ HIV / AIDS , ငှက်ဖျားနှင့် TB ရောဂါများ တွေ့ကြုံခံစားနေရခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း မတည်မြှုခြင်းနှင့် လုပ်ယူမှု အတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရရှိခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပဋိပက္ခများကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများ၊ တိုးပွားလာခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ဤပြဿနာများအတွက် ICT၏ တိုက်ရှိကိုနှင့် သွယ်ပိုက်သော ဖျော်ရှင်းဆောင်ရွက်မှုများ ဆုံးလိုသည့်မှာ ICT အသုံးပြု၍ ဆင်းရဲ့နှစ်များပါးသည့် ပြည့်သုံးများအား ဝန်ဆောင်မှုပေးအပ်ခြင်းနှင့် သဘာဝအရာင်းအမြတ်များ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်းကဲသို့သော ပိုမိုအထောက်အပဲ

ဆင်းရဲ့နှစ်များပါးမြှုပ်နှံရမှုများမှာ များပြုပါသည်။ ငါးတို့တွင် လုပ်လောက်သည့် အခြား ဝရရှိခြင်း၊ မြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ ချေးငွေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိခြင်း၊ ငတ်မှတ်မှုကို ပုံးပုံနှင့် ခိုင်ခိုင်မှု ခံစားခြင်း၊ အထုံးသဖြင့် ကလေးများနှင့် မိခင်များသည် အခြားပညာသင်ယူခွင့်နှင့် ကျိုးမာရေး စောင့်ရွှေ့ကြမှု မရရှိခြင်း၊ သေဆုံးမှုနှင့်မြင့်မှုများနှင့် မြေခြားခြင်း သက်တမ်းစွဲနေထိုင်နိုင်မှု လျှော့ကျွေးမှုခြင်း၊ HIV / AIDS , ငှက်ဖျားနှင့် TB ရောဂါများ တွေ့ကြုံခံစားနေရခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း မတည်မြှုခြင်းနှင့် လုပ်ယူမှု အတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရရှိခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပဋိပက္ခများကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများ၊ တိုးပွားလာခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ဤပြဿနာများအတွက် ICT၏ တိုက်ရှိကိုနှင့် သွယ်ပိုက်သော ဖျော်ရှင်းဆောင်ရွက်မှုများ ဆုံးလိုသည့်မှာ ICT အသုံးပြု၍ ဆင်းရဲ့နှစ်များပါးသည့် ပြည့်သုံးများအား ဝန်ဆောင်မှုပေးအပ်ခြင်းနှင့် သဘာဝအရာင်းအမြတ်များ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်းကဲသို့သော ပိုမိုအထောက်အပဲ

မြန်မာ့နှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများသည် ဆင်းရဲနဲ့ပါးမှလျှော့ချရေးအတွက် အရေးကြီးသည် မဟာဗုဒ္ဓဘာ များပင် ဖြစ်ပါသည်။

Thread Net Hunza သည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ ဝေးလံခေါင်သီးသောအေသမ ပြည်တွင် ဘဏ္ဍာငွေ ထောက်ပံ့မှုသက်သက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် ရှေ့ပြေးအစီအစဉ်တို့ရပ်ဖြစ်ပါး နယ်မြေရှိ ရက္ခန်းလုပ်ကိုင်သူများနှင့် ကုန်သည်များအတွက် ကဲ့သို့ ကွဲက်အခွင့်အလမ်းကို တိုးမြှင့်ပေးခြင်းဖြင့် ငင်းတို့၏ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားနှင့် ဘဝအဆင့်အတန်းတို့ကို မြင့်မားစေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းအစီအစဉ်သည် ဆင်းရဲသားပြည်သူများအား စွေးကွဲက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးရန် ICT ကို အသုံးပြုထားသော တိုက်ရိုက် ချွေးကပ်နည်းဖြစ်ကြာင်း ဖော်ပြန်ပါသည်။

Pakistan နိုင်းHunza အထည်လုပ်ငန်းကုန်ရက်

- Karakoram နယ်မြေပွဲဖြူးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (KADO) သည် အမှတ်အစွမ်း ရှိခိုင် မရည်ရွယ်သော အေသနရွှေ့ဖြူးတိုးတက်ရေး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပါး ပါကစ္စတန် နိုင်ငံ၊ Hunza တောင်ကြားအေသွင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စီးပွားရေး ဆိုင်ရာ အဆက်အသွယ် ပြတ်တောက်ကာ ထိုးတည်းနေထိုင်လျက်ရှိသည့် ပြည်သူများ၏ လုမ္မီးပွဲးပေးသာဝာခြေအနေ မြင့်မားတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ KADO သည် အမျိုးသမီးများ၊ လက်မှု ပညာသည်များ၊ အငယ်စားထုတ်လုပ်သူများနှင့် အရေးကြီး လိုအပ်ချက်များ ရှိနေသည့် ပြည်သူများကဲ့သို့သော လူနေမှုနှင့်ကျနေသူများ၏ အကျိုးကို အလေးထား ဖော်ဆောင်ပေးပါသည်။ KADO ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-
- အမျိုးသမီးများနှင့် အခြားလူနေမှုနှင့်ကျသူများ ပါဝင်လုပ်ဆောင်နေသည့် ရုံးရာလက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်စေရန်နှင့် ပြန်လည်ရှင်သန်စေရန်၊
- ကျေးလက်အေသာဆင်းရဲနဲ့ပါးမှု လျှော့ချရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာကို အသုံးချဆောင်ရွက်ရန်၊
- ပဲတော်များ၊ အနုပညာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ပြန်လည်ရှင်သန်စေရန်နှင့် တိုးတက် မြင့်မားစေရန်၊
- အထူးလိုအပ်ချက်များ ရှိနေသည့် ပြည်သူများအား ဖြည့်ဆည်းပေးရန်။
- အေသာဆောင်ရွက်နား၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းစွမ်းရည်ကို မြင့်တင်ပေးရန်။
- Hunza အေသာပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်။

KADO သည် ကျေးလက်နေအမျိုးသမီးများအား Software အသုံးပြုနည်း လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးသည့် ကျေးရွာစာတတ်မြောက်ရေးဌာန(၂၂)ခုကို မကြာသေးမိကအစပြုကာ ထောက်ပုံပေးလျက်ရှိပါသည်။ ယင်းလွှာများသည် ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများ၏ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကို ရယူကာ ကုန်ကျစရိတ်ကာမိုးစေသည် အခြေခံရပ်တည်ချက်ဖြင့်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ KADO သည် နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သုတေသန ဗဟိုကြာန်၏ အာရုံတစ်ဝန်းလုံးကုန်ရှက်ချိတ်ဆက်ခြင်းအစီအစဉ်၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့်လက်မှုလုပ်ငန်း အိုလက်ထရောနစ်ကုန်သွယ်ရေးကို စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းကုန်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းက အမျိုးသမီးများနှင့် မသန္တစ်များသော လက်မှုပညာသည်များထူတ်လုပ်သည့် ဒေသတွက်ကုန်များကို အရောင်းမြှင့်တင်ပေးခဲ့ပါသည်။ IDRC က ဘဏ္ဍာင်းထွေးထောက်ပုံသည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာစီမံကိန်းအရ KADO အနေဖြင့် Internet ဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း ပေးအပ်ပါသည်။ ICT နည်းပညာများကို ပေါင်းစပ်အသုံးပြုကာ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ရွက်း သုတေသနပြုခြင်းအားဖြင့် ဝေးလံသည့် ဒေသများတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း တည်မြှုရေးနှင့် ဆင်းရွက်မြှုပါးမှုလျော့ချရေး လုပ်ငန်းများကို တိုးတက်စေလိမ့်ဟု KADO က ယုံကြည်ပါသည်။

ရင်းမှတ်။ Karakoram နယ်မြေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့၊ <http://www.kadohunza.org/index.html>. နှင့် Thread Net Hunza? <http://www.threadnethunza.com.pk/index>. တို့မှ ဆီလျော်အောင် ပြုပြင်ဖော်ပြုချက်။

စွဲးစားရန် မေးခွန်းများ

Thread Net သည် ဒေသတွင် ရင်ဆိုင်နေရသည့် ပြဿနာအတွက် ဆန်းသစ်သော ဖျော်ရှင်းနည်းဖြင့် ဖျော်ရှင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။ သို့သော် ထိုကွန်ရှက်သည်ရောဂါး အသုံးပြုနိုင်ခြင်းနှင့် တိုးခွဲအသုံးပြုခြင်းကဲ့သို့သော နည်းပညာအသုံးပြု အသေးစား ဖျော်ရှင်းဆောင်ရွက်မှု ဆိုင်ရာ ပြဿနာများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကို တိုးခွဲနိုင်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန် မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု သင်ယင်ပါသနည်း။

ထိရောက်သော ICT အခြေပြုစနစ်များသည် ဆင်းရွက်မြှုပါးမှုပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြော်ရှင်း ပေးနေသည့် ဤဗျားကျယ်ပြန်သော အစိုးရလုပ်ငန်းစဉ်များကို အထောက်အကြပ်ပြုပါသည်။ ဆင်းရွက်မြှုပါးမှုကို အဘက်ဘက်မှ ကိုင်တွယ်ဖြော်ရှင်းရန်အတွက် အရေးကြီးသည့် ICT အခြေပြုစနစ်များကို ဖန်တီးထုတ်ဖော်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ သာကေတစ်ခုမှာ မလေးရားနိုင်ခဲ့၏ မြို့ပြနေ ဆင်းရွှေသော ပြည်သူများအတွက် သတင်း အချက်အလက် ထိန်းသိမ်းမှုစနစ်ဖြစ်သည့် အစိုးရနှင့် အလှုပြင်အောဂျင်စီများ၏ ဆင်းရွှေလျော့ချရေး ကြိုးပမ်းရာတွင် SINAR စနစ်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချိန်ငြောင်း သက်သေပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အခြား သာကေတစ်ခုမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ Andhra Pradesh ပြည်နယ်အစိုးရက ICT အသုံးပြု ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းက အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားကျေးလက်ဒေသ အလုပ်အကိုင်အာမခံ အက်ဥပဒေ (NREGA) အရ ကျေးလက်နေ ဆင်းရဲသော ပြည်သူများအား နှစ်စဉ် အနည်းဆုံး ရက်(၁၀၀) အလုပ်အကိုင်ပေးအပ်ရေး တာဝန်ယူမှုကို အထောက်အကြပ်ပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ICT နည်းပညာများနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံအမျိုးသားကျေးလက်ဒေသ အလုပ်အကိုင် အာမခံအစီအစဉ် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ Andhra Pradesh ပြည်နယ်တွင် အမျိုးသားကျေးလက်ဒေသ အလုပ်အကိုင်

အာမခံအက်ဥပဒေ ၂၀၀၅ ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာ၏ ICT နည်းပညာများကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုလျက်ရှိပါသည်။ ယင်းဥပဒေတွင် ကျေးလက်နေ ဆင်းရဲသော ပြည်သူများအား တစ်နှစ်လျှင် ရက်(၁၀၀) အခေါ် အလုပ်အကိုင်များ ပေးအပ်ရန် ပြုဌာန်းထားပါသည်။

NREGA ဥပဒေသည် ကျေးလက်ဒေသအခြားအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ရေး စီမံကိန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျေးလက်နေ ဆင်းရဲသော ပြည်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင် ရရှိရန် အာမခံပါသည်။ ယင်းအစီအစဉ်တွင် ခရိုင်(၁၃)ခုမှ ကျေးရွာပေါင်း(၁၃,၀၀၀) ပါဝင်ပါသည်။ အစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တွေ့ကြံရသည့် ပြဿနာများမှာ အင်ဂျင်နီယာများက ကြိုတင် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုများ၊ ကိန်းဂကန်းများကို ဖြစ်သင့်သည်ထက် ပိုမိုဖော်ပြလိုခြင်းများ၊ ကြိုတင်ခန့်မှန်းတွက်ချက်ရာတွင် ပွင့်လင်းမှုမရှိခြင်း၊ အစိုးရက စစ်ဆေးနိုင်အောင် ခန့်မှန်းခြေ စာရင်းများ၊ မရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဒေသသုံးဘာသာစကားဖြင့် ပြုစုထားသော ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုများ၊ မရရှိနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤပြဿနာများနှင့် အခြားအတားအဆီးများကို ဖြော်ရှင်းနိုင်ရန် Andhra Pradesh အစိုးရသည် အလယ်အလတ်အဆင့် ကျေးရွာ (၆၅၉)ရွာတွင်ကွန်ပျူးတာများတပ်ဆင်ပေးပြီး အထူးပြုလုပ်ထားသော ဆေ့ဖို့ပဲများကို အသုံးပြု၍ အလုပ်သမားမှတ်ပုံတင်ကတ်ပြားများ၊ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုအစီရင်ခံစာများ၊ အလုပ်စတင်ဆောင်ရွက်ရန်အမိန့်စာများ၊ တိုင်းတာစစ်ဆေးလွှာများ၊ လစာခွင့်ပြုမိန့် များနှင့် လုပ်ခြေတ်ပိုင်းများကို ထုတ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ယင်းအစီအစဉ်အတွက် တည်ထောင် ထားသည် Web portal ကို အသုံးပြု၍ မည်သူမဆို အစီအစဉ်အစိတ်အပိုင်း အားလုံး၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များကို လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ ယခုချိန်အထိ ပြည်သူ(၄)သန်းကော်ကို အလုပ်သမားကတ်များ ထုတ်ပေးခဲ့ပြီး ယင်းကတ်များဖြင့် အလုပ်အကိုင်များ ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြောင်း၊ ဆင်းရဲသော ပြည်သူ(၅)သိန်းကော်တို့အား NREGA ဥပဒေပါ ပြုဌာန်းချက်နှင့်အညီ အလုပ်အကိုင်များ ပေးအပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ရရှိပြီးဖြစ်သည့် ရလဒ်များက ဖော်ပြန်ပါသည်။ အလုပ်အကိုင် ခန့်ထားခံရသူများအတွက် ငွေစုစုပေါင်းများကို စာရင်းဖွင့်ထားရှုပေးခဲ့ပြီး ယင်းစုငွေစာရင်းများကို တိုက်ရှိပေးသွင်းမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အကိုင်လုပ်စားမှုကို ပပောက်စေခဲ့ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ ရပိုင်ခွင့်အက်ဥပဒေအရ အတိုက်အခံပြုမှုများကို ဆန့်ကျင်၍ တည်ထောင်ခဲ့သည့် ဤအစီအစဉ်သည် မူဝါဒချေမှတ်သူများနှင့် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နေကြသည် ဝန်ထမ်းများသာမက ဆင်းရဲသော ပြည်သူများနှင့် ကျေးရွာနေပြည်သူများအား နောက်ဆုံးသတင်းအချက်အလက်များကို ဖြန့်ဝေပေးပါသည်။ မည်သည့်ဆင်းရွှေ့မြဲမြေးပါးသူမဆို အစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များရယူခြင်း၊ နှစ်နာမှုအတွက် လော်ကြေးတောင်းခံရယူခြင်းတို့ကို ဘေးလှု၏ အကူအညီအနည်းငယ်မှုဖြင့် ဆောင်ရွက် နိုင်ကြပါသည်။ ဤသိဖြင့် အစိုးရ၏ လုမြေရေးဆိုင်ရာတာဝန်ယူမှုကို သေချာစေနိုင်ပါသည်။ NREGA ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သည့် ရွှေ့ပြေးအစီအစဉ် အောင်မြင်မှုရရှိခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများမှာ သင့်တော်သည့် ဥပဒေပြုဌာန်းမှုပြုသည့် မူဝါဒပတ်ဝန်းကျင်၊ ဆင်းရွှေ့မြဲမြေးပါးမှု လျှော့ချေရေး လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ အခန်းကဏ္ဍအပေါ် နိုင်ငံရေး သဘောထား၊ ပြည်နယ်အစိုးရနှင့် ICT လုပ်ငန်းတို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်နှင့် စောင့်ကြည့် လေ့လာ နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အကြပ်စုစုပေါ်မှုဗုံးများ ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းမြစ်။

အန္တရာပရာဒက်၍
<http://nrega.ap.gov.in/>
 ပြုပြင်ဖော်ပြချက်။

အမျိုးသားကျေးလက်ဒေသ

ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန၊
[Nregs/Home-eng.jsp.](http://Nregs/Home-eng.jsp)

အလုပ်အကိုင်အာမခံအစီအစဉ်

အန္တရာပရာဒက်၍ပြည်နယ်အစိုးရ၊
 မှ ဆီလျှော်အောင်

စဉ်းစားရန်မေးခွန်းများ

NREGA အစီအစဉ်၏ အကန့်အသတ်များသည် မည်သည်တို့ ဖြစ်သည်ဟု သင်ထင်ပါသနည်း။ ယင်းအကန့်အသတ်များကို မည်သို့ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု သင်ထင်ပါသနည်း။

ကျေးလက်ပြည်သူဇာစုအဖွဲ့များအား ကဗ္ဗားစျေးကွက်ကို ချိတ်ဆက်ပေးရန်နှင့် ဆင်းရွက်မ်းပါးမှု လျှော့ချေရေးအစီအစဉ်များကို စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပေးအပ်ရန် (ဥပမာ သင့်တော်သော Softward အသုံးပြု၍) ဆင်းရွက်မ်းပါးမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ရွှေဖွေဖော်ထုတ်ပေးခြင်း) ICT ကို အသုံးပြုဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ဦးဆောင်ဦးရွက်အစီအစဉ်များ အာရုံ တစ်ခွင့် မျိုးစုံရှိပါသည်။ ICT နည်းပညာများကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြု၍ လယ်သမားများအား စိုက်ပျိုးရေး အတတ်ပညာနှင့် ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးရေး သတင်းအချက်အလက်များကို ရယ်ခွင့်ပေးအပ်ခြင်းဖြင့် လယ်သမား များအား ဝင်ငွေတိုးပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ရန် အထောက်အကူဖြစ်စေကြောင်း တွေ့မြင်နေရ ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် မီယက်နမ်နိုင်ငံတွင် Bat Trang နှင့် Hoi An ကဲ့သို့သောရွာများသည် ဂင်းတို့ ကိုယ်ပိုင် Webosit များကို တည်ဆောက်၍ ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ခဲ့ကြ ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် e-Choupal နှင့် ကျေးရွာအသိပညာတွေ့နှုန်းများသည် ဆင်းရဲသော ကျေးရွာ ပြည်သူများအား ပြည်ပဈေးကွက်များနှင့် အောင်မြင်စွာ ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမှု အစီအစဉ် နှစ်ရပ်လုံးသည် အဆင်းခဲ့ဆုံးပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို အထူးရည်မှန်းချက်ထား၍ ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ e-Choupal

e-Choupal စီမံချက်ကို နိုင်ငံစုပါဝင်သော ကုမ္ပဏီဖြစ်သည့် ITC က စတင် ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အကွဲကွဲအပြားပြားဖြစ်နေသော လယ်ယာမြေများ၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံအားနည်းချက်များ၊ ကြားခံဆက်သွယ်ပေးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်း အများအပြား ပါဝင်နေမှုကဲ့သို့သော အိန္ဒိယနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ ထိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ ထူးချွားသော အခြေအနေများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းစီမံချက်တွင် ကွန်ပူးတာစွမ်းရည်နှင့် အခြားစွမ်းရည်မျိုးစုံကို ကျေးရွာရှိ Internet ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အများသုံးဆက်သွယ်ရေးစက်များ (Sanchalaks ဟု ခေါ်ပါသည်) နှင့် အကျိုးရှိရှိ ပေါင်းစပ်မှုများ ပါဝင်ပါသည်။ ဂင်းအများသုံးဆက်သွယ်ရေးစက်များကို လယ်သမားများ ကိုယ်တိုင် စီမံအုပ်ချုပ်ပြီး မိုးလေဝသအခြေအနေ၊ ဈေးကွက်ကုန်ဈေးနှုန်းများ၊ သိပ္ပနည်းကျေ လယ်ယာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု၊ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုတို့နှင့်ပတ်သက်သော သတင်း အချက်အလက်များကို ဒေသသုံး ဘာသာစကားဖြင့် ရယူသုံးစွဲနိုင်အောင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများနှင့် အစုအဖွဲ့ များအား ပေးအပ်ထားပါသည်။ အများသုံးဆက်သွယ်ရေးစက်များသည် လယ်သမားများအား လယ်ယာသွင်းအားစုများကို ဝယ်ယူနိုင်ရန်နှင့် လယ်ယာ ထွက်ကုန်များကို လယ်သမားများအား အိမ်တံ့ခါးဝါယပင် ရောင်းချိန်အောင် အကုအညီပေးပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ရသည့် ကုန်ကျေစရိတ်ကို သိသိသာသာ လျော့ကျေစေနိုင်ပါသည်။ ICT နည်းပညာအပြင် ထုတ်ကုန်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု တို့တွင် သက်ဆိုင်ရာ ပညာရပ်နယ်ပယ်များမှ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုသူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းနှင့်

ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်ရာတွင် ကမ္ဘာအဆင့်မီ အရည်အသွေးပြည်မီမှာကို အသေအချာ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

လယ်သမားများအနေဖြင့် လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာခြင်းနှင့် လယ်ယာ ထုတ်ကုန် ပစ္စည်းစျေးနှေးနှင့် မြင့်တက်လာခြင်းမှ အကျိုးကျေးဇူးရရှိကြပါသည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင်လည်း တန်ဖိုးမြင့်မထားသော ကုန်စဉ်များ ဖြန့်ဖြူးရာ၌ ကုန်ကျစရိတ်ကို နှစ်ပယ်ခြင်းကြောင့် (လယ်သမားများအား စျေးကောင်းပေးနေလျက်နှင့်) ICT လုပ်ငန်းများသည် ကုန်ပစ္စည်း ဝယ်ယူခြင်းအတွက် အသားတင်ကုန်ကျစရိတ် လျော့ကျေမှုမှ အကျိုးအမြတ်ရရှိကြပါသည်။

e-Choupal ကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒွန်လတွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၄၇၈ သည် ယခုအခါ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ကျေးလက်ဒေသ၏ အင်တာနှင်းအခြေပြု လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အားလုံးတွင် အကြီးဆုံးဖြစ်လာပါသည်။ e-Choupal ၏ ဝန်ဆောင်မှုများသည် ယခုအခါ ရွာပေါင်း ၃၈,၅၀၀ ကျော်မှ သီးနှံမျိုးစုံ (ပဲပုပ်၊ ကော်မြို့၊ ရုံး၊ ပုပ္ပါးစုံနှင့် ပုစ္စာ မွေးမြှုခြင်း)စုံကိပ်ပျိုးသူ လယ်သမား ၁၅ သန်းကျော်တို့အား ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်လျက် ရှိပါသည်။ ယင်းဝန်ဆောင်မှုများကို ပြည်နယ် ၉ ခု (Madhya Pradesh, Haryana, Uttarakhand, Karnataka, Andhra Pradesh, Uttar Pradesh, Maharashtra, Rajasthan and Kerala). အတွင်းရှိ အများသုံးဆက်သွယ်ရေးစက် ၆၇၀၀ နီးပါးမှတစ်ဆင့် အရောက်ပေးပိုပါသည်။ e-Choupal အစီအစဉ်များ တည်ထောင်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းတို့တွင် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံရသည့် ပြဿနာများမှာ အမိန့်အသာက်အောင်ဆုံးဖြင့်ရာ မလုပ်လောက်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ ထို့ပြုသော မလုပ်လောက်မှု များတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဝေမှု၊ အဝေးဆက်သွယ်ရေး ချိတ်ဆက်မှုနှင့် ကြိမ်နှုန်းတာ ခွင့်ကျယ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အခြားစိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဝေးလံခေါင်သိပ္ပါး Internet အသုံးပြုခွင့် ရရှိရန် အလှမ်းဝေးနေသည့် ကျေးလက်ဒေသမှ ပထမဗီးဆုံး Internet အသုံးပြုသူများအား လိုအပ်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုများ ရရှိအောင် သင်ကြားပေးရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းမြစ်။ အရေးပါဆုံး e-Choupal " e-Choupal အကြောင်း" ITC Limited <http://www.echoupal.com>. နှင့် e-Choupal အိန္ဒိယလယ်သမားများအား စွမ်းဆောင်ရည် တိုးမြှင့်ပေးခြင်း" ITC Ltd <http://www.itcportal.com/rural-development/echoupal.htm>.

စဉ်းစားရန်မေးခွန်းများ

e-Choupal စီမံကိန်းအောင်မြင်မှု ရရှိခြင်းသည် မည်သည့်အခြေခံအကြောင်းရင်းများကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု သင်ထင်ပါသနည်း။ မြိမ်တို့နိုင်တွင် အလားတူ စီမံကိန်းမျိုး ဆောင်ရွက်လျှင် အောင်မြင်မှု ရရှိနိုင်ပါမည်လား။ အဘယ်ကြောင့် ရရှိနိုင်/မရရှိနိုင်ပါသနည်း။

လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူအစုအစုံများအား ပိုက်ရှိက်ထောက်ကြမှ ပေးအပ်ခြင်းနည်းကူးသည် လုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးစနစ်များတည်ဆောက်ခြင်း၊ သုတေသနနှင့် လုပ်ငန်းတိုးချွိနိုင်ရန် အရည်အသွေး မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက်နေကြသည့် အစိုးရနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသိပညာများ တိုးပွားစေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာအနှစ်မှု ရယူနိုင်သော အာရာ၊ ပစ္စာပိတ်ဒေသ အတွင်း ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်

အသိပညာကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှု (ENRAP) သည် အလားတူ Portal ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး သုတေသန ပြုလုပ်ရန်နှင့် လုပ်ငန်းတိုးချွဲရာတွင် လူတစ်ဦးချင်းနှင့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ အရည်အသွေး တိုးမြှင့် ပေးရန်အတွက် အစိုးရနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအခြေပြုဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများအား အဆိုပါ Portal က အထောက် အကြပ္ပါလာ၍ ဖြစ်ပါသည်။

အာရာပစီဖိတ်ဒေသတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အသိပညာကွန်ရက် ချိတ်ဆက်ခြင်း

ENRAP သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IFAD) နှင့် ကနေဒါနိုင်ငံ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသုတေသနဌာနတို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအစီအစဉ်သည် အာရာပစီဖိတ်ဒေသအတွင်းရှိ IFAD အထောက်အပံ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းများထံ ကွဲ့ တစ်ဝန်းမှ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူခွင့်ပြုရန်နှင့် မျှဝေပေးရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ယခုအခါ စီမံကိန်းတတိယအဆင့်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ်အထိ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ENRAP သည် IFAD စီမံကိန်းရည်မှန်းချက်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် ကိုက်ညီသော အသိပညာ ဆိုင်ရာ ရယူခွင့်ပြုခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် မျှဝေခြင်းများ ပြုလုပ်ရာတွင် ကျမ်းကျင်မှုများကို တိုးတက်စေပါသည်။ အသိပညာမျှဝေမှုစနစ်ကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုသူများတွင် စီမံကိန်း ဝန်ထမ်းများနှင့် ဂင်းတို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများ ပါဝင်ပြီး ယင်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သူ များသည် ကျေးလက်ပြည်သူများနှင့် တိုက်ရှိက်ထိတွေ့လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကာ အခြေခံပြည်သူ လူထုအား အသိပညာများရရှိနိုင်အောင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤစီမံကိန်းသည် IFAD စီမံကိန်းများ၏ ဆက်စပ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူအားလုံးတို့အကြား အသိပညာ မျှဝေမှုနှင့် သင်ယူမှုအလေ့အထကို မြှင့်တင်ပေးရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

ENRAP သည် မဟာဗျာဟာများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ နည်းလမ်းများနှင့် နည်းပညာများကို ဆန်းစစ်လေ့လာကာ ကျေးလက်ဆက်သွယ်ရေးနှင့် အသိပညာကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှုများကို အထောက်အကူပြုခြင်း၊ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုသင့်သည် တို့ကို ထောက်ခံဖော်ပြခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ထိုပြင် နယ်မြေဒေသအဆင့်၊ နိုင်ငံ အဆင့်နှင့် နိုင်ငံတကာအဆင့်တို့တွင် အသိပညာကွန်ရက် ချိတ်ဆက်မှုနှင့် Internet အသုံးပြုမှ ဆိုင်ရာ သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှု ရွှေ့ပြေးအစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ အောက်ခြေအဆင့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ပေးမည့် နည်းလမ်းများနှင့် လက်တွေ့ကျသည့် ဖြေရှင်းနည်းများ ပေးအပ်ရန် အထူးအလေးပေး ဆောင်ရွက်နေသည့် အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ENRAP အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို သာဓကအဖြစ် တင်ပြရသွင် နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာ electronic သတင်းစဉ်များ ထုတ်ဝေခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် ဖွန့်ဝေခြင်းနှင့် electronic စာကြည့်တို့ကို ဖွင့်လှစ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ENRAP တွင် အာရာပစီဖိတ်ဒေသအတွင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော စီမံကိန်းများအနက် ရွေးချယ်ထားသည့် စီမံကိန်းအစုအစွဲများ ပါဝင်ပါသည်။ ENRAP ၏ အထောက်အကူပြုမှုကို တိုက်ရှိက်မရရှိသော အခြားနိုင်ငံများသည် ENRAP Website

(<http://www.enrap.org>) မှ ရရှိနိုင်သည့် အခမဲ့သင်ခန်းစာများ၊ မှတ်တမ်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များမှ တစ်ဆင့် အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိနိုင်ကြပါသည်။ မကြာတော့သည့် အနာဂတ်ကာလတွင် အာရုပစီမံတိတ် ဒေသ၏ IFAD စီမံကိန်းများသည် ENRAP လုပ်ငန်းရပ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာနိုင်ပြီး အသိပညာမျှဝေမှု စနစ်အတွက် အထောက်အကြပ်လာနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ရပါသည်။

ရင်းမြစ်။ Canada နိုင်ငံ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသုတေသနဌာန၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စိုက်ပိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့၊ "အာရုပစီမံတိတ်ဒေသ ကျေးလက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အသိပညာကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ခြင်း"၊ <http://www.enrap.org/org/index.php?module=htmlpages&func=display&pId=5>. မှ ဆီလျှော်အောင် ပြပြင် ဖော်ပြချက်။

ဆောင်ရွက်ရန်

အမျိုးသားစိုက်ပိုးရေးစနစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကြပ်မည့် ကဗျာလုံးဆိုင်ရာ အခြားအထောက်အပံ့များနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများမှာ မည်သည်တို့ ဖြစ်ပါသနည်း။ သင်တို့နိုင်ငံ/ဒေသ၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးနေသော အလားတူအဖွဲ့အစည်းအကြောင်းကို သင်ကောင်းစွာ သိပါသလား။

အနှစ်ချုပ်

- ICT နည်းပညာအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် စီးပွားရေး ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားတို့ တိုက်ရိုက် ဆက်စပ်နေကြောင်း ဖော်ပြနိုင်သည့် အထောက်အထားအလုံအလောက် ရှိပါသည်။
- အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြု ခြင်းက စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်မှုများ၏ တိုးတက်မှုရလဒ်များကို ရရှိစေ ပါသည်။ ယင်းတိုးတက်မှုများက ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် သုံးစွဲရသည့် ကုန်ကျစရိတ်ကို လျှော့ချိန်ခြင်း၊ ရောင်းကုန်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို အထောက်အကြပ်ခြင်း၊ ကုန်မှုစွဲမှုများကို အခွင့်အလမ်းများ ပေးအပ်ခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားနှင့် အကျိုးအမြတ်ကိုလည်း တိုးပွားရရှိစေနိုင်ပါသည်။
- စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် ဆင်းရဲနှုန်းပါးမှုလျှော့ချေရေးအတွက် အာမခံချက် မပေးအပ်နိုင်သော်လည်း ရေရှည်တွင် ဆင်းရဲနှုန်းပါးမှု ဆက်လက်လျှော့ကျလာစေရန် အတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါသည်။
- ဆင်းရဲနှုန်းပါးမှုလျှော့ချေရေးတွင် ICT နည်းပညာ တိုက်ရိုက်အသုံးပြု ဆောင်ရွက်မှုသည် ဆင်းရဲသော ပြည်သူများကို သျေးကွက်နှင့် သျေးကွက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးပါသည်။
- ထိုသို့သော ဝင်ရောက်ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများသည် အစိုးရအစီအစဉ်များအသွင်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဝင်ရောက်ဖြေရှင်းမှုအသွင်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍာ၏ လျှမှုဝန်ထမ်း ပေါင်းစပ်လုပ်ငန်းစီမံချက်အသွင်ဖြင့် လည်းကောင်း လုပ်ဆောင်နိုင်ကြပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

ပိမိတို့နိုင်ငံတွင် (၁) အထောက်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် (၂) ဆင်းခဲ့သော အသိကိုအဝန်း ပြုပြန်ဆင်းရသည့် အသိကိုအဝန်း) အတွက် အထူးငါးတည်ချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများကို ရွှေ့ဖွေဖော်ထုတ်ပါ။ ရှိလှုင် ထိုစီမံကိန်း များ၏ ICT နည်းပညာများ ပါဝင်ရသည့် အခန်းကဏ္ဍကို ဖော်ပြုပါ။

၃၂ ပညာရေးတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုခြင်း

	ပန်းတိုင်အမှတ်(၂) ရည်မှန်းချက် ၃။	မူလတန်းပညာ လူတိုင်း သင်ယူပြီးမြောက်ရေး နေရာမရွေး၊ ကျား/မ မရွေး ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မူလတန်းပညာကို သင်ရှုံးကုန် သင်ယူပြီးမြောက်ရေးအတွက် အာမခံချက်ပေးရန်။
---	---	--

ပညာသင်ယူခွင့်ကို အခြေခံအခွင့်အရေးအဖြစ် ကောင်းစွာ အသိအမှတ်ပုံကြပါသည်။ အကြောင်းမှာ အထူးသဖြင့် လူအဖွဲ့အစည်းအတွက် ဆင်းရွက်မှုများပါးမှုပေါ်ပေါ်ရေးနှင့် အခြားမည်မှုများ အသွေးပြင်မှုများ ပပေါ်ရေးအတွက် ပညာရေးသည် အရေးကြီးသော မြှုပ်နှံမှုဖြစ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် လုမြေရေးနှင့်စီးပွားရေး မည်မျှမှုများက ကဲ့သို့ကလေးကိုအများစုံအတွက် အခြေခံအခွင့်အရေးများ မရရှိ နိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးကို ဖန်တီးဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆုံးမှုများအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ ထောက်ပုံမှုများ မရရှိခြင်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသူအားလုံးအတွက် အရည်အသွေးမီ ပညာရေးကို မည်သို့ ပေးအပ်နိုင်မည်နည်းဟုသော အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရေးကဏ္ဍတွင် အထောက်အပုံးနည်းပါးခြင်း ဟူသည်မှာ စာသင်ခန်းများ၊ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ အလွန်အမင်းမလုံမလောက် ဖြစ်နေခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

ဤစိန်ခေါ်မှုကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရာတွင် ICT နည်းပညာများက အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေပါသည်။ ပုံးပို့တိကျွော့ဆိုရလှုင် ပညာသင်ယူခြင်းနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အပုံးများကို ရယူနိုင်ခွင့် ပေးအပ်ခြင်း၊ သင်ကြားမှုသင်ယူမှုအရည်အသွေးကို မြင့်တင်ပေးခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သင်ကြားမှုဆိုင်ရာစွမ်းရည်များ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေခြင်းတို့ကို ICT နည်းပညာများက ပေးအပ်နိုင်ပါသည် အယား(၆)ကိုကြည့်ပါ။

အယား(၆) ပညာရေးတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်သည့်

အခွင့်အလမ်းများနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများ

အခွင့်အလမ်းကောင်းများ	အကျိုးကျေးဇူးများ
ဒေသမရွေးအသုံးပြုနိုင်သည့် အရည်အသွေးမှုများသော သင်ထောက်ကူပုံည်းများ ရရှိမှု	သင်ထောက်ကူပုံည်းများကို နေရာတိုင်းက ပြုစုံနိုင်ပြီး နေရာတိုင်းက အသုံးပြုခြင့်ရရှိခြင်း
သင်ယူသူများအကြား ချိတ်ဆက်မှု	ပုံးပေါင်းသင်ယူနိုင်ခြင်း
အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှု	ICT နည်းပညာများ ချိတ်ဆက်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် သင်ယူသူများအကြားနှင့် ဆရာနှင့် သင်ယူသို့ အကြား အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်သင်ကြား/ သင်ယုနိုင်ခြင်း
တည်နေရာ၊ အကျယ်အဝန်းနှင့် အသွေးပိုင်းဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချုပ်ချုပ်မှုများ ကင်းရှင်းမှု	ဝေးလံပြီး ထိုးတည်းဖြစ်ခြင်းသည် သင်ယူမှု အရည်အသွေးနှင့် သင်ယူမှုကုန်ကျစရိတ်အတွက် အဆုံးအဖြတ်ပေးသောအရာ မဟုတ်တော့ခြင်း
သင်ယူမှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု	သင်တန်းဝင်ခွင့်၊ အကဲဖြတ်စစ်ဆေးမှုနှင့် အရည်အချင်းသတ်မှတ်မှုတို့ကို ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုစရိတ် သက်သာစွာဖြင့် လုပ်ဆောင် နိုင်ခြင်း

ဆင်းရွှေ့မြဲမှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မသန္တစ်မြဲမှာ နေထိုင်ရာအဖြစ်အနေ၊ ကျား၊ မ အခွင့်အရေး ရရှိမှုအခြေအနေ၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှာ အလုပ်အကိုင်ဆိုင်ရာ ခံဝန်ချက်များနှင့် အစဉ်အလာ ကန်သတ်ချက်များကြောင့် ကျောင်းမနေနိုင်သူများအား ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ ပညာသင်ယဉ်မှု အခွင့်အလမ်းများ ပေးအပ်နိုင်ပါသည်။ ပေးအပ်လျက်လည်း ရှိပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တရာတ်နှင့် မတ္ထဆိုကိုကဲ့သို့သောနိုင်ငံ များတွင် ဝေးလံသော မြို့ရွှေများမှ ကလေးများနှင့် လူငယ်များအား ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုများ အသုံးပြု၍ ကျောင်းသင်ခန်းစာများ သင်ကြားပို့ချပေးလျက် ရှိပါသည်။ အမျိုးသားများ၏ ဦးဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍ ကိုးမားသော လူအဖွဲ့အစည်းများမှ အမျိုးသမီးကိုး/c ယောက်များအတွက် ဖွံ့ဖြိုးလှုစ်ထားသော အမျိုးသမီး ကျောင်းများတွင် နည်းပညာအသုံးပြုသင်ကြားခြင်းသည် အကျိုးထိရောက်သော သင်ကြားပို့ချမှန်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေါရို အိန္ဒိယ ပါကစ္စတန်နှင့် သော်ရိုလက္ခာနိုင်ငံများရှိ လွှတ်လပ်စွာ ပညာသင်ယူ နိုင်သော ကျောင်းများတွင် ICT နည်းပညာမျိုးစုံကို အသုံးပြု သင်ကြားပေးလျက် ရှိပါသည်။ ICT ကို အသုံးပြုရာတွင် သမားရုံးကျော်သုံးပြုခဲ့သော ပုံနှိပ်ပစ္စည်းများမှသည် ရုပ်သံပစ္စည်းနှင့် electronic သင်ယူမှုစနစ်များအထိ အသုံးပြု၍ အထောက်အပံ့နှင့် အကျိုးခံစားရမှ နည်းပါးသည့် ဒေသများကို မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာများ သင်ယူခွင့်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွှတ်လပ်စွာပညာသင်ယူနိုင်သော အမျိုးသားကျောင်း:

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ လွှတ်လပ်စွာပညာသင်ယူနိုင်သော အမျိုးသားကျောင်း (NIOS) သည် လူငယ် ၁.၅ သန်းကျော်တို့အား အခြေခံပညာ၊ ပေါင်းကူးသင်တန်းများ၊ အလယ်တန်းပညာနှင့် အထက်တန်းပညာများကို သင်ကြားပို့ချပေးလျက် ရှိပါသည်။ ထိုကျောင်းသည် ပထမမျိုးဆက် ကျောင်းသားများ(မိသားစုတွင် ကျောင်းသင်ပညာသင်ယူခွင့် အိုးဆုံးရရှိသူများ)၊ ကိုယ်အပ်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် အမြင်အာရုံဆိုင်ရာချို့တဲ့သူ ကျောင်းသားများနှင့် လူအဖွဲ့အစည်း အတွင်း အခြေခံ လိုအပ်ချက် မပြည့်မိသည့် အစုအစွဲများမှ သင်ယူသူများအတွက် အထူးအလေးထားသော သင်ကြားပို့ချပေးပါသည်။

ကျောင်းသင်ရုံးများကို ပုံနှိပ်စာအုပ်များ၊ ရုပ်သံပစ္စည်းများနှင့် အွန်လိုင်းသင်ရုံးများ အဖြစ် ရရှိနိုင်ပါသည်။ NIOS သည် ယခုအခါ ပြည်တွင်းပြည်ပွဲနာများ၊ ဒေသတွင်းပဟို ဌာနများနှင့် အစိုးရအသိအမှတ်ပြုကျောင်းများ(သင်ယူမှုဌာနများ)နှင့် ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ငါးသည် နိုင်ငံတော်အဆင့် လွှတ်လပ်စွာ သင်ယူနိုင်သော ကျောင်းများစနစ်ကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ကန္မာပေါ်တွင် အကြိုးဆုံးသော လွှတ်လပ်စွာပညာသင်ယူနိုင်သည့် သင်ကြားပို့ချမှုစနစ် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းစနစ်သည် ယခုအခါ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ လူတိုင်းပညာသင်ယူတတ်မြောက်ရေး ရည်မှုးချက် အောင်မြင်ရေးအတွက် အထောက်အကြပ်ရန် အဆင်သင့် ရှိနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းမှတ်။ လွှတ်လပ်စွာသင်ယူနိုင်သောအမျိုးသားကျောင်း၊ <http://www.nios.ac.in>၊ မှ ဆီလျှော်အောင် ပြုပြင်ဖော်ပြုချက်။

ဆောင်ရွက်ရန်

တောင်အာရုံမှ လွှတ်လပ်စွာ သင်ယူနိုင်သော ကျောင်းများကဲ့သို့သော ဦးဆောင်ဦးရွက် အစီအစဉ်များကို (ပိမိတို့နိုင်ငံ့ဖြစ်ဖော်စေ၊ အခြားနိုင်ငံများ၏ဖြစ်စေ) ICT တွင် ရှာဖွေပါ။ ယင်းအစီအစဉ်များတွင် မည်သည့်တူညီချက်များ ရှိပါသည်။ မည်သည့်ကွဲပြားချက်များ ရှိပါသနည်း။ ယင်းအစီအစဉ်များက ပညာအရည်အသွေးမြင့်မားရေး ပြဿနာများကို

မည်သို့ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးပါသနည်း။

SchoolNet များသည် ICT အထောက်အကြပ် ချုံးကပ်နည်းဖြစ်ပြီး ကျောင်းများတွင် သင်ကြား ပိုချမှုအရည်အသွေးကို မြင့်တင်ပေးရန် အထူးသဖြင့် ရည်ရွယ်ပါသည်။ SchoolNet များသည် သင်ကြားမှ သင်ယူမှု တိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ကျောင်းအစ္စအဖွဲ့များပင် ဖြစ်ပါသည်။ SchoolNet များကို အာဖရိကနှင့် အရွှေတောင်အာရုံ တို့တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားကြပါသည်။ အာဖရိကတွင် ကျောင်းများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် အမှန် လိုအပ်ပြီး ထိထိရောက်ရောက်လည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အရွှေတောင်အာရုံတွင် ယင်းစနစ်ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများက အားတက်သရော အထောက်အပံ့ပေးလျက် ရှိပါသည်။ ပစ်စိတ် ဒေသအတွင်း SchoolNet များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းက လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် တွေ့ကြံနိုင်သည့် အနေရာယ်နှင့် အခက်အခဲများကို အထင်အရှား ဖော်ပြန်ပေါ်ပါသည်။

တောင်ပစ်စိတ်ဒေသ သင်ယူမှုဆိုင်ရာကွန်ရက်နှင့် ရပ်စွာအလိုက် သင်ယူမှု အခွင့်အလမ်းပုံစံ

Samoa SchoolNet နှင့် ရပ်စွာအလိုက် သင်ယူမှုအခွင့်အလမ်းစီမံချက်သည် Samoa အစိုးရ၏ ရွှေပြေးအစီအစဉ်တစ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ အာရွှေဖြူးရေးဘဏ်က ကျောင်းများနှင့် ရပ်စွာ ပြည်သူများအတွင်း ICT ကို စတင်အသုံးပြုရေးအတွက် သင့်လော်မည့် စနစ်တစ်ခုကို စမ်းသပ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်၍ ငါးအစီအစဉ်ကို ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ပေးထားပါသည်။ ဤစီမံချက်တွင် ကွန်ပူးတာများ၊ Copier၊ Camera၊ DVD၊ Printer၊ Internet ချိတ်ဆက်မှု၊ Faxနှင့် Multi-media Projector တို့ တပ်ဆင်ထားသော သင်ယူမှု ဌာနတစ်ခုကို ကျောင်း၍ တည်ထောင်ပေးရန် ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျောင်းသားများနှင့် ဆရာများသည် ကျောင်းချိန်အတွင်း၍ သင်ယူမှုဌာနကို အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျောင်းချိန်ပြီး သည့်အခါ ရပ်စွာပြည်သူများအား စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စွန်းစားလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အလားတူ အထောက်အကြပ်မှုများ ပေးအပ်ပါသည်။ ဤအစီအစဉ်က သင်ယူမှုဌာနအတွက် ဘဏ္ဍာဏ္ဍာငွေ ထောက်ပံ့ပေးပါသည်။ ကျောင်းရှိ ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ကျောင်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဤအစီအစဉ်က တိုးတက်မြင့်မှုများစေပါသည်။

Vaitele Uta မူလတန်းကျောင်းသည် Samoa နှင့် တောင်ပစ်စိတ်ဒေသတစ်ခုလုံးတွင် SchoolNet ချိတ်ဆက်ထားသည့် ပထမဦးဆုံးကျောင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုပြင် Vaimauga ကောလိပ်နှင့် Lepa/Lotofaga ကောလိပ်တို့ကို ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ထားပါသည်။ ထိုပြင် စီမံကိန်းအဖွဲ့သည် Amoa ကောလိပ်နှင့် Savaii၏ ရှိသော Mataaevave ကောလိပ် တို့ကို ထိုစွဲကတည်းက ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ပေးခဲ့ပါသည်။

ချိတ်ဆက်မှုပုံစံသည် အချက်အလက်သိမ့်းသည် ဌာနမှတစ်ဆင့် ကြိုးမဲ့ချိတ်ဆက်မှု နှင့် တယ်လီဖုန်းလိုင်းအသုံးပြုချိတ်ဆက်မှု(၂)မျိုးကို ပေါင်းစပ်ထားသော Internet ချိတ်ဆက်မှု စနစ်ဖြစ်ပါသည်။ Samoa အစိုးရ၏ ICT ဆိုင်ရာ ဥပဒေသစ်ကို အချိန်မီပြောန်း၍ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ထိန်းကျောင်းခြင်းနှင့် 3G လိုင်စင်အသစ်များ ထုတ်ပေးခြင်း တို့သည် ICT ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုများကို တိုးတက်စေပါမည်။ ကြိုးမဲ့ ဆက်သွယ်မှုစနစ် တိုးခဲ့ခြင်းသည် အထူးအရေးပါပါသည်။ အကြောင်းမှာ ကုန်ကျစရိတ် နည်းနည်းဖို့ တပ်ဆင်နိုင်ခြင်း၊ နိုင်ငံ၏ အခြားဒေသများသို့အလွယ်တကူ ချွဲထွင်နိုင်ခြင်းနှင့်

Samoa ၏ ပထဝိဝင်ဆိုင်ရာအခြေအနေများနှင့် ကိုက်ညီမှန်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းမှတ်။ အာရုံးဖြူးရေးဘဏ်၊ “ Samoa SchoolNet”၊ <http://www.adb.org/projects/project.asp?id=36513>, မှ ဆီလျှော်အောင် ပြပြင်ဖော်ပြချက်။

စဉ်းစားရန် မေးခွန်းများ

ကျောင်းများအချင်းချင်း ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ခြင်းမှဖြစ်စေ ကျောင်းများနှင့် ရပ်စွာလူထူး၏ ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ခြင်းမှ ဖြစ်စေ မည်သည့်အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်သည်ဟု သင်ထင်ပါသနည်း။ သင်တို့နိုင်ငံတွင် ပညာသင်ယူခွင့်တိုးတက်စေရန်နှင့် ပညာသင်ကြားပို့ချမှ အရည်အသွေး မြင့်များစေရန် ဤမဟာဗျာဗျာက မည်သို့အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသနည်း။

ကွန်ပျူးတာကို အနိမ့်ဆုံးအဆင့် တတ်ကျွမ်း၍ ICTs ကို အသုံးပြုနိုင်ခြင်းသည် အဆင့်မြင့်ပညာကို အထောက်အကူပြုသည့် ကိရိယာတစ်ခုသဖွယ် ပညာရေးကဏ္ဍကို မြင့်တင်ပေးနိုင်ပါသည်။ အဝေးသင် ပညာရေးအစီအစဉ်သည် အထူးသဖြင့် လျှို့ဒေများပြားသော နိုင်ငံများတွင် အဆင့်မြင့်ပညာ သင်ယူနိုင်မှု အခွင့်အလမ်းများကို တိုးမြှင့်ပေးခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ အဝေးသင်ပညာရေး အစီအစဉ်များကို အိုလက်ထရောနစ် သင်ယူမှုနည်းစနစ် ဟူခေါ်သည့် Online မှ ပေးအပ်လျက် ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ဘဏ္ဍာဂ္ဂ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ ပိုင်ဆိုင်သူများထံ အဝေးသင်ပညာရေး အစီအစဉ်များ ရောက်ရှိနိုင်မှုကို နည်းပညာကွာဟာချက်က ကန့်သတ်ထားပါသည်။ ဤအရေးကို တိကျွော ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ရန် အထူးသဖြင့် ပစ်ဖိတ်ဒေသရှိ ဓမ္မသဟာယ နိုင်ငံငယ်များသည် ကုန်းတွင်းပိတ်နိုင်ငံများနှင့် သဘောတူချုပ်ဆိုမှ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းသဘောတူညီချက်က နည်းပညာများကို အကောင်းဆုံး ရွေးချယ်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို အထူးတလည်း ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးမည့် Online တွေ့ဆုံးလုပ်တောင်ရန် တောင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဓမ္မသဟာယနိုင်ငံငယ်များအတွက် Online တွေ့ဆုံးလုပ်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။

ဓမ္မသဟာယနိုင်ငံငယ်များအတွက် Virtual တွေ့ဆုံးလုပ်

ဓမ္မသဟာယနိုင်ငံများမှ ပညာရေးဝန်ကြီးများ၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် ဓမ္မသဟာယနိုင်ငံငယ်များ အတွက် Virtual တွေ့ဆုံးလုပ် (VUSSC) ကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ VUSSC ဦးဆောင်ဦးရွက်အစီအစဉ်တွင် နိုင်ငံ(၃၀)တိုက တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် ပါဝင် နေပြီး ကနေဒါနိုင်ငံ Vancouver တွင် အခြေစိုက်သည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော သင်ယူမှုဓမ္မသဟာယအဖွဲ့ (COL) နှင့် ပူးပေါင်းပြီး ညိုနိုင်းလုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ VUSSC သည် အထက်တန်းလွန်ပညာရေးအတွက် ခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ စွဲနှုန်းစား လုပ်ဆောင်ရသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ နည်းပညာနှင့် အသက်မွေးပညာရပ် စသည့် ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်း များကို အထူးပြုပို့ချေပေးနေပါသည်။ မူပိုင် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိသော electronic အသုံးပြု သိမြှို့ထားသည့် သင်ခန်းစာများကို နိုင်ငံတစ်ခုစီ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီအောင် အလွယ်တကူ ပြုစုထားပြီး VUSSC နိုင်ငံများရှိ အထက်တန်းလွန်ကျောင်းများတွင် အသုံးပြု သင်ကြားပို့ချေပေးပါသည်။ ဤအစီအစဉ်သည် ပညာသင်ကြားပို့ချေမှုနယ်ပယ်ကို ချွဲတွင်ပေးပါသည်။ အစိတ်စီမံချက်မှာ လက်ရှိသင်ရှိုးမာတိကာကို အသုံးပြုပြီး Internet မှတ်ဆင့် ပို့ချိန်ရန် လွှတ်လပ်သော

ပညာရေးအရင်းအမြစ်များကို ဖန်တီးတည်ဆောက်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ VUSSC ၏ အောင်မြင်မှုပမာဏကို တိုင်းတာဆန်းစစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့သော် ယခု အစောပိုင်းလုပ်ငန်းအဆင့်မှုပာင် VUSSC သည် နည်းပညာကွာဟာမှုကို ပေါင်းကူးပေးလျက်ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထိုပြင် နိုင်ငံကယ်များသည် ICT နည်းပညာကို ဆန်းသစ်စွာ အသုံးပြုခြင်းဖြင့် တစ်ကဲ့မှာလဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရာတွင် တက်တက်ကြွေ့ကြွေ့ အထောက်အကြပ်သည့် ဦးဆောင်နိုင်ငံများ ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ရင်းမြစ်များ။ သင်ယူမှုမှုနေသာယာယအဖွဲ့၊ "မနေသာယနိုင်ငံများအတွက် Virtual တဗ္ဗာသိုလ် (VUSSC)"<http://www.col.org/colweb/site/cache/offonce/pid/too>. နှင့် သင်ယူမှုမှုနေသာယာယအဖွဲ့၊ "Caribbean" မှ သင်ယူမှုမှုနေသာယာယအဖွဲ့၊<http://www.col.org/colweb/site/cache/offonce/pid/3512>. မှ ဆီလျှော်အောင် ပြုပြင်ဖော်ပြချက်။

စဉ်းစားရန် မေးခွန်းများ

VUSSC သည် ရေရှည်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ဖက်များနှင့် ကျယ်ပြန်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ဆုံးရုံးမှုသို့ ဦးတည်နေသော အန္တရာယ်များနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသောလည်း ထိုကဲ့သို့သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများတွင် အောင်မြင်နိုင်မှု အလားအလာကောင်းများ ရှိနေပါသည်။ အောင်မြင်စေသည့် အကြောင်းရင်းများသည် မည်သည်တို့ဖြစ်သည်ဟု သင်တင်ပါသနည်း။ မည်သည်အန္တရာယ်များသည် ကောင်းစွာ ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိလျှင် ဆုံးရုံးမှဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ဟု သင်ယူဆပါသနည်း။

ICT နည်းပညာများအား မြင့်တင်ပေးနိုင်မည် အခြားပညာသင်ကြားပို့ချေပေးရေး နယ်ပယ်တစ်ခုမှာ ကောင်းပြုပပညာရေး (NFE) ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ ကောင်းပြုပပညာရေးသည် ဘဝ တစ်သက်တာ သင်ယူမှုအယူအဆ၏ အဓိကကဏ္ဍဖြစ်ပြီး လူငယ်များနှင့် လူကြီးများတွင် စဉ်ဆက်မပြတ် ပြောင်းလဲနေသော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လိုက်လျော့ညီတွေ ညီယူနိုင်သည့် ကျမ်းကျင်မှုနှင့် အရည်အသွေးများ ရရှိခဲ့မြဲလာစေရန် မျှော်လင့်ပါပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် အခြေခံစာတတ်မြောက်ရေး အစီအစဉ်များသည် ကောင်းပြုပပညာရေး၏ အဓိကကဏ္ဍဖြစ်ပြီး ယင်းအစီအစဉ် အများစုတွင် အပြန်အလှန်အပေးအယူ ပြုလုပ်သင်ယူ နိုင်အောင် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် စာတတ်မြောက်ရေး အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်မှုသည်း ပြောင်းလဲလျက် ရှိကြောင်း တွေ့မြင်နေရပါသည်။

Solomon ကျွန်းစု People First တွန်ရက်

The People First Network (PFnet) သည် Solomon ကျွန်းစုတွင် ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်သည့် စီမံကိန်းဖြစ်ပြီး ဝေးလံဒေသရှိ ပြည်သူများအတွက် ကောင်းပြုပပညာရေးနှင့် စဉ်ဆက်ပပညာရေးတိုကို ICT အသုံးပြု၍ ပေးအပ်နေပါသည်။ PFnet သည် လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသည့် ဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်ဖြစ်ပါသည်။ ဤစီမံကိန်းအရ ရပ်ရွာ ကောင်းရှိ နေစွမ်းအင်သုံးကွန်ပျော်တာရာနှင့် တွဲဖက်၍ Choisewell ရှိ

Sasamungga ကျေးလက်ဒေသတွင် PFnet ကွန်ရက်အခြေစိုက်စခန်းကို တောင်ပစီပါတ် တဗ္ဗာသိုလ်က တည်ဆောက်ခဲ့ပါသည်။ ကွန်ပျူးတာဌာနတွင် ရပ်ရွှေပြည်သူများအား အဆင့်မြင့် အကြို အင်လိပ်ဘာသာစကားသင်တန်းနှင့် ဘက်စုံသုံး အင်လိပ်ဘာသာစကားသင်တန်းတိုကို သင်ကြားပို့ချပေးပါသည်။

တက်ရောက်သင်ယူသူများက အောင်မြင်သော စီမံကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကြပါသည်။ Sasamunga ကျေးလက်အထက်တန်းကျောင်းမှ ဝန်ထမ်းများနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်သူများသည် ယခုအခါ ကွန်ပျူးတာအသုံးပြုခြင်း ရရှိနေကြပြီဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂိုအရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များသည် ငှင့်တို့၏ ရပ်ရွှေပြည်သူများအတွင်း ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုရန် အရေးကြီးကြောင်း နားလည်သိမြင်လာကြသည့်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် အခြေခံသဘောထားဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုများ ရှိလာသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းမြစ်။ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စေတန္းဝန်ထမ်းများအသင်း "Pipol Fastaem" ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်နှင့် UNOPS, <http://www.peoplefirst.net.sb>.

ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာများ၏ ပညာရေးတွင် ဆရာအတတ်ပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းရာ၌ ICT နည်းပညာများကို အဓိကထား အသုံးပြုပါသည်။ အားလုံးအတွက် ပညာရေးပေးအပ်မှုဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုကို ရင်ဆိုင်နိုင်ရန် လိုအပ်နေသည့် ဆရာအမျှက်အမှားကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရာတွင် ICT သည် အရေးကြီးသော နည်းပညာများပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာများသည် အတန်းထဲတွင် ICT နည်းပညာများကို ထိရောက်စွာ အဓိက အသုံးပြုသူများဖြစ်သောကြောင့် ငှင့်တို့သည် ICT အထောက်အကူပြု သင်ကြားမှုနှင့် သင်ယူမှုတို့အတွက် လိုအပ်သည့် နည်းပညာနှင့် ဆရာအတတ်ပညာနှစ်ရပ်လုံးတွင် တိုးတက်မြင့်မားနေရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအချက်သည် ပညာရေးပန်းတိုင်အဖြစ် ပုံသေသတ်မှတ်ထားသည့် အသိပညာနှင့် အတတ်ပညာများတွင် ကျမ်းကျင်ပိုင်နိုင်မှုရရှိရန်ဟူသော အနေအထားမှ "၂၁ ရာစွဲမီးရည်များ" ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဟူသော အနေအထားသို့ ပြောင်းလဲရောက်ရှိခဲ့ပါသည့် အသိပညာရှုံးဆောင် စီးပွားရေး စနစ်သစ်တွင် ပုဂ္ဂိုအရေးပါလာပါသည်။ ၂၁ ရာစွဲ စွမ်းရည်များဟူသည့်မှာ ဝေဖန်သုံးသပ်တတ်သော စဉ်းစားဆင်ခြင်းမှာ သတင်းအချက်အလက် ကောင်းစွာရယူအသုံးပြုတတ်မှာ ပြဿနာဖြေရှင်းတတ်မှာ ပူးပေါင်းလေ့လာသင်ယူမှု အသိပညာအသစ်များ သင်ယူလေ့လာနိုင်စွမ်းရှိမှုနှင့် ငှင့်အသိပညာကို အခြေအနေသစ်နှင့် ဆီလျှော့စွာ အသုံးချဆောင်ရွက်နိုင်မှုတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ပညာရေးတွင် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြု၍ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရာ၌ စင်ကာပူနိုင်း အောင်မြင်မှုရရှိခြင်းသည် ဆရာများအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းအပေါ် များစွာမှတည်ပါသည်။ စင်ကာပူနိုင်းသည် ကျောင်းများတွင် ကွန်ပျူးတာများမတပ်ဆင်မိအချိန်ကပင် ဆရာများအား ICT တိုးတက် အသုံးပြုမည့် ပတ်ဝန်းကျင်၏ ကောင်းစွာလုပ်ဆောင်နိုင်အောင် သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဘူတန် နိုင်းသည် စင်ကာပူနိုင်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖောင်ဒေါ်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ ငှင့်တို့၏ ပညာရေးကောလိပ်များတွင် သင်တန်းအမျိုးမျိုး ဖွင့်လှစ်ပို့ချိုး အသုံးပြုသင်ကြားပေးနိုင်သည့် ဆရာများကို လေ့ကျင့်မွှေးထုတ်ခဲ့ပါသည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ICT အထောက်အကူပြုသင်ခန်းစာများ သင်ကြားရာတွင် ဆရာများ အသုံးပြုနိုင်ရန် ကွန်ပျူးတာနှင့် စက်ကိရိယာများကို တပ်ဆင်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဆရာအတတ်ပညာသင်တန်း တစ်ပတ်

ပြီးမြောက်ချိန်တွင် ပညာရေးဘွဲ့အစီအစဉ်၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်အဖြစ် သင်ရှိုးညွှန်းတမ်း၏ ICT နည်းပညာများ ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းကာ ဒုတိယသင်တန်းပတ်မှစ၍ လေ့ကျင့်သင်ကြားခဲ့ပါသည်။ အလားတူပ်နိုဝင်ငံနှင့် ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှုနိုင်ငံတို့တွင်လည်း ဆရာများအား ကွန်ပျူတာအသုံးပြုမှုမှသည် Digital Camera အသုံးချမှုအထိ ICT နည်းပညာများကို သင်ကြား လေ့ကျင့်ပေးလျက်ရှုပါသည်။ Mongolia နှင့် Samoa တို့တွင်လည်း အလားတူ ကြိုးပမ်းမှုများကို စတင်ဆောင်ရွက်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ကွဲပြားခြားနားမှုများ ရှိသော်လည်း ဆရာများအား ICT ကို ထိရောက်စွာ သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် သင်ရှိုးညွှန်းတမ်းတွင် ICT ပေါင်းစည်း ပါဝင်မှုမရှိလျှင် ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၏ အဓိကကဏ္ဍတွေတစ်ရပ် လစ်ဟာနေမည် ဖြစ်ကြောင်း တစ်ညီတစ်ညွှတ်တည်း အသိအမှတ်ပြုကြပါသည်။

ပညာရေးအပေါ် ICT ၏ ထြော်သက်ရောက်မှုသည် ဒုတိယဖြစ်ပြီး ကမ္မာတစ်ဝန်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် ICT ၏ ထြော်သက်ရောက်မှုက ဦးစွာပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံများ၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် ကျယ်ပြန်စွာ လေ့လာမှုအရ ပညာရေးတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုခြင်းသည် အမျိုးမျိုးကွဲပြားသလို ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်လည်းရှိကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။ တစ်ချိန်က ICT အပေါ် သံသယရှိခဲ့သော ပညာရေးမူဝါဒချုပ်တွေများနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲသူ များသည် ယခုအခါ ICT နည်းပညာများက ပညာရေးအခွင့်အလမ်းကောင်းများကို မည်သို့တိုးပွားစေနိုင်ပုံ၊ ကုန်ကျစရိတ် မည်မျှရှိနိုင်ပုံ၊ ပညာသင်ကြားပေးခြင်း၏ အရည်အသွေးအပေါ် မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေနိုင်ပုံတို့ကို သိလိုလာကြပါသည်။

ICT	နည်းပညာများသည်	ပညာရေးစနစ်များအား	အခက်အခဲဖြစ်စေသည်
ပြဿနာခံပေါ်သိမ်းကို	ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့်	ရေလဲသုံးဆေးကြီး မဟုတ်ကြောင်း	နားလည်သဘောပေါက်ရန်
အရေးကြိုးပါသည်။	ထိုပြင် ပညာရေးမူဝါဒများနှင့် ကျင့်သုံးမှုများကို စနစ်များအလိုက်	ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ	ပြုလုပ်ရာတွင်
ICT နည်းပညာများကို စတင်အသုံးပြုလာသည့်အခါ ယင်းနည်းပညာများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများ	ပြန်အောင်လုပ်ရှိလာနိုင်မည်	မူဝါဒမှ လက်တွေ့ကျင့်သုံးသူများ၊ ဆရာများ၊ သင်ယူသူများနှင့်	ဖြစ်ပါသည်။
အကြောင်းတရားများ	မူဝါဒမှ လက်တွေ့ကျင့်သုံးသူများ၊ ဆရာများ၊ သင်ယူသူများနှင့်	မူဝါဒမှ လက်တွေ့ကျင့်သုံးသူများ၊ ဆရာများ၊ သင်ယူသူများနှင့်	အကြောင်းတရားများ
ပေါင်းဆုံးသည့်အခါမှာသာ	သင်ယူမှု	ပေါက်မြောက်ပြီး	ပညာရေးစနစ်မြင့်မားတိုးတက်မှုများ
			ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အနှစ်ချုပ်

- ကျောင်းသင်ပညာရေးနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ပညာရေး ရယူခွင့်တို့ကို ICT နည်းပညာများက ပေးအပ်နိုင်ပြီး ကျောင်းသင်ပညာအရည်အသွေးကိုလည်း တိုးတက်မြင့်မားစေနိုင်ပါသည်။
- ICT နည်းပညာများသည် ကျောင်းအသီးသီးရှိ ကျောင်းသားများနှင့် ဆရာများအကြား ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေသည့်အပြင် သင်ယူမှုကို သက်ဝင်ရှုင်သန်စေပါသည်။
- ပညာရေးတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုရာ၌ အစီက အသုံးပြုရမည့် ကဏ္ဍတွေတစ်ခုမှာ ဆရာအတတ်သင်ပညာရေး အစီအစဉ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။
- ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေးတွင် အထူးသဖြင့် စာတတ်မြောက်ရေးအတွက်နှင့် ကျွန်းမာရေး အာဟာရပြည့်ဝမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာများရရှိရေး အတွက် ICT နည်းပညာများကို တိုးခဲ့အသုံးပြုလျက်ရှိကာ ထိုသို့အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြည်သူတို့၏ ဘဝအဆင့်အတန်း

တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများအရ ICT နည်းပညာများကို ပညာသင်ယူမှ အခွင့်အလမ်းတိုးချွဲပေးရန် အသုံးပြန်စွဲး ယင်းနည်းပညာများသည် ကောင်းကွန်ရက်များကဲ့သို့သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကွန်ရက်များအား ပညာရေးအဆင့်အတန်းတိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်စေနိုင်ကြောင်း အထင်အရှုံး သိရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ဆင်းရဲသော ပြည်သူ များသည် သေစာ၊ ရှင်စာပင် မတတ်လျှင် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြန်စွဲးမည်လား။ သင်တို့နိုင်ငံတွင်ဖြစ်စေ ကမ္ဘာအခြားဒေသများတွင်ဖြစ်စေ ယင်းဖြစ်ရပ်မျိုးအတွက် ဆောင်ရွက် ခဲ့သည့် စီမံကိန်း သို့မဟုတ် အတွေ့အကြုံကို ဖော်ထုတ်ဆွေးနေးပါ။

၃၁ ICT နည်းပညာများနှင့် ကျား မ တန်းတူညီမှု ရှိမှု

ပန်းတိုင်အမှတ်(၃)

ကျား၊ မ အခွင့်အရေးတန်းတူရရှိမှ တိုးတက်စေရေးနှင့် အမျိုးသမီးများ အား လုပ်ပိုင်ခွင့် တိုးမြှင့်ပေးရေး။

ရည်မှန်းချက်(၄)

ကျား၊ မ အခွင့်အရေးတန်းတူရရှိမှုကို မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းအဆင့်တို့တွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ပပောက်စေရန်နှင့် အခြား ပညာရေးအဆင့်များတွင်လည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်ထက် နောက်မကျဘဲ ပပောက်စေရန်။

ကျားနှင့်မ အခွင့်အရေးမညီမှုများသည် အမျိုးသမီးကြီး၊ ငယ်များအတွက်သာ ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်ပါ။ အနည်းဆုံး ကမ္ဘာလူဦးရေ၏ ထက်ဝက်ခန့်သည်လည်း အခွင့်အရေးနှင့် အခွင့်အလမ်းများ ညီမှွားမရှိခြင်းကြောင့် လူအဖွဲ့အစည်းနှင့် လူမှုစီးပွားရေးဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မည်သည် အထောက်အကူမျှ ပြန်လည်တန်းပြန်ပေးအပ်နိုင်ခြင်း မရှိကြပါ။ ထိုသို့ ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် လူမှုစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် မညီမှုများ ဆက်လက်ရှိနှိုးမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များတွင် ကျား၊ မအခွင့်အရေး တန်းတူညီမှုရှိရေးပါရှိမှုကို ကမ္ဘာနှင့် အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးတို့က အသီအမှတ်ပြုကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည်မှ အကောင် အထည်ဖော်သည်အထိ အဆင့်အားလုံးတွင် ရှင်းလင်းစွာ နားလည်သဘောပါက်ခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ICT ပေါင်းစည်းအသုံးပြုရေးအစီအစဉ်များမှုအပ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမှုဝါဒနှင့် အစီအစဉ် အများအပြားမှာ ကျား၊ မ ကွဲပြားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုဘဲ ရှိနေကြဆဲပင် ဖြစ်ပါသည်။ Swedish အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး Agency ၂၄ ၈၈ လေ့လာမှုအရ ဆင်းရဲမှု လျှော့ချရေးတွင် ICT နည်းပညာများက အထောက်အကူပြုသည့် နယ်ပယ်များစွာရှိသော်လည်း ICT စီမံကိန်းအများစုသည် ဆင်းရဲသော ပြည်သူများအတွက်သာ ယေဘုယျအားဖြင့် ဦးတည်ချက်ထားရှုခဲ့ပြီး အမျိုးသမီးရေးရာများနှင့် ပတ်သက်၍ အလေးထားမှု မရှိပါ။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် စီမံကိန်းများသည် အမျိုးသမီးထုအား အကျိုးမပြုခဲ့ပါ။ ICT နည်းပညာများသည် လူအများပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် စီးပွားရေး ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအား တိုးတက်စေရေးအတွက် အဓိကလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာအဖြစ်သို့ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာလျက်ရှိပြီး အမျိုးသမီးများအား ICT အတတ်ပညာများ မပေးအပ်နိုင်ခြင်းက ငါးတို့အား အစွမ်းအစ မရှိသည့် အနေအထားသို့ တွေ့နှုန်းပို့ရာရောက်ပါသည်။

အမျိုးသမီးများသည် ငင်းတို့၏ဘဝအဆင့်အတန်း မြင့်မားရေးအတွက် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုသည့်အခါ ICT ၏ တိုက်ရှိက်အကျိုးပြုမှုကို ရရှိနိုင်ကြပြီး အမျိုးသမီးများအား သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ မြှင့်တင်ပေးအပ်သည့်အခါ သွယ်စိုက်အကျိုးပြုမှုကို ရရှိနိုင်ကြပါသည်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခွင့်အလမ်းများကို နှောင့်နှေး စေသည့် လူမှုရေးနှင့်အစဉ်အလာဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် electronic ကုန်သွယ်ရေး၊ ပညာသင်ယူခွင့် ရရှိရေးနှင့် electronic အစိုးရဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တိုက်ရှိက်ပါဝင် လုပ်ဆောင်နိုင်အောင် ICT နည်းပညာများက အထောက်အကူပြုပါသည်။ အမျိုးသမီးအစုအစွဲများ၏ အရေးအရာများကို ပိုမို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ငင်းတို့၏ အမြင်များကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားနိုင်သည့် ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်းဖြင့် အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှ ရရှိရေးအတွက် အကြံပေးဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ် နိုင်အောင် ICT နည်းပညာများက အထောက်အကူပြုပါသည်။

အာရုပစိတ်တေသာအများစုအတွက် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုရာတွင် ကျား၊ မ ကွာဟာချက်နှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များ မရရှိပါ။ သို့သော ICT နည်းပညာ အသုံးပြုနိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ အမျိုးသမီးအများစု ရင်ဆိုင်နေရသည့် အတားအဆီးများသည် ပညာရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းတို့၏ ပတ်သက်၍ ရင်ဆိုင်ရသော အတားအဆီးများနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ စာတတ်မြောက်မှုမရှိခြင်းနှင့် သတိမှတိခြင်း၊ ဆင်းရွှေ့မှုပါးခြင်း၊ အချိန်မလုံလောက်ခြင်း၊ ကိုယ်ကိုယ်ယုံကြည့်မှုနည်းပါးခြင်းနှင့်ရော့ခဲ့လွန်းခြင်း၊ ပြောင်းလဲမရသော လူမှုရေးဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုစုံများသည် တိုးတက်မှုကို အကန်သတ်ဖြစ်စေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးထုအတွက် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုခွင့် ပိတ်ပင်သည့် အတားအဆီးများကို ကိုက်ညီမှုဆိုင်ရာ၊ ရရှိနိုင်မှုဆိုင်ရာနှင့် အသုံးပြုမှုဆိုင်ရာ အတားအဆီးများဟု (၃)မျိုးခဲ့ခြားနိုင်ပါသည်။

ICT တွင် ပါရှိသည့် အကြောင်းအရာများသည် အမျိုးသမီးများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု၊ အခြားလုပ်ငန်းဘဝများနှင့် တိုက်ရှိက်ဆီလျှော်မှုမရှိသည့်အခါတွင် ဖြစ်စေ ငင်းတို့၏ အသိပညာ ပညာတွေကို အတွေ့အကြံတို့ကို အလေးထားမှ မရှိသည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ အမျိုးသမီးထု၏ ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုကို အောင်မြင်စေနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ICT က ပေးအပ်သော သတင်းအချက်အလက် အကြောင်းအရာများသည် အမျိုးသမီးထု၏ ဘဝများအပေါ် တိုက်ရှိက် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိလျှင် ငင်းတို့သည် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပုံနှင့် ယင်းနည်းပညာများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ကောင်းစွာ နားလည်သိမ်းနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ အမျိုးသမီးများအား အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်ရရှိပြီး အလုပ်တည်မြှုပြန် အထောက်အကူပြုလျက်ရှိသည့် ICT တိုက်ရှိက်အသုံးပြု ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၏ အကောင်းဆုံး သာဓကမှာ Bangladesh Grameen စီမံကိန်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

Bangladesh Grameen ဖုန်းအတ်လမ်း

ကျေးရွာသုံးဖုန်း	(VP)	သည်	Bangladesh	နိုင်ငံမှ
ဆင်းရွှေ့သောပြည့်သူများအား	ခေတ်မီအဝေးဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှု			ပေးအပ်သည့်
ထူးခွားသော အစီအစဉ်	ဖြစ်ပါသည်။	Grameen	ဘဏ်သည်	Bangladesh
နိုင်ငံ ကျေးလက်နေပြည်သူများအား အပေါင်လွှာ ချေးငွေပေးအပ်ခြင်းကြောင့် ကမ္မာတွင်				
အထင်ရှားဆုံးဘဏ်	ဖြစ်ပါသည်။	ယင်းဘဏ်သည်	Grameen	
ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းဖွဲ့စည်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍		အဖွဲ့ဝင်များ		ရွေးချယ်ခြင်း၊
ကျော်ငွေကောက်ခံခြင်း၊	နိစ္စဓူဝပေါ်ပေါက်နေသည့်			ပြသာများကို
ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း ပေးခြင်းနှင့် အလားတူလုပ်ငန်းများကို ကုညီဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ Grameen				
ဖုန်းအစီအစဉ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-				

- Bangladesh နိုင်ငံ ကျေးလက်ဒေသအားလုံးမှ တယ်လီဖုန်းကို အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်အောင် ဝန်ဆောင်မှုများပေးအပ်ရန်။
- ကျေးရွာနေပြည်သူများအတွက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ကို ရွှေ့ပြေးအဖြစ် ထူထောင်ပေးရန်။
- သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ တစ်ဟုန်တိုးပြောင်းလဲတိုးတက်မှု၏ အကျိုး ကျေးဇူးများကို ကျေးရွာနေပြည်သူများ၏ အိမ်တံခါးဝအရောက် မှန်မှန် ပို့ဆောင်ပေးရန် (ဆိုလိုသည်မှာ ဆင်းရဲသောပြည်သူများထံ ICT နည်းပညာများ ပို့ဆောင်ပေးရန်)။
- ကျေးလက်ဒေသများကို
ကမ္ဘာအခြားဒေသများနှင့် ဂွိုင်းနှင့် ပို့ဆောင်ခွင့်ပြုသည့် ကျေးလက်နေပြည်သူ လူထုအား အခွင့်အလမ်းသစ်များ ယဉ်ဆောင်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်၍
တယ်လီဖုန်းများကို ဆင်းရဲနှစ်မီးပါးမှာ တိုက်ဖျက်ရေးလက်နက်သဖွယ် အသုံးပြုရန်။

Gramene ဘဏ်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသည် ချေးငွေမှန်မှန်ပေးဆပ်ခဲ့သည့် မှတ်တမ်းရှိပြီး စာတတ်မြောက်လျှင်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် စာရေးစာဖတ်တတ်သည့် သားသမီးတစ်ဦး သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးတစ်ဦး ရှိလျှင်ဖြစ်စေ ကျေးရွာသုံးဖုန်း (VP) တစ်လုံး ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ တယ်လီဖုန်း ပြောသူသည် ခေါ်ဆိုသည့်ကြာချိန်အလိုက် ဖုန်းပြောခနှင့် ပုံသေဝန်ဆောင်ခဲကို ပေးရပါသည်။ တောင်းခံလွှာတွင် ယင်းပုံသေဝန်ဆောင်ခွနှင့်အတူ တယ်လီဖုန်း Operator ထံသို့ ပေးဆောင် ရသည့်ငွေ ပါရှိပါသည်။ ကြာချိန်အလိုက် ဖုန်းပြောခနှင့် တောင်းခံလွှာပါ ငွေပမာဏတို့၏ ခြားနားချက်သည် Operator ၏ ဝင်ငွေပင် ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေးများစွာဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိခြင်း၊ ဆင်းရဲသောပြည်သူဦးရေ များပြားခြင်း၊ မို့ဘိုင်းဖုန်းလိုင်းက ဝေးလံဒေသထိ ရောက်ရှိခြင်း၊ ကြိုးဖုန်းနှင့်နှိုင်းလျှင် အခြေခံအဆောက်အအုံများစွာ လျော့နည်း သက်သာခြင်းတို့ကြောင့် ဤအစီအစဉ်ကို ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှိနိုင်ငံက လုပ်ဆောင်ခဲခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တယ်လီဖုန်းအော်ပရေတာနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည် အဖွဲ့အစည်းအများအပြားတို့အတွက် ငွေကြေးလည်ပတ်မှုစနစ်၏ ဆွဲဆောင်ရှိနိုင်မှုများမှာ အဝေးဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းမှ အမြတ်အစွမ်း ရရှိခြင်း၊ အသေးစားဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့ အစည်းများသည် ပြန်လည်ပေးဆပ်သည့် ချေးငွေများမှ အမြတ်ဝင်ငွေရရှိခြင်း၊ ယခုအခါ ကျေးရွာပြည်သူများအနေဖြင့် ယခင်က မရရှိနိုင်ခဲ့သည် လျော့စွေးနှုန်းဖြင့် တယ်လီဖုန်း ခေါ်ဆိုနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ခေတ်မီနည်းပညာက ကျေးရွာသုံး ဖုန်းသုံးစွဲသူမှုမိန်းကလေးများ၏ လူနေမှုအဆင့်နှင့်ဂုဏ်သိက္ခာကို တိုးပွားစေခဲ့ကြောင်း၊ မိမိတို့နေထိုင်ရာကျေးရွာမှ တယ်လီဖုန်းတစ်ဦးမှာ ခေါ်ဆိုရုံးမှုဖြင့် အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများက ပေးအပ်သည့်ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူခံစားနိုင်သော ကျေးလက် အိမ်ထောင်စုများမှ အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုလည်း ထူးခြားစွာ မြင်မားစေခဲ့ကြောင်း

အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ချက်များက ဖော်ပြနေပါသည်။
ရင်းမြစ်။Grameenအဝေးဆက်သွယ်ရေး၊ "ကျေးရွှာသုံးဖုန်းများ၏ အခြေခံမှု"၊ <http://www.gramcenforndation.org/what-we-do/technology-programs/village-phone>.

စဉ်းစားရန် မေးခွန်းများ

Grameen ဖုန်းအစီအစဉ်ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော ကမ္ဘာကြီး၏ အခြားဒေသများကလည်း တန်ဖိုးထားအတူယူကာ ကြိုးစားဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ မိဘိုင်းနည်းပညာ၏ ကုန်ကျ စရိတ်များ လျှင်မြန်စွာ ကျဆင်းလာသော်လည်း ဆင်းရဲသော ပြည်သူများသည်ပင်လျှင် တစ်နှစ် နှစ်တွင် ကိုယ်ပိုင်မိဘိုင်းလုပ်ဖုန်းများ ရရှိနိုင်မည်ဟု တွက်ဆူ၍ ကျေးရွှာသုံးဖုန်းစနစ်သည် ဆက်လက်လိုက်လျောညီထွေရှိနော်းမည်ဟု သင်တင်ပါသလား။ ကျေးရွှာသုံးဖုန်းအစီအစဉ် စဉ်ဆက်မပြတ် တည်မြှုမှုအတွက် ရှေ့ကအလားအလာ မည်သိရှိပါမည်နည်း။ ယင်းအစီအစဉ် ဆက်လက်ရှင်သန်ရေးနှင့် တိုးခွဲဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်မှာ အဘယ်နည်း။

ICT နည်းပညာများသည် အမျိုးသမီးများအတွက် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းသစ်များ ဖန်တီးပေးနိုင် သည့်အချက်ကို တယ်လိုဖုန်းပဟို့ဌာနများနှင့် တယ်လိုဖုန်းကူညီဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများတွင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်နေကြသည့် အမျိုးသမီးထုတေသားက အထင်အရှား ပြသလျက်ရှိပါသည်။ ဤသာမကမျိုးကို အထူးသဖြင့် အိန္ဒိယနှင့် ဖိလစ်ပိုင်ကဲသို့သော နိုင်ငံများတွင် တွေ့ရပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးအသုံးပြု လုပ်ငန်းနှင့် electronic ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းတို့က အမျိုးသမီးထုအား မိမိတို့နေအိမ်မှုပင် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်နိုင်စေ ပါသည်။ ICT ဖြင့်ဆောင်ရွက်နိုင်သော စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများဖြစ်သည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ကို အမျိုးသမီးများက တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်လာနိုင်သည့်အခါ များစွာပို၍ အောင်မြင်လာကြပါသည်။ (မလေးရှားနိုင်ငံမှ အိုလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် နေအိမ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများအတွက် အစီအစဉ်များ)

မလေးရှားနိုင်း Salaam Wanita အစီအစဉ်

ဆလမ်းဝါနီတာသည် Malaysia နိုင်ငံ အိုလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် နေအိမ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများ ကွန်ရက်၏ ရွှေးပြေးအစီအစဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ငှုံးသည် အမျိုးသမီးများ၏ Online အသိကိုအဝန်းဖြစ်ပြီး "သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ အသုံးပြု၍ SOHO (ရုံးသည်အိမ်၊ အိမ်သည်ရုံး)ခေါ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အိမ်မှနေရှု၍ အလုပ်လုပ် နိုင်သည့်အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေးအရ မိသားစုအတွက် ဖူလုရံရှိပြီး အိမ်မှာနေရာင်းသားသမီးများကို ပြုစု စောင့်ရွှေ့က်လိုကြသော ဝင်ငွေအသင့်အတင့်မှုဝင်ငွေနည်းပါးသော မလေးရှားအမျိုးသမီးများ၏ လိုအပ်ချက်ကို အိုလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် နေအိမ်မှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများအစီအစဉ်က ဦးစွာ ဖြောင်းဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ အလားတူ လိုအပ်ချက်များရှိနေသော အမျိုးသမီးများကလည်း စီမံကိန်းချုပ်တ်ခြင်း၊ ပုံစံရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း အတော် များများကို လုပ်ဆောင်နေပါသည်။နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှုပင် အိုလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် နေအိမ်မှု လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများ ကွန်ရက်သည် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အောင်မြင်မှုများနှင့်

လူမှုရေးဆိုင်ရာ အသိအမှတ်ပြုခံရမှုများ ရရှိခဲ့ပါသည်။

အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာင်ထောက်ပံ့ပေးမှုဖြင့် အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် နေအိမ်မှ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများ ကွန်ရက်သည် အကြမ်းဖက်ခံရသူများ၊ မသန်မစွမ်းသူများ၊ နာတာရည်ရောဂါသည်များ၊ အမိမိထောင်ကွဲမီခံခွင့်များ၊ မူဆိုးမများစသည့် အမျိုးသမီးများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးရန်ရည်ရွယ်၍ Salaam Wanita အစီအစဉ်ကို စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် Salaam Wanita အဖွဲ့ဝင် ၂၀၀ ခန်းတို့သည် ကွန်ပူးတာနှင့် အင်တာနက်အသုံးပြုအခြေခံသင်တန်းကို တက်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ ပိုင်ရှင်တစ်ဦး အသုံးပြုပြီးသော ကွန်ပူးတာများကို အဖွဲ့ဝင်အချို့တို့အတွက် ဝယ်ယပေးခဲ့ပြီး ငှါးတို့တတ်မြောက်လာသော ကျမ်းကျင့်မှုအသစ်များကို အသုံးပြုကာ ဝင်ငွေရှာနိုင်ပြီး ကိုယ့်ကိုကိုယ်အားကိုနိုင်လာပေါ်ပါသည်။ Salaam Wanita သည် အမျိုးသမီးများ လေ့လာနိုင်သည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံခွေးနှင့်ပေးခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာင် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပါဝင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှ သင်တန်းများ တက်ရောက်ခွင့်ရရှိကြပါသည်။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်များအပြင် အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် နေအိမ်မှလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများ ကွန်ရက်သည် လူမှုရေးအယူအစွဲများ၊ ကြိုးစားသလောက်အရာမထင်ဟူခဲ့မှတ်နေခြင်းများကဲ့သို့သော အမျိုးသမီးများအပေါ် သက်ရောက်နေသည့် အမိကပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အထောက်အကြပ်ပြုမှုများကို ပေးအပ်ပါသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် နေအိမ်မှလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများ ကွန်ရက်မှ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စိုးရိမ်ရလောက်အောင် စိတ်ပျက်အားလျော့ပြီး ကိုယ့်ကိုကိုယ်အဆုံးစီရင်လုန်းဖြစ်နေသော အဖွဲ့ဝင်တို့၏ ဘဝများကို ပြန်လည်ရှင်သနလာပေါ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးရရှိသည် စာရင်းယေားများအရ အီလက်ထရောနစ်နည်းဖြင့် နေအိမ်မှလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူအရေအတွက်သည် ၁၀,၀၀၀ နီးပါးရှိနေပြီး ငှါးတို့၏ Website စာမျက်နှာပေါင်း ၁၀၀,၀၀၀ ကော်ကြည့်ရွှေခံပြီး ဝင်ကြည့်သည့်အကြိမ်ပေါင်း ၂၈,၀၀၀ ရီ၍ ကြည့်ရသူ ဦးရေ ၁၀,၅၀၀ ကော် ရှိပါသည်။

ရင်းမြစ်များ။ electronic နည်းဖြင့် နေအိမ်မှလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများ "ကျွန်ုပ်တို့ အကြောင်း-electronic နည်းဖြင့် နေအိမ်မှလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများအား အိမ်မှာနေရင်း စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်သူများ ဖြစ်လာအောင် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ Malaysia နိုင်ငံ electronic နည်းဖြင့် နေအိမ်မှလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများ။" ဆက်သွယ်ရေး Corporation ဝန်ဆောင်မှုကုမ္ပဏီလီမိတက်၊ <http://www.ehomemakers.net/en/aboutus.php? id=48.ehomemakers> နှင့် "ဈေးကွက်မြှင့်တင်ခြင်းမှုသာ- Salaam Wanita စီမံကိန်း။" ဆက်သွယ်ရေး Corporation ဝန်ဆောင်မှုကုမ္ပဏီလီမိတက် <http://www.justmarketing.info>.

စဉ်းစားရန်မေးခွန်းများ

Electronic နည်းဖြင့် နေအိမ်မှလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူများ နှင့် Salaam Wanita ကဲ့သို့သော အစီအစဉ်များ အောင်မြင်ရခြင်းသည် မည်သည့်ကဏ္ဍများကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု သင်တင်ပါသနည်း။ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် အလားတူအစဉ်များကို နမူနာယူဆောင်ရွက်နိုင်ပါသလား။ အာရုံပစီဖိတ်ဒေသ လူမှုရေးနှင့်စီးပွားရေးကော်မရှင်၏ ထိပ်တန်းဦးစားပေး

နိုင်ငံများမှာလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသလား။

ICT နည်းပညာများသည် အစိုးရဆိုင်ရာနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင် ဆောင်ရွက်လာစေရန် ဆက်သွယ်ရေးအခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးအပ်ခြင်းဖြင့် အထောက်အကူပြုပါသည်။ ယင်းအခွင့်အလမ်းဖြင့် အတွေးအမြင်များ ဖလှယ်ခြင်း၊ စိတ်ဝင်စားမှုများကို ထုတ်ဖော်ခြင်း၊ စုစုပေါင်းရေးခေါင်းဆောင်များကို အမျိုးသမီးရေးရာကိစ္စများတွင် ပါဝင်လာစေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါ သည်။ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ အကြံပေးအဖွဲ့များသည် ICT နည်းပညာများကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြု၍ အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါး ပြည်သူ့ဆန္ဒ သဘောထားကို ရယူအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ သာကဗောဓာတ်ခုံမှာ သီရိလက်နိုင်ငံရှိ အမျိုးသမီးများ၏ ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုကို စောင့်ကြည့်လေ့လာနေသော သုတေသနပုဂ္ဂိုလ်နာန(စင်ပါ) (CENWOR) သည် ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှု တိုးခဲ့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုခြင့် တိုးပွားလာခြင်းအတွက် အသုံးဝင်ဆုံးနှင့် လက်တွေ့အကျဆုံး ရလဒ်များအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု တင်ပြခဲ့ပါသည်။ သီရိလက်နိုင်ငံမှ အမျိုးသမီးအစုအစွမ်းများသည် ကမ္မာတစ်ဝန်းမှ အလားတူအမျိုးသမီးအစုအစွမ်းများ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအမျိုးသမီးများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုများ တိုးပွားရရှိလာခဲ့ပါသည်။ အလားတူပင် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ အလေးစားခံရဆုံး အမျိုးသမီးများ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအနက် တစ်ခုဖြစ်သော ရှိခိုက်ရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းခြင်း တို့ကို အထောက်အကူပြုလျက်ရှိပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်တွေးအမျိုးသမီးရေးရာ ကိစ္စရပ်များကို ကမ္မာ့အမျိုးသမီးရေးရာ လုပ်ရှုံးဆောင်ရွက်မှုများနှင့် မဟာဗျာဟာကျကျ ချိတ်ဆက် ပေးနေပါသည်။

သို့သော် စိန်ခေါ်မှုများရှိနေခဲ့ဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ သဘောထားများက ခိုင်မာစွဲမြဲလျက်ရှိနေပြီး ကျေးလက်ဒေသနေ အမျိုးသမီးအများစုံမှာ ပညာရေးနှင့် အသက်မွေးမှုဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများ ကင်းမဲ့ခြင်းကြောင့် ငှုံးတို့အား ICT နည်းပညာများကို စွမ်းအားပြည့်ကိုင်တွေ့ယ်အသုံးပြု နိုင်စေရန် မည်သို့လုပ်ဆောင်ပေးရမည်ကို စဉ်းစားကြံးဆရာဝန်နေပါသည်။ တန်ဖိုးကြီးသော ICT စက်ပစ္စည်းများ ရယူအသုံးပြုခြင့်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြောရင်းဆောင်ရွက်နိုင်စေကာမူ အေသသုံးဘာသာစကားများဖြင့် ပြုစုစုသားသော သတင်းအချက်အလက်သိမ္မားပစ္စည်းများနှင့် Software များ မရှိခြင်းသည် အတားအဆီးအဖြစ် ဆက်လက်ရှိနေမည် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံ၏ ICT မူဝါဒချုပ်မှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှု တို့တွင် ဦးဆောင်သွေများသည် ငှုံးတို့၏ စီမံကိန်းကဏ္ဍတိုင်း၌ ကျေးနှင့်မပ ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် အမျိုးသမီးများကို သီးခြားအစုအစွမ်းအဖြစ် ဦးတည်မှုမရှိလျှင် ICT အထောက်အကူပြု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်မှုများတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာရေးသည် အောင်မြင်ပေါက်မြောက်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။

အနှစ်ချုပ်

- ပညာရေးနှင့် ICT နည်းပညာများ ရှိအသုံးပြုနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ ရှင်ဆိုင်ရသည့် အတားအဆီးများမှာ ဆင်တူမရှိပါသည်။ ယင်းအတားအဆီးများမှာ ဆင်းရွက်ပါးမှု စာမတတ်မြောက်မှု၊ အချိန်မရှိမှုနှင့် သင့်လျော်သော သတင်းအချက်အလက် မရရှိမှုတို့ ဖြစ်ပါသည်။
- သို့သော် နည်းပညာများကို အမျိုးသမီးများလက်သို့ အပ်နှင့်လိုက်သောအခါ အမျိုးသမီးများသည် လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်း ငှုံးတို့၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအဆင့်အတန်းများကို တိုးတက်မြှင့်မှုများအောင်လုပ်ဆောင်နိုင်ကြပါသည်။
- အမျိုးသမီးများသည် နည်းပညာအသုံးပြု၍ ပညာသင်ယူနိုင်ပြီး ဝင်ငွေရှိရှိနိုင်ရုံ သာမက Internet တွင် အမျိုးသမီးများ အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်သည့်နေရာများ ဖန်တီး၍

ထုတ်ဖော်ဆွဲးနွေးခြင်းနှင့် ကျား၊ မအခွင့်အရေး တန်းတည်းမှုမှုပို့ရန် ဆွဲဆောင်ခြင်းတို့ကိုပါ
လုပ်ဆောင်နိုင်ကြပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

မိမိနိုင်ငံရှိ လူရာသင်းမခံရသည့် အမျိုးသမီးထောက်း မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှနင့်
စီးပွားရေးဖူလုံမှ တိုးတက်စေမည့် ICT အထောက်အကူပြု စီမံကိန်းတစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲပါ။ ဦးစွာ
အမျိုးသမီးများကို အစွဲအလိုက် ဥပမာ သက်ကြီးရွယ်အုံအမျိုးသမီးများ၊ မြို့ပြနေ ဆင်းရဲသော
အသိုက်အဝန်းရှိ အမျိုးသမီးများ၊ ကျေးလက်အသိုက်အဝန်းရှိ မြန်းမပို့များ၊ သို့မဟုတ် လူမှု
အစွဲအဖွဲ့တစ်ခုခုမှ အမျိုးသမီးများ၊ ခွဲခြားသတ်မှတ်ပါ။ ငါးတို့၏ လက်ရှိအနေနှင့် လူမှု
စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို ဖော်ပြပါ။ ထို့နောက် စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်များ၊ မူးမျှန်းသည့်
အကျိုးရလဒ်များနှင့် စီမံကိန်း မဟာဗူဗာများကို ဖော်ပြပါ။ သင့်အနေဖြင့် မျှော်မျှန်းသည့်
အကျိုးရလဒ်များ ရရှိစေရန် အချိန်လေယားအသေးစိတ်ကို ရေးဆွဲနိုင်ပါသည်။

၃၄ ICT နည်းပညာများနှင့် ကျိုးမာရေး

	ပန်းတိုင်အမှတ်(၄)	ကလေးသေဆုံးမှုနှင့် လျှော့ချေရေး
	ရည်မှုန်းချက် (၅)	အသက်(၅)နှစ်အောက်ကလေးသေဆုံးမှုနှင့် ကုလ္ပေ ပြည့်နှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း သုံးပုံနှစ်ပုံသို့ လျှော့ချေရန်။
	ပန်းတိုင်အမှတ်(၆)	မိခင်ကျိုးမာရေး မြှင့်တင်ပေးရေး
	ရည်မှုန်းချက် (၆)	သားဖွားမိခင်သေဆုံးမှုနှင့် ကုလ္ပေ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အတွင်း လေးပုံသုံးပုံသို့ လျှော့ချေရန်။
	ပန်းတိုင်အမှတ်(၆)	HIV / AIDS၊ ငှက်ဖျားနှင့် အခြားရောဂါ များ တိုက်ဖျက်ရေး
	ရည်မှုန်းချက် (၇)	HIV / AIDS ရောဂါပုံနှစ်မှုကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ရပ်တန်းပြီးဖြစ်စေရန်နှင့် ပြန်လည်လျှော့ကျေစေရန်။

ထိုးတည်းနေထိုင်လျက်ရှိသည့် ကျေးလက်ဒေသပြည်သူများနှင့် မြို့ပြနေပြည်သူများအား ကျိုးမာရေးစောင့်ရောက်မှုပေးရာတွင် အလှည့်ကျုံလှုယ်ပေးအပ်မှုများကို ICT
နည်းပညာများက ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ထို့ပြင် ထိုရောက်သော ကျိုးမာရေး
စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစနစ်များ၊ ဆေးပညာ သုတေသနများမှ နောက်ဆုံးတွေ့ရှိချက်များကို ပေးအပ်ခြင်း၊
ကျိုးမာရေးဝန်ထမ်းများအတွက် စဉ်ဆက် မပြတ်သင်ယူမှုအစီအစဉ်များ၊ ပေးအပ်ခြင်းတို့ကိုလည်း
အထောက်အကူပြုပါသည်။ ဤအချက်များအပေါ် မှတ်ည်၍ ကျိုးမာရေးကဏ္ဍတွင် ICT ထောက်ကြမှုမှ
အကျိုးကျေးဇူးရရှိနိုင်သော ဆက်စပ်ပါဝင်နေသည့် အုပ်စုကြီး(၂)၉ ရှိကြောင်း မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။
ပထမအုပ်စုတွင် ကျိုးမာရေးစောင့်ရောက်မှုလုံးအပ်နေသော သာမန်ပြည်သူများ ပါဝင်ပါသည်။
ငါးတို့သည် အထူးသဖြင့် ကျိုးမာရေးစောင့်ရောက်မှုနှင့် ကျိုးမာရေး ဆိုင်ရာ
သတ်းအချက်အလက်များကို အလုံ အလောက်မရရှိကြသူများ၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပဋိပက္ခများ
ကြံတွေ့ရသည့် ဥက္ကသည်များနှင့် မသုန်မစွမ်းသူများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့် ပထမအုပ်စု
ဖြစ်သည့် ICT အထောက်အကူပြု ကျိုးမာရေးစောင့်ရောက်မှု ပေးအပ်ရမည့်သူများတွင် ကျိုးမာရေး

ဝန်ဆောင်မှုပေးအပ်ရန် ရည်ရွယ်ထားသူများ ပါဝင်ပါသည်။ ဒုတိယအုပ်စုဖြစ်သည် ဆက်စပ်ပါဝင်သူများတွင် ကျန်းမာရေး ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးအပ်သူများ၊ အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကဏ္ဍမှ ဆရာဝန်နှင့် သူနာပြုကဲ့သို့သော ဆေးဝန်ထမ်းများနှင့် လူနာစောင့်များ၊ ဆေးသုတေသနပညာရှင်များနှင့် ကျန်းမာရေးစီမံ အုပ်ချုပ်သူများအပြင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနယ်ပယ်မှ မူဝါဒခုမှတ်သူများအထိ ပါဝင်ပါသည်။ ပထမ အုပ်စုအတွက် လူနာများကို ကျမ်းကျင်သော ဆေးကုသူများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် ICT က တိုက်ရှိကြ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဒုတိယအုပ်စုဖြစ်သော ဆက်စပ်ပါဝင် ဆောင်ရွက်သူများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစနစ်များ ထူထောင်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ သင်ကြားမှုများ စဉ်ဆက်မပြတ်ပေးအပ်ခြင်းတို့ဖြင့် သွယ်ပိုက်ထောက်ကုမ္ပါယ်သည့် ဖြော်ရှင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ICT က ပေးအပ်ပါသည်။ ICT ၏ ဖြော်ရှင်းဆောင်ရွက်မှု (၂)ရပ်လုံးကို အောက်တွင်ဆက်လက် ဆွေးနွေးတင်ပြထား ပါသည်။

ကျန်းမာရေးတွင် ICT အသုံးပြုမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ညီတစ်ညွှတ်တည်း အစီရင်ခံတင်ပြမှု အများဆုံးမှာ ဆက်သွယ်ရေး အသုံးပြုဆေးပညာပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရှင်းကို e-Health ဟူလည်း သိထားကြပြီး ရှိပ်တစ်နှစ် သို့မဟုတ် Broadband စနစ်နည်းပညာသုံး၍ ကျေးလက်နှင့် ဝေးလံဒေသများမှလူနာ များကို မြို့ကြီးများရှိ အထူးကုဆေးပညာရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေး အသုံးပြု ဆေးပညာ ပုံစံတစ်မျိုးမှာ အပြင်အလျှင်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်သော Video ဆွေးနွေးမှုဖြစ်ပြီး ငှုံးက တစ်နေရာစီ ဝေးကွာစွာ နေထိုက်ကြသည့် ဆရာဝန်များနှင့် လူနာများအား တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု ပြုလုပ်နိုင်စေပါသည်။ ဆရာဝန်တစ်ဦးသည် ကျန်းမာရေးစောင်ဆေးခန်းရှိ ကင်မာရာကိုသုံး၍ အခြားတစ်နေရာမှ အထူးကု ဆရာဝန်ထဲ လူနာကို ပြသစစ်ဆေးခံစေနိုင်ပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် လူနာကို အထူးကုဆရာဝန်ထဲ ခေါ်ဆောင်သွားရမည့် ကုန်ကျစရိတ် သို့မဟုတ် အထူးကုဆရာဝန်ကို လူနာရှိရာ ဝေးလံဒေသသို့ ပင့်ဆောင်ရမည့် ကုန်ကျစရိတ်ကို သက်သာစေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပြင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ အလွန်အမင်းမလုံလောက်မှုဖြစ်နေသည့် ကာလမျိုးမှာပင်လျှင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ရယူနိုင်ခွင့်ကို တိုးမြှင့်ပေးအပ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ဆက်သွယ်ရေးအသုံးပြုဆေးပညာကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုနေသော နိုင်ငံများစွာအနက် တစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိကာလတွင် ပြည်နယ်(၉)ခုရှိ ဆေးရုံပေါင်း (၇၈)ခုကြော်တို့ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံအာကာသသုတေသနအဖွဲ့ (ISRO) နှင့် ကွန်ရှင်ချိတ်ဆက်ထားခြင်းဖြင့် အထူးကုန်းအဆင့်မြှင့် ကျန်းမာရေးတိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို အရေးမြှောက်ဒေသ၊ ကပ္ပါယ်ကျော်စွာနှင့် နိုက်ဘာကျော်စွာနှင့် သို့တိုင် တိုးခွဲပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသည် ၁၉၉၈၈ ခုနှစ်မှစတင်၍ ၃၀ စုစည်း ရယူပေးပိုမှု အွန်လိုင်းမှ ဆေးကုစနစ်ကို စတင်ကျင့်သုံးခဲ့ပြီး လူနာနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို စုစည်းရယူ (Stored) ကာ ကဲ့မှုမည်သည့်နေရာမှာမဆို နေထိုင်သော အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် ဆရာဝန်ထဲသို့ပေးပို့ (Forward) ပါသည်။ ထိုအခါ ဆရာဝန်က ရောဂါစစ်ဆေးချက်နှင့် ကုသရိန်အတွက် ထောက်ခံချက်များကို ၂၄ နာရီမှ ၄၈ နာရီအတွင်း ပြန်ကြားပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ နှင့် မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ဆေးပညာ Online တို့သည်လည်း ဆက်သွယ်ရေးအသုံးပြုဆေးပညာများကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေခဲ့ပါသည်။

ဥရောပ-အာရာဖြတ်ကျော်သတင်းအချက်အလက်ကွန်ရှင် (TEIN2)

သည် ဒေသတွင်းမှ ဆေးရုံများကို ချိတ်ဆက်ပေးထားပြီး ယင်းကွန်ရှင်သည် ဉာဏ်တွေးလျှော့ တရာတ်၊ အင်္ဂါနီးရှား၊ ဂျာန်း၊ မလေးရှား၊ ဖိုလစ်ပိုင်၊ ကိုရိုးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူ၊ ထိုင်းနှင့် ပီယက်နမ်နိုင်ငံ များအထိ ရောက်ရှိပြီး ကဲ့မှုပြည်သူများအနက် အသုံးပြုသုံး၍ သန်း(၃၀)ကို အထောက်အကြော်လျှော့ရှိပါသည်။ ၃၃ အာရာဖော် နစ်တန်နိုင်ငံတွင် တိတွင် ဆန်းသစ်သည့် ပြည်သူ့ပိုင် – ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု (PPP) သည် ဝေးလံဒေသများသို့ ဝေးလံဒေသများသို့ ဆက်သွယ်ရေး အသုံးပြုဆေးပညာဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်လျက် ရှိပါသည်။ အာရာနိုင်ငံအားပြုးတွင် ဆောင်ရွက်နေသည့် ဆက်သွယ်ရေးအသုံးပြုဆေးပညာ ဝန်ဆောင်မှုပေးအပ်ရေး စီမံကိန်းများဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်က နိုပ်နိုင်ငံကျန်းမာရေးကွန်ရှင်ရာ၍ နှင့် အင်္ဂါနီးရှားနိုင်ငံ မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်ဒေသများ အတွက် ဘက်စုံဆက်သွယ်ရေးချိတ်ဆက်မှုများနှင့်အတူ (ICT အခြေပြုရွှေ့လျှော့ အသုံးပြုဆေးပညာစနစ်) ထိုကို ကျင့်သုံးနေကြောင်း အစီရင်ခံခဲ့ပါသည်။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံမှ ဖြစ်စော်ဖြစ်ရပ်

လေ့လာမှတစ်ခုက ကျေးလက်ဒေသ၏ ကျန်းမာရေးလိုအပ်ချက်များကိုဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်သည့် ကွန်ရက်အခြေပါ၍ ဆက်သွယ်ရေး အသုံးပြုဆေးပညာ ဝန်ဆောင်မှုပေးအပ်ရန် ကနဦး ဆောင်ရွက်ချက်များ၏စွမ်းအားနှင့် အရည်အသွေးတို့ကို ဖော်ပြန်ပါသည်။

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ဆက်သွယ်ရေးအသုံးပြုဆေးပညာစနစ်

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံမှ ဆင်းရဲသော ပြည့်သူများအတွက် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလုံအလောက် မပေးအပ်နိုင်သော နေရာများတွင် (တယ်လ်မက်ဒ်ပတ်ခံ အစီအစဉ်က) ဆရာဝန်များနှင့် လူနာများအကြား ကွာဟမှုကို ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုကာ ထူးခြားသည့် နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ဖြင့် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ပထမနည်းလမ်းမှာ စုစည်းရယူပေးပိုမှ Online မှုဆေးကု(အထက်တွင် ဖော်ပြပိုး)နည်းလမ်း ဖြစ်ပါသည်။ အခြားနည်းမှာ လက်ငင်းပေးအပ်သည့် ဆက်သွယ်ရေးအသုံးပြုဆေးပညာ ဖြစ်ပါသည်။ ငှုံးနည်းလမ်းအရ ဒေသခံဆရာဝန်က လူနာ၏ အချက်အလက်များကို ရယူပြီးလျှင်ပြီးချင်း အဝေးမှ အထူးကု ဆရာဝန်ကလည်း ယင်းအချက်အလက်တိုကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ ဤနည်းတွင် Video ဆွေးနွေးမှု နည်းပညာနှင့် အချက်အလက်တိုက်ရှိက ထုတ်လွှင့်ပေးပို့သည့် နည်းပညာများကို အသုံးပြုပါသည်။

တက္ကသိလာ၊ ဂိုလ်ဂိစ်နှင့် အထက်ပန်ဂျပ်ပြည့်နှယ်များတွင် ဆောင်ရွက်သည့် ကနဦး အစီအစဉ်များဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့်ဆက်နှယ်သည့် ပြဿနာရပ်များအတွက် ဆရာဝန်များနှင့် လူနာများအကြား ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်မှုကို ပေးအပ်ပါသည်။ ဤစနစ်သည် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်စဉ်ကာလအတွင်း အရေးကြီးကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်း ပေးအပ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ခရီးဝေးကွာသည့် ဟိမဝဏ္ဏတောင်တန်း ဒေသများသို့ ပေးအပ်ထားပြီး ယင်းဒေသမှ ကျေးဇူာများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်ရန်မှာ ထိနည်းမှလွှဲ၍ အခြားနည်းလမ်းမရှိပါ။

ရင်းမှတ်။ တယ်လ်ဟက်ဒ်ပတ်ခံ “ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ဆက်သွယ်ရေးအသုံးပြုဆေးပညာ စနစ်”၊ <http://www.telmedpak.com/> နှင့် <http://www.telmed.compak.com/>

Telemedicine/. ම හිලෝර්ඩාවන ප්‍රපද්‍යෙන්පුවාන්॥

စဉ်းစားရန် မေးခွန်းများ

ပါကစွာတန်ခိုင်ငံ၏ စီမံကိန်းက ICT အသုံးပြုဖြည့်ဆည်းပေးမှု နှစ်မျိုးစလုံးကို ဖော်ပြန်ပါသည်။ တစ်မျိုးမှာ ဆင်းရဲသောပြည်သူများနှင့် ဝေးလုံဒေသမှ ပြည်သူများအား ICT အသုံးပြု၍ တိုက်ရိုက် ဖြည့်ဆည်းပေးသည့်နည်းဖြင့် ကျော်မှာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး အခြားတစ်မျိုးမှာ ကျော်မှာရေးဝန်ထမ်းများအတွက် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ပေးသည် ပုံစံဖြစ်သော ICT အထောက်အကူပြု သွယ်ဂိုက်ဖြည့်ဆည်းပေးသည့်နည်း ဖြစ်ပါသည်။ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် ယခုထိ အောင်မြင်မှုရရှိနေပါသေနည်း။ စီမံကိန်းရေရှည်ရှင်သန်မှုကို မည်သည်က အာမခံချက် ပေးနိုင်မည်ဟု သင်တင်ပါသေနည်း။ ငါင်းသည် သင်တိန္တိနိုင်း အပါအဝင် အခြားနိုင်ငံများတွင် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်သည့် စီမံကိန်းမျိုး ဖြစ်ပါသလား။

သင်ဖြေဆိပ်ရာတွင် အထောက်အကြဖြစ်စေမည့် အချက်အလက်များ ပိုမိုရရှိနိုင်ရန်
ယင်းစီမံခိန်း၏ ဝက်ဘ်ဆိုက်ကို လေ့လာကြသူပါ။

ဆရာဝန်များနှင့် ကျေးလက်ဒေသမှ ဆင်းရဲသောလူနာများကို ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းသည် နိုင်ငံက ပေးအပ်သည် ကျွန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ၏ အရည်အသွေးနှင့် ရောက်ရှိနိုင်မှုအပေါ် တိုက်ရှိက် ထိရောက်စွာ အကျိုးပြုပါသည်။ သို့သော ကျွန်းမာရေး စောင့်ရွောက်မှ ဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသင်ကြားမှု၏ အရည်အသွေးကို ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ မြင့်တင် ပေးခြင်းသည်လည်း အလားတူပင် အရေးကြီးပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော ကျွန်းမာရေး စောင့်ရွောက်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုပညာရေးက ကျွန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးအပ်ခြင်းအပေါ် အကျိုးသက်ရောက် စေသောကြားင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်အာများအပြားတွင် သင်ကြားရေး ဆေးရုံများအတွက် ပို့ချုပ် ဆရာဝန်များအပါအဝင် အရေးကြီးသည် ကျွန်းမာရေးစောင့်ရွောက်မှုများ ပေးအပ်သော ဝန်ထမ်းအင်အား ပြည့်စုံလုပ်လောက်မှုမရှိပါ။ ကျွန်းမာရေး ပညာသင်ကြားပို့ချုပ်မှုများကို စွဲဆက်မပြတ် ခံယူခြင်းဖြင့် နောက်ဆုံး တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုများနှင့် ရင်ပေါင်တန်းလွှဲက်ပါနေရမည့် ဆေးကျောင်းသားများနှင့် ကျွန်းမာရေး လုပ်သား များသည် များသည် အရေးကြီးသည်ဆေးပညာဆိုင်ရာ သင်ကြားမှုများကိုလည်း မရရှိကြပါ။ ဤလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရေးတွင် ICT နည်းပညာများက အဓိကအခန်းမ ပါဝင်နေပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံမှ လူောင်ယောဝန်တစ်ဦး၏ ရွှေ့ပြေးဆောင်ရွက်ချက်တစ်ရပ်က ဆေးပညာဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို Online နှင့် Offline နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် Multi-Media ပုံစံဖြင့် ဆေးကျောင်းသားများ လုပ်ငန်းစတင်တော့မည့် ဆရာဝန်များနှင့် လေ့ကျင့်သင်ယူနေသည့် ကျွန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်သည် အသုံးပြုလိုသူအမောက်အမှားတို့အား ပေးအပ်နေပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဂုဏ်ရက်များက ဆေးပညာဂျာနယ်များနှင့် Online စာကြည့်တိုက်အာများအပြားကို အခဲ့ဖြစ်စေသက်သာသော အဖိုးအခဲဖြင့် ဖြစ်စေ အသုံးပြုခြင့်ပေးထားပါသည်။ ကမ္ဘာ့ကျွန်းမာရေးအဖွဲ့၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် ထဲထောင်ထားသော ဟင်နရီဟူခေါ်သည့် ဝက်ဘ်ပေါ်တယ်ကို ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးအတွက် ကြိုးပမ်းတည်ထောင်ထား ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ အနှစ်မှ ကျွန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် မှတ်ခွဲမှုမှတ်သူများအား အကူအညီများ ပေးအပ်လျက် ရှိပါသည်။

ရှေ့ပြေးသုတေသနလုပ်ငန်းများအတွက် ကျွန်းမာရေး Internet အခွင့်အလမ်း

ရွှေပြေးသုတေသနလုပ်ငန်းများအတွက် ကျိန်းမာရေး Internet အခွင့်အလမ်းရွှေပြေးသုတေသနလုပ်ငန်းများအတွက် ကျိန်းမာရေး Internet အခွင့်အလမ်း (HINARI) ကို ကမ္မားကျိန်းမာရေးအဖွဲ့က အကြီးစားထုတ်ဝေသူများနှင့် ပူးပေါင်း၍ တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကမ္မားအကြီးဆုံး ဒီဝါဆေးပညာနှင့် ကျိန်းမာရေး အချက်အလက် အကြောင်းအရာပေါင်းချုပ်များမှ တစ်ခက် ဖွံ့ဖြိုးဆောင်းမှာ အား ရယူသုံးစွဲခွင့်ပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံ(၁၁၃)ခုရှိ ကျွန်းမာရေးဆိုင်ရာတွေန အဖွဲ့အစည်းများအတွက် ရုံးရုံးပေါင်း(၁၇၅၀)ကျော်၏ အမည်များကို ပေးအပ်ထားပြီး ကျွန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် သုတေသနထောင်ပေါင်းများစွာတို့အား အကျိုးပြုလျက်ရှိကာ ငြင်းတို့က ကမ္မာတစ်ဝန်းလုံး ကျွန်းမာရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ပြန်လည် အကျိုးပြုလျက် ရှိကြပါသည်။

ဤကွန်ရက်ကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်က စတင်ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပြီး ငြင်းသည် ပြည်သူပိုင်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများကို စစ်ည်းညီညွတ် စေခဲ့ကာ ကျွန်းမာရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များတန်းတူရရှိခွင့် ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊ သုတေသနများနှင့် မူဝါဒချမှတ်သူများက ဤကွန်ရက်ကို ထိထိ ရောက်ရောက် အသုံးပြုဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြပါသည်။

ရင်းမြစ်။ ကမ္မာ့ကျွန်းမားရေးအဖွဲ့၊ "သုတေသနရွှေ့ပြေးအစီအစဉ်အတွက် HINARI ကွန်ရက် အခွင့်အလမ်း"၊ <http://www.who.int/hinari>. မှ ဆီလျှော်အောင် ပြပြင် ဖော်ပြချက်။

စဉ်းစားရန် မေးခွန်းများ

HINARI website နှင့် အခြားသတင်းပေးပို့ချက်များကို ရှာဖွေပြီး SARS ရောဂါ နှင့် ကြက်ငြက်တုပ်ကွေးရောဂါကဲ့သို့သော မကြာသေးမိုက ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ကူးစက်ရောဂါများကို အကြောင်းရင်းရှာ၍ ကုသပေးရာတွင် ဤအထောက်အကူပြုမှုများက မည်သို့ အကျိုးပြနိုင် သည်ကို လေ့လာပါ။ မိမိတို့နိုင်ငံမှ ကျွန်းမာရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပို့စီးပွားရေးကို အသုံးပြုပါသလား။ အဘယ်ကြောင့် အသုံးပြု/မပြုပါသလဲ။

ဆေးရုံများနှင့် ကျွန်းမာရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုများကို ခေတ်မိစေခြင်းသည် ကျွန်းမာရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ Software အပြောက်အမြှားကို တုံးတက်ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်သည် ကျွန်းမာရေးဌာနတစ်ခုစီမှ လူနာ၏အချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် သတင်းပို့တင်ပြခြင်းများ ပြုလုပ်ရာတွင် အထောက်အကူပြုပြီး ထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရှိအတွက် ငြင်းဌာနများအား အင်တာနက်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဤစီမံကိန်းအမျိုးအစားများအတွက် ရင်းမြစ်လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးထားသဖြင့် ပုဂ္ဂလိကအစုစပ်ဆေးရုံများသည် ဤဒေသအတွင်း ရွှေ့တန်းမှ ဦးစီးဆောင်လျက် ရှိနေသည်မှာ အံ့ဩဖွယ်မဟုတ်ပါ။

ကျွန်းမာရေးတွင် ICT ကို အရေးတကြီးအသုံးပြုမှတစ်ရပ်မှာ HIV/AIDS၊ ငှက်ဖျား၊ တိဘိနှင့် အနာဂတ်းကဲ့သို့သော ရောဂါများမှ ကာကွယ်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစနစ်များကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အပြည့်ပြည်ဆိုင်ရာ နယ်နိမိတ်များကို ဖြတ်ကျော်၍ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများကို စောင့်ကြည့်ရာတွင် အပြည့်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံအစိုးရများအား ယင်းစောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစနစ်များက အထောက်အကူပြုလျက်ရှိပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ICT အခြေပြုကျွန်းမာရေး စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုစနစ်များကြောင့်သာ SARS နှင့် ကြက်ငြက်တုပ်ကွေးကဲ့သို့သော လျင်မြန်စွာ ကူးစက်ပြန်မှုများတတ်သည့် ရောဂါများကို ကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရန်နှင့် ကုသမှုပေးအပ်ရန်အတွက် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော်လည်း အာရာတိုက်အတွင်း အချို့နိုင်ငံများတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုကို အထောက်အကူပြုသည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ ကင်းမဲ့လျက်ရှိနေဆဲပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်းမာရေးတွင် ICT နည်းပညာများ ဖြန့်ဝေပေးမှုနှင့် အသုံးပြုမှုမှာ ကနိုင်း သို့မဟုတ် အခြေခံအဆင့်မှုသာ ရှိနေပါသေးသည်။ ကျွန်းမာရေးအထောက်အကူပြုမှုစနစ်ကို အကူအညီပေးအပ်ရန်အတွက် ICT အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ရာတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းနှင့် အခွင့်အလမ်းများပေးအပ်ခြင်းတို့ကို

မပြည်နိုင်လျှင် သိမဟုတ် မပြည်နိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး ကျွန်းမာရေးစောင့်ရွှောက်မှုတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုကို တိုးခဲ့မြှင့်တင်ခြင်းသည် အလုမ်းဝေးသည့် အိပ်မက်ပမာသာ ဖြစ်နေပါမည်။

ଅନ୍ତର୍ଜାଲ

- ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အဓိကဆက်စပ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု လိုအပ်နေသော ပြည်သူများပါဝင်ပြီး အထူးသဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရွောက်မှု အလုံအလောက် မရရှိသူများ (ကျေးလက်ဒေသမှ ပြည်သူများကဲ့သို့သော)နှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရွောက်မှုဆိုင်ရာ ကွမ်းကျင်သူများ ပါဝင်ပါသည်။
  - ကျန်းမာရေးတွင် ICT နည်းပညာများကို အများဆုံးအသုံးပြုသည့်မှာ Online ဆေးပညာပင် ဖြစ်ပါသည်။
  - ကျန်းမာရေးပညာရှင်များအတွက် အသိပညာဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို ထောက်ကြဖြည့်ဆည်း ပေးသည့် HINARI ကဲ့သို့သော ကမ္ဘာအနုံးအပြားမှ ကြိုးပမ်းမှုများစွာ ရှိပါသည်။
  - SARS နှင့် ကြက်ငှက်တုပ်ကျေးကဲ့သို့သော နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ရောဂါများ၏ အန္တရာယ်ကို ကြိုတင် ကာကွယ်တားဆီးရန်အတွက် ကမ္ဘာစောင့်ကြည့်လေလာမှုစနစ်များက နိုင်ငံများအား အထောက် အကူးပြုခဲ့ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

ဆင်းရဲသော ပြည့်သူများအကြားရှိ အဓိကကျွန်းမာရေးလိုအပ်ချက်ကို ဖော်ထုတ်ပြီး ယင်းလိုအပ်ချက်မျိုးကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် ကျွန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုကို ဖော်ပြပါ။ ထိုလိုအပ်ချက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုတိကို ထိရောက်စွာ ချိတ်ဆက်ရန်အတွက် မည်သည့် ICT သုံးစွဲမှုအမျိုးအစားက အသုံးဝင်နိုင်ကြောင်း ဆွေးနွေးပါ။

၃၁၅ ICT နည်းပညာများနှင့် သဘာဝအရင်အမြတ်များ စီမံခန့်ခွဲမှ

 ပန်းတိုင်အမှတ် (၇)	ပတ်ဝန်းကျင် စဉ်ဆက်မပြတ်တည်မြှုမှုအတွက် အာမခံချက် ပေးရေး
ရည်မှန်းချက် (၉)	စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေခံများကို နိုင်ငံများ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ထည့်သွင်းချမှတ်ရန်၍ ပတ်ဝန်းကျင်မှ အရင်းအမြစ်များ ဆုံးရုံးမှုကို ပြန်လည်လျော့ကျစေရန်။
ရည်မှန်းချက် (၁၀)	သောက်သုံးရေ ပုံမှန်မရရှိသော လုပ်းရေအချိုးအစားကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် တွင် ထက်ဝက်သို့ လျော့ချေရန်။
ရည်မှန်းချက် (၁၁)	အိုးအိမ်အတည်တကျမရှိသည့်းရေ အနည်းဆုံးသန်း (၁၀၀)တို့၏ လူနေမာ ၁၀ သို့သောသာ တိုးတက်မြင့်မားမှုကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရရှိပြီး ဖြစ်ရန်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များအား မညီမမှ ခွဲဝေသုံးစွဲခြင်းနှင့် ပရမ်းပတာထုတ်လုပ်သုံးစွဲခြင်းက တစ်ကဲမှာလုံးအတွက် ကြိုးမားသော ဘေးဒုက္ခာကို ဖြစ်ပေါ်ပေါ်သည်။ ကမ္မာကြိုးပူနေးလာခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း နှင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းတို့အပါအဝင် ကမ္မာရာသီးထူးအပြောင်းအလဲများကို ကမ္မာအေသ အများအပြားတွင် တွေ့ကြုံခံစားနေကြရပါသည်။ ကျွန်ုံးနိုင်ငံများသည် အထူးသဖြင့် ကမ္မာကြိုးပူနေးလာမှုနှင့်

ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်များမြင်တက်လာမှု၏ ဒက်များကို ခံစားကြရပါသည်။ ကုန်းတွင်ပိတ်နိုင်ငံများနှင့် တောင်တန်း ထူထပ်သော နိုင်ငံများမှာမူ ရေခဲများအရေပေါ်ခြင်း၊ မြေဆီလွှာတိုက်စားခြင်းနှင့် နှင့်တောင်များ ဖြေကျခြင်းဒဏ်တိုကို ခံစားကြရပါသည်။ ရာသီဥတ္ထပြောင်းလဲမှုဒက်ကို အခံစားရဆုံး ဒုက္ခသည်များမှာ ဆင်းရေသောပြည်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အကြောင်းမှာ မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့်ဒေသတွင် နေထိုင်သည် ဖြစ်စေ ကမ္မာကြီး၏ ပျက်ယွင်းမှုများက ဂင်းတို့၏ အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းများကို ဆုံးရှုံးစေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ လယ်သမားများ ကိုယ့်ကိုကိုယ်အဆုံးစီရင်မှုကို အကြီးအကျယ် ပြုလုပ်ကြခြင်းသည် ဤဖြစ်ရပ်အတွက် သက်သေသာကျေမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ICT နည်းပညာများက အဓိက အခန်းမှ ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ ပထဝိဝင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်စနစ်များ (GIS) ကို အသုံးပြု၍ သဘာဝသယံဇာတများကို ရှာဖွေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် သစ်တော်ပြန်းတီးမှု၏ အကျိုးဆက်များကို အာရုံစုံစိုက်လာအောင် ဆွဲဆောင်ရန် နည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ICT နည်းပညာကို အသုံးပြု၍ ကြွန်းများနှင့် အခြားဝေးလုံးအောင် အသုံးပြု၍ စီမံခန့်ခွဲမှု ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်သည့် စနစ်များသည် အကျိုးအရှုံးစနစ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဆက်လက်ဖော်ပြုမည့် Tikiwiki ဥပမာသည် ဤလုပ်ငန်းမျိုးကို ကနဦးပြုလုပ်သည့် ဆောင်ရွက်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါ သည်။

ပစီဖိတ်ကျွန်းနိုင်ငံများ၏ Tikiwiki ဘူမိပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်

ပစီဖိတ်ကျွန်းနိုင်ငံများ အသုံးချောမှုမှုသိပ္ပါက်မရှင် (SDFAC) ၏ Tikiwiki ဘူမိပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်သည် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်သည် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်သည် ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်သည့်စနစ်များ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေခြင်းဖြင့် ရာသီဥတ္ထပြောင်းလဲမှု၏ ဆုံးကျိုးများကို လျှော့ချေပေးရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ICT နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ငါးနှင့်ဆက်နှုန်းသို့သော အရည်အသွေးများကို မြင့်မားအောင် တည်ဆောက်ပေးရေးတို့သည် ဤစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်အတွက် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ စီမံခန့်ခွဲမှု၏ အဓိကကျေသည့် အခြေခံအစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်မှာ ဘူမိပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် (GeoCMS) ဖြစ်ပြီး ယင်းစနစ်က စီမံချက်၌ ဆက်စပ်ပါဝင် လုပ်ဆောင်သူများအကြေား ပထဝိဝင်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ရှာဖွေစွဲဆောင်းခြင်းနှင့် မျှဝေခြင်းတို့အတွက် အထောက်အကြော်ပြုပါသည်။ GecCMS စနစ်အတွက် သင့်လျှော့သည့် Software များမရရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်အတင်ချိန်တွင် ယခုရှုံးနေသည့် လွှတ်လပ်စွာသုံးနိုင်သော Software ရင်းမြစ်အသုံးချေမှုများ (FOSS) ကို အခြေခံ၍ Mapserver နှင့် Tikiwiki ဟူသော GeoCMS Software (ဂျေးကို ဖန်တီးထုတ်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ GeoCMS စနစ်ကိုအသုံးပြု၍ ငါးတို့၏ ပထဝိဝင်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို Internet မှထုတ်လွှင့်ကာ အသုံးပြုခွင့်ပေးအပ်ခြင်းနှင့် မျှဝေခြင်းများလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကမ္မာအေားအေားအေားမှ ဖြန့်ဝေသည့် အချက်အလက်များကိုလည်း လက်ခံရရှိနိုင်ပါသည်။ အစိုးရများအော်ဖြင့် အရေးကြီးသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ယခုကျင့်သုံးနေသည့် ကြိုတင်ပေးပို့စနစ်ဖြင့် ရရှိနိုင်ကြသောကြောင့် ကမ္မာအန္တာမှ အချက်အလက်များက နိုင်ငံများ၏ ဘေးအန္တရာယ် ခံနိုင်ရည် မရရှိမှုများကို လျှော့ကျေစေရန် အထောက်အကြော်ပြုပါသည်။

ရင်းမြစ်။ Nah Soo Hoe | အတားအဆီးများကို ချေဖျက်ခြင်း - လူသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ခိုင်မြေရေး - ကမ္မာအန္တာမှ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများ စုစည်းဖော်ပြချက် (Bangkok ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်) <http://www.unapcict.org/ecohub/resources/breaking-barriers/http://www.iosn.net/>

pacific-islands/case-studies/tikiwiki/geocms/ နှင့် Tikiwiki မြေပံ့ဆာဟာ၊ "Tikiwiki ဘူမိပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်"၊ <http://maps.tikiwiki.org/tiki-index.php> တို့မှ ဆီလျော်အောင် ပုံပြင် ဖော်ပြခက်။

ပြည်သူများအား အနည်းငယ် သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးရုံမှုဖြင့် လျင်မြန်သွက်လက်စွာ အသုံးပြုနိုင် စေသည့် ထက်မြက်တက်ကွဲဖွယ်ရာ လုပ်ငန်းနေရာများ တည်ဆောက်ရာတွင် နိုင်ငံများနှင့် ဒေသများအား FOSS က အထောက်အကြပ်ပါသည်။ FOSS နှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုလေ့လာသိရှိလိုပါက အစိုးရအရာရှိကြီးများ အတွက် ICT ပညာရပ်သင်ရှုံး၏ ဘာသာရပ်(၄)ကို လေ့လာနိုင်ပါသည်။

စဉ်းစားရန် မေးခွန်းများ

မူဝါဒရေးဆွဲသူများ အသုံးပြုနိုင်ရန် သင်တို့အောင် ရရှိနိုင်သည့် အဝေးအာရုံခံစွမ်းမှု ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် ပထဝိဝင်သတင်းအချက်အလက်စနစ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် များမှာ မည်သည်တို့ ဖြစ်ပါသနည်း။ ယင်းအချက်အလက်များကို မည်သို့ အသုံးပြုလျက် ရှိပါသနည်း။

နိုင်ငံများ၏ အလားတူ ICT အခြေပြု အထောက်အကြေရှင်းမြစ်များ ရှိကြပါသည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၌ လူညွှန်လည်သွားလာ၍ အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်ရယူသော ပထဝိဝင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် စနစ် (MIGIS) ကို အသုံးပြုပါသည်။ ယင်းစနစ်ကို ကျေးလက်အောင်ဆိုင်ရာ ပါဝင် လုပ်ဆောင်အကဲဖြတ်သည့် စနစ်နှင့် ယူဉ်တွဲအသုံးပြုပြီး အောင်ဆိုင်ရာအသိပညာများကို သိပုံနည်းကျ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ပေါင်းစပ်ကာ စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ရပ်စွာအဆင့်၌ သဘာဝသယံဇာတများ အသုံးပြုခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ MIGIS သတင်းအချက်အလက်များကို ပါဝင်လုပ်ဆောင်သင်ယူခြင်းနှင့် လက်တွေ့ ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် စုစုပေါင်းရှိသည့် ဒီဂျစ်တယ်ပုံစံစာနှင့် ရုပ်ပုံအချက်အလက်များအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ ဖော်ပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ Loess ကုန်းမြင့်အောင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးစီမံကိန်းရုရွှေ သည် ကာလကြာရှည်စွာ ထုတ်ဖော်သုံးဆွဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယိုယွင်းပျက်စီးမှုများအတွက် ပြန်လည် တည်ဆောက်နိုင်ရန် ဆက်စပ်ပါဝင်သူများစွာတို့၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစီမံကိန်းသည် ICT နည်းပညာမျိုးစုံ အသုံးပြုကာ ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်ယွင်းမှုများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ အချက်အလက်များ စုဆောင်းရယူခြင်းတို့အပြင် ပျက်စီးယိုယွင်းမှုများအတွက် ပြန်လည်ကုစားမှုလုပ်ငန်းများကိုလည်း ပိုမိုသိမြင် လာစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပညာပေးမြို့ပို့ယာစီမံကိန်းဒါရိုက်တာ ဒေါက်တာ ဖွှန်လိုယူက အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်- လိုအက်စ်ကုန်းမြင့်အောင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး စီမံကိန်းကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှုကြောင့် အောင်ဆုံးအတွက် ကြိုးမှားသော ပြောင်းလဲမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။ ငါးတို့၏ စီးပွားရေး၊ ဝင်ငွေနှင့် ဘဝအဆင့်အတန်းများ ထူးခြားစွာ တိုးတက်မြင့်မှားလာခဲ့ပါသည်။ မျှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့နေပြီဟု ထင်ရသည့် ဆင်းရွက်မ်းပါးမှုနှင့် ဂေဟစနစ် ပျက်ယွင်းမှုသံသရာကို ချိုးဖျက်နိုင်ခဲ့ပြီး သန်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူတို့အား ဆင်းရဲတွင်းမှ လွှတ်မြောက် စေခဲ့ပါသည်။

စီမံကိန်းတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများက ရိုက်ကူးခဲ့သည့် "ကမ္မာမြော်မြော်လင့်ချက်" အမည်ရှိ ရုပ်ရှင်ကားဖြင့် လွန်ခဲ့သည့်(၁၀)နှစ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ပြောင်းလဲမှုများကို မျက်ပါးထင်ထင် တွေ့မြင်အောင် မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့ပါသည်။

ကမ္မာတစ်ဝန်းလုံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်တွင် ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ဝန်းကို သီးခြားကိုင်တွယ်ဖျောင်းခြင်း မပြုပါ။ စဉ်ဆက်မပြတ် တစ်ပြေးညီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရရှိရေးအတွက် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြတ်များနှင့် ပတ်သက်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရာတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုမှန်င့် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊ ကယ်ဆယ်ရေး သို့မဟုတ် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုပြရာတွင် နည်းပညာများပါဝင်သည့် အခန်းကဏ္ဍတို့သည် အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ နှီးကပ်စွာ ဆက်စပ်နေပါသည်။ အရေးပေါ်အခြေအနေများ ဖြစ်ပွားနေစဉ်အတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များကို ကြိုတင်ခန့်မှုန်းနိုင်ရန်နှင့် အရေးကြီးသည့် ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှုများ ပေးအပ်နိုင်ရန် ပထဝိဝင်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်ကိုပင် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်မကျရောက်မီကပင် GIS စနစ်နှင့် အဝေးအရှုခံစွဲစမ်းမှုစနစ်မှ ရရှိသည့် အချက်အလက်များ၏ အကူအညီဖြင့် ဆုံးရှုံးမှု ကြီးမားနိုင်သည့် နယ်မြေအောက်တွင်ဖော်နိုင်ပါသည်။ ဤသိဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သည့်နယ်မြေအောက်တွင် နယ်မြေတိုင်သောပြည်သူများထံ ကြိုတင် သတိပေးချက်များ ပေးပို့နိုင်ပါသည်။ ရေဒီယိုနှင့် ရပ်မြင်သံကြား၊ ဆယ်လူလာဖုန်းနှင့် ဂြိုဟ်တူဖုန်းများ၊ အသံလွှင့်အသံဖမ်းစက်များ၊ သတင်းတိဝန်ဆောင်မှုစနစ်များ၊ e-mail နှင့် Internet တိုကို သူ့နေရာနှင့်သူ့ အသုံးပြု၍ ပြည်သူများအား မကြာမီအတွင်း ကျရောက်မည့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ သတိပေးနှုံးဆော်နိုင်ပါသည်။

အာရာပစီစိတ်အောက် အာရာပစီစိတ်အတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်သတိပေးမှုစနစ်များနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတိုးတက်ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ရာတွင် Wattegama က ICT နည်းပညာများကို တိုးချွဲအသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ နည်းပညာတိုးချွဲမှုအများစုံမှာ စမ်းသပ်ထုတ်ဖော်ဆဲအဆင့်တွင် ရှိပါသေးသည်။ သို့သော် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် အာရာပစီစိတ်များခဲ့ပြီးနောက် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ကြိုတင်သတိပေးနိုင်ရန်နှင့် အကူအညီပေးအပ်နိုင်ရန် ICT အခြေပြုစနစ်များ ဖန်တီးဖော်ထုတ်ခြင်းသည် ဖော်ပြသင့်သည့် ကြီးပမ်းချက်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည် (ဆက်လက် ဖော်ပြထားသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုကို ကြည့်ပါ)။ Gunawardena နှင့် Noronha တို့ တည်းဖြတ်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ စာအုပ်သည် ဘေးအန္တရာယ်မှ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုခြင်း၏ နက်နဲ့သည့် အကြောင်းအရာများကို နားလည်နိုင်ရန် အထူးကောင်းမွန်သည့်အထောက်အကူစာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။

အရှေ့တောင်အာရာအောက် ဆူနာမီကြိုတင်သတိပေးစနစ်

ဆူနာမီကြိုတင်သတိပေးစနစ် (TEWS) သည် အရှေ့တောင်အာရာနိုင်ငံအများအပြား၏

ပူးပေါင်းအားထုတ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးမှုအစီအစဉ်တွင် နည်းပညာ ဆိုင်ရာနှင့် လူအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်း(အားလုံး) ပါဝင်ပါသည်။ အန္တရာယ်စုံ ကာကွယ်ရေးဘောင်အတွင်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု၊ ကြိုတင်ကာကွယ်မှု၊ အန္တရာယ်လျှော့ချုမှု တုန်းပြန်ဆောင်ရွက်မှု(အခြေအနေမျိုးစုံအတွက်)တို့ကို ကြိုတင်သတိပေးမှုနှင့် ပေါင်းစည်းလုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သည့် နိုင်ငံများမှာ ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံ၊ တရာ်နိုင်ငံ၊ လာအိုပြည်သူ့မီးကာရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ မိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မီယက်နှမ်နိုင်ငံတို့ ဖြစ်ပါသည်။

TEWS ၏ ထူးခြားမှုမှာ ယင်းကန်းအစီအစဉ်ကို ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (UNDP)၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ (USAID) နှင့် ဒီန်းမတနိုင်ငံ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီ (DANIDA) ကဲ့သို့သော နိုင်ငံတကာ အလျှောင် အဖွဲ့အစည်းများက ဘဏ္ဍာငွေထောက်ပုံပေးထားပြီး အာရုံတိုက်ရှိ နိုင်ငံယ်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေသည် အစီအစဉ် ဖြစ်ပါသည်။ အာရုံဒေသတစ်ခုလုံးမှ ပြည်သူများ၏ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အကျိုးအမှတ် မရယူသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည် အာရုံဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်မှုအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ဗဟိုဌာန (ADPC) သည် စီမံချက်အတွက် ဒေသတွင်းဗဟိုဌာနအဖြစ် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် နေပါသည်။ ADPC သည် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရုံးမှုဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှ အစီအစဉ် များကို ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံအဆင့် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေးမူဝါဒချမှတ်ခြင်းများ၊ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအတွက် အရည်အသွေးတည်ဆောက်ခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရုံးမှု အတွက် ဘက်စုံစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ် ကာလလွန် အကဲဖြတ် ဆန်းစစ်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် အရေးပေါ်အခြေအနေ စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ မြေအသုံးချ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်ခုခံကာကွယ်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လက်ငင်းလုပ်ဆောင်ရမည့် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် စီမံကိန်းချမှတ်ခြင်းတို့၏ ADPC က နည်းပညာနှင့် ကျမ်းကျင်မှု အကူအညီများ ပေးအပ်ပါသည်။

ရင်းမှတ်။ Chanuka Wattegama । ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ICT နည်းပညာ (ဘန်ကောက်၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်နှင့် ကိုရီးယားပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ အာရုပစိတ် သင်တန်းဌာန၊ J000၂၊ ၁၈-၂၀၊ <http://www.unapict.org/ecohub/resources/ict-for-disaster-management>. မှ ဆီလျော်အောင် ပြင်ဆင်ဖော်ပြချက်။

ဆက်လက်လေ့လာရန်။ အာရုံဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်မှုအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ဗဟိုဌာန၊ "ကြိုတင်သတိပေးမှုစနစ်"၊ <http://www.oplpc.net/v2007/Programs/EWS/Default.asp> နှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချုရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံတကာ မဟာဗျာဟာ၊ "ကြိုတင်သတိပေးမှုစနစ် တိုးတက်မြင့်မားရေးပလက်ဖောင်း"၊ <http://www.unisdr.org/ppew.tsunami/project-DView/dp-introduction.htm>.

ဆောင်ရွက်ရန်

သင်တို့၏ သိမဟုတ် သင်တို့အောင်သာတွင်းမှု မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းများက ဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်မှုအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ် လျော့နည်း သက်သာစေရေးတို့ကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် ICT နည်းပညာများကို အသံးပြုပါသနည်း။ ထိုအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများသည် မည်သည့်တိုက် ဆောင်ရွက်ပါသနည်း။

ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်သတိပေးစနစ်များသည် တစ်နိုင်ငံတည်းအတွက် မဖြစ်စေသင့်ပါ။ တိုင်ဖွဲ့ဗုံးမှုများ၊ မြေပေလျင်များနှင့် ငလျင်လိုင်းကြီးများကိုသိသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များသည် ပထိဝိုင် ဆိုင်ရာ ဒေသတစ်ခုအတွင်းရှိ နိုင်ငံများစွာတို့မှ ကျေရောက်လေ့ရှုပါသည်။ ရေနှစ်ယိုစိတ္တမှု၊ ချိုကလီးယား သိစုံမှုများ(အထူးသဖြင့် တောင်ပစ်ပိတ်၌)ကိုသိသော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ကြက်တို့ကိုတုပ်ကျော်သော ကျွန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များသည်လည်း အလားတုပ် ကျေရောက်လေ့ရှုပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုကဲ့သို့သော ဘေးအန္တရာယ်များကို စီမံဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိက ကျသည့်အချက်မှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ပြီး TEWS ကဲ့သို့သော ပူးပေါင်းအားထဲတော်းပမ်းမှုများသည်လည်း အကျိုးထိရောက်မှုမြှင့်မှုများစေပါသည်။ Sentinel Asia သည် ပစ်ပိတ်ဒေသ အတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု၊ အထောက်အကြပ်အဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့က နိုင်ငံ(၁၈)ခုမှ အဖွဲ့အစည်း(၅၁)ခုနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်း(၇)ခု တိုကဲ့စုံလည်းရှု "ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ စေတနာ့ဝန်ထမ်း အကောင်းဆုံး ကြိုးပမ်းမှု အခြေပြုသည့် ဦးဆောင်ဦးရွက်အစီအစဉ်"တွင် ပါဝင် စေခဲ့ပြီး ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကို Digital စနစ်ဖြင့် မျှဝေပေးလျက်ရှုပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ကျေရောက်ပြီး နောက်ဆက်တွဲဆုံးကြိုးများကို ICT နည်းပညာများ အသံးပြုကာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသည် အခြားသောကြိုးပမ်းချက်များလည်း ရှုပါသည်။ သူ့သော ယင်းဆောင်ရွက်မှုများသည် များသောအားဖြင့် နည်းပညာများအပေါ် အခြေမခံဘဲ နည်းပညာအသံးပြုပုံ နည်းလမ်းများအပေါ် အခြေခံပါသည်။ အကြောင်းမှာ အထူးသဖြင့် အသံးပြုမှု၏ အောင်မြင်ခြင်း၊ ကျော်ဦးစွင်းသည် အသံးပြုသည် လူပေါ်တွင် မှတ်ညွှန်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဆင်းရွက်းပါးမှုလျော့ချေရေး မဟာဗျာဗျာများနှင့် သဘာဝ သယ်ယောတဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရာတွင် ICT နည်းပညာများကို ပေါင်းစပ်း အသံးပြုသည် လုပ်ငန်းသောင်ရှိရန် လွှာအပ်ပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းသောင်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဆင်းရသော ပြည့်သူများအတွက် အထောက်အကြပ်မှုများ တိုးပွားကာ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ရရှိစေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေးမြှုပြုရေး တိုးချွေးရွှေ့နှုန်း၊ ဘဏ္ဍာသွေးဆိုင်ရာတွေနှုန်း အတွင်း ပါဝင် နည်းပညာပေးအပ်သူများအကြား အကြေားအလပ်မရှိ ညီတူညီမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိရန် အရေးတကိုးလိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ ရိုက္ခာဖူလုလေး၊ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည် ထောင်စုစွဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှုန်းချက်များ အောင်မြင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးက ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုလျှင် လုပ်ငန်းစဉ်ကြီးတစ်ရပ်လုံး ထိရောက်မှုက်ငံးမဲ့စေနိုင်ပါသည်။ ICT နည်းပညာ ဖြန့်ဝေအသံးပြုမှတ်ခုတည်းဖြင့် အကျိုးမရှိနိုင်ပါ။ ဆင်းရေားပြည့်သူများက အင်တိုက်အားပေးထောက်ခံသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်များကို အတူပူးတွဲဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သလို နည်းပညာအသံးပြုမှုကို အထောက်အပ်ပြုရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

အနှစ်ချုပ်

- ICT အခြေပြု အဝေးအာရုံခံစားမှုဖြင့် စုံစမ်းလေ့လာမှုစနစ်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် သတိပေးစနစ်များက ပိုးလေဝသနှင့် ရာသီးတွေအပေါ် ကျွန်းမာရေးကိုသိသည့် နားလည်သိမ်းမြင်ပုံနှင့် တုန်ပြန်ဆောင်ရွက်ပုံ တို့ကို ပြောင်းလဲစေခဲ့ပါသည်။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုသည် ဆင်းရေားပြုပိုးတွဲပြုး လူရာသွေးခြင်းမှံခံရသည့် ပြည့်သူများအား ထိခိုက်စေသော ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်အတွက် အရေးတကိုးသည် ခုခံကာကွယ်မှု ကဏ္ဍာတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းစီမံခန့်ခွဲမှုကို ဆင်းရွက်မ်းပါးသည် ပြည့်သူများက အခိုင်အမှုလိုလားထောက်ခံသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီအစဉ်များနှင့် အတူယူဥ္တ္တာ လုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

မိမိတိနိုင်ငံက ထောက်ခံသော သိမဟုတ် ရေးဆွဲထားသော ICT အခြေပါ သဘာဝ သယံဇာတအရင်၊ အမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှစုစုစွဲ သိမဟုတ် သဘာဝတေားအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်ကို ဖော်ပြပါ။ ယင်းစနစ်အကြောင်း၊ အသေးစိတ်ဖော်ပြပြီး ဆင်းရွှေမ်းပါးသော ပြည်သူ များ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ယင်းစနစ်က မည်သိတည်သွင်းစဉ်းစားသည်ကို ဆုံးဖြတ်ပါ။ ထိုသို့စဉ်းစားခြင်းမရှိလျှင် ဆင်းရွှေမ်းပါးသော ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို အသေအချာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေးအတွက် ယင်းစနစ်အတွက် မည်သည့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို သင်ပြုလုပ် ပါမည်နည်း။

၃၆ ICT နည်းပညာများ၊ အစိုးရနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှု

ဘာသာရပ်(၃)က electronic အစိုးရနှင့် electronic စီမံအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများ၊ အကြောင်းကို အကျယ်တင့်ဖော်ပြပြီး ဘာသာရပ်(၂)က ICT အခြေခံ အဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို အလေးပေးထားပါသည်။ ထိုကြောင့် ဤဘာသာရပ်သည် စာဖတ်သူအား အစိုးရ၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ယင်းဝန်ဆောင်မှု(၂)မျိုးအတွက် ICT နည်းပညာများက အထောက်အကြပ်ပါသည် အခန်း ကဏ္ဍများကို ခြုံငါးလည်နိုင်ရန် တင်ပြထားပါသည်။

အစိုးရ၏ အပေါ်ထပ်အဆောက်အအုံသည် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများချမှတ်ခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့ကို စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မျက်မြေတင်ရှုံး များကို ရရှိစေပါသည်။ အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ အစိုးရရွှေ့နှင့် တစ်ခုအကြား ဆက်စပ်လုပ်ဆောင်ရသည် ဌာနတွင်းလုပ်ငန်းခွဲ များစွာပါရှိပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ရလဒ် များကို ပြည်သူများအား ချုပ်ခြင်းနှင့် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ရလဒ်များက လုပ်ငန်းတစ်ရပ်လုံးအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်ခြင်းမရှိသေးမီအချိန်ကပင် ဌာနတွင်းလုပ်ငန်းခွဲများကို ဆက်စပ်ဆောင် ရွက်ရပါသည်။ စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆုံးရှုံးရွှေ့နှင့် အစိုးရနှင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးအကြား ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းများ ပါဝင်ပါသည်။ ထိုကြောင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆုံးသည်မှာ စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်ရသည့် လုပ်ငန်းစဉ် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံအုပ်ချုပ်မှုတွင် လက်တွေ့တည်ဆောက်နိုင်ဖွံ့ဖြိုးမှု လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်၊ ရည်မှန်းချက်များ၊ စွမ်းဆောင်မှုနှင့် ပူးပေါင်းညီးမှုတို့ ပါဝင်ပြီး စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်သည် အစိုးရနှင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးအကြား ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှုံးပါသည်။

စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့အကြား၌ အပြုသဘောဆောင်သည့် အပြန်အလှန် ဆက်နှုတ်မှုရှိကြောင်း လေ့လာမှုများက ဖော်ပြန်ပါသည်။ နိုင်ငံအသီးသီးတို့တွင် လူတစ်ဦးချင်း ဝင်ငွေနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုအရည်အသွေးတို့၏ အပြန်အလှန်ဆက်နှုတ်မှုသည် ကောင်းစွာ အပြုသဘောဆောင်လျက် ရှိကြောင်း ကော်မြေမန်းနှင့် ကရာဇားတိုက ဖော်ပြုခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ နိုင်ငံတကာ အလှုံ့ရှင် အဖွဲ့အစည်းကြီးများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆုံးနိုင်မှုများ၏ အစိုးရများအနက် အများစုတို့သည် ဆင်းရောက်ပါသော ပြည်သူ များ၏ "လူနေမှုအဆင့်အတန်းများ၊ မြင်မားရေးနှင့် ဆင်းရွှေမ်းပါးမှု တိုက်ဖျက်ရေးတို့အတွက် တည်းငွေမှုရှိပြီး တရားမှုတေသန်း အစိုးရနှင့် ကောင်းစွာစီမံခန့်ခွဲမှုပြုသည့် အစိုးရရွှေ့နာနာ၊ အဖွဲ့အစည်းများ မရှိမှုဖြစ် လိုအပ်ကြောင်း" သိရှိလာကြပါသည်။ နိုင်ငံအသီးသီးတွင် ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့် တိုးမြှင့်ရင်းနှင့်မြှုပ်နှံခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် စီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရည် ပိုမိုကောင်းမွန်ခြင်း၊ သက်ကြီးစာတတ်မြောက်မှု မြင့်မားခြင်း၊ အစိုးရရွှေ့နာများအတွင်း အဂတ်တို့ကိုစုံစုံစွဲ လေ့လာခြင်းနှင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်မှု ကောင်းမွန်ခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်ရှိသော အစိုးရတစ်ရပ်တည်းက ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟုတ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံသားများ အပေါ် တာဝန်ယူမှုနှင့် တုန်ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးမှုများရှိရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း တိုးတက်သိမ်းမြင် လာကြပါသည်။

နိုင်ငံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် လုပ်ငန်းစီမံအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ICT နည်းပညာများကို မဏ္ဍားပြု၏အသုံးပြုကာ အစိုးရမှုအစိုးရသို့ (G2G) အစိုးရမှုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသို့ (G2B) နှင့် အစိုးရမှု နိုင်ငံသားများသို့ (G2C) ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုများကို ပြုလုပ်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အစိုးရမှုများအား ပွင့်လင်းစွာသိမြင်မှု၊ တာဝန်ယူနိုင်မှု၊ ခွင့်တူညီမှုသော လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် နိုင်ငံသားများ ပါဝင်မှုအပေါ် အလေးထားဆောင်ရွက်ပေးမှုတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်၍ ထိရောက်သော ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်နိုင်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။ "electronic အစိုးရ"နှင့် "electronic အုပ်ချုပ်မှု" ဟူသော ဝါဘာရမှုများကို အပြန်အလှန် လဲလှယ်အသုံးပြု ပြောဆိုလေ့ရှိကြသဖြင့် ရောတွေးမှု ဖြစ်တတ်ပါသည်။ Governance ဟူသည် အစိုးရနှင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ အပြန်အလှန်၊ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကျယ်ဝန်းသည်သဘေးရှိကာ Government မှာ ပြည်သူတို့အား ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ အခွန်အကောက်၊ မြေစီမံခန့်ခွဲမှု စသည်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ ဝန်ဆောင်မှုများပေးအပ်သည့် နိစ္စခြေလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ အစိုးရသည် စနစ် တစ်ရပ်ကို ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုယန်ရားဖြစ်သည်ဆိုလျှင် စီမံအုပ်ချုပ်မှုသည် လက်ခံရယူသူများဘက်မှ တွေ့ကြခံစားရသည့် အကျိုးရလဒ်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အီလက်ထရောနစ် အစိုးရဝန်ဆောင်မှုသည် ကောင်းစွာ စီမံခန့်ခွဲ၍ အကောင်အထည်ဖော်လျှင် အစိုးရ၏ ပိုမိုထိရောက်သော အသုံးချမှုများ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ electronic စီမံအုပ်ချုပ်မှုသည် သင့်တော်သည့် အခြေခံမှုများ၊ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ အစီအစဉ်များ၊ ပုံစံများဖြင့် ကောင်းစွာအထောက်အကြပ်မှုကို ရရှိလျှင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုအဖြစ်သို့ တိုးတက်ရောက်ရှိလာမည် ဖြစ်ပါသည်။

အာရုံပစီစိတ်ဒေသမှ ဟောင်ကောင်၊ ဂျပန်၊ ကိုရီးယားသမွာတနိုင်ငံနှင့် စင်ကာပူစသော နိုင်ငံ များသည် အီလက်ထရောနစ်အသင့်အနေအထားရောက်ရှိမှု အညွှန်းကိန်းတွင် အဆင့်မြင့်မားလျက် ရှိပြီး အီလက်ထရောနစ်အစိုးရဝန်ဆောင်မှုယန်ရားနှင့်ပတ်သက်၍ ကျမ်းကျင်မှုနှင့် အတွေ့အကြံ ရင့်ကျက်မှု ရရှိကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤနိုင်ငံများတွင် အစိုးရလုပ်ငန်းအတော်များများကို electronic နည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ဒေသတွင်အခြားနိုင်ငံအများစုံမှာ electronic အသင့် အနေအထားရောက်ရှိမှု အညွှန်းကိန်း၌ နိမ့်ကျလျက်ရှိပြီး အစိုးရလုပ်ငန်း အချို့ကိုသာ ကွန်ပျူတာအသုံးပြု ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါသည်။ ဘက်နာဂါက ရှင်း၏ အာရုံပစီစိတ်ဒေသ electronic စီမံအုပ်ချုပ်မှု ဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှု(၂၀)အပေါ် ရှုမြင်သုံးသပ်ချက်၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်-

ICT နည်းပညာအသုံးချမှုအများစုံ၏ဦးတည်ချက်မှာ ဝန်ဆောင်မှု ပေးအပ်ရန်ထက် ဤနှာ၊ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်ဝရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ဆောင်မှု ပေးအပ်သည့် စီမံကိန်းအနည်းငယ်မှာလည်း လုပ်ငန်းလိုင်စင်နှင့် အခွန်အကောက်လုပ်ငန်းများ အတွက်သာ ဦးတည်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ICT နည်းပညာအသုံးပြုမှုကိုများသော အားဖြင့် မြို့ပြဒေသအတွက် ဦးတည်၍ စိစစ်ရွေးချယ်ပါသည်။ ဆင်းရဲသော ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များအတွက် အထူးတလည် ဦးတည်ခြင်း မရှိပါ။

India ကဲ့သို့သော နိုင်ငံများတွင် ပြည်နယ်အခါးတို့သည် ကျေးလက်ပြည်သူများ အတွက် electronic နည်းဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်ရှုခြင်း အောင်မြင်မှုများ ထူးခြားစွာ ရရှိနေကြပါသည်။ ထိုနိုင်ငံများသည် ဆင်းရဲသော ပြည်သူများအား အထောက်အကူပြု သည် electronic စီမံအုပ်ချုပ်မှုကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရပါသည်။ ငါးတို့မှာ-

- (က) ဆင်းရဲသော ပြည်သူများအား အထောက်အကူပြုရေးကို ဦးတည်သည် ရည်မှန်းချက်များ ရှင်းလင်းပြတ်သားရန်
- (ခ) ကျေးလက်ဒေသများတွင် အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများကို အသေအချာ ပေးအပ်ရန်
- (ဂ) စုနှင့်ပြည့်မီစေခြင်းနှင့် ဒေသနှင့်လိုက်လျှောညီတွေ့ဖြစ်စေခြင်းတို့ကို ညီညာတဲ့ မျှတစေရန်
- (ဃ) ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍာကို မြှင့်တင်ပေးရန်နှင့် ကျေးလက်ဒေသအကျိုးကိုဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူပိုင်နှင့်ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကိုတည်ဆောက်ပေးရန်နှင့်
- (င) ဆောင်ရွက်ပြီး လုပ်ငန်းအပေါ်အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိမည့်ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်မှုကို လွှတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ထိုပြင် electronic စီမံအုပ်ချုပ်မှုအတွက် စီမံကိန်းချုပ်တို့ရန်နှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် အတွက် ဌာနတွင်း အရည်အသွေးလည်း ကင်းမဲ့နေပါသည်။

electronic အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်ခြင်းအတွက် နှစ်သက်လက်ခံမှုအများဆုံး ရရှိသည့် ပုဂ္ဂမှာ Portal များမှတစ်ဆင့် ပေးအပ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့သော Portal အများအပြားကို အကြမ်းဖျင့်အကြည့်ရုံမှုဖြင့် ငါးတို့သည် အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်တုန်းပြန် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု နည်းပါးသော သို့မဟုတ် မရှိသော တစ်လမ်းသွားစနစ်ဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ထုတ်လွှင့် ပေးနေကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။ India မှာ အခြားနိုင်ငံအနည်းငယ်သာ ကျေးလက်ဒေသတွင် သာမန် ဝန်ဆောင်မှု ပေးအပ်သည့်ဌာနများ တည်ထောင်ထားကြပါသည်။ ယင်းဌာနများ၏ အော်ပရေတာများသည် computer ချိတ်ဆက်အသုံးပြုကာ အလုပ်အပ်နှင့်သူများအား Online ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်နေကြပါ သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အချို့ဝန်ဆောင်မှုများတွင် ကျေးလက်နေဆင်းရဲသောပြည်သူများသည်ပင် ယင်းဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူနိုင်ခွင့်ရှိပြီး အကျိုးကျေးဇူး ခံစားနိုင်ကြပါသည်။ အထင်ရှားဆုံး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများမှာ မှတ်ပုံတင်ဌာန၏ computer အထောက်အကူပြု စီမံခန့်ခွဲမှု၊ Bhoomi နှင့် e-Seva တို့ဖြစ်ပါသည်။ အခြားအာရွှေ့ဖြူးဆဲ ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည် မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု၍

နိုင်ငံသားများအား အခွန်ပေးဆောင်မှုကို ရှင်းလင်းလွယ်ကွဲစာ ပြုလုပ်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးရာတွင် တိုးတက် အောင်မြင်မှုများ ရရှိနေပါသည်။

Mongolian နိုင်ငံ အခွန်ကောက်ခံရေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့ online

Mongolian နိုင်ငံ အခွန်ကောက်ခံရေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ wibesite ([http://www.mta.mn.](http://www.mta.mn/)) နှင့်ပတ်သက်သည် အကြောင်းအရာများကိုသာမက နိုင်ငံသားများနှင့် ဌာနအဖွဲ့အစည်းများအတွက် ပေးအပ်နိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစားများ စာရင်းကိုလည်း ဘွဲ့နိုင်လိုင်းတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဝန်ဆောင်မှုများတွင် အခွန်နှင့် ပတ်သက်၍ ကူးယူနိုင်သည့် ပုံစံများပါရှိပါသည်။ ယင်းပုံစံများကို ပုံနှိပ်စာရွက်များအဖြစ် ယခင်က အခွန်ကိုယ်စားလှယ်ဌာနများထံမှ အခေါ်ပြု ဝယ်ယူကြရပါသည်။ စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် လုတေစိုးစီးသည် ယင်းပုံစံများကို wibesite မှ ရွှေ့ပြောင်းကူးယူခြင်း၊ ဖြော်စိုက်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပေးပို့ခြင်းတို့အတွက် တစ်ထိုင်တည်း လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်ကြပါသည်။ ငြင်းသည် Mongolian နိုင်ငံ၏ အခွန်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ICT နည်းပညာအသုံးပြုရာ၏ ကြေးမှားသော ခြေလှမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် Internet သုံးစွဲခွင့်ရှိသူများသာလျှင် Website အသုံးပြုနိုင်ပြီး အကျိုးခံစားနိုင်ကြပါသည်။ Mongolian နိုင်ငံတွင် Internet အသုံးပြုသူ (၅၀၀၀၀) မှုသာရှိရာ ငါးသည် လူ၏ရှုံးရေ စုစုပေါင်း၏ (၄)ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ကြောင်း ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ပြုလုပ်သော လေ့လာမှုတစ်ရပ်က ဖော်ပြပါသည်။

စီမံကိန်းရည်မှန်းချက်အများစုံ အောင်မြင်ရရှိနေသော်လည်း သိမ်းယ်မှုခံစား နေရသာ ပြည်သူ့အစုံအပွဲ့တို့အား မည်သို့ ပေးအပ်နိုင်မည်၊ အကျိုးခံစားမည်သူများနှင့် သတင်း အချက်အလက် အပြန်အလှန် ဖလှယ်မှုကို မည်သို့တိုးတက်စေမည်၊ ပြည်သူများ၏ ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို အသေအချာရရှိအောင် မည်သို့ဆောင်ရွက်မည်၊ အလုပ်သမား အင်အားစုံကို မည်သို့ထပ်မံလေ့ကျင့်ပေးမည်၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အခြေခံသဘောထားကို မည်သို့ပြောင်းလဲ ပေးရမည်တို့နှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဿနာများ ယခုတိုင်ရှိနေခဲ့ ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းမှစ်။ Mongolian နိုင်ငံ အခွန်ကောက်ခံရေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ <http://www.mta.mn/> မှ ဆီလျော်အောင် ပြုပြင်ဖော်ပြချက်။

Mongolian နိုင်ငံ အခွန်ကောက်ခံရေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့ wibesite ကဲ့သို့သော electronic အစိုးရဝန်ဆောင်မှုစနစ်သည် အစိုးရနှင့် နိုင်ငံသားများ နှစ်ဘက်လုံးအတွက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု ကုန်ကျစရိတ်များ သက်သာစေပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် အခွန်ငွေတိုးတက်ရရှိပြီး အစိုးရလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပို၍ပွင့်လင်းစွာ သိမ်းနိုင်စေပါသည်။ သို့သော Mongolian နိုင်ငံ အခွန်ကောက်ခံရေး အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ ကြိုးပမ်းချက်က electronic အစိုးရ ဝန်ဆောင်မှုများကို ဆင်းရဲသော ပြည်သူများထံ အရောက်ပေးအပ်နိုင်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်မှုများကိုလည်း ဖော်ပြနေပါသည်။ ဤစိန်ခေါ်မှုများတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် လုံလောက်စွာ ချိတ်ဆက်မှု မရှိခြင်း၊ ဘာသာစကားအမျိုးမျိုး ကဲပြားခြင်းနှင့် စာမတတ်ခြင်း၊ အစိုးရငွာနများအတွက် လုပ်ငန်းမျိုးစုံကို ဆောင်ရွက်နိုင်လောက်အောင် လုပ်သားအင်အား လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ အသုံးပြုလိမ့်နည်းပါးခြင်း၊ အထက်မှုအောက်သို့ စီမံကိန်းချမှတ်ပေးခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ထိရောက်သော စောင့်ကြည့်တိုးကြပ်မှုနှင့် အကဲဖြတ်မှုအညွှန်းသောင်များ မပြည့်စုံခြင်းတို့ ပါဝင် ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

အစိုးရပေါ်တယ်(၂)ခု (သင်တိနိုင်ငံမ တစ်ခုအပါအဝင်)ကို ဆန်းစစ်လေလာပြီး
ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် အားနည်းချက် သို့မဟုတ် ပြဿနာအတွက် ဖြေရှင်းနည်းများကို အကြံပြု
တင်ပြပါ။

အာရုပစိုက်ဒေသအတွင်း အခြားသော electronic အစိုးရလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများသည်
စီမံကိန်းချမှတ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း အဆင့်အသီးသီး၍ ရှိနေကြပါသည်။ ကမ္ဘာ့အီးယား
နိုင်ငံတွင် အစိုးရစီမံခန့်ခွဲမှုသတ်းအချက်အလက်စနစ်ကို တည်ထောက်ခြေပြီး မြေမှတ်ပုံတင်နှင့် ယာဉ်
မှတ်ပုံတင်လုပ်ငန်းများကို တိုးတက်စေခြင်း၊ electronic သဘောတူထောက်ခံမှုစနစ် ကျင့်သုံးခြင်း၊ စီမံ
ခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်စေခြင်း၊ အာဆီယံသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် လျော့ကျေသွားသည့် အခွန်အခ
များကို ကာမိစေရန် အစိုးရအတွက် အခွန်ငွေတိုးတက်ရရှိစေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့်
အခွန်ငွေကောက်ခံမှု အောင်မြင်ခဲ့သော်လည်း electronic သဘောတူထောက်ခံမှုစနစ် အသုံးပြုခြင်း
အားဖြင့် စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို တိုးတက်မြှင့်မှုများအောင် ဆောင်ရွက်ရန် ကျွန်းရှုနှုန်းပြုပါသေးသည်။

တရုတ်နိုင်ငံတွင် ထိုင်းနိုင်ငံတို့သည် အားနည်းရှုအကာကွယ်မှုသောသူများနှင့် ဆင်းရဲသော ပြည်သူ
များ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည် electronic အစိုးရ အစီအစဉ်များ တိုးတက်
ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်လျက်ရှုပါသည်။ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို ဈေးကွက်များသို့ ပို့ဆောင်ရန်
အထောက်အကူပြုမှု မရရှိပါက ထိုင်းနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသများ၏ electronic ကုန်သွယ်ရေးမြှင့်တင်မှု
ရှုပြုးအစီအစဉ် (OTOP) သည် ကောင်းစွာ အောင်မြင်ခဲ့မည် မဟုတ်ပါ။ ဖြော်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးမှုများဖြင့်
အထောက်အကူပြုနိုင်မှုသာ ICT နည်းပညာများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိခဲ့စားနိုင်မည်ဟု ဤသာကောက် က
ဖော်ပြန်ပါသည်။

<p>တရုတ်နိုင်ငံတွင်</p>	<p>video</p>	<p>ဈွေးနေ့ဗျားမှု</p>
<p>နည်းပညာအသုံးပြု၍</p>	<p>ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအား</p>	<p>မေးမြန်းစစ်ဆေးခြင်းသည်</p>
<p>အစီအစဉ်ဖြစ်ပြီး</p>	<p>ဆင်းရဲနှစ်မီးပါးသူများအတွက်</p>	<p>အကုန်အကျ သက်သာစေပါသည်။</p>
<p>တရုတ်နိုင်ငံသည်</p>	<p>အောင်မြင်မှုရရှိစေမည့်</p>	<p>နည်းပညာများကို အသုံးပြုခြင်းထက်</p>
<p>လူမှုရေးပြဿနာများကိုသာ အလေးထား ဖြေရှင်းခဲ့ရပါသည်။</p>		

အထက်တွင် အကျိုးမှု ဖော်ပြုခဲ့သည့် electronic အစိုးရလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများသည်
အစိုးရမှုနိုင်ငံသားများသို့ ပေးအပ်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ သာကေများပင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဝန်ဆောင်မှု
သည် ဖြန့်ဝေပေးအပ်မှုအပိုင်းကို အလေးထားပါသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် electronic အစိုးရ ဝန်ဆောင်မှုမှာ
ဝယ်လိုအားဘက်ကို အလေးထားပါသည်။ ကျွန်းတို့အနေဖြင့် electronic အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အသိပညာ
များကို စတင်လေ့လာနေချိန်ဖြစ်၍ ထူးခြားသော စိုးသေသလက္ခဏာကို သတိပြုရန် အရေးကြီးပါသည်။

Electronic အုပ်ချုပ်မှုသည် အဂတ်လိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်သည့် နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။
ဥပမာအားဖြင့် အီလက်ထရောန်မဲပေးခြင်းသည် ရွှေ့ချယ်တင်မြောက်မှုဆိုင်ရာ မမျှော်လင့်သည့် ဆုံးကျိုး
များကို တားဆီးနိုင်ပါသည်။ အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြည်သူများက Online မှုနေရှိ ဆန်းစစ်နိုင်သည့်
အခါ နိုင်ငံသားများနှင့် အရပ်ဘက်အွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အစိုးရ၏ ဆောင်ရွက်ချက်နှင့် ဆောင်ရွက်ရန်
ပျက်ကွက်မှုတိုက် စောင့်ကြည့်လေ့လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

electronic ဖြင့်ပစ္စည်းဝယ်ယူမှုသည် စီမံအုပ်ချုပ်မှုတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာ များက
အထောက်အကူပြုပုံကို ဖော်ပြုသည့် သာကေတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ computer နှင့် စက်အထောက်
အကူပြုပစ္စည်းဝယ်ယူစနစ်ကို စတင်အသုံးပြုခြင်းသည် လေလံလုပ်ငန်းစစ်ကို စုနှစ်းမီစေခြင်း၊ ပစ္စည်း
အလုံအလောက် ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဝင်ရောက်စွဲက်ဖက်ချုပ်ကိုယ်မှုကို လျော့ကျေစေခြင်း၊ တိကျုမှန်ကန်မှုကို အာမခံ
ခြင်းနှင့် ပစ္စည်းမှုယုမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို ပွင့်လင်းစွာသို့မြင်နိုင်စေခြင်းဟုသော အကျိုးကျေးဇူးများကို
ရရှိ စေပါသည်။ ငွေပေးခေါ်ခြင်းမပြုခဲ့နိုင့် ပေးခေါ်ခြားချိန်များတွင် ပစ္စည်းပေးသွင်းသွားသွား ပစ္စည်း
အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု မပြုလုပ်ခြင်းသည် ပစ္စည်းလက်ခံရရှိမှုနှင့် လေလံလုပ်ငန်းအပေါ်
အကဲဖြတ်မှုတိုက် တိကျုမှန်ကန်စေပြီး လာဘ်ပေးလာဘ်ယူပြုလုပ်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများကို
သိသီးသာသာ ထိန်းချုပ်ကန်းသတ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှုပါသည်။ ပွင့်လင်းစွာ နားလည်သိမြောင်နိုင်မှုကို
အသေအခား ရရှိစေရန် အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါရှိသော လေလံမှုတ်တမ်းများကို website တွင်
လွှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် လေလံကို စိတ်ဝင်စားသော လေလံမှုတ်တမ်းများကို website တွင်

အခမဲ့ကူးယူကြည်၍ စေနိုင်ပါသည်။ လေလံလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေစဉ် လေလံတင်သွင်းသူသည်
ယျှဉ်ပြုင်ရမည့် အခြား တင်သွင်းသူများ၏ အမည်နှင့်
အသေးစိတ်အကြောင်းအရာများ၊ ဈေးနှုန်းဖော်ပြချက်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရွှေ့ကြာနာ၊ အဖွဲ့အစည်း၏
အကဲဖြတ်ရလဒ်များကို အချိန်မရွေး ရယူနိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် လေလံလုပ်ငန်းအပြင် ပြည်သူတို့၏ အခြားပုံစံဖြင့် ပါဝင်ပတ်သက်မှု
များကို အိုလက်ထရောနစ်စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်က ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ အစိုးရဝေက်သံဆိုက်များနှင့် ပေါ်တယ်
များတွင် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးထုတ်ပြန်ချက်များ ပါရှိနိုင်ပြီး ထိုသို့ပါရှိခြင်းဖြင့် နိုင်ငံသားများအနေဖြင့်
အချို့အစိုးရလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ငါးတို့ရရှိမည့် အခွင့်အရေးများကို ကောင်းစွာ နားလည်နိုင်
ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆုံးအဖြတ်ပေးရာတွင် အများပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို တို့မြှင့်ပေးခြင်းဖြင့် အချို့သော
လုပ်ငန်းပုံစံများတွင် အွန်လိုင်းဆွေးနှုန်း အွန်လိုင်းဆန္ဒခံယူမှတိကို Website များက တိုးတက်
စေနိုင်ပါသည်။ Website များသည် သက်ဆိုင်ရာ့ကြာနာ၊ အဖွဲ့အစည်းများအား နိုင်ငံသားများ၏ မကျေနပ်မှု
များနှင့် ပြဿနာများတွင် အွန်လိုင်းဆွေးနှုန်း အွန်လိုင်းဆန္ဒခံယူမှတိကို Website များက တိုးတက်
စေနိုင်ပါသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် နိုင်ငံသားများသည်လည်း ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူ
များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုဆိုင်ရာ အရေးကိုစွဲများအပေါ် အရေးစိုက်ခြင်း၊ ငါးတို့
သိလိုသောအချက်များကို တောင်းဆိုမှုနှင့် မကျေနပ်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မြန်ဆန်ဆန် အရေးယူ
ဆောင်ရွက်ပေးမှုကို ရရှိခြင်း၊ အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု မည်မျှထက်မြှက်ထိရောက်ကြောင်း နိုင်ငံသား
များ၏ သတင်းပို့တွင်ပြမှုနှင့် အကဲဖြတ်စစ်ဆေးခြင်းစသော လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါသည်။
ဤလုပ်ငန်းအားလုံးကို ကုန်ကျစရိတ် သက်သာစွာဖြင့် ယခင်ကထက်ပို့၍ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်
ပါသည်။ ပြည်သူတို့ အကုန်အကျခံနိုင်သည့်နှင့်ဖြင့် သင့်တော်သည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ(ဥပမာ
ရပ်ရွာဆက်သွယ်ရေးဌာနများ)ကို အသုံးပြုခွင့်ပေးအပ်ခြင်းဖြင့် ဆင်းရဲသော ပြည်သူများသည်ပင်
electronic စီမံအုပ်ချုပ်မှု၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိခံစားနိုင်ကြောင်း အစိုးရများက အာမခံချက်
ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤမှုများမှုနှင့်အတူ ပြည်သူတို့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုရှိသည် အခြေအနေမျိုးတွင် အစိုးရ၏ ထက်မြှက်
ထိရောက်ပြီး တည်ထွမ်းသည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များက နိုင်ငံများ၏ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး
ရည်မှန်းချက်များ ပေါက်မြှောက်အောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုကို ပို့မို့ထိရောက်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။

အနှစ်ချုပ်

- အစိုးရဆိုရာတွင် စနစ်တကျဖွံ့စည်းထားသော အပေါ်ထပ်အဆုံးပါရှိပြီး စီမံ
အုပ်ချုပ်မှုသည် အစိုးရလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကျိုးရလဒ်
များနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။
- အစိုးရလုပ်ငန်းတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ
စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ပြည်သူရေးရာကိုစွဲများတွင် နိုင်ငံသားများ ကျယ်ပြန့်စွာ ပါဝင်လာရေးကို
အထောက်အကူပြုသည့် နိုင်ငံသားများအတွက် သင့်လျော်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ပေးအပ်ခြင်းဖြင့် လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်ကို တို့မြှင့်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။
- အစိုးရလုပ်ငန်းတွင် ICT နည်းပညာ အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခြင်းသည် လုပ်ငန်းစဉ်ကို
ပွဲငါးလင်းစွာ သံမြောင်စေခြင်း၊ အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်ရာတွင် စည်းလွှတ်
သောင်လွှတ် လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများကို နည်းပါးစေခြင်းဖြင့် အကဲ
လိုက်စားမှုများကို သိသိသာသာ လျော့ကျစေပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

- (၁) <http://www.esevaonline.com>. Website ကို ဖွင့်၍ India နိုင်ငံ Andhra Pradesh အစိုးရ၏ ချီးကျူးလောက်သော ဒီဇိုင်းတရာ့နှင့် အစိုးရ ဝန်ဆောင်မှုကို နှုန်းယဉ်ပြီး သင်တို့နိုင်ငံအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီအောင် မည်သို့ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ကို ယင်းဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် စူးစမ်းလေ့လာပါ။
- (၂) မိမိတို့၏နိုင်ငံမှ electronic အစိုးရ ရွှေ့ပြေးဆောင်ရွက်ချက်နှုန်း တစ်ရပ်ကို ရွှေးချယ်၍ မိမိ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်အရ မည်သည့်အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များ ရှိသည်ကို ဆွေးနွေးပါ။ ရှိလျှင် မည်သည့် နေရာတွင် အားနည်းချက် ရှိနေကြောင်းနှင့် ငှုံးကို မည်သို့ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြပါ။

၃၁၇ ICT နည်းပညာများနှင့် ဌိမ်းချမ်းရေး

ဌိမ်းချမ်းမှုမရှိဘဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ငှုံးကို ရှင်းလင်းစွာ သိမြင်နိုင်ပါသည်။ ဒေသ၏ ဌိမ်းချမ်းမှုနှင့် တည်ဌိမ်းမှုရှိမှုသာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ပြည့်စုံကြယ်ဝှက်ကို ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ပဋိပက္ခ များကို အမြတ်တွေကြုံခံစားနေရသော ဒေသများသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နိုင်ကျ လေ့ရှိပါသည်။ နိုင်ငံများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများက ဆယ်စုံနှစ်ပေါင်းများစွာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုဖြင့် ရရှိခဲ့သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို ပဋိပက္ခဖြစ်မှုက သိတင်းပတ်အနည်းငယ်အတွင်း ပျက်စီးစေနိုင်ပါသည်။ ပဋိပက္ခကြိုးတင်ကာကွယ်တားခီးရာ၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု သို့မဟုတ် ဌိမ်းချမ်းရေး တည်ဌိမ်းအောင် တည်ဌိမ်းရာ၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှ ရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်သည် နိုင်ငံများကို ပြန်လည်တည်ဌိမ်းရာ၌ ပဋိပက္ခလွန် ဌိမ်းချမ်းရေး ပြန်လည်တည်ဌိမ်းရာ၌ တို့အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုထက် ပို၍ များပြားပါသည်။

ဌိမ်းချမ်းရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ (ဌိမ်းချမ်းရေး ICT) သည် အသစ်ပေါ်ပေါက်လာသည့် နယ်ပယ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး မျက်မှုံးကို ကျယ်ကျယ် ပြန်ပြန် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုလာကြပါသည်။ ငှုံးတွင် ICT အထောက်အကြပ် လုပ်ငန်းမျိုးစုံ ပါဝင်လျက်ရှိပြီး ပဋိပက္ခကြိုးတင်ကာကွယ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ဌိမ်းချမ်းရေးအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားစွာ ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်စဉ် အကူအညီပေးခြင်း၊ ပဋိပက္ခလွန် ဌိမ်းချမ်းရေးရယ်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်တည်ဌိမ်းရာ၌ အထောက်အကြပ်လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ သာမကအချို့ကို အကျွေးချုပ်၍ ဆက်လက်ဖော်ပြထားပါသည်။

Relief Web သည် ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းညီနှင့်ရေးရုံး (OCHA) ၏ ဝန်ဆောင်မှု ဖြစ်ပြီး လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်ပုံး ဌာနတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဝက်ဘ်ဆိုက်က အခြားလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဝက်ဘ်ဆိုက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံထားသော သတင်းအချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေပေးပါသည်။ ထိုပြင် ကွန်ရက်အထောက်အကြပ်လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပြီး အသုံးပြုသူများသည် စကားဝါက်ဖြင့် ကာကွယ်ထားသော အကျွေးချုပ် ဖော်ပြချက်များကို ဖန်တီးတည်ဌိမ်းရာ၌ မိမိတိုးတက်ကာ မိမိတိုးတိုးသုံးသန့်စိတ်ဝင်စားသော အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်၍ စီမံ

ခန့်ခွဲနိုင်ကြပါသည်။ ထို Relief Web သည် ရင်းမြစ်ပေါင်း(၂၀၀၀)ကျော်မှ ရရှိသည့် ပုံပေါင်း(၁၇၀)နှင့် မှတ်တမ်းများကို နေ့စဉ်ပေးပို့ပါသည်။ ထိုပြင် ကမ္မာအချိန်ပိုင်းဇုန်(၃)ခုတွင် ရုံးများထားရှိပြီး နာရီစတုန်း မလပ် ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ကိုက်ညီသည် သတင်းအချက်အလက်များကို ထုတ်လွှင့်ပေးနေပါသည်။

Alertnet သည် Reuters Foundation ၏ စီမံကိန်းဖူစ်ပြီး လျင်မြန်စွာ တိုးပွားလာနေသာ လူသားချင်းစာနာမှုထားရှိရမည့် အရေးပေါ်အခြေအနေများအတွက် ကြိုတင်သတိပေးနိုင်ရေးအတွက် အလေးထားဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဖြစ်ပွားပြီးချင်း သတင်းပေးပို့ချက်များ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုစာတိပုံ မှတ်တမ်းများနှင့် "ကုည်းရေးအဖွဲ့အစည်းများထံသတင်းဖူစ်ဆည်းပေးခြင်း" ဟူသော ဝန်ဆောင်မှုများသည် ယုံကြည်ကိုးစားနိုင်မှုရှိသော ဆီလျော်သည့် သတင်းများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြီးညီ ပေးပို့နိုင်သောကြောင့် ကုည်းရေးအဖွဲ့အစည်းများက ဆက်လက် အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါသည်။

သမားရိုးကျမဟုတ်သော အပ်ချုပ်မှုစာတွင် စတင်ကျင့်သုံးခြင်းသည် ပဋိပက္ခကာလလွန် လက်ငင်းပြန်လည်ဆောက်မှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမှာ သာဓာတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ GooB စီမံကိန်းသည် နိုင်ငံပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး၌ တွေ့ကြံရသည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ကိုင်တွယ်ဖော်ရှင်းနိုင်မည့် ချိုးကပ်နည်းအသစ်များနှင့် လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာအသစ်များကို ရှာဖွေဖော်ထွက်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ စီမံကိန်းတွင် လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာတစ်စုံ သို့မဟုတ် "ကိရိယာအစုံ" ကို ကြိုတင်ပုံဖော်ထားပြီး ယင်းကိရိယာများက အကျော်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့် နိုင်ငံများတွင် စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများကို အလျင်အမြန် ထူထောင်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုပြီး ထုံးမှုတစ်ဆင့် နိုင်ငံများအနေဖြင့် ငြင်းတို့၏ နိုင်ငံသားများအား လိုအပ်သည့် အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများကို ပေးအပ်နိုင်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။ အကူအညီ ပေးအပ်သည့် နာမည်ကြီး နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများက ပဋိပက္ခလွန်အခြေအနေများတွင် နိုင်ငံများအတွက် အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဤလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများကို အချိန်မရွေး အလွယ်တကူရယူ အသုံးပြုနိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤကိရိယာများက ဖွံ့ဖြိုးပြုစေနိုင်ငံများ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် အထောက်အကူပြုမှုများကို သွက်လက်မြန်ဆန်စေပြီး တိုးတက်မြှင့်မှုးလာ ဖော်ပါသည်။ ပေးအပ်ထားသည့် လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများသည် စီမံရန်၊ တတ်နိုင်သမျှ အလျော့အတင်း ပြုလုပ်နိုင်ရန်နှင့် ပြောင်းလဲယ်ပြင်လွှာယ်ပြုလုပ်နိုင်ရန် လိုအပ်ပြီး သို့မှာသာ ပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေများနှင့် လိုက်လျော်ညီထွေဖြစ်အောင် ညီယူနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ပဋိပက္ခကာလလွန် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် စစ်ပွဲပါဝါဝင်သောအုပ်စုများနှင့် ဒေသခံပြည်သူတို့အား အပစ်အတ်ရပ်စုရေးသေဘာတူညီချက်ပါ သတ်မတ်ချက်များကို ဖြန့်ဝေ အသိပေးရန်အတွက် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ထိုပြင် အခြေအနေကို ရှင်းလင်းစွာ သိမ်းစေပြီး အထောက်အကူ ပိုမိုပေးအပ်နိုင်ရန်အတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ငြင်းနည်းပညာကို အသုံးချေခြင်းဖြင့် စစ်ခုံရုံးနှင့် ခုံသမာခိုအဖွဲ့များအပေါ် ပိုမိုနားလည်သိမ်းမြင်စေခြင်း၊ လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် ပိုမိုနားလည်စေခြင်းများ ရရှိကာ တရားညွပဒေဝိုးမှုးရေးကို အထောက်အကူ ပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်မှု ရရှိရေးအတွက် ICT အထောက်အကူပြု လွှပ်ရှားမှုများသည် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များအပေါ် ထုံးတက်မြှင့်ပြီး သတင်းအချက်အလက်အပြန်အလှန် ဖလှယ်မှုနှင့် ဒေသခံအစုစုအဖွဲ့များအကြား အပြန်အလှန် ပြောဆိုဆွေးနွေးမှုများကို တိုးတက်ဖြစ်ပေါ် စေနိုင်ပါသည်။ နောက်ဆုံးလေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ ယင်းအိုင်စီတီအထောက်အကူပြု လွှပ်ရှားမှုသည် ပြည်သူမှုပြည်သူသိုံး အခြေပြု ပြောဆိုဆွေးနွေးမှုများ ဆောင်ရွက်ရန် ဆွေးနွေးပွဲစဉ်မြင့်တစ်ခုကို ဖန်တီးပေးခြင်းဖူစ်ကြောင့် တွေ့ရှုရပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းစဉ် အလျင်အမြန် အောင်မြင်စေရန်အတွက်မှုကား ကောင်းမွန်မှုန်ကန်သည့် သဘောထားများ တိုးပွားဖူစ်ပေါ်နေသည်။ ဝန်းကျင်ကောင်းကို ဖန်တီး တည်ဆောက်ရေးဟူသော ခရီးရှည်တစ်ခုကို လျောက်လှမ်းရှိုံးမည် ဖြစ်ပါသည်။ အနှစ်ချုပ်

ICT နည်းပညာအသုံးပြု ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုများကို ပြုမှုချမ်းမှတည်ဆောက်ရေးအတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ဦးစွာ ပဋိပက္ခကြိုတင်ကာကွယ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ပြီး ပဋိပက္ခကြိုး၊ ငယ်များ၏ ဆိုးကျိုးများ လျော့နည်းပပောက်အောင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

- (၁) OCHA Website ကို ထပ်မံလေ့လာကြည့်ရှု၍ ငါး Website သည် မည်သူ တိုက် ဦးတည်ကြောင်း စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပါ။ ငါးသည် မည်သည့် အောင်မြင်မှုများ ရရှိရန် ရည်ရွယ်ပါသနည်း။ ပြုမှုချမ်းရေး တည်ဆောက်ရာတွင် ဤ Website က မည်ရွှေ့မည်မှု အကျိုးပြုနိုင်သည်ဟု သင်ထင်ပါသနည်း။
- (၂) မိမိတို့၏နိုင်ငံတွင် သို့မဟုတ် ကမ္ဘာအခြားနေရာများတွင် ဖြစ်ပွားသည့် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရှာဖွေလေ့လာပါ။ ယင်းပဋိပက္ခများအကြောင်း(မည်သည့်ပဋိပက္ခ ဖြစ်သည့် မည်သည့်အချိန်တွင် မည်သူ့စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်၊ မည်သူတို့ ပါဝင်နေသည့် မည်သည့်အကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိသည်)ကို ဖော်ပြပါ။ ထို့နောက် ပဋိပက္ခကို ဖြေရှင်းရန် သို့မဟုတ် ငါး၏ဆိုးကျိုးများကို လျော့ပါးစေရန် ICT နည်းပညာ အသုံးပြု ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ထောက်ခံဆွေးနွေးပါ။
- ICT ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်မှုကို ထောက်ခံတင်ပြရာတွင် တတ်နိုင်သမျှ ရှင်းလင်း တိကျပါစေ (ဥပမာ မည်သည့်နည်းပညာပုဂ္ဂန်မှု သို့မဟုတ် နည်းပညာ ပေါင်းစပ်မှုကို အသုံးပြုမည်၊ မည်သူ့ အသုံးပြုမည်၊ မည်သူတို့ ပါဝင်ကြိုးပမ်းမည်၊ မည်သူ တို့ကို့းတည်ချက်ထားသည်၊ မည်သည့်အကျိုးရလဒ်များရရှိရန်ရည်မှန်းသည်)။

ဤအပိုင်းတွင် အာရုံပစ္စိတ်ဒေသအတွင်း သီးသန့်ရွှေးချယ်ထားသည့် ကဏ္ဍများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခြရှိသည့် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု ဆောင်ရွက်မှုကို တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဆွေးနွေးချက်များကို ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့စည်းတင်ပြထား သော်လည်း ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ အောင်မြင်ရန်အတွက် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုဆောင်ရွက်ခြင်းက ပြနိုင်းပေါင်းစပ်ထားသော ချွှေးကပ်နည်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသို့ အရောက် လှမ်းနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများကို ပေးအပ်ထားကြောင်း သတိပြုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းချွှေးကပ်နည်းသည် အမှန်လိုအပ်ပြီး အကြောင်းမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကြိုပမ်းရာတွင် ကဏ္ဍတစ်ပိုင်း အောင်မြင်မှုမရှိခြင်းသည် အခြားကဏ္ဍတစ်ခုအတွက် ဆိုးကျိုးများ ဖြစ်ပေါ်စေတတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည် ဥပမာ လူတိုင်းအတွက် ပညာရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်မှုမရှိခြင်းသည် ဆင်းရွှေ့မှုပါးမှုလျော့ချရေး ကြိုးပမ်းချက်များတွင် အနည်းငယ်သာ ရရှိခြင်း၊ သို့မဟုတ် လုံးဝမရရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ သို့ရာတွင် အချို့နိုင်ငံများသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများကို ထိရောက်စွာ ကိုင်တွယ်အသုံးပြု ဆောင်ရွက်နေစဉ် ICT နည်းပညာ စတင်အသုံးပြုသည့် နိုင်ငံအများအပြားတွင် ထိတ်လန့်ဖွှာယ်စိန်ခေါ်မှုများ ကျွန်းရှုနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ရွှေ့အခန်းတွင် ဤစိန်ခေါ်မှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေး တင်ပြထားပါသည်။

ကိုယ်တိုင်စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်း

- မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကဏ္ဍတစ်ခုကို ရွှေးချယ်ပြီး ယင်းကဏ္ဍ၏ ထောင်စုစုစွဲဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များသို့ ချိတက်ရေး အောင်မြင်မှု အရှိန်အဟုန်ကို အစွမ်းကုန် တိုးတက်မြင်မှားစေရန်အတွက် နည်းပညာများ မည်သို့ အသုံးပြုနိုင်ပုံကို အဆိုပြုတင်ပြပါ။ ယင်းကဏ္ဍများနှင့် မည်သို့မည်ပုံ ဆက်စပ်နေသည်ကို ဖော်ပြပါ။
- သင်ရွှေးချယ်ဖော်ပြသည့်ကဏ္ဍတွင် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုသင့်ကြောင်း သင်တို့နိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြသည့်ပုံစံဖြင့် ရေးသားဖော်ဆိုပါ။

၄။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် ICT နည်းပညာ အသုံးပြုရေးဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များ

၅။ အခန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- ICT စီမံကိန်းများ၊ အစီအစဉ်များ၏ အောင်မြင်မှုနှင့် ဆုံးရုံးများ ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အဓိကအကြောင်းအချက်များကို ဆွဲးနွေးတင်ပြရန်
- ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ အောင်မြင်မှုများ ရရှိအောင် ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် စဉ်းစားရမည့် သာမဏ်အကြောင်းအချက်များကို ထည့်သွင်းဆွဲးနွေးရန်
- ဤဘာသာရပ်နှင့် အစိုးရအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအတွက် ICT ပညာရပ်သင်ရှိုးပါ အခြား ဘာသာရပ်များကို ထိထိမိမိ ဆက်စပ်ပေးရန်။

၄၁ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICTD မူဝါဒ

ICT မူဝါဒနှင့် ICT အသုံးပြုဆောင်ရွက်မှုတွင် မည်သည်ကို စတင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဆုံးသည်ကို ဆွဲးနွေးဆုံးဖြတ်ရန်မှာ အဖြေမထွက်သည့် စကားစစ်ထိုးပွဲအဖြစ်သာ ရှိနေပါသည်။ ငါးသည် ကြက်နှင့် ကြက်ဥ္ဓာ မည်သူကအစပြုသည်ဟုသော ပုစ္စမျိုးပင် ဖြစ်ပါသည်။ အချို့နေရာများတွင် ICT အသုံးချမှုများ၏ ဦးဆောင်မှုကြောင့် မူဝါဒတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာရသော်လည်း အခြားနေရာများတွင် မူဝါဒနှင့် စည်းကမ်း ဥပဒေသော်များက ICT နည်းပညာအသုံးချမှုများကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးပါသည်။ ဤဘာသာရပ်အနေဖြင့် ယင်းစကားစစ်ထိုးပွဲတွင် ပါဝင်ပြောဆိုရန် မရည်ရွယ်ပါ။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းရာတွင် မူဝါဒများနှင့် အသုံးပြုမှုများနှင့်ပို့ဆောင်ရွက်ရပ်လုံး လိုအပ်ကြောင်းနှင့် မူဝါဒချမှတ်ခြင်း၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအဆင့် အသီးသီးတွင် ရှင်းလင်းပြတ်သားမှုရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း ပေါ်လွင် ထင်ရှားမှုကိုသာရည်ရွယ်ပါသည်။ အာရုံပစ်စိတ်အေသးရှိနိုင်ငံများအတွက် တိကျရှင်းလင်းသည့် မူဝါဒများက ပထမနေရာတွင် ရှိပါသည်။ ယင်းအဆင့်တွင် အစိုးရ၏ အဆုံးအဖြတ်သည် အရေးကြီးပါသည်။ ဤဘာသာ ရပ်တဲ့များမှ ဘာသာရပ်(၂)တွင် ICT မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ဆွဲးနွေးတင်ပြထားပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယခု ဘာသာရပ်၌ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆွဲမှုများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ICT နည်းပညာ များ၏ သဘောသဘာဝနှင့် အသုံးပြုရမည့် အတိုင်းအတာကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများနှင့် လုပ်ဆောင်ရမည့် အချက်များကိုသာ ကြိုးစားဖော်ပြုထားပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆုံးနိုင်းအများစုတွင် ICT မူဝါဒသည် ICT ဌာနများနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဌာနများ၏ လုပ်ငန်း ဘောင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤဌာနများသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အရေးကိုစွဲများ အပေါ် ပို့မိအာရုံစွဲ့စိုက်လိုက်သဖြင့် ရွေးကွက်အထောက်အကြပ်မှုကို လွန်ကဲစွာအလေးထား၍၍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသီးတွင် ကောင်းစွာရေးရှုခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ IT နှင့် ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍများသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် တာဝန်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူသည့် နေရာအေသးများသည်ပင်လျှင် နည်းပညာမှ အစပြုသော ချိုးကပ်ဆောင်ရွက်မှုကို အသုံးပြုသော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်အတိုင်းတို့အပိုင်းတို့အပေါ် ပို့မိအလေးထား၍၍ လိုအပ်ချက်အခြေခံသော ပြည်သူလူထုကို ပဲပို့ပြုသည့် ဘဝအဆင့်အတန်းကောင်းမွန်တိုးတက်ရေးအပေါ် အလေးထားခြင်းမရှိ သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဌာနများအနေဖြင့် ကောင်းမွန်သော ICTD အခြေခံများ ရရှိရေး ကို အလေးထားကြပါ။ အလေးထားခဲ့လျှင်လည်း ငါးဌာနများသည် ICTD မူဝါဒများအပေါ် တစ်စိတ် တစ်ပိုင်းမျှပင် အကျိုးသက်ရောက်စေနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆုံးသော် ငါးတို့ အနေဖြင့် IT ဌာန များနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်မှု မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အခြေအနေအရပ်ရပ် တဖည်းဖြည်းစတင် ပြောင်းလဲနေချိန်တွင် ICT ကို မဟာဗုံးဟာမြာက်အသုံးပြုခြင်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ယခင်က မရှိခဲ့ဖူးသော အခွင့်အလမ်းကောင်းများကို အချည်းနှီးမဖြစ်စေရန်အတွက်ဆုံးလျှင် နည်းပညာနှင့်

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဌာန များ ပါဝင်ပတ်သက်သည့် ICTD မူဝါဒအသစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း ကောင်းစွာ နားလည်သဘောပါက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ICTD မူဝါဒတစ်ရပ်သည် IT မူဝါဒတစ်ရပ်နှင့် များစွာ တွာ့ခြားပါသည်။ ICTD မူဝါဒအတွက် engineer အတတ်ပညာနှင့် ကျေးလက်လူမှုပေွဒစသော ဘာသာရပ်များကို ပေါင်းစည်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုသည် ပညာရပ်မျိုးစုံ ပေါင်းစည်း၍ တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ရသော အဖွဲ့လိုက်ကြီးပမ်း အားထုတ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ICTD မူဝါဒချမှတ်ခြင်း၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့တွင် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်မှုများ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါသည်။

ဤဘာသာရပ်၏ အပိုင်း J.J တွင် နည်းပညာပေါင်းစည်းမှုကို ICT နည်းပညာများတိုးတက်အသုံးပြုရေးအတွက် အဓိကတွန်းအားပေးသည့် အကြောင်းကိစ္စရပ်အဖြစ် ကိုကားဖော်ပြ ထားပါသည်။ ICT နည်းပညာများပေါင်းစည်းမှုဟူသည် နည်းပညာများချည်းသာ အတူတက္ခပေါင်းစည်းလာခြင်း မဟုတ်ပါ။ ယခုအခါ နည်းပညာပေါင်းစည်းမှုဟူသည် ပညာရပ်များစွာကို ပေါင်းစည်းခြင်းဖြစ်ပြီး ဆိုလိုသည်မှာ သိပ္ပပညာရပ်များ(တိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာသိဝင်ရှိ စနစ်များဆိုင်ရာ သိဝင်ရှိနှင့် စာရင်းအင်းပညာ)၊ နည်းပညာများ(computer ပညာနှင့် electric engineer ပညာ)၊ လူမှုရေးနှင့် အပြုံအမှုဆိုင်ရာပညာများ (စီမံခန့်ခွဲမှု သိဝင်ရှိ၊ လူမှုပေွဒ၊ ဘာသာပေွဒဆိုင်ရာစိတ်ပညာ၊ ဘောဂပေွဒ စသည်)ကို ပေါင်းရုံးစုစည်းထား ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မည်သည့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုပြုမဆို ICT နည်းပညာများကို စတင်အသုံးပြုသည့်အခါ လုပ်ငန်းများနှင့် တာဝန်များကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန် ပြင်ဆင်ဖွံ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အတွင်း လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲများ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

နည်းပညာပေါင်းစည်းမှုနှင့်အပြုံး အစိုးရာ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍာနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်သည့် အမျိုးသားအောင်အားပေါင်းစည်းမှု ရှုရန်လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းပေါင်းစည်းမှုဖြင့် အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT လွမ်းမီးသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်က ပေးအပ်လာသည့် အခွင့်အလမ်းကောင်းများကို အမြင့်မှားဆုံး ရရှိစေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အကျိုးစီးပွား ဖော်ဆောင်မည့် မူဝါဒ၊ စည်းမှုပေွဲတို့နှင့် ညွှေ့ဆိုတ်သော ဝန်းကျင်ကောင်းကိုဖန်တီးခြင်း၊ အခြေအနေ နိမ့်ကျသည့် ဒေသများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာင်တွေတောက်ပုံခြင်း၊ electronic အစိုးရလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများကို ပိုမိုလက်ခံအသုံးပြုလာစေရန် အရည်အသွေးဖြင့်တင်ပေးခြင်းတို့ကို အစိုးရများက ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍာအနေဖြင့် ICT အခြေခံအဆုံးကို ပေးအပ်နိုင်ပြီး ICT လုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှင်နှုန်းကြပါသည်။

ဘာသာရပ်(၁)တွင်

ပြည်သူပိုင်နှင့်ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုများသည် ပုံစံအမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ပါသည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည့် လူမှုရေးတာဝန် အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ်ဖြင့် ICT အသုံးပြုမှုတိုးတက်ရေးအတွက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုပုံစံမှုသည် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကဏ္ဍာက ရေးဆွဲချမှတ်ဆောင်ရွက်သော ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ပြည့်စုံ ကောင်းမွန်သော စီမံကိန်းပုံစံအထိ ပါဝင်ပါသည်။ ဤသို့သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ ဆင်းရဲသော နိုင်ငံများမှ အစိုးရများမတတ်နိုင်သည့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံပြီးမှားကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကဏ္ဍာသို့ လွှဲပြောင်းပေးရပြီး ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကဏ္ဍာက နည်းပညာများကို စရိတ်သက်သာစွာဖြင့် ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံစုံထမ်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ရပ်ရွာပြည်သူများ၏ အားကုံးစည်းရယူခြင်း၊ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအစိုးရများမှုတစ်ဆင့် ဆင်းရဲနှစ်မီးပါးမှုလေ့လာရေးနှင့် electronic အကျိုးဝင်ကြိုးပမ်းမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်သို့မီးပုံစံအားဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဒေသခံအစွဲအဖွဲ့အဖွဲ့များလုံးများသော ယင်းအစွဲအဖွဲ့ပိုင်ဖြစ်သော ပိုင်ဆိုင် မှုနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုများဖြစ်ပေါ်လာပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများမှုပြန်လည်ရရှိသည့် အကျိုးရလှစ်များ အပေါ် ဂုဏ်ယူဝမ်းမောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ဆက်စပ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူမျိုးစုံတို့၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသားအင်အားစုံကြီးမှု

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်နှီးစီသည် အခြားပြည့်သူများနှင့် အတွဲ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရင်း
အဖွဲ့အစည်းစိတ်ဓာတ်နှင့် သဘောထားများ၊ အဖွဲ့အစည်း ပုံစံများဖွဲ့စည်း ဖြစ်ပေါ်လာစေပါသည်။
ယင်းစိတ်ဓာတ်နှင့်ပုံစံများသည် အကျိုးခံစားခွင့်ပေးအပ်ရမည့် ဆင်းရဲသော
ပြည့်သူများပါဝင်သည့် အောက်ခြေလူအဖွဲ့အစည်းအတွက် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္မားခေါင်းဆောင်များ၊ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများအားလုံးသည် ICT ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်လာလျက်
ရှိကြပါသည်။ ICT နည်းပညာများ၏ အရေးပါမှုက ICTနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများအား
ကြိုးမှားသောတာဝန်များကို ပေးအပ်ခဲ့ပြီး အောင်မြင်မှုအတွက်ရောဆုံးရှုံးမှု အတွက်ပါ တာဝန်ခံစေခဲ့ပါ
သည်။ ပို၍အရေးကြိုးသည်မှာ လူအဖွဲ့အစည်းအပေါ် ICT ၏ ပြုဗော လွှမ်းမိုးမှုက နေရာအနှံးဖြန့်ကြော
ရောက်ရှုပြီး အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပြည့်သူလူထုအတွင်း နေရာတိုင်းတွင် ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိကာ
ကြိုးတွင်မှုန်းဆန့်သော အကျိုးရလဒ်များ ပေါ်ပေါက်နေပါသည်။ ဤအချက်က အကျိုးရလဒ်များ၊
အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ မရေရာမသောချာ ဖြစ်စေပါသည်။

ICT အခြေပြုဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုများသည် ပြုနေကျေဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုများနှင့် အစဉ်အမြှားကြောင်း သတိပြုမီဖို့ပါသည်။ အာရာပစ်စိတ်ဒေသရှိ နိုင်ငံအများအပြားတွင် စည်းမှုကြုံစည်းကမ်း
ဆိုင်ရာနှင့် တန်ဖိုးသတ်မှတ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းရပ်များက နည်းပညာများ အသုံးချိန်မှုနှင့် ယင်းနည်းပညာ
များအတွက် သတင်းအချက်အလက်သိမြို့သည် ပစ္စည်းများဖြန့်ဝေမှုအပေါ် ထိန်းချုပ်ထားပါသည်။
မူဝါဒသောများကလည်း နည်းပညာများနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုးမှားသော ဗဟိုချုပ်ကိုကို ကျင့်သုံးလိုက်
ရှုပါသည်။ ထိသို့သော ဥပဒေစည်းကမ်းဆိုင်ရာ ကျင့်သုံးမှုများက ICT နည်းပညာများ၏ အလားအလာများနှင့်
သဟောတမဖြစ်ပါ။ နည်းပညာများဆိုရာတွင် စက်ပစ္စည်းများသာမက စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု
ဖြစ်ပေါ်စေရန် လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုများပါ အကျိုးဝင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုကို
ထိန်းချုပ်သည့် မူဝါဒများသည် ပွင့်လင်းမှု၊ ပြောင်းလွှာယ်ပြင်လွှာယ်ရှုံးမှု၊ တိုင်းတွင်ဆန်းသစ်မှုနှင့် တုံ့ပြန်
ဆောင်ရွက်ပေးမှုတို့ ရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ICT အခြေပြုစီမံကိန်းများနှင့် အစီအစဉ်များ၏ အရေးကြိုး
လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးမှုကို သေချာစေရေးအတွက် ပို့လည်သုံးသပ်မှုများ မကြာခဏ
ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဘာသာရပ်(၂)က ICT မူဝါဒရေးဆွဲချမှတ်ခြင်းနှင့် ကျင့်သုံးခြင်းများပြုရာတွင်
အချိတ်အဆက်မိမိစေရေးအတွက် သုံးသပ်တင်ပြထားပါသည်။

အစဉ်အလာကိုလိုက်နာသည် အစိုးရများက ကျယ်ပြန့်သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်များ၏
တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ် ရေးဆွဲချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်သည် ရေးဦးဌာနအစီအစဉ်များသည် လက်ရှိဌာန၊
အဖွဲ့အစည်းများ၏ "သမားရုံးကျကျင့်စွဲ"ကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြနေပါသည်။ အဆိုပါကျင့်စွဲသည် ပဟိုမှ
အဆင့်ဆင့်ချုပ်ကိုင်သည် စီမံခန့်ခွဲမှုစာစွမ်းများကို ဆိုလိုပါသည်။ သို့ရာတွင် စီမံကိန်းများနှင့် အစီအစဉ်များကို
ပဟို့ဌးဌီးစီးစနစ်ပြင် အကောင်အထည်ဖော်သည် နေရာများတွင် စီမံကိန်း၊
စီမံခန့်ခွဲမှုပုံးမှုပုံးမှုများအားအနေဖြင့် အောက်ခြေဒေသ၏ လိုအပ်ချက်များကို ပြည့်စုံလုပ်လောက်စွာ
ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ဒေသ၏ ပြောင်းဆောင်ရွက်မှုများ တိုးတက်လာအောင်
အထောက်အကူးပြုရန်လိုအပ်ပြီး ယင်းယောက်အတွက်အသုံးပြုမှုများက ဒေသခံပြည့်သူများ
ပါဝင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရနှင့် ပြည့်သူတစ်ရပ်လုံး ပါဝင်သည့် ICT
အသုံးပြု ဆောင်ရွက်ခြင်းများ၏ပုံးပုံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့နှင့် ပတ်သက်၍
ဘာသာရပ်(၃)တွင် အေးနေ့တင်ပြထားပါသည်။

ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြု၍ သမားရုံးကျကျင့်စွဲ သမားရုံးကျကျင့်စွဲဖြင့်
စီမံကိန်းစီမံခန့်ခွဲမှုပုံးမှုများအား ဆောင်ရွက်မည်ဆိုလျှင်းစွာ အခြေခံအဆောက်အအုံရှိရန်လိုအပ်ကြောင်း၊
ထို့ကြောင့် စက်ပစ္စည်းများ၊ အဆောက်အအုံများ၊ ပစ္စည်းပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ထမ်းခြင်းတို့တွင်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ဦးစားပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအများစုံမှာ အဆိုပါလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု
ကုန်ကျစရိတ်များအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ သွားပြီး စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့်
ရင်းမြှုစ်များအတွက် မကျန်တော့သလောက် ဖြစ်ပါသည်။ ငြင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့်အပြိုင် လူများ၊
အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော လူမှုသုတေသန လုပ်ငန်း၊ စီမံကိန်းစီမံခန့်ခွဲမှု ရပ်ရွှေလူထုအား
စည်းရုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်စေမှုတို့အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း ကိုလည်း မပြုလုပ်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ICTD

ဆိုင်ရာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတွင် နည်းပညာပိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အလုပ်ဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူတို့၏ဘဝ တိုးတက်မြင့်မားရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ထူးချွားမှုမရှိ သည်မှာ အဲ့ယံဖွယ်မဟုတ်ပါ။ ဘာသာရပ် (၇)တွင် ICTD စီမံကိန်းစီမံခန့်ခွဲမှုကို အလေးပေးတင်ပြထားပြီး ဘာသာရပ်(၈)တွင် ICTD အစီအစဉ်များ၊ စီမံကိန်းများအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြရာ၍ လမ်းညွှန်ထောက်ကူ ပေးနိုင်မည့် ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ရေးနှမုနာပုံစံများကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် ICT နည်းပညာများကို အမြင့်မားဆုံးအသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် ICT နည်းပညာ များကပေးအပ်သည့် အခွင့်အလမ်းများကိုသာမက အကန္ဒာအသတ်အတားအဆီးများနှင့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် ချိန်ညီမှုများကို နားလည်သော့ပေါက်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက် လုပ်ငန်းဘောင်အတွင်း ICT နည်းပညာများကို အခိုက်အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် မည်သည့်အချိန် မည်သည့်နေရာတွင် ပေါင်းစပ်ဖြည့်ဆည်းပေးရမည်၊ မပေးရမည်ကို သိရန်လည်း အရေးကြီးပါသည်။ ငှါးနှင့်ပတ်သက်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ပြီးပြီဆုံးလျှင် ICT နည်းပညာများကို စီမံချက် လုပ်ငန်းဘောင်အတွင်း မည်သို့ပေါင်းစပ်ပေးရမည်ကို စိစစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် တင်ပြရန်များစွာရှိသော်လည်း ယင်းတို့ကို ရွှေ့အပိုင်းတွင် ဆွေးနွေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အနှစ်ချုပ်

- ICTD မူဝါဒများချမှတ်ရာတွင် စီမံချက်ချမှတ်ခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့သည် သစ်လွှင်သောစနစ်များဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် စီးပွားရေးကဏ္ဍအသီးသီးနှင့် ပြည်သူ့အစုအစုအဖွဲ့များကတော်ကြော့ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ICT နည်းပညာများကို အကောင်းဆုံး အသုံးပြုနိုင်ရန်မှာ အသုံးပြုခြင်းဖြင့်ရရှိနိုင်မည့် အလားအလာများနှင့် တွေ့ကြုံနိုင်သည့် အကန္ဒာအသတ်အတားအဆီးများကိုလည်း နားလည်သော့ပေါက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ပေါင်းစည်းမှုဟူသည် နည်းပညာများပေါင်းစည်းမိခြင်းကိုသာ ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ဘဲ နည်းပညာများအပြင် ပညာရပ်မျိုးစုံ အထူးသဖြင့် engineer၊ လူမှုရေးနှင့် အပြုအမှုဆိုင်ရာ ပညာရပ်များပါ စုဝေးပေါင်းဆုံးခြင်းဖြစ်ပါသည်။
- ပေါင်းစည်းမှုသည် ဆက်စပ်ပါဝင်သူများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုသို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အစိုးရက ကောင်းမွန်သည့်မူဝါဒများချမှတ်ခြင်း၊ ဘဏ္ဍာင် ထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကဏ္ဍ အနေဖြင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းများ၏ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံးဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ပြည်သူလူထုနှင့် အတူယူငြွှေ့တွဲလုပ်ကိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထုအနေဖြင့်လည်း လုပ်ငန်းများ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှတို့ကို လည်းကောင်း ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်နိုင်ကြပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

မိမိတို့နိုင်ငံရှိ ICT မူဝါဒချမှတ်သည့်ဌာနကို ဖော်ပြပါ။ ယင်းဌာနအတွက် အကြံ့ဗြာ်ပေးအပ်/ရယူသည့် အဖွဲ့အစည်း (၂၂)ခုလုံးပါဝင်သည် ၀န်ကြီးဌာနပေါင်းစုံ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း ပေါင်းစုံ အပြန်အလှန်ပေးအပ်/ရယူနိုင်သော အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့နှင့် အကြံပေးအဖွဲ့ရှိပါသလား။ ရှိလှုပ် ယင်းအဖွဲ့များ၏ ဖွဲ့စည်းပံ့ကို သုံးသပ်ပြီး အဖွဲ့တွင် မည်သူတို့

ပါဝင်သင့်သည်၊ ပါဝင်နေ သည်ကို ဆုံးဖြတ်ပါ။

အကယ်၍ ထိုသို့သော အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့ သို့မဟုတ် အကြံပေးအဖွဲ့မရှိလျှင် ယင်းအဖွဲ့မျိုး ဖွဲ့စည်းရန် အဆိုပြုလွှာမူးကြမ်းကို ပြုစုစုပေးသားပါ။ အဆိုပြုလွှာပါ ဖွဲ့စည်းပုံသည် သင့်တော် မှန်ကန်ကြောင်း အာမခံရန် မည်သည့်အကြောင်းပြချက်ကို အသုံးပြုမည်နည်း(အဖွဲ့တွင် မည်သည့်ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများကို ကိုယ်စားပြု ပါဝင်သင့်ကြောင်း သတ်မှတ်ဖော်ပြပါ)။

၄၂၂ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT ထည့်သွင်းအသုံးပြုရေးကို စီမံကိန်းချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများ ထည့်သွင်းအသုံးပြုရန် စဉ်းစားသည်အခါ ICT လွှမ်းမိုးသည့် ချုံးကပ်နည်း သို့မဟုတ် ICT အထောက်အကြပ်သည့် ချုံးကပ်နည်းကို ဦးစွာ ဆုံးဖြတ် ရွှေးချယ်ရပါမည်။ ချုံးကပ်နည်း(၂)ခုလုံးသည် အရေးကြီးပါသည်။ လက်တွေ့ကျင့်သုံးရာတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများတွင် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုပုံ နည်းလမ်းများ၏ ကြီးမား သောက္ခာခြားချက်များ ရှိပါသည်။ ICT အသုံးပြုမည် ဝင်ငွေရရှိနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖြစ်ပေါ် စေသဖြင့် ICT နည်းပညာများ အသုံးပြု၍ လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်ကိုက်ရ ရှိခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မြင့်မားစေနိုင်သည်ဟုသော အယူအဆအပေါ်တွင် ICT လွှမ်းမိုးသည့် ချုံးကပ်နည်းကို အခြေပြုထားပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် e-mail အသုံးပြုခွင့်နှင့် Website ကို ဖျေးကွက်မြှင့်တင်ရေးကိုရှိယာအဖြစ် အသုံးပြုခွင့်ပေးအပ်သည့် အသုံးပြုခွင့်ပေးအပ်သည့် ဆက်သွယ်ရေးဌာနများကဲ့သို့သော ရွှေးဪး အစီအစဉ်များကို လူအများက နှစ်သက်လက်ခံကြပါသည်။ အဘယ့်တော်ဆိုသော် ယင်းဌာနများသည်

ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေးမြှင့်မားမှုနှင့် ရောင်းအားတိုးတက်မှုအခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပြင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT လွှမ်းမိုးသည့် ချုံးကပ်နည်းသည် ဆက်သွယ်ရေးကို ရလဒ်ကောင်းတစ်ခုအဖြစ် အလေးထားပုံရပါသည်။ ICT အထောက်အကြပ်သည့် ချုံးကပ်နည်းသည် စီမံကိန်းက ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရမည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်ကိုဦးစွာ ပြတ်ပြတ်သားသား ချမှတ်ပြီး သတင်းအချက်အလက်နှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ထိုနောက် ICT နည်းပညာများ ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေကာ ရည်မှန်းချက်ပြည့်ဝရေးနှင့် လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။

မည်သည့်ချုံးကပ်နည်းကို ရွှေးချယ်သည်ဖြစ်စေ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပကတိအခြေအနေမှန်တို့ အကြား ကွာဟာမှုများမရှိစေရန် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှုကို ဂရာတစိုက်ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည့်မှာ လုပ်ငန်း၏ လက်ရှိအခြေအနေ၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲချမှတ်မှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှု၊ ဆက်စပ်ပါဝင်သူများ အကြား ရှုမြင်သုံးသပ်ပုံနှင့် အယူအဆသောထားများတွင် ကွာဟာမှုများ မရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ စီမံကိန်းရေးဆွဲချမှတ်ထားခြင်းမရှိလျှင် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊ ကုန်အမှာလက်ခံထားသော ပစ္စည်းများနှင့် အကိုးအလောက်မှုများအကြား ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အကိုးဆက်မှာ လွှဲခြော်မှုများပင် ဖြစ်တတ်ပါသည်။

နှိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် Australian Agency (AusSAID) က ICTD စီမံကိန်းပုံစံအတွက် အခြေခံလုပ်ငန်းဘောင်နှင့် စစ်ဆေးချက်စာရင်းကို ပြုစုစုဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ ငါးတို့ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်အတွက် ရှုင်းလင်းစွာ နားလည်စေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

**ဘောင် (၂) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT အသုံးပြုရန်
ကောင်းမွန်သည့် လက်တွေ့လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်းမှုများ**

အဘယ့်ကြောင့်	ICT အခြေပြုစီမံချက် အသုံးပြုခြင်းကို ဆင်းရွှေ့မီးပါးမှုလျှော့ချေရေး ပန်းတိုင်အောင်မြင်ရေး အတွက် တိုက်ပြတ်သားစွာ ရည်မှန်းထားပါသလား။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။
မည်သူတို့	ဆင်းရွှေ့မီးပါးမှု လျှော့ချေရေးအတွက် တိုက္ခစွာ ဦးတည်ထားသည့် အစုအစုံဖွံ့ဖြိုးတို့ ဖြစ်သနည်း။
မည်သို့	လက်ရှိသတင်းစီးဆင်းမှုနှင့်အညီ ကုန်ကျစရိတ်၊ ထောက်ပုံမှု၊ ထိန်သိမ်းမှု၊ လိုက်လျှော့ညီတွေဖြစ်မှုတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ICT အမျိုးအစားကို ထိတိရောက်ရောက် အသုံးပြုပါသလား။ မည်သို့ အသုံးပြုပါသနည်း။
မည်သို့	နှမူနာယူပြီး တို့ခဲ့လုပ်ဆောင်ရွက်ရန် ICT ကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုပါသလား။ မည်သို့ အသုံးပြုသနည်း။
မည်သို့	သင့်လျှော့သည့် ကြားခံဆက်သွယ်ပေးမှုများကို အသုံးပြုလျက်ရှိပါသလား။ မည်သို့ အသုံးပြုလျက်ရှိသနည်း။
မည်သို့	ပြည်သူ့ပိုင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်း ပုံးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် မည်သည့်အခွင့်အလမ်းများ ရှိပါသနည်း။ မည်သို့မည်ပုံးရှိနေသနည်း။
မည်သည့်	ICT နည်းဖြင့် ထုတ်လွှင့်ပေးသော သတင်းအချက်အလက်သိမ့်းပစ္စည်းသည် ဦးတည်ချက် ထားရှုသူများအတွက် သင့်တော်ပါသလား။ ယင်းတို့ကို အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်သည့် ဘာသာစကားဖြင့် ပြုစုတေသားပါသလား။ မည်သည့်သိမ့်းပစ္စည်း ဖြစ်သနည်း။
မည်မှု	ကြာအောင်စီမံကိန်းသည် ကြာရှည်တည်တဲ့နိုင်ပါသလား။ မည်မှုကြာအောင် ရပ်တည် နိုင်သနည်း။
မည်မှု	ကောင်းစွာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ် တိုင်းတာခြင်း၊ ကိုးကြံခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ ရှိပါသလား။ မည်မှုကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သနည်း။
မည်သည့်	ဆုံးရုံးမှုများ ဆုံးရုံးမှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲခြင်း - မမျှော်လင့်သော မည်သည့် ဖြစ်ရပ်များ၊ အခြေအနေများ ပေါ်ပေါက်နိုင်ပါသနည်း။ ငါးတို့ကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် မည်သည်တို့ကို လုပ်ဆောင်ရပါမည်နည်း။

ရင်းမြစ်။ Richard Curtain | သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကူအညီလား သို့မဟုတ် အတားအဆီးလား (Canberra | နိုင်ငံတက္ကရာဇ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် Australian Agency၊ ၂၀၀၄) <http://www.developmentgateway.com.au/jahia/webdab/site/adg/shared/curtainICT4DJan04.pdf>.

လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၊ ဆက်စပ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများအားလုံးနှင့် ပွဲငါးလင်းစွာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကာ ဤမေးခွန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းက ICTD စီမံကိန်းအများအပြားကို အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်စေသည့် အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများကို ရှောင်ရှားနိုင်ရေး အတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲချုပ်တွယ်သူများနှင့် အကောင်အထည်ဖော်သူများအား အကူအညီပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုနည်းလမ်းကောင်းများသည် ICTD စီမံကိန်း ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရေး

ကြီးသည့် အကြောင်းရင်းခံများဖြစ်ကြောင်း ICT ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုအမျိုးမျိုးမှုရရှိသည့် သင်ခန်းစာ များက အခိုင်အမာဖော်ပြနေပါသည်။

ဦးစာ ICT ရွှေပြေးအစီအစဉ်များ၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် မျှော်မှန်းသည့်အကျိုး ရလဒ်များသည် ရှင်းလင်းပြတ်သားရန် လိုအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံတက္ကဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် Australian Agency အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် Colombo Plan စီမံကိန်း၏ ဆန်းစစ်ချက်တွင် ICT စီမံကိန်းရည်မှန်းချက်များသည် ရှင်းလင်းတိကျရမည်ဖြစ်ပြီး ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်များနှင့်လည်း ထိထိမိမိ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း Curtainက အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် သုံးသပ်တင်ပြထားပါသည်။ တိကျ ပြတ်သားစွာ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ အကျိုးမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်များအပေါ် အကျိုး သက်ရောက်မှုမရှိသော စီမံမှုများကို နှုတ်ပယ်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ICT လွှာမ်းမိုး သောစီမံကိန်း သို့မဟုတ် ICT အထောက်အကူပြုသောစီမံကိန်းကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ရန်လည်း အကူအညီ ပေးပါသည်။ ထိုအခါ နည်းပညာရွေးချယ်မှုကို ရှင်းလင်းလွယ်ကွဲစွာ ပြုလုပ်နိုင်လာပါသည်။ စီမံကိန်းကျော်း စေနိုင်သည့် အချက်များကို ဖယ်ရှားရာတွင် ဤသို့သော နည်းလမ်းကို ရေရှည်အသုံးပြုနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယအချက်အနေဖြင့် ICT ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုများကို တာဝန်ပေးအပ်၍ လုပ်ဆောင်ရသည်ထက် တောင်းဆိုလာ၍ လုပ်ဆောင်ရသည်က ပိုမိုသင့်လျဉ်ပါသည်။ တောင်းဆိုမှု ဆိုရာတွင်လည်း ရပ်ရွာပြည်သူ များ၏ တောင်းဆိုမှု ဖြစ်သင့်ပါသည်။ ဤအချက်က ပြည်သူ့အစုအစွမ်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို တည်ဆောက်ရန် လိုအပ်ကြောင်းနှင့် ယင်းတို့၏ ဇွဲ့ရင်လို ဇွဲ့ရင်ခဲ့ခြင်း အသိစိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးရမည် ဖြစ်ပြောင်းဖော်ပြန်ပါသည်။

တတိယ တင်ပြလိုသည့်မှာ ICT ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဒေသ၏ အခြေအနေအကန့်အသတ်များ နှင့် ဟပ်စပ်မှုရှိအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရပါမည်။ အကန့်အသတ်များဆိုရာ၌ အခြေခံအဆောက်အအုံ ဆိုင်ရာ၊ ရယူသုံးစွဲခွင့်ဆိုင်ရာ၊ ဆီလျဉ်မှုနှင့် ဘာသာစကားဆိုင်ရာ အကန့်အသတ် များပါဝင်ပြီး ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းများကို ရေရှည်အသုံးပြုနိုင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ချိတ်ဆက်မှု ပေးအပ်ရန်အတွက် နည်းပညာရယူသုံးစွဲခွင့်ရွေးချယ်ခြင်း၊ ကွန်ပူ့တာစက်ပစ္စည်းများနှင့် Software ပစ္စည်းများ၊ computer စနစ်များနှင့် အချက်အလက်များပေါက်ကြားမှု၊ computer virus များနှင့် အခြားလျှော့ပျက်ပြားမှုများ ကို ကာကွယ်တားဆီးသည့် စနစ်များသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ဘာသာရပ်(၄)၊ (၅)နှင့် (၆)တို့တွင် ဤအကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်တဝါး ဆွဲးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

စတုတွေအချက်မှာ အစိုးရအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးအရ အခိုင်အမာသန္တိတာန်ချမှတ်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းသန္တိတာန်ချမှတ်ဆောင်ရွက်မှုကို ပမာဏအားဖြင့်ဖြစ်စေ ခဲ့ဝေမှုအာရဖြစ်စေ ဘဏ္ဍာဏ္ဍာ အလုံအလောက်ခွင့်ပြုပေးခြင်းက တိုးတက်ခိုင်မာစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ရင်းမှတ်များလုံလောက်မှု မရှိသည့် ဒေသများတွင် ဆက်စပ်ပါဝင်သူ့အားလုံးတို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုက ပါဝင်သူတစ်ဦးစီ၏ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို လျော့ကျစေနိုင်ပါသည်။ ဆက်စပ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို အခိုင်အမာရရှိခြင်းဖြင့် အစိုးရအနေဖြင့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ အညီအမှုဖြန့်ကြက်တည်ဆောက်ပေးခြင်း၊ ရွှေပြေးစီမံကိန်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက် ညီယူမှုနှင့် မြှင့်တင်မှုများပြုလုပ်ခြင်းတို့အတွက် အထောက် အကူပြုရသည် တာဝန်များကိုလည်း လျော့နည်းသက်သာ စေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့်

နိုင်ငံဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း စီမံကိန်းလိုအပ်ချက်များ တိုးတက်ရရှိရေးအတွက် ဘဏ္ဍာဏ္ဍာင်းမြှင့်ဆည်းပေးနိုင်ပြီး ပြည်သူလူထုအစု အဖွဲ့များ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာအောင် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ကြပါ သည်။ ထိုပြင် နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသအဆင့် မဟာဗျာဟာမြောက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကိုလည်း ရှာဖွေရယ်နိုင်ပါသည်။ ရွားပါးသော ရင်းမြစ်များကို ရှာဖွေစုံဆောင်းအသံးပြုခြင်းဖြင့် အားလုံးအကျိုးခံစား နိုင်သည့် အားလုံးပါဝင်လုပ်ဆောင်သော စနစ်များကို ဖန်တီးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအဆင့်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တည်ဆောက်ရန်မှာ အချိန်ကြာရှည်မည်ဖြစ်သော်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူအားလုံး ကောင်းကျိုးရလဒ်များ ရရှိ ခံစားနိုင်မည်မှာ အသေအချာပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပွဲမအနေဖြင့် တင်ပြလိုသည်မှာ ICT စီမံကိန်းများသည် လုပ်ငန်းစဉ်ဦးတည်သည့် စီမံကိန်းဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းသည် ကာလသတ်မှတ်ချက် တင်းကျပ်သော သို့မဟုတ် ရည်မှန်းချက်လွှမ်းမိုးသော စီမံကိန်းများဖြစ်ရန် မလိုပါ။ အထူးသဖြင့် အလှာရှင်များ၏ ဘဏ္ဍာဏ္ဍာင်းမြှင့် အထောက်အပံ့ဖြင့် လုပ်ဆောင်သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းအများစုသည် ပုံးသောသတ်မှတ်ထားသော ရည်မှန်းချက်များနှင့် တင်းကျပ်သည့် အချိန်ကန့်သတ်ချက်များအတွင်း လည်ပတ်ဆောင်ရွက်လေ့ ရှိကြပါသည်။ ယင်းကန့်သတ်ချက်များသည် စီမံကိန်းချမှတ်ဆောင်ရွက်မှုအတွက် စိအားများ ဖြစ်နေသဖြင့် ICT နည်းပညာများကိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် လုပ်ငန်းသုံးကိုရိယာများအဖြစ် အသုံးပြုရာတွင် ငှါးတို့ကို စဉ်ဆက်မပြတ် တာရှည်အသုံးပြု ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်ဆိုသော အချက်ကို ကောင်းစွာ နားလည်သိမ်းကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော ICT နည်းပညာများ အသုံးပြုခြင်းသည် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း၊ ပြည်သူအစုအဖွဲ့များအတွင်း အခြေခံသဘာထားဆိုင်ရာနှင့် စနစ်များဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုများပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပြီး ပြည်သူလူထုအတွင်း ICT နည်းပညာများက လူမှုအစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် တစ်သားတည်း စိမ့်ဝင်ပါရှိနေရန် လိုအပ်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ နည်းပညာများအသုံးပြုရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ သင့်တော်သည့် နည်းပညာများကို ထိရောက်စွာအသုံးပြုခြင်း၊ အသုံးပြုနိုင်ရန် အရည်အသွေး မြင့်တင်ခြင်းနှင့် အရည် အသွေးကို အသုံးချခြင်းများနှင့်အတူ အချိန်နှောင့်နေ့မှုများလည်း ရှိတတ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်များသည် စိတ်ကူးကြုံစည်ထားမှုအရ တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်ဆောင်ရန်ဖြစ်သော်လည်း လက်တွေ့ အားဖြင့် အစီအစဉ်အတိုင်း တစ်ခုပြီးမှတစ်ခု လုပ်ဆောင်ရလေ့ရှိသဖြင့် မူလစီမံချက်တွင်ပါရှိသည့် ကာလထက် ပိုမိုလိုအပ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ၅၉ ထိုကြောင့် တစ်ခါတစ်ရုံး စီမံကိန်းအကျိုးအမြတ်များကို စတင်ခွဲဝေချိန်တွင် သတ်မှတ်ကာလ ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်၍ အလှာရှင်များက ထောက်ပံ့ရေး အစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသွားတတ်သဖြင့် စီမံကိန်းမှာ အခက်အခဲများစွာ တွေ့ကြုံရပြီး လုံးဝကျော်သွားသည် အခြေအနေမျိုးသို့ ဆိုက်ရောက်နိုင်ပါသည်။

နည်းပညာများ ရွေးချယ်ပုံနည်းလမ်းသည်လည်း အရေးကြီးသည့် စီမံကိန်းနယ်ပယ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ Reddi နှင့် Dige တို့က နည်းပညာရွေးချယ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါမေးခွန်းများဖြင့် စိစစ်ဆောင်ရွက်ရန် တင်ပြထားပါသည်-

- နည်းပညာကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသလား၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအခြေအနေများသည် ရွေးချယ်အသုံးပြုမည် နည်းပညာအတွက် သင့်တော်ပါသလား (ဥပမာ – လျှပ်စစ် ဓာတ်အား)။
- အသုံးပြုခွင့်ရရှိရန် မည်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်နေပါသနည်း။ နည်းပညာပေးအပ်သည့် ဗဟိုဌာနသည် မည်သည့်နေရာတွင် တည်ရှိပါသနည်း။ နည်းပညာအသုံးပြုခွင့်ပေးရန် ရည်ရွယ်ချက်ထားသည့် အစုအဖွဲ့များ၊ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်ပြီး ငှါးတို့၏ များပြားလှသော တာဝန်ဝေထားများကို အခက်အခဲမရှိ ထမ်းဆောင်ရွက် အသုံးပြုနိုင်သော ရုပ်ပိုင်းအရဖြစ်စေ လူမှုရေးအရဖြစ်စေ သင့်တော်အဆင်ပြေပြီး လုံခြုံမျှရှိသော နေရာမျိုးတွင် တည်ရှိပါသလား။

- နည်းပညာရယူအသုံးပြုခွင့်ကို မည်သူက ပေးအပ်နိုင်၊ ထိန်းချုပ်နိုင်ပါသနည်း။
- ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် အသုံးပြုသူများအတွက် ဘဏ္ဍာငွေထောက်ပံ့သည့်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသုံးပြုနေသည့် နည်းပညာအတွက် မည်မျှကုန်ကျပါသနည်း။ အသုံးပြုမှုအခွင့် အလမ်းရှုံးရေးအတွက် မည်မျှကုန်ကျပါသနည်း။
- နည်းပညာကို အသုံးပြုနိုင်ရန် မည်မျှလွယ်ကူ နက်နဲ့ခက်ခဲပါသနည်း။
- နည်းပညာသည် အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်အသုံးပြုချုပ်ရပါသလား၊ အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်အသုံးပြုနိုင်မှုကို မည်သို့ ထည့်သွင်းထားပါသနည်း။
- နည်းပညာသည် တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့အသုံးပြုရန် လွယ်ကူပါသလား၊ ငှုံးကို အချိန်မရွေး၊ နေရာမရွေး အသုံးပြုနိုင်ပါသလား၊ သို့မဟုတ် အချိန်နှင့်နေရာ ကန့်သတ်ချက် ရှုပါသလား၊ ဥပမာ ရုပ်မြင်သံကြားစက်။
- နည်းပညာကို တပ်ဆင်ရန်၊ ထိန်းသိမ်းရန်၊ မွမ်းမံပြင်ဆင်ရန်၊ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ လိုက်ပါနေရန် အတွက် အလွယ်တကူဆောင်ရွက်နိုင်ပါသလား၊ ဤလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်မှာ မည်သူ၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသနည်း။

Reddi က အောက်ပါအတိုင်း ထောက်ပြထားပါသည်-

နည်းပညာ၏ တည်နေရာကို ရွှေးချယ်ရာတွင် အသုံးပြုရန် အခွင့်အလမ်းရရှုံးနိုင်မှုက အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းမဟုတ်ဘဲ "လုပ်ခြုံစိတ်ချရမှု" ကသာ အဆုံးအဖြတ်ပေးပါသည်။ လူမှုဝန်းကျင်အခြေအနေတွင် နည်းပညာ များတည်ရှိရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီး ယင်းလူမှုရေးရာများက နည်းပညာ ရယူအသုံးပြုခွင့်ကို ထောက်ကဗျာမှုပြုပါသည်။ နည်းပညာသည် ဒေသဆိုင်ရာအစိုးရရုံး သို့မဟုတ် ကျောင်းတွင် တည်ရှိလျှင် ရပ်စွာဒေသအစွမ်းအဖျားတွင် နေထိုင်ကြသည့် ဆင်းခဲ့သော ပြည်သူများက အသုံးချိန်ရန် မည်သည့်အခွင့်အလမ်းများ၊ ရှုံးကြပါသနည်း၊ အမျိုးသမီးပြီး၊ ငယ်များသည် ငှုံးတို့အတွက် အဆင်ပြု မည်အချိန်၍ နည်းပညာတည်ရှိရာသို့ သွားရောက်ကာ အသုံးပြုနိုင်ပါသလား။ နည်းပညာတည်ရှိရာ နေရာနှင့် အသုံးပြုမှုကို စီမံခန့်ခွဲရန် တာဝန်ပေးအပ်ထားခြင်းခံရသည့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွောက်သူ သို့မဟုတ် အထောက်အကြော်ပြုသူ ရှုပါသလား။ ငှုံးတွင် မည်သည့်လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ရှုပါသနည်း။ အကယ်၍ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုကို အစိုးရ ဝန်ထမ်းတစ်ဦး သို့မဟုတ် ကျောင်းဆရာတစ်ဦး၏ လက်ဝယ်တွင်ထားရှုံးလွှာင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ပြည်သူများ၏ ရယူအသုံးပြုခွင့်အပေါ် မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေပါသနည်း။

နည်းပညာအသုံးပြုရန်အတွက် ကုန်ကျစရိတ်သည်း ရယူအသုံးပြုနိုင်မှုအတွက် အရေးပါသော နယ်ပယ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံများအနေဖြင့် နည်းပညာပေါင်းစည်းမှုဖြင့် ရရှိသည့် အခွင့်အလမ်း ကောင်းမှု အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှုံးနိုင်ပြီး အကုန်အကျေသာက်သာသည့် ဖြေရှင်းမှုများကို ရွှာဖွေလုပ်ဆောင် နိုင်ကြပါသည်။ အဝေးဆက်သွယ်ရေးဌာနသည် ထိုသို့သော ဆောင်ရွက်မှုများအနက် တစ်ခုဖြစ်ပြီး အောင်မြင်မှုရှိကြောင်း အခိုင်အမာပြုသနေပါသည်။ အပိုင်း(၂)တွင် တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အဝေးဆက်သွယ်ရေး ဌာနသည် ကျေးရွာလွှာအဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ တယ်လီဖုန်းရုံး သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက်ရယူနိုင်သော ဆိုင်ဖြစ်ပြီး စေတန့်ဝန်ထမ်းတစ်ဦး သို့မဟုတ် ကျေးရွာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးက ကျေးရွာနှင့် ကဗျာကြီးတစ်ခုလုံးအကြား အရေးပါသည့် ချိတ်ဆက်မှုကို ဆောင်ကျဉ်းပေးလျက်ရှုပါသည်။ အဝေး ဆက်သွယ်ရေးစခန်းသည် လုပ်ငန်းမျိုးစုံကို ဆောင်ရွက်ပြီး သတင်းအချက်အလက်ရယူခြင်းအတွက် သာမက ကျေးရွာချင်း

အပြန်အလှန်ပြောဆိုများ ဆွဲးနွေးခြင်းများနှင့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာရပ်ရွာ၏
အရေးကြီးနေရာတစ်ခုအဖြစ် ထမ်းဆောင်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

ICT လွှမ်းမိုးသော ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ICT အထောက်အကူပြုဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုများ
ပြုလုပ်သောအခါ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည့် အခြားပုံစံများသည် သတင်းအချက်အလက်သိမ့်မှုမှုနှင့်
သက်ဆိုင်ပါသည်။ Dighe Reddi တိုက အောက်ပါ လမ်းညွှန်မေးခွန်းများဖြင့် အကြပ်တင်ပြထားပါသည်-

- အသုံးပြုသူများမှာ မည်သူတိဖြစ်ပြီး ဂင်းတို့၏ လိုအပ်ချက်များ၊ ဆိုလိုသည်မှာ အသုံး ပြုသူ
၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်များ၊ ပညာ၊ ကျွမ်းကျင်မှုစသည် အဆင့်အတန်းနှင့် ပြုမှုနေထိုင်မှု
ပုံစံများမှာ မည်သည်တို့ ဖြစ်ပါသနည်း။
- အကြောင်းအရာအချက်အလက်များသည် လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ စီးပွားရေး၊ ဘာသာရေး၊
ဘာသာစကားနှင့် ကျားနှင့်မဆိုင်ရာ မည်သည့်ဘက်လိုက်မှုများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေး
ပါသနည်း။
- အကြောင်းအရာအချက်အလက်များသည် ပြည့်သူလူထူးနှင့် ဆီလျှော့မှုရှိပါသလား။ ဥပမာအားဖြင့်
အမျိုးသမီးများ၏ အတွေ့အကြော်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆီလျှော့မှုရှိပါသလား။ ယင်းအကြောင်း
အရာများကို တိုးတက်အောင်ပြုလုပ်ရာတွင် လူမှုအသိကိုအဝန်းက
မည်သိပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ပါသနည်း။
- အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို မည်သိဖွဲ့စည်းထားပါသနည်း။
- ယင်းအကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို တိကျမှန်ကန်မှုနှင့် အချိန်နှင့်တစ်ပြီးညီ
ကိုက်ညီမှု ရှိပါသလား။
- အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကိုအသုံးပြုသူများအနေဖြင့် အလွယ်တကူအသုံးပြု၊
နားထောင်၊ နားလည်နိုင်ရန် နည်းပညာများကို မည်သိ မွမ်းမံပြုပြင်ထားပါသနည်း။
- တစိုးချင်းလေ့လာမှုနှင့် အစုလိုက်လေ့လာမှု နှစ်ရပ်လုံးအတွက် တည်ဆောက်တပ်ဆင်
ပေးထားပါသလား။ ယင်းသို့ လေ့လာနိုင်အောင် အားပေးမှုရှိပါသလား။
- အကြောင်းအရာအချက်အလက်များက
အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်နိုင်မှုနှင့်တဲ့ပြန် ထောက်ကူပြုနိုင်မှုတို့ကို အားပေးခြင်း၊
မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ထောက်ကူခြင်း ပြုပါသလား။
- အခြေခံအဆင့် အထောက်အကူပြုသူများနှင့် သင်ယူရန် သင်ခန်းစာများကဲ့သို့သော
မည်သည့်အထောက်အကူပြုစနစ်များ ပါရှိပြီး ရယူနိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားပါသနည်း။
- အကြောင်းအရာအချက်အလက်များအား မှန်ကန်စေခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်မွမ်းမံခြင်းတို့ အတွက်
မည်သည့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုယန္ဓာရားကို တပ်ဆင်ထားပါသနည်း။

ICT စီမံကိန်းများသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အခက်အခဲပြသနာများနှင့် ရင်ဆိုင် ကြံးတွေ့
ရလေ့ရှိပါသည်။ စီမံခန့်ခွဲသူများဘက်မှ ထားရှိသည့် စီမံကိန်းရည်မှန်းချက်များနှင့် အကျိုးဖော်ဆောင်ပေးရန်
ဦးတည်သည့် အစုအစွဲများဘက်မှထားရှိသည့် ရည်မှန်းချက်များအကြားရှိကဲ့လွှာမှု ကျွမ်းမှုဖြစ်ရခြင်း
အတွက်တွေ့နေကျေအကြောင်းရင်းတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ရေးဆွဲသံမှတ်ထားမှုများနှင့် ပကတီအခြေ
အနေမှန်များအကြားရှိ ကွာဟမှုသည် လုပ်ငန်းလည်ပတ်စေသည့် ဆက်နွယ်မှုနှင့် အခြေအနေအမျိုးမျိုးကို
အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ယင်းကို စီမံကိန်း မအောင်မြင်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းအဖြစ်

မကြာခက တွေ့ကြံကြရပါသည်။ ဤအချက်သည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုများစွာအတွက် မှန်သည် ဟူဆိုသော်လည်း အထူးသဖြင့် ICTD ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုများအတွက် ပို၍မှန်ကန်ပါသည်။ အကြောင်း မှာ အချက်အလက် ရရှိရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊ နည်းပညာအခြေခံအဆောက်အအုံ၊ လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်၊ အစဉ်အလာအတိုင်းရှိနေသည့် သဘောထားအယူအဆများနှင့် တိုက်တွန်းနှီးဆော်မှုများ၊ ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်း မှုနှင့် အရည်အသွေးမြှင့်တင်မှု၊ စီမံကိန်းကာလအချိန်အယူအဆများ၊ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာဖွဲ့စည်းမှု၊ ဘဏ္ဍာဏာငွေ ခွဲဝေရာတွင် မလုပ်လောက်မှု၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲထားမှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုအကြား ကွာဟမှုတို့က လွှာချော်မှုများကို ဖြစ်စေပါသည်။ ဤအကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ယခုဘာသာတွဲများ၏ ဘာသာရပ် (၇) တွင် ဆွဲးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

နောက်ဆုံးတင်ပြလိုသည့်အချက်မှာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲဆိုင်ရာတွင် ICT ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများသည် နည်းပညာအဆင့်အတန်းဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ကြံတွေ့နေရပါသည်။ အကြိုးစားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်ထားသည့် နိုင်ငံများသည် ပဟိုဒီးစီးစနစ်ဖြင့် စီမံကိန်းချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ထိရောက်စွာ အသုံးပြုခြင်းကတစ်ဘက် ရပ်ရွာအေးသနှင့်ကိုက်ညီမှုနှင့် ဒေသ၏လိုအပ်ချက်နှင့် တောင်းဆီမှုများက တစ်ဘက် ယင်းနှစ်ဘက်ကြားမြှုပ်နည်းပြုခြင်းနှင့် ပြဿနာများကို ဖြစ်စေပါသည်။

ယင်းနိုင်ငံအားလုံးတို့သည် အသုံးပြုခြင့်ညီမှုမှုနှင့် အပြန်အလှန်လုပ်ဆောင်နိုင်မှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်ကြရပြီး နည်းပညာတစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်မှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများက တစ်စုံတစ်ရာသာအတိုင်းအတာအထိ ပြောင်းလဲစေခဲ့ပါသည်။ နှင့်ယဉ်ကြည်ပါက Digital ICT ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မှုများသည် လုပ်ငန်းငယ်များဖြင့် စတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဒေသ၏ အလွယ်တကူရယူအသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊ ပြည်သူ့အစွဲအဖွဲ့များအား ပြန်လည်ထောက်ကြခြင်းနှင့် ပြဿနာများကို တုန်ပြန်ဖော်ရှင်းနိုင်ခြင်းဟူသော သဘောသာဝများ ရှိပါသည်။ ဤသည်မှာ ယင်းနိုင်ငံများ၏ အားသာချက်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် စီမံကိန်းလုပ်ငန်း အများအပြားမှာ "ရွှေ့ပြေးစမ်းသပ်ချက်များ" အဆင့်မြှင့်သာ ရှိနေပြီး အများကလက်ခံသည့် အနေအထားသို့ မရောက်ရှိသေးပါ။ သို့ဖြစ်ရာ အလှုံ့ခြင်း၊ ဘဏ္ဍာဏာငွေထောက်ပံ့မှု ကုန်ဆုံးသွားချိန်တွင် ယင်းရွှေ့ပြေးစမ်းသပ်မှုများလည်း ရပ်ဆိုင်းသွားပါတော့သည်။ ယင်းရွှေ့ပြေးစမ်းသပ်မှုများ အောင်မြှင့်မှုရလာသည့်အခါ ငါးတိုကို နမူနာယူ၍ ကြိုးပမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပိုမိုမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်လာကြပါသည်။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရုံတွင် မတူညီသောဆက်စပ်မှုများ၊ အခြေအနေများကို ထည့်သွေးစဉ်းစားခြင်းမပြုဘဲ လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် အောင်မြှင့်မှုရရှိစေသည့် အကြောင်းရင်းများကိုပါ ငြင်းပယ်ရာရောက်တတ်ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အစီအစဉ်၏ အာရုံပစီဖိတ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်က ညွှန်ပြထားသည်မှာ "ICTနည်းပညာများက ပေးအပ်သည့် အခွင့်အလမ်းများကို ဒေသနှင့်ကိုက်ညီအောင် ညီယူမွမ်းမံရာတွင် အောင်မြှင့်မှုရရှိရန်မှာ အတန်အသင့် လွယ်ကူမရှိပြီး နိုင်ငံအဆင့်ညီယူမှုများ ပြုလုပ်ရန်အတွက် ပြည်သူ့အများစု၏ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမရအောင် စွဲမြေနေသော၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို သံသယရှိသော၊ နို့မှုလအတိုင်းရှိမှုကိုသာ လိုလားသော ထုံးတမ်း စနစ်များကို ပြုပြင်ရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုကျင့်စွဲမှုများကို ပြောင်းလဲပစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်" ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ICTD စီမံကိန်းများ၏ အောင်မြှင့်မှုသို့မဟုတ် ကျရှုံးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာရှင်များ၊ ကဗျာ့အဖွဲ့ အစည်းများက ပြုလုပ်သည့် ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများစွာရှိပါသည်။ စီမံကိန်း၊ ရည်မှန်းချက်များ ဦးတည်သည့် အစုံအဖွဲ့များ၊ ဆက်သွယ်ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ပေးသူများ၊ မူဝါဒပတ်ဝန်းကျင်များ၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာဆိုင်ရာ အစီအမံများ၊ အမိုက်ချိတ်ဆက်မှုများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေး ကြိုးပမ်းချက်များ၊ နည်းပညာရွေးချယ်မှုများ၊ ဘဏ္ဍာဏာငွေထောက်ပံ့မှုပံ့စုံနမူနာများနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပြတ်သားပြီး

အလွယ်တကူ နားလည်သိမြင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ငါးတိမှာ အောင်မြင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည် အရင်းခံအကြောင်းတရားများ ဖြစ်ပါသည်။

အနှစ်ချုပ်

- ICTD အစီအစဉ်များ၊ စီမံကိန်းများအောင်မြင်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများ ပုံပြုချုပ်းကပ်နည်းထက် ပြည်သူလူထုပုံပြုချုပ်းကပ်နည်းက ပို၍အရေးပါ ပါသည်။
- ICTD စီမံကိန်း၏ အောင်မြင်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးမှုအကြား စည်းခြားထားသည့် အကြောင်းရင်းများမှာ ရည်မှန်းချက်များ၊ ဦးတည်သည့်အစုအစွဲများ၊ ဆက်သွယ် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ပေးသူများ၊ မူဝါဒဆိုင်ရာနှင့် ထုံးတမ်းစဉ်လာဆိုင်ရာအစီအမံများ၊ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေးကြိုးပမ်းချက်များ၊ နည်းပညာရွေးချယ်မှုများနှင့် ဘဏ္ဍာင်ထောက်ပုံမှုပုံစံနှင့်နှုန်းများ ဖြစ်ပါသည်။
- အောင်မြင်သောအငယ်စားလုပ်ငန်း စတင်လုပ်ဆောင်ရာတွင် မတူကွဲပြားသော အခြေအနေတစ်ရပ်၏အောင်မြင်မှုကို နမူနာယူဆောင်ရွက်ခြင်းထက်ပို့မို့လိုအပ်ပါသည်။ ICTD ကြိုးပမ်းချက်ကို မြှင့်တင်မှုသည် ပြည်သူလူထုများပါ လိုက်ပါလာခြင်းရှိသော ထုံးတမ်းစဉ်လာပြောင်းလဲခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုပြောင်းလဲခြင်းများ ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ဆောင်ရွက်ရန်

မိမိတို့နိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်နေသည့် ICTD အစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို ရွှေးချယ်ပြီး မူဝါဒ ချမှတ်ခြင်း၊ စီမံကိန်းချမှတ်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာဆန်းစစ်ပါ။ မူဝါဒရှုထောင့်မှ ရှုမြင်၍ မည်သည့် ICTD မူဝါဒ သို့မဟုတ် မူဝါဒများက လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အပြန်အလှန်ထောက်ကူကြောင်း သို့မဟုတ် ယင်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်အား အထောက်အကူပြုကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပါ။ စီမံကိန်းချမှတ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအပိုင်းကို ကြည့်၍ ICTD စီမံကိန်းများအတွက် ကောင်းမွန်သည့်လက်တွေ့ဗျားလုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များ(ဘောင်ခတ်ဖော်ပြချက်-၂)ကို အသုံးပြုပြီး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကို အကဲဖြတ်ပါ။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်၏ အကန့်အသတ်များဟု သင်ဆုံးဖြတ်ထားသည့် အချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ လုပ်ငန်းအား တိုးတက်စေရေးနည်းလမ်းများကို အကြံပြုတင်ပြပါ။

ကိုယ်တိုင်စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်း

ပေးထားသော မှတ်တမ်းအယား(နောက်စာမျက်နှာတွင် ကြည့်ပါ)ကို အသုံးပြု၍-

- (၁) မိမိရေးဆွဲပြုစုစုမည့် ICT အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းအစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို သတ်မှတ်၍ အစီအစဉ်၏ ယေဘုယျဦးတည်ချက်နှင့် အသေးစိတ်ရည်မှန်းချက်များကို ဖော်ပြပါ။
- (၂) လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အတွက် ဆောင်ရွက်မှုအညွှန်းကိန်းများကို အသေးစိတ် သတ်မှတ်၍ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်၏ ဦးတည်ချက်နှင့် ရည်မှန်းချက်များ ပေါက်မြောက်ရန် အတွက် မည်သည့်လုပ်ငန်းယန်ရားကို တည်ဆောက်မည်နည်း။ ယင်းလုပ်ငန်းအစီတ်အပိုင်းများသည် မည်သို့ လုပ်ဆောင်ကြမည်နည်း။
- (၃) လုပ်ဆောင်မှုကို မည်သည့်နည်းလမ်းများ၏ ထောက်ကူမှုဖြင့် အကဲဖြတ်မည်နည်း။

မည်သည့်အဆင့်များတွင် လုပ်ဆောင်မှုကို အကဲဖြတ်မည်နည်း။ သင်ဆော်ပြသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှု အညွှန်းကိန်းများမှာ မည်သည်တို့ ဖြစ်ပါသနည်း။ သင်ဆက်လက် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တွင် ထိုအကျိုးသက်ရောက်မှုကို မည်သို့ ဖြည့်စွက် အသုံးပြုပါမည်နည်း။

**ICT နည်းပညာများနှင့် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ
မူဝါဒချမှတ်သူများ၊ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်ရေးစီမံခန့်ခွဲသူများအတွက် လုပ်ငန်းဘောင်
လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများအလိုက် အချက်အလက်စုဆောင်းရေး အညွှန်းဘောင်**

လုပ်ငန်းတစ်ရပ်လုံး၏ ရည်မှန်းချက်များနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ	လုပ်ငန်းအစီအစဉ် အတွက်လုပ်ဆောင်မှု အညွှန်းကိန်းများ	တပ်ဆင်မည့်စနစ်များ၊ နည်းလမ်းများ	တိုးတက်မှု အကျိုးရလဒ်၊ အကျိုးသက်ရောက်မှု တို့ကိုအကဲဖြတ်သည့် နည်းလမ်း

အကျိုးချုပ်

အစိုးရအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများအတွက် ICT ပညာရပ်သင်ရှိုးဝင် ဘာသာရပ်တဲ့များ၏ ပထမဆုံး ဘာသာရပ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီးသည့် အကြောင်းအချက်များကို ကျယ်ကျယ် ပြန်ပြန် တင်ပြထားပြီး အာရုံပစ်ဖိတ်ဒေသရှိ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်းများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအရှိန်အဟုန် မြင့်မားရေးအတွက် သင့်တော်သည့် ICT နည်းပညာများ၊ အသုံးပြုဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

ဤဘာသာရပ်၏ ပထမပိုင်းတွင် ထောင်စုနှစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များကိုလည်းကောင်း ယင်းပန်းတိုင်များအောင်မြင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အာရုံပစ်ဖိတ်ဒေသ၏ တိုးတက်မှုများ ကို လည်းကောင်း စာဖတ်သူများထံ မိတ်ဆက်တင်ပြထားပါသည်။

ဒုတိယပိုင်းတွင် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ၏ ကဏ္ဍများအလိုက် ICT နည်းပညာ များအသုံးပြုမှုကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ ICT အသုံးပြုမှုအမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြထားသည့်ရွေးချယ်

တင်ပြထားသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများကို အသုံးပြုထားပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအခိုကကဏ္ဍများတွင် ICT အသုံးပြုရာ၏ တွေ့ရှိနိုင်သည့် အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များကို ပေါ်လွင်ထင်ရှုံးအောင် ဤအပိုင်းတွင် တင်ပြထားပါသည်။

ဤဘာသာရပ်၏ နောက်ဆုံးအပိုင်းတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်ICTနည်းပညာများ အသုံးပြုရာ၏ ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံရသည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖော်ပြထားပါမည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT အသုံးပြုရေးအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများသည် ပြည်သူတို့၏၊ ပြည်သူတို့ကိုယ်တိုင်၊ ပြည်သူတို့အတွက်' လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများဖြစ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း အလေးပေးဖော်ပြထားပါသည်။ နည်းပညာပတိပြုချွှေးကပ်နည်းတက် ပြည်သူလူထုပါမှုချွှေးကပ်နည်းက ပို၍ အောင်မြင်မှုရရှိမြဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ

ဆက်လက်ဖတ်ရှုလေ့လာရန်

ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပန်းတိုင်များနှင့် ICT နည်းပညာ

အာရုံဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ADB)၊ အာရုံနှင့်ပစီဖိတ်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်နှင့်ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (၂၀၀၇)၊ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ၊ အာရုံနှင့်ပစီဖိတ်ဒေသတိုးတက်မှုများ(၂၀၀၇)၊ ဘန်ကောက်၊ အာရုံဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ အာရုံနှင့်ပစီဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ကော်မရှင်နှင့် ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်။

<http://www.unescap.org/stat/mdg/MDG-Progress-Report2007.pdf>.

အာရုံပစီဖိတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သတင်းအချက်အလက်အစီအစဉ်၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများ၊ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်။

<http://www.apdip.net/resources/case>.

Curtain (၂၀၀၄)၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ အကူအညီလား၊ အတားအဆီးလား (Canberra)၊ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် Australian Agency။

<http://www.developmentgateway.com.au/jahia/webdav/site/adg/shared/CurtainICT4DJan04.pdf>.

Dougherty, Michael (၂၀၀၆)၊ နည်းလမ်းအသစ်များရှာဖွေခြင်း၊ အာရုံနှင့်ပစီဖိတ်ဒေသ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ ထည့်သွင်းအသုံးချမှုဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများ၊ အာရုံဒေသတစ်ခွင်လုံး ICT နည်းပညာသုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုထောက်ပံ့ရေးအစီအစဉ်အပေါ် သုံးသပ်ခြင်းနှင့် စိစစ် လေ့လာခြင်း၊ ဘန်ကောက်၊ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၊ အာရုံပစီဖိတ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သတင်းအချက်အလက် အစီအစဉ်။

http://www.unapcict.org/eco_hub/resources/exploring-new-modalities.

ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (၂၀၀၅)၊ ဒေသဆိုင်ရာလူအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီရင်ခံစာ၊ အာရုံဒေသလူအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာကို တိုးမြှင့်ပေးရေး၊ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ အောင်မြင်ပေါက်မြောက်ရေး၊ New Delhi၊ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၊ Elsevier ။

<http://www.apdip.net/elibrary#rhdr>.

ကုလသမဂ္ဂ ထောင်စုနှစ်စီမံကိန်း (၂၀၀၅)၊ "ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပန်းတိုင်များ အောင်မြင်ပေါက်မြောက်ရေးအတွက် လက်တွေ့စီမံချက်၊ New York၊ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်။

<http://www.unmillenniumproject.org/reports/fullreport.htm>.

ကမ္မားကုလသမဂ္ဂ (၂၀၀၇)၊ ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပန်းတိုင်များ ၂၀၀၇-ခုနှစ် အစီရင်ခံစာ၊ New York၊ ကုလသမဂ္ဂ။

http://www.un.org/millennium_goals/pdf/mdg2007.pdf.

ဆင်းရွှေမြဲပါးမှု လျှော့ချရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ

Harris | Roger (၂၀၀၅)၊ အာရုပစီစိတ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သတင်းအချက်အလက်အစီအစဉ် electronic မှတ်စု (၆) - ဆင်းရွှေမြဲပါးမှုလျှော့ချရေးအတွက် ICT နည်းပညာများ လိုအပ်သော်လည်း လုံလောက်မှုမရှိပါ Bangkok । ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် । အာရုပစီစိတ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သတင်းအချက်အလက် အစီအစဉ်။

<http://www.apdip.net/apdipenote/6.pdf>.

Harris | RogerW (၂၀၀၄)၊ ဆင်းရွှေမြဲပါးမှုလျှော့ချရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာများ Kuala Lumpur । ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် । အာရုပစီစိတ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သတင်းအချက်အလက် အစီအစဉ်။

<http://www.apdip.net/publications/iespprimerseprimer-pov.pdf>
http://en.wikibooks.org/wiki/Information_and_Communication_Technologies_for_Poverty_Alleviation.

Kelles-Viitanen | Anita (၂၀၀၃)၊ ဆင်းရွှေမြဲပါးမှုလျှော့ချရေးအတွင်း ICT ၏ အဓန်းကဏ္ဍ ဖင်လန်နိုင်ငံ နိုင်ငံမြားရေးဝန်ကြီးဌာန။

http://www.etla.fi/files/895_FES_03_1_role_of_ict.pdf.

စီးပွားရေးပြုပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (၂၀၀၅)၊ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှင့် ဆင်းရွှေမြဲပါးမှု လျှော့ချ ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများဆိုင်ရာ လက်တွေ့စာတမ်း Paris । စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့။

<http://www.oecd.org/dataoecd/2/46/35284979.pdf>.

ပညာရေးနှင့် ICT

Farrell | Glen နှင့် Cedric Wachholz (၂၀၀၃)၊ အာရုပစီစိတ်ဒေသ ပညာရေးကဏ္ဍတွင် နည်းပညာများ အသုံးပြုမှုအသေးစိတ် လေ့လာဆန်းစစ်ချက်၊ ဘန်ကောက် । ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပါနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့။

<http://www.unescobkk.org/index.php?id=1807>.

ပညာရေးကဏ္ဍအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဌာန၊ electronic စာကြည့်တိုက်၊ UNESCO၊ ဘန်ကောက်။

<http://www.unescobkk.org/index.php?id=799>.

သတင်းအချက်အလက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု (InfoDev) (၂၀၀၅)၊ အသိပညာဆိုင်ရာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ပညာရေးကဏ္ဍအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ၊ Washington D.C.၊ ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေး နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာနိုင်ငံတကာဘဏ်၊ ကမ္မာ့ဘဏ်။

http://www.infodev.org/files/2907_file_Knowledge_Maps_ICTs_Education_infoDev.pdf.

Wadi D. Haddad နှင့် Alexandra Draxler Editors တို့သည် (၂၀၀၂)၊ ပညာရေးအတွက် နည်းပညာ များ - စွမ်းရည်များ၊ အတိုင်းအတာများနှင့် အလားအလာများ Paris । ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပါနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့၊ Washington D.C.၊ AED ။

<http://unesdoc.unesco.org/images/0011/001191/119129e.pdf>.

ကျေး/မတန်းတညိများရိမန် ICT

စဉ်ဆက်မပြတ်ဆက်သွယ်ရေးအမျိုးသမီးများ၏ ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှု အထောက်အကြပ် အစီအစဉ်အဖွဲ့၊ Internet နှင့် ICT နည်းပညာများအတွက်ကျား/မ ဆိုင်ရာဆန်းစစ်မှု နည်းပညာ၊ ပြောင်းလဲမှုနှင့် စွမ်းပကား တိုးမြင့်ပေးရေးအတွက် သင်ယူမှု နည်းလမ်းတစ်ခု။

<http://www.apcwomen.org/gemkit/home.htm>.

<http://publications.oxfam.org.uk/oxfam/display.asp?ISBN=0855985658>.

http://www.cemca.org/CEMCA_Womens_Literacy.pdf.

Thasi Angela M. Kugai Chat Garcia Ramilo and Cheekay Cinco (၂၀၀၃)၊ ကျေးမာ့မှတ်မှုနှင့် ICT၊ Bangkok၊ ကုလသမဂ္ဂဖြူးမှု အစီအစဉ်၊ အချုပ်စိတ် ဒေသဖြူးတိုးတက်ရေး သတင်းအချက်အလက်အစီအစဉ်။

http://en.wikibooks.org/wiki/Gender_and_ICT.

ကျန်းမာရေးနှင့် ICT

အာရုံနှင့်ပစိဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးကော်မရှင်၊ အာရုပစိဖိတ်ဒေသ electronic ကျွန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးနှင့်အခွင့်အလမ်းများ Bangkok ကုလသမဂ္ဂ။

<http://www.unescap.org/esid/hds/latestadd/eHealthReport.pdf>.

Rasmussen & Stine Loft (၂၀၀၃)၊ အာရုပစိစိတ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းအချက် အလက်အစီအစဉ်၊ electronic မှတ်စု-ဂျာ အာရုနှင့်ပစိစိတ်ဒေသအတွက် electronic ကျိုးမာရေး ပစ္စည်းကိရိယာများ ဘန်ကောက်၊ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၊ အာရုပစိစိတ်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သတင်းအချက်အလက် အစီအစဉ်။

<http://www.apdip.net/apdipenote/22.pdf>

Ouma i Stella နှင့် M. E. Herselman (2000) ကျေးလက်ဒေသများ၏ electronic ကျန်းမာရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ဖြစ်ရပ်၊ ကမ္ဘာ့သိပ္ပါ၊ engineer နှင့် နည်းပညာကျောင်း၏ အတွေ့အကြုံများ အတွဲ-၃၀၁၂၀၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ။ ၅၆၀-၅၆၆၆၇၉။

<http://www.waset.org/pwaset/v30/v30-96.pdf>

သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ICT

ITU (၂၀၀၈) |electronicပတ်ဝန်းကျင်အတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာများ - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအခြေပြု၍ - ဖွံ့ဖြိုးဆုံးနိုင်ငံများအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ။ Geneva | ITU |
<http://www.waset.org/pwaset/v30/v30-96.pdf>

Wattegama | Chanuka (၂၀၀၇) | ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် သတင်း အချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ ဘန်ကောက် | ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ် နှင့် Incheon၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာဆိုင်ရာ အာရုံပစ္စတ် သင်တန်းဌာန။

http://en.wikibooks.org/wiki/ICT_for_Disaster_Management.

စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ICT

Bhatnagar ၊ Subhash (၂၀၀၈)၊ ဆင်းရဲသောပြည်သူများအား အထောက်အကြပ်သည့် electronic စီမံအုပ်ချုပ်မှုသို့ ပို့ဆောင်ခြင်း၊ အာရုံပစီမိတ်ဒေသဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များမှ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၊ Bangkok ၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှ အစီအစဉ်။

<http://www.apdip.net/projects/egovernment/capblg/casestudies/Overview.pdf>.

Riley ၊ Thomas B (၂၀၀၃)၊ electronic အစိုးရဝန်ဆောင်မှုနှင့် electronic စီမံအုပ်ချုပ်မှု - ပြည်သူပိုင် ကဏ္ဍ အခြေအနေပြောင်းလဲမှုအတွင်း ကွဲပြားခြားနားမှုများကို လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း၊ နိုင်ငံတကာ နောက်ကြောင်းပြန် လေ့လာမှုအစီရင်ခံစာ London ၊ ဓနသဟာယအတွင်းရေးမှူးရုံး။

http://www.rileyis.com/publications/research_papers/tracking03/ntlTrackRptMay03no4.pdf.

ပြိုင်းချမ်းရေးနှင့် ICT

Stauffacher ၊ Daniel ၊ William Drake ၊ Paul Curriion နှင့် Julia Steinberger (၂၀၀၅)၊ ပြိုင်းချမ်းရေး အတွက်သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ - ပဋိပက္ခကို ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း၊ ကိုင်တွယ်ဖော်ရှင်းခြင်းနှင့် ပြန်လည်တည်ပြုမြှင့်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့တွင် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ၏ အခန်း ကဏ္ဍ၊ New York ၊ ကုလသမဂ္ဂ ICT လုပ်ငန်းအဖွဲ့။

<http://www.unicttaskforce.org/perl/documents.pl?id=1571>.

အဘိဓာန်အကျဉ်း

Analog

အဆက်မပြတ်ဖြစ်နေသည့်စနစ်တစ်ခုတွင် မည်သည့်တန်ဖိုးဖြင့်မဆို ဖော်ပြနိုင်သည့်
တစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပို့သော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဂဏ်သတ္တိများဖြင့် အချက်
အလက်များကို ကိုယ်စားပြုခြင်း၊ တွက်ချက်ခြင်း (ဥပမာ
နာရီလက်တံများ၏တည် နေရာသည် အချိန်၏ ကိုယ်စားပြုမှ တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်) ။

အချိန်မတူလုပ်ဆောင် သည့်နည်းပညာ

ဒေသတွင်းတယ်လီဖုန်းလိုင်းများအားလုံးသို့ အသံ၊ အချက်အလက်များနှင့်ရုပ်ပို့
ကားချပ်များ အဆက်မပြတ် ထုတ်လွှင့်ပေးနိုင်သည့် computer အခြေပြန်ည်း
ပညာ

ထုတ်လွှင့်မှု

အများပြည်သူ့အသံးပြုရန်အတွက် ရေဒီယို (သို့မဟုတ်) ရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ်
များထုတ်လွှင့်မှု။

Cable Television

Cable ကြိုးဖွင့် ဆက်သွယ်ပို့လွှတ်ပေးသော ရုပ်မြင်သံကြားဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း
ဆိုသည်မှာ TV antenna လိုအပ်သည့် ရေဒီယိုလိုင်းများမှ သမားချို့ကျ ၉၅%
ထုတ်လွှင့်ရာတွင် အသံးပြုသည့်လေထာပ်မှ ထုတ်လွှင့်မှုနှင့် ကွဲပြားလျက် ဖန်နှစ်းမျှင်
cable ကြိုး (သို့မဟုတ်) ကြိုးနှစ်ပင်နှင့် နှစ်ပင်ထက်ပိုပါသော ပါယာကြိုးများမှ ၉၅%
ထုတ်လွှင့်ပေးသည့် ရေဒီယိုကြို့မျှင်နှင့် အမှတ်အသားများမှတစ်ဆင့် ကြည့်ရှုသူပရိတ်
သတ်များသို့ TV ထုတ်လွှင့်ပေးမှု စနစ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပူးပေါင်းလေ့လာ သင်ယူမှု

ရွယ်တူအပ်စု တစ်ခုအတွင်း သတင်းအချက်အလတ်နှင့် ထင်မြင်ယူဆချက်များ
အပြန်အလှန် ဖြန့်ဝေခြင်းအားဖြင့် သင်ယူမှု။ နယ်မြေအသီးသီးမှ အုပ်စုများ
အတွက် ပူးပေါင်းလေ့လာသင်ယူမှုအား ညီးနှစ်းပေးရန် computer များကို အသံး
ပြုနိုင်သည်။

စုပေါင်းလုပ်ဆောင်မှု အထောက်အကြပ် လုပ်ငန်းများ

ဒေသတွင်းရှိ အဖွဲ့ဝင်များကို ဝန်ဆောင်မှုမျိုးစုံ ပေးနိုင်သည့် ဒေသ၏ဘုံးနေရာ
တစ်ခု။

Computer အခြေပြု သင်ယူမှု

တစ်ခါတစ်ရုံတွင် CBL အတိုကောက်ခေါ်ဆိုကြသည့် computer အခြေခံ
သင်ယူမှုသည် ပညာရေးနယ်ပယ်၏ အမိကအဖြစ် computer များ အသံးပြုမှုကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ ငါးသည် စာသင်ခန်းတွင် computerအသံးပြုမှုကိုရည်ညွှန်း
ထားသော်လည်း computerများကိုသင်ကြားမှုရည်ရှယ်ချက်များအတွက်အသံးပြု
နေသည့်သတ်မှတ်နယ်ပယ်အတွင်းပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာcomputerအသံးပြုမှုကို ရည်
ညွှန်းပါသည်။

Internet ဖွေးစွဲမှု (တစ်ပြိုင်တည်းမက်စ်ခြင်း)	နေရာဒေသအသီးသီးမှ online သုံးစွဲသူများ တစ်ပြိုင်တည်းလုပ်ဆောင်နိုင်မှ မရှိသည့် computer အခြေပြုစွေးနွေးပဲ။
Internet ဖွေးစွဲမှု (တစ်ပြိုင်တည်းဖြစ်ခြင်း)	နေရာဒေသအသီးသီးမှ online သုံးစွဲသူများ တစ်ပြိုင်တည်းလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် computer အခြေပြုစွေးနွေးပဲ။
computer file ရွှေ့ပြောင်းမှု	computer fileရွှေ့ပြောင်းမှုဆိုသည်မှာ ဖိုင်တစ်ခု (သို့မဟုတ်) တစ်ခုထက်ပိုသော ရွှေ့ပြောင်းခြင်း ဖိုင်များကို နေရာတစ်ခုမှအခြားတစ်နေရာခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ ပေးမှု ဖြစ်သည်။ computer diskette မရွှေ့လျားနိုင်သော hard disk (သို့မဟုတ်) compact disk အစရှိသည့် electronic သို့လျှောင်မှု ကြေားခံပစ္စည်းများကို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရွှေ့လျားမှုဖြင့် electronic စနစ်သုံး သို့လျောင်ထားသည့် computer file များကို ရွှေ့ပြောင်းပေးနိုင်သည်။
တွေ့ဆုံးမှု	တွေ့ဆုံးမှုဆိုသည်မှာ အသုံးပြုသူကို အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်ပေးရန် မည်သည့် Media ပေါင်းစပ်မှုကိုမဆို ရွှေးချယ်ခွင့်ပေးထားစဉ် အများသုံး Platform တွင် ကြေားနှင့်ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ၏ တစ်ဆက်တည်းဖြစ်သော နည်းလမ်းတစ်ချဖြင့် စာအုပ်၊ အကြေားဆိုင်ရာရုပ်ပုံများ၊ လူပ်ရှားမှုများ၊ Video စသည့် Media အားလုံးကို အတူတက္ခာဖြန့်ဝေပေးမှုဖြစ်ပါသည်။
စာပေးစာယူ	အဝေးသင်သင်ခန်းစာများအတွက် သင်ခန်းစာများ၊ Student assignment စသည့်များကို စာတိုက်မှုတစ်ဆင့် ပေးပို့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။
လူမှုရေးတာဝန်ပူးပေါင်း တာဝန်ရှိမှု	လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အကျိုးစီးပွားအတွက် နိုင်ငံသားများနှင့် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများ ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ပူးပေါင်းတာဝန်ယူဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ပါသည်။
Cybercafés	e-mail နှင့် Internet အသုံးပြုရန် အခွင့်အလမ်းကဲ့သို့သော computerဆိုင်ရာလိုအပ်သော ပစ္စည်းပစ္စယူများကိုပေးနိုင်သည့်ဆိုင် (computer ဆိုင်ရာလွယ်ကူမှုများ ပေးသည့်ဆိုင်)။
Digital	Digitalသည် သုညထက်ကြီးသောကိန်း နံပါတ်(၁)နှင့် သုညကိန်း(၀)ကဲ့သို့သော အခြေအနေနှစ်ရပ်အရ အချက်အလက်များပေါ်ထွက်လာစေရေး၊ ထိန်းသိမ်းရေး နှင့် computer ဖြင့် စီမံဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို လုပ်ဆောင်ပေး နေသည့် electronic နည်းပညာများကို ဖော်ပြထားပါသည်။ သုည မဟုတ်သောကိန်းသည် နံပါတ်(၁)များကိုကိုယ်စားပြုပြီးသုညကိန်းသည်နံပါတ်(၀) များဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် digital နည်းပညာ နှင့် သိမ်းဆည်း (သို့မဟုတ်) ကူးပြောင်းထားသည့် အချက်အလက်များကို (၀) များနှင့် (၁)များပါရှိသည့် ကိန်းစဉ်တန်းတစ်ခုအဖြစ် ဖော်ပြပါသည်။
နည်းပညာကွာဟမှု	အသိပညာ ရွှေ့ဆောင်စီးပွားရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် အရင်းအမြစ်ရှိသည့် တစ်ဦးချင်းစီ လူမှုရေးနယ်ပယ်များနှင့် အရင်းအမြစ်မရှိသည့် တစ်ဦးချင်းစီ လူမှုရေးနယ်ပယ်များအကြား ကွာဟမှု
စီးပွားရေးစံအမှတ် အသား	တိုးပွားလာသည့်ကုန်ထုတ်မှုကြောင့် တစ်ယူနစ်ကုန်ကျစရိတ် လျော့ကျလာခြင်းသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ အရည်အသွေးပြည့်ဝှမ်းများကို အမှန်တကယ် ဖြစ်ပေါ်လာစေပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုကို တိုးပွားစေပြီး တစ်ခုချင်းစီ ထုတ်လုပ်မှု

	ကုန်ကျစရိတ်ကျဆင်းစေခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးစံအမှတ်အသားကို ဖြစ်မောက်စေ နိုင်ပါသည်။
Electronic ကြော်ငြာသင်ပုန်း	သာမန်သင်ပုန်းမဲ (သို့မဟုတ်) သင်ပုန်းဖူးတစ်ခုနှင့် ဆင်တူသည့် ကိရိယာပစ္စည်း သင်ပုန်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ငှါးကို အသုံးပြုသူများနှင့် computer တို့သည် သတင်း အချက်အလက် အပြန်အလှန် အပေးအယူလုပ်နိုင်သည်။
Electronic ကုန်သွွှာ်ရေး	စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော သတင်းအချက်အလက်များ အသုံးပြုခွင့်ရရေး အကြောင်းအရာများချုပ်ထားရန် အသုံးပြုသူများကို ခွင့်ပြုသည့် ဆေ့ဖို့လ် ကို အသုံးပြုနေသော computer။
electronic သင်ယူမှု	Electronic ကုန်သွွှာ်ရေး (သို့မဟုတ်) အီး-ကုန်သွွှာ်ရေးသည် အထူးသဖြင့် ကမ္မားတစ်လွှားချိတ်ဆက်ထားသော ကွန်ရက်ဖြစ်သည့် Internet မှတစ်ဆင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းခြင်းဝယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
E-mail	electronic သင်ယူမှု သင်ပုန်းသည် သတင်းအချက်အလက်များကို စီကုံးရေးသားခြင်း၊ ပေးပိုခြင်း၊ လက်ခံရယူသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် ပေးပိုခြင်း နည်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။
Facsimile	electronic အားဖြင့်ကူးပြောင်းကူးယူသော တိကျသည့်မိတ္တာ။ သို့မဟုတ် ပြန်လည် ထုတ်ပေးသည့်အရာ။
ပထမမျိုးဆက်သစ် သင်ယူသူများ သတင်း အချက်အလက် ရယူအသုံးချိန်မှု စွဲများ	ကောင်းသင်ပညာ သင်ယူခွင့်ရရှိရန် မိသားစုတစ်ခုအတွင်းမှ ပထမမျိုးဆက် ငှါးသည် သတင်းအချက်အလက်များအတွက် လိုအပ်ချက်ကို သိမြင်နိုင်မှုနှင့် မည့်သည့်ပုံစံ ပုံနှိပ်ဖော်ပြချက်များ၊ online အခြေခံအချက်လက်များနှင့် Internet စသည့်တို့ကိုမဆို ပေါ်လာသည့် သတင်းအချက်အလက်များအား ရှာဖွေအကြဖြတ်ပြီး အသုံးပြုနိုင်မှုစွဲများ ရည်။
အပြန်အလှန်ဆက် သွွှာ်ဆောင်ရွက်မှု	computer များတွင် အပြန်အလှန်ဆက်သွွှာ် ဆောင်ရွက်မှုသည် သက်ရှိတစ်ပြီး (သို့မဟုတ်) အခြားသက်ရှိ သတ္တဝါဖြစ်နိုင်သည်တို့နှင့် ကွန်ပျူးတာအစီအစဉ်တစ်ခု တို့အကြား အပြန်အလှန်ဆက်သွွှာ်မှု။
Multimedia	စာသား၊ ရုပ်ပုံများ၊ လူပ်ရှားမှုများနှင့် အသုံးများကို ပေါင်းစည်းထားသည့် နည်းဖြင့် တင်ပြရန် computer များကို အသုံးပြုပုံဖြစ်သည်။ ငှါးဝယ်ရေးသည် စာသား၊ အသုံး၊ ရုပ်သေများ၊ video နှင့် ရုပ်ပုံများ အပြန်အလှန် အသုံးပြုပုံကို အထောက်အကြပ်သည့် စနစ်များကိုဖော်ပြရန်လည်း အသုံးပြုသည်။ ဤအရာ

	တစ်ခုချင်းစီကို computerတွင် အသံးမပြနိုင်မီ analog ပုံစံမှ digital ပုံစံသို့ တစ်နည်းနည်းဖြင့်ပြောင်းလဲပေးရပါမည်။
ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေး	ကလေးများအပြင် အရွယ်ရောက်သူများ၊ လူထုအတွင်းမှ သီးသန့်အပ်စုင် များကို ရွှေးချယ်ထားသည့် သင်ယူမှုပုံစံများပေးရန် ကျောင်းသင်ပညာရေးစနစ် ဘောင်း၏ပြင်ပတွင် ဆောင် ရွက်သည့် စနစ်တကျဖွံ့စည်းထားသော ပညာရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတစ်ခုခဲ့။
သတင်းတိုဝင်ဆောင်မှု	သတင်းတိုဝင်ဆောင်မှု၊ ဆယ်လူလာတယ်လီဖုန်း စနစ်အကြောင်း စာပေ၊ သတင်း၊ အချက်အလက်များ ပို့ပေးရေးအတွက် ဝန်ဆောင်မှုတစ်ခုခဲ့။
သင်ယူမှုကွန်ရှက်များ	ကျောင်းများ၏ကွန်ရှက်များ၊ ကျောင်းများကို Internet များနှင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်း ကျောင်းသားကျောင်းသူများ၊ ဆရာဆရာမများနှင့် ကျောင်းများအကြား ဆက်သွယ်မှုများ တည်ဆောက်ခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့်အရင်းအမြစ်များမျှဝေခြင်း၊ ကွန်ရှက် ချိတ်ဆက်ထားသည့် ပတ်ဝန်းကျင်များတွင် အွန်လိုင်းမှ electronic သင်ယူမှုကို အထောက်အကြောပေးခြင်းဖြင့် သင်ယူမှုကွန်ရှက်သည် အသိပညာရွှေးဆောင် လုမ္မရေးနယ်ပယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိုးမြင့် ပေးပါသည်။
တစ်ပြုံးစုံနက် လုပ်ဆောင်သည့် နည်းပညာသုံး ရေးခို့	Synchronous သည်တစ်နေရာတည်းမဟုတ်ဘဲတစ်ချိန်တည်းတစ်ပြုံးစုံနက် လုပ်ဆောင် သည်ကို ဆိုလိုသည်။ ရေးခို့ အတွက် Synchronous ဟူသည် ထုတ်လွှင့်ခြင်းနှင့် သောတဆင်သူတို့ မတည်းသော နေရာအသီးသီးတွင် ရှိနေနိုင်သော်လည်း ရေးခို့ အသံလွှင့်ပြောနေ၏ ထုတ်လွှင့်မှုကို နားဆင်သူတို့က တစ်ချိန်တည်းတွင် ဖမ်းယူ နားဆင်ရမည့်ဟု ဆိုလိုပါသည်။
Online စာသင်ခန်းများ	ကျောင်းသားကျောင်းသူများအား online မှုသင်ယူနိုင်သော စာသင်ခန်း ဖန်တီး ခြင်းစနစ်တစ်ခုခဲ့။
Online ဆွေးနွေးခြင်း	အသံ၊ ဗိုဒ်ထိန်းနှင့် အချက်အလက်များ ထုတ်လွှင့်ခြင်းတိုကို အသံပြုသည့် နှစ်နေရာ (သို့မဟုတ်) နှစ်နေရာထက်ပို့သောနေရာများမှ နှစ်ဦး (သို့မဟုတ်) နှစ်ဦးထက်ပို့သောသူများအကြား electronic ဖြင့် အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှု။
တယ်လီဖုန်းလိုင်း	လူဦးရေ တစ်ယူနစ် (ယေဘယ်အားဖြင့် လူ ၁၀၀) ရှိ တယ်လီဖုန်းလိုင်းသိပ်သည်း မှုအရေအတွက်ကို ဖော်ပြရန် အများအားဖြင့် အသံပြုသောဝေါဘာရဲ။

သင်တန်းဆရာများအတွက် သိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ဤဘာသာရပ်ကို သီးခြားအမြင်ရှုထောင့်အတွင်း အထူးအလေးပေး၍ ရေးသားတင်ပြထားပါသည်။ ဤသင်တန်းဆရာများ သတိပြုဖွယ် သို့မဟုတ် သိမှတ်ဖွယ် ကဏ္ဍာဏ် ရည်ရွယ်ချက်မှာ စာရေးသူ၏ ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာဆိုင်ရာအတွေး၊ အမြင်များကို နိုင်ငံတွင်း၊ ဒေသတွင်း လေကျင့်ပညာပေးရာမြားများနှင့် မိမိကိုယ်ပိုင်အနေအထားနှင့်အညီ ဆက်လက်လေလာသွားကြမည့် တစ်ဦးချင်းစီ အတွေးအမြင်များနှင့် ညီနှင့်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

<p>ဘာသာရပ်မှာတိကာစဉ်အကြောင်းသိကောင်းစရာ ခေါင်းစဉ်တင်ပြထားသည့်ကဏ္ဍာဏ်ပြုဆိုသကဲ့သို့ ဤဘာသာရပ်ကို ပြုစုရေးသားရာတွင် သင်ယူသူအမျိုးမျိုးနှင့် မတူညီသည့် နိုင်ငံများ၏ ပြောင်းလဲသည့် အခြေအနေများကို ချင့်တွက်၍ ရရှိသွားရမည့်တန်းကို သင်ယူသူများ ရရှိနိုင်စေရန် စီစဉ်ထားပါသည်။ ထိုအပြင် ဘာသာရပ်ပါ အကြောင်းအရာတစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ပိုချမှုပုံစံမျိုးစုံ (online ဖြစ်စေoff-lineဖြစ်စေ)ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လည်း စီမံထားပါသည်။</p>	<p>ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်နှင့်နိုင်ငံတကာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လည်း ဒေသတစ်ခုနှင့်တစ်ခု၊ နိုင်ငံတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြေားအပြောင်းအလဲရှိကောင်းရှိပေမည်။ ထိုကြောင့်လည်း ဘာသာရပ်ပါအကြောင်းအရာများ ဒေသအနေအထားများနှင့် သင့်လျော်ရန် သဟဇာတဖြစ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ မည်သည်ကို တင်ပြရမည်၊ မည်ကဲ့သို့တင်ပြရမည်ဟူသော အချက်များမှာ လေလာသင်ယူချိန်အတွင်း သို့မဟုတ် လက်ရှိအနေအထားတွင် မူတည်ပါသည်။ သင်ရှိပါအကြောင်းအရာ များကို တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ အုပ်စုလိုက်ဖြစ်စေ လေကျင့်သင်ကြားပေးသည့်ကျောင်းများတွင် သင်ကြား နိုင်သကဲ့သို့ အစိုးရရှုံးများတွင်လည်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချိန်အပိုင်းအခြား၊ လေကျင့်ရေးကဏ္ဍာဏ်အတွက် သင်ရှိပါပိုချချက်အတိုင်း အတာအသေးစိတ်လေလာမှုအပေါ် မူတည်ဆုံးဖြတ်ရပါမည်။</p>	<p>ဤသင်တန်းဆရာများ သတိပြုဖွယ် ရေသားထားချက်သည် သင်ကြားရန် အကြောင်းအရာ များကို ပိုမိုထိရောက်ထက်မြေကိစ္စာသင်ကြားပိုချနိုင်ရန် အတွေးအမြင်များနှင့် သုံးသပ်အကြံပြုခြင်းများကို ပုံပိုးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သင်တန်းဆရာများအနေနှင့်လည်း အကြောင်းအရာများကို ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်စေရန် နည်းသစ်လမ်းသစ်များ ရှာဖွေကြံးဆိတ်တွင် လုပ်ဆောင်ခြင်းပြုကြရန်ဖြစ်ပါသည်။</p>
---	--	---

လေကျင့်ရေးချုံးကပ်မှုများနှင့် မဟာဗျာဗျာများအကြောင်း နောက်ထပ်လမ်းညွှန်ချက်ကို အစိုးရ အရာရှိကြီးများအတွက် ICT ပညာရပ်သင်ရှိးညွှန်းတမ်း ဘာသာရပ်အတွဲများအတွက် ပူးတဲ့အသုံးပြုမည့် အရာတစ်ခုအနေဖြင့် ပြုစုရေးသော သင်ကြားမှုပုံစံလက်စွဲစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

<http://www.unapcict.org/academy>.

ထိရောက်သော လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးနည်းစနစ်များဆိုင်ရာ ပေါ်ဘူယျမှတ်သားဖွယ်ရာများ

သင်ရှိပါအကြောင်းအရာများကို ကိုယ်တိုင်လေ့လာနိုင်သကဲ့သို့ စာသင်ခန်းတွင် ပို့ချိန်ရန် လည်းစီစဉ်ထားပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ဘာသာရပ်၏ကဏ္ဍတစ်ခုစီကို သင်ယူမှု ဦးတည်ချက်များ ဖော်ပြချက်နှင့်စတင်ပြီး အဓိကကျသော သော့ချက်အကြောင်းအရာများ အနှစ်ချုပ်ဖြင့် အဆုံးသတ် ထားပါသည်။ သင်ယူလေ့လာသူများအနေနှင့် သင်ခန်းစာ၏ဦးတည်ချက်နှင့် အဓိကအချက်များကို အခြေခံ၍ ဘာသာရပ်ပါ အကြောင်းအရာများကို နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် မိမိကိုယ်ကို တိုးတက်မှုအနေအထားကို အကဲဖြတ်စိစစ်နိုင်ပါသည်။ အခန်းတစ်ခုစီတွင် ဆွေးနွေးရန်မေးခွန်းများ နှင့် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ရန်အကြောင်းအရာများ ထည့်သွင်းပေးထားသဖြင့် လေ့လာသင်ယူသူများ အဖို့ ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သကဲ့သို့ သင်တန်းဆရာများအနေနှင့်လည်း ပို့ချေရာတွင် အထောက်အကျော် စေပါသည်။ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများသည် သင်ရှိပါဘာသာရပ် အကြောင်း အရာများ၏ ထူးခြားသော အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤအကြောင်းအရာများကိုဆွေးနွေးရန်နှင့် စိစစ်သုံးသပ်ရန် အထူးသဖြင့် ဘာသာရပ်ပါအဓိကသဘောထားယူဆချက်များနှင့်စည်းမျဉ်းများသည် လက်တွေ့လုပ်ငန်းများနှင့် အစိအစဉ် များကို မည်သည့်အတိုင်းအတာ လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ကြောင်း ဆွေးနွေးရန်နှင့် သုံးသပ်စိစစ်ရန်အတွက် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။

သင်ယူသူများအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်မှုနည်းပညာ အခြေပြုနှင့် အထောက်အကျော် ICT ချို့ကပ်နည်းများ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်ရန်လိုအပ်ကြောင်းနှင့်အသုံးပြုသည့်ပုံစံ များမှာလည်း ဒေသအခြေအနေများနှင့် သင့်လော်မှုရှိသင့်ကြောင်း သိထားရန် အရေးကြီးသည်။ ဤဘာသာရပ်ကို သက်ကြီးသင်ယူမှု အခြေခံစဉ်းမျိုးများနှင့်အညီ ရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် သက်ကြီး များသည် စိတ်ဖိစ်းမှုကင်းပြီး သင်ယူရန်အကြောင်းအရာများ သတင်းအချက်လက်များ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မပို့ခဲ့လျှင် အကောင်းဆုံးသင်ယူလေ့ရှိခြင်းကြောင့် မည်သည်ကို အရေးတကြီး သင်ယူရန်လိုကြောင်း မိမိတို့ဘာသာ ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိကြောင်း အသိအမှတ်ပြုလက်ခံထားပါသည်။ ကိုယ်တိုင်လေ့လာရန် မေးခွန်းများနှင့် လက်တွေ့လေ့ကျင့်ခန်းများသည် ကိုယ်ပိုင်အတွေ့အကြံများကို ဆွဲထဲတဲ့၍ သင်ယူရန်အကြောင်းအရာကို စံအမှတ်ပြုရန် တင်ပြထားသည့် ပြဿနာရပ်များကို ပြန်လည်တွေးခေါ် စဉ်းစားနိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်မှာ သင်ယူလေ့လာရန်အကြောင်းရပ်များကို ငါးတို့၏လုပ်ငန်းအတွေ့အကြံနှင့် ဆီလော်ရန်နှင့် ပြဿနာကိုဖြေရှင်းတတ်ရန် ကိုယ်ပိုင်အတွေ့အကြံကိုရရှိထားသည့် အသိပညာနှင့်ပေါင်းစပ်နိုင်စွမ်းရှုရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဤသင်ရှိးဘာသာရပ် လေ့လာသူများသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အသိပညာကြွယ်ဝသည့် ရင်းမြစ် ပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ် ဝန်ဆောင်နိုင်ကြမည်ဟု မှတ်ယူရပါမည်။ သင်တန်းဆရာများ အနေနှင့် အနေအထားအမျိုးမျိုးတွင် သင်ယူသူအမျိုးမျိုးတို့ကို လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးဆိုင်ရာ ရင်းမြစ်များ အဖြစ် ဤသင်ရှိးဘာသာရပ်ပါ အကြောင်းအရာများကို အသုံးပြုသည့်အခါ အထက်ပါအချက်ကို အမြော်ပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သင်တန်းဆရာများ အနေနှင့် အခြား ဖြစ်ပ်ပုံများနှင့် ဥပမာများကို

ရှင်းတိုကိုယ်ပိုင်အတွေ့အကြံမှ ပေါ်ထွက်လာအောင် အားပေးအားမြောက်ပြုခြင်းဖြင့် ဘာသာရပ်ပါ အကြောင်းအရာများကို စွဲမြှုသွားစေရန် အားပေးထားပါသည်။

သင်ခန်းစာဖွဲ့စည်းခြင်း

သင်ယူသူပရီသတ္တိုးရော ရရှိသည့်ချိန်တာ ဒေသနောက်ခံ အခြေအနေများပေါ်အခြေခံ၍ အခြား သင်ရှိုးဘာသာရပ်ပါအကြောင်းအရာများကို သတ်မှတ်ချိန်ဆိုင်ပါသည်။ အချိန်မတူညီချက်ကြောင့် သင်ယူရန် ရရှိသွားမည့်အနေအထားကို အောက်ပါအတိုင်း လမ်းကြောင်းပေးထားပါသည်။

သင်ကြားချိန် မိနစ်(၉၀)အတွက်

အကြိုးတန်းမူဝါဒရေးဆွဲသူများအတွက် သင်ရှိုးဘာသာရပ်အခန်း(၂)ပါ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်မှုနည်းပညာ ICT အသုံးပြုခြင်းကို ဖော်ပြထားသည့်နှမူနာဖြစ်ရပ် လေ့လာချက် အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်နှင့်အတူ ယေဘုယျနားလည်စေရန်အတွက် သင်ရှိုးဘာသာရပ်၏ အပိုင်း(၂) ပြည့်စုံသောအနှစ်ချုပ်။

စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် - အပိုင်း(၃)မှုလွှဲ၍
ကဏ္ဍတစ်ရပ်ရပ်ကို ရွှေးချယ်၍သတ်မှတ်သင်ယူသူများအတွက် ဆက်စပ်မှုရှိအခန်းမှ ဥပမာတစ်ရပ် အသေးစိတ် ရှင်းလင်းချက် အပါအဝင်။

လုပ်ငန်းအစီအစဉ် သို့မဟုတ် စီမံကိန်းစီမံခန့်ခွဲသူများအတွက်- တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ICT အသုံးပြုခြင်းမှ စိန်ခေါ်မှုများအကြောင်းကိုအပိုင်း(၃)ပါ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှု တစ်ခုခုကို အသေးစိတ် တင်ပြထားသည့် ဘာသာရပ်၏အပိုင်း(၄)။

သင်ကြားချိန်(၃)နာရီအတွက်

- မူဝါဒရေးဆွဲသူများအတွက် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုလက်တွေ့သင်ခန်းစာ ၉၀ မိနစ် အသေးစိတ် ရှင်းလင်းခြင်းနှင့်အတူ အပိုင်း(၂)နှင့် အပိုင်း(၄)ကို ခြုံငြုံမိသောအနှစ်ချုပ်။
- Projectနှင့် စီမံကိန်းစီမံဆောင်ရွက်သူ ဝန်ထမ်းများအတွက် Project ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ချက်စီမံကိန်း လက်တွေ့လေ့ကျင့်ခန်းနှင့် ပူးတွဲ၍သင်ကြားပို့ချသည့် အပိုင်း(၃)နှင့် အပိုင်း(၄) အသေးစိတ်တင်ပြချက်တစ်ခုနှင့် အပိုင်း(၃)မှ ဆီလျှော်သော တိုးတက်မှုကဏ္ဍကို ခြုံငြုံမိသော အနှစ်ချုပ်။
- ဤနာရီသင်ခန်းစာကို မိနစ်၉၀ စာသင်ချိန်သင်ခန်းစာ ၂၂ ခုအဖြစ်ခွဲ၍ သက်ဆိုင်ရာအခန်း၏ သင်ခန်းစာအကျဉ်းကို ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှု အုပ်စုလက်တွေ့ လုပ်ငန်းပူးတွဲလျက် သင်ကြားပို့ချနိုင်ပါသည်။

(၁)ရက် သင်ကြားမှုအတွက် (သင်ချိန်-၆ နာရီ)

သင်ချိန် ၉၀ မိနစ် သင်ခန်းစာကဏ္ဍ(၄)ခုအသုံးပြုပြီး အပိုင်း(၁)မှုအစပြု၍ အပိုင်း(၄)အထိ မှန်မှန် တိုးတက်မှုရအောင် ဆောင်ရွက်ပါ။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော သင်ကြားမှုဆိုင်ရာချို့ကပ်နည်းကို အသုံးပြုပါ။

၃ ရက်အတွက် သင်ကြားရန်အစီအစဉ်မှာ နေ့ဝါက်ကို သင်ရှိုးဘာသာရပ်၏အခန်း(၂)အတွက် အသုံးပြုပါသည်။

၁၇ ရက်ကို ဘာသာရပ်အခန်း (၃) အတွက် အသုံးပြုပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ICT အသုံးပြုရာ နေရာသို့ ဗုတ္တိယနေ့တွင် ကွင်းဆင်းလေ့လာရပါသည်။

ကွင်းဆင်းလေ့လာသင်ယူမှု သင်ခန်းစာများကို တတိယနေ့တွင်ဆွဲးနွေးမည်။ သင်ရှိုး ဘာသာရပ်ပါ အခန်း(၄)ဆွဲးနွေးချက်များကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန် စီမံရေးဆွဲနိုင်ပါသည်။ ပါဝင်သူများအား ဖိတ်ခေါ်၍ မိမိတို့လေ့လာခဲ့သည့် ကွင်းဆင်းလေ့လာသင်ယူမှုနှင့် ICT နည်းပညာများ အသုံးချခြင်းမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် စိန်ခေါ်မှုအမျိုးမျိုးနှင့် သင်ကြားဆဲသင်ရှိုးဘာသာရပ်ပါ အကြောင်းအရာ ပေါင်းစပ် ပေးခြင်းပြုသင့်ပါသည်။ သို့မှာသာလျှင် သင်ယူသူများသည် ဤရာရက်တာ စီမံထားမှုမှတ်ဆင့် သင့်လော် ကောင်းမွန်သည့် အစီအစဉ်များချမှတ်ခြင်း၊ ပုံဖော်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့၏ အရေးပါမှုကို လက်တွေ့ကျကျ ခိုင်မာစွာနားလည်သောပေါက်မှု ရရှိသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၅)ရက် သင်ကြားမှုအတွက် စာသင်ချိန်

(၅)ရက်တာ	ပို့ချုသင်ကြားမှုသည်	လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊
အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သူများအတွက် စံနမူနာ အနေအထားမျိုးဖြစ်လိမ့်မည်။ ဘာသာရပ် ၃ နှင့် ၄ တွင် ပါဝင်သည့် အမိကကဏ္ဍများကို အလေးပေးလျက် စာသင်ခန်းတွင် သင်ကြားမှုအစီအစဉ်များကို နီးစပ်ရာ ဒေသဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုနှင့် သိသာတင်ရှားစေရန် ရောယူက်ပေးသင့်ပါသည်။	စီမံကိန်းများ	

ပထမနေ့တွင် ဘာသာရပ်၏ အပိုင်း ၂ ကို ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ရှာဖွေလေ့လာမှုပါဝင်ရပါမည်။	လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊	လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊	
ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များအပေါ်	တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုအနေအထားကို	တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုအနေအထားကို	
ရှာဖွေလေ့လာရန်	နေ့ဝါက်အချိန်ပေးပါမည်။	နှင့်နောက်	အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုချင်း
အပြန်အလှန်ချိတ်ဆက် ပေါင်းစပ်မှုကို လုပ်ဆောင်ရပါမည်။			

ဥပမာအားဖြင့်	ဆင်းရွှေ့မဲ့မဲ့ပါးမှုကို	လျော့ပါးစေသည့်ပကာမခြေလှမ်းသည်
ကျိုးမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ပညာရေးတွင် မမျှော်လင့်သောရလဒ်များရှိပါသည်။ ၄င်းတိုးအနေနှင့် ပို့ချုံအစီအစဉ် နှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် အရေးပါသောကြောင့် ဤဆက်စပ်မှုများကို ဖော်ထုတ် သင့်ပါသည်။ ပထမနေ့၏ ကျိုးသောနေ့တစ်ဝါက်တွင် ICT နည်းပညာ အမျိုးမျိုးအား ရှာဖွေလေ့လာခြင်းကို စုပေါင်းပါဝင်မှု စုစည်းမှုနှင့် digital ကွာဟာမှုပြဿနာများကို အထူးကျပ် ကြည့်ရှုဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် အနီးရှိတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးဌာနသို့ သွားရောက် လေ့လာခြင်းအားဖြင့် တစ်နေ့တာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ကျေနပ်ဖွှားပြုပါသည်။		

၃ တိုးတက်နှင့် တတိယနေ့များတွင် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များ ပြည့်မောက်ရန် အတွက် ICT နည်းပညာများ အသုံးချမှုကို အမိကထားပို့ချိုး (အပိုင်း-ဂကိုဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်) အနည်းဆုံး နေ့ဝါက်တာကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်းကို ပြုသင့်ပါသည်။ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် လေ့လာမှုများ ကိုလည်း အသေးစိတ် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်းကို လေ့လာစဉ်ကတွေ့မြင်ခဲ့ရသည့်အတိုင်း စီစဉ်ချမှတ်ထားသော အမိကသောတရားဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ပုံဖော်မှုသွေ့ပြင်လက္ခဏာရပ်များတွင် အသုံးပြုသော လက်တွေ့လုပ်ငန်းပါဝင်သင့်ပါသည်။

စတုတက္ကန္တနှင့် ပဋိမန္တများတွင် လေ့ကျင့်ခန်းများကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန်။ ဘာသာရပ် (၄)တွင်ပါဝင်သည့် အကြောင်းအရာများကို သင်ကြားမှုပုံစံဖြင့် နံနက်ပိုင်း သင်ကြားပို့ချသူ ဦးဆောင်သည့် အပိုင်းတွင် ပြုလုပ်ပြီး မွန်းလွှဲပိုင်းတွင် တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ အုပ်စုလိုက်ဖြစ်စေ လက်တွေ့လုပ်ငန်းများတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ပဋိမန္တများတွင် အဖွဲ့လိုက်သုံးသပ်တင်ပြချက်ဖြင့် လက်တွေ့ လေ့ကျင့်ခန်းတင်ပြမှုများကို အဆုံးသတ်မည့်ဖြစ်သည်။

သင်တန်းဆရာများအား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာဆိုင်ရာ အာရုပစီးပိုင်းတွေ အာရုပစီးပိုင်းတွေ၏ website (<http://www.unapcict.org/academy>) တွင် ရရှိနိုင်သည့် လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုဆိုင်ရာအလိုက် အံဝင်ခွင့်ကျတင်ပြနိုင်စေရန် အားပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။

သင်တန်းဆရာများအားလည်း ပို့ချမည့်အစီအမံများကို ဆွေးနွေးခြင်းအပိုင်းပါ ပို့ချနည်းနှင့် တစ်ဦးချင်း သို့မဟုတ် အုပ်စုလိုက်လုပ်ဆောင်သွားနိုင်မည့် လေ့ကျင့်ခန်းနှင့် အဆုံးသတ်သည့် သင်ခန်းစာ တစ်ခုစီ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲတတ်ရန် အားပေးရပါသည်။

စံအားဖြင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားရေး စာသင်ခန်းတစ်ခုတွင် ၂၂ ဦးထက် မပို့သင့်ပါ။ သင်တန်း ဆရာများအနေနှင့် ညွှန်ပြထားသည့် မြို့ငြေားစာများကို အသုံးပြုသင့်ပါသည်။ ထို့နောက် ရည်ညွှန်းထားသော မူရင်းအကြောင်းအရာများနှင့် website များတွင် ကြည့်ရှုသင့်ပါသည်။ အခြားဆီလျှော်သည့် ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ သို့စေကာမူ တင်ပြချက်တွင် ပါဝင်သည့် အားလုံးသော မြို့ငြေားများနှင့် ရင်းမြစ်အကြောင်းအရာများကို ကိုးကား အထောက်အထားပြရန် သတိရသင့်ပါသည်။

စာရေးသူအကြောင်း

ఉశారెని వ్యాసపు రెడ్డి మృ ఇండియా ఫీడ్స్ ను హైదరాబాద్ లో అవును. అందులో ఉశారెని వ్యాసపు రెడ్డి కు ప్రధానిగా ఉన్నాడు. అందులో ఉశారెని వ్యాసపు రెడ్డి కు ప్రధానిగా ఉన్నాడు. అందులో ఉశారెని వ్యాసపు రెడ్డి కు ప్రధానిగా ఉన్నాడు.

ჭိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ အာရုံပစီဖိတ်
ဗဟိုသင်တန်းဌာန

- (၁) **လေကျင့်သင်ကြားခြင်း။** သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြသူများနှင့် မူဝါဒရေးဆဲသူတို့၏ ICT ဆိုင်ရာ အသိပညာနှင့် ကျွမ်းကျင့်မှုတိုးတက်မြှင့်တင်ရန်နှင့် ICT လေကျင့် သင်ယူသူများ နှင့် ICT လေကျင့် သင်ကြားပေးသူများ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရန်၊

(၂) **သူတေသန။** ICT ကဏ္ဍတွင် လူအရင်းအမြစ်တိုးတက်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စိစစ် လေ့လာမှုကို ဆောင်ရွက်ရန်၊

(၃) **အကြံပေးခြင်း။** အာရာပစီဖိတ်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လုမြေရေးကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ နှင့် ဆက်စပ်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် လူအရင်းအမြစ် တိုးတက် ရေး အစီအမံများတွင် အကြံပေး ဝန်ဆောင်မှုပြုရန်၊

အာရပစိဖတ်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်

အစိုးရအဆင့်မြင် အရာရှိကြီးများအတွက် ICT ပညာရုံ

ဤပညာရုံသည် နည်းပညာကွာဟမူများကိုဆက်စပ်ပေးရန်အတွက် အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးမှု ပန်းတိုင်များ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်စေရန် ICT နည်းပညာဖြင့် မြှင့်တင်ပေးရမည့် အခွင့်အလမ်းများကို ပြည့်စုံစွာ တင်ပြရေးအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့် အသိပညာနှင့် ကျော်မှုများနှင့်အတူ မူဝါဒချောတ်သူများအား လိုအပ်ချက်ပြည့်စုံစေရန် ရည်ရွယ်ထားသည့် ပင်မဘာသာရပ် (၈) ခုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ICT လေ့လာသင်ကြားရေး ဘက်စုံသင်ရုံးညွှန်းတမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာရပ်(၁) ပြည့်စုံသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ အသုံးပြုမှု ဆက်နွယ်ပုံ

ငါးသည် ထောင်စုနှစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်ပေါက်မြောက်ရေးအတွက် ICT နည်းပညာများကို အသုံးပြုရာတွင် မူဝါဒချောတ်ခြင်းမှသည် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းအထိ အရေးကြီးသည့် အကြောင်းခြင်းရာ များနှင့် ဆုံးဖြတ်ရမည့် အချက်များကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် တင်ပြထားပါသည်။

ဘာသာရပ်(၂) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာမူဝါဒ၊ လုပ်ငန်းစဉ်၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တို့အတွက် သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ အသုံးပြုပုံ ငါးသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT မူဝါဒချောတ်ခြင်းနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်းများကို အလေးထား တင်ပြထားပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT ကိုမြှင့်တင်ပေးမည့် အမျိုးသားရေးမူဝါဒများ၊ မဟာ ဗျာဟာများ၊ လုပ်ငန်းတောင်များနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးကြီးသည့် အကြောင်းခြင်းရာ များကို ဖော်ပြထားပါသည်။

ဘာသာရပ်(၃) e - Government အသုံးပြုပုံများ။ ငါးသည် electronic အစိုးရအယူအဆများ၊ အခြေခံမူများနှင့် အသုံးပြုဆောင် ရွက်ခြင်းအမျိုးမျိုးကို ဆန်းစစ်လေ့လာထားပါသည်။ ငါးသည် electronic အစိုးရစနစ်တည်ဆောက်ပုံကို ဆွေးနွေးတင်ပြထားပြီး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များကို ထုတ်ဖော်တင်ပြထားပါသည်။

ဘာသာရပ်(၄) အစိုးရအဆင့်မြင်အရာရှိကြီးများအတွက် သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ နည်းလမ်းများ။ ငါးသည် ICT နည်းပညာ၏ မျက်မြောက်ကာလ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှု များနှင့် အနာဂတ်အလားအလာများဆိုင်ရာ အသိပညာများကို တင်ပြထားပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ICT ဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချောတ်သည့်အခါ အရေးကြီးသည့် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် မူဝါဒဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များကိုလည်း ရှုမြင်သုံးသပ်ထားပါသည်။

ဘာသာရပ်(၅) Internet အသုံးပြု အုပ်ချုပ်မှုစနစ်။ ငါးတွင် Internet လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် အသုံးပြုမှုကို စီမံဆောင်ရွက်သည့် နိုင်ငံတကာမူဝါဒများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၏ လက်ရှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို ဆွေးနွေး တင်ပြထားပါသည်။

- ဘာသာရပ်(၆) ဆက်သွယ်မှုကွန်ရက်၊ သတင်းအချက်အလက် လုပ်ခြေရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်လွှတ်လပ်ခွင့်၊ ဂင်းတွင် သတင်းအချက်အလက် လုပ်ခြေမှုဆိုင်ရာ အရေးကြီးသည့် အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုများ၊ သတင်းအချက်အလက် လုပ်ခြေမှုမဟာ ဗျူဟာ ရေးဆွဲချုပ်တိသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို တင်ပြထားပါသည်။
- ဘာသာရပ်(၇) သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာစီမံကိန်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ သီအုရိနှင့် လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှု၊ ဂင်းတွင် အသုံးများသည့် နည်းလမ်းများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် စီမံကိန်းစီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ပညာရပ်များ အပါအဝင် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုအတွက် ICT စီမံကိန်းများနှင့် ကိုက်ညီသည့် စီမံကိန်း စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အသိပညာများကို မိတ်ဆက်တင်ပြထားပါသည်။
- ဘာသာရပ်(၈) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ ရန်ပုံငွေ ရရှိရေးနည်းလမ်းများ၊ ဂင်းတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ICT နှင့် electronic အစိုးရ စီမံကိန်းများအတွက် ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ရေးလုပ်ငန်းများကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ ပြည်သူပိုင်နှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများကို ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် အထူးသဖြင့် အသုံးဝင်သည့် ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ရေးလုပ်ငန်းတစ်ရပ်အဖြစ် သိသာထင်ရှုးအောင် တင်ပြထားပါသည်။

ဤဘာသာရပ်များကို သင်ရှိးဆိုင်ရာ နိုင်ငံအလိုက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက ဒေသနာဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများနှင့်အတူ လုပ်လေ့လုပ်ထို့သည့်အတိုင်း လုပ်ဆောင်နေကြသည့်မှာ နိုင်ငံအသီးသီးမှု မူဝါဒချုပ်တူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းရေးနှင့် ဂင်းတို့၏ ဆီလျှပ်မှုကို သေချာစေရေးအတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာရပ်တို့ကို ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးဖြင့်လည်း ပြန်ဆိုထားပါသည်။ ထိုပြင် ဂင်းဘာသာရပ်များသည် မူဝါဒချုပ်တူများကို ဂင်းတို့၏ဆီလျှပ်မှုကို အာမခံသေချာစေရန် အစဉ်ခေတ်မီ နေလိမ့်မည် ဖြစ်သည့်အပြင် ၂၁ရာစွဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ICT အကြောင်းကို အလေးပေးထားသည့် ဘာသာရပ်အသစ်များသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။

**ဗိုလ်ချုပ်တိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ အာရုံပစီဖိတ်
ပဟိုသင်တန်းဌာန၊ Virtual Academy (AVA-<http://ava.unapcict.org>)**

- ငှါးသည် သင်ရှိးဘာသာရပ်များ သင်ကြားပို့ချရန်အတွက် online အဝေးသင်ယူမှု နေရာ တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။
- ငှါးသည် online သင်ခန်းစာများ၊ တင်ပြချက်များနှင့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုများ ပါဝင်သည့် သင်ရှိးဘာသာရပ်များအားလုံးကို online မှ သင်ယူလေ့လာနိုင်အောင် ရေးဆွဲထားပါသည်။
- သင်ယူသူများအား ငှါးတို့၏ ကိုယ်ပိုင်သင်ယူမှုနှင့်တားဖြင့် သင်ခန်းစာများ သင်ယူနိုင်အောင် အထောက်အကြပ်ပါသည်။

Electronic ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုပဟိုဌာန

(e - Co Hub – http://www.unapcict.org/eco_hub)

- ICTD အတွက် အရင်အမြစ်များ ပေးအပ်သည့် Protal နှင့် အသိပညာ မျှဝေသည့် ကွန်ရက် ဖြစ်ပါသည်။
- အရင်အမြစ်များ လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ခွင့်ကို ဘာသာရပ်များမှတစ်ဆင့် ပေးအပ်ပါသည်။
- အသုံးပြုသူများသည် online ဆွေးနွေးမှုများတွင် ပါဝင်နိုင်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်တိုးတက်ရေးအတွက် ICTD အသိပညာအခြေခံကို တိုးခဲ့မှုဝေရန် အထောက်အကြပ်သည့် electronic ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုပဟိုဌာန online ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးသော အသိက်အဝန်းတွင် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်တိုးတက်ရေးအတွက် သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာဆိုင်ရာ အာရုံပစီဖိတ်ပဟိုသင်တန်းဌာန online နှင့် electronic ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုပဟိုဌာနတို့က ပေးအပ်သည့်ဝန်ဆောင်မှုများမှ အကျိုးကျေးဇူး အပြည့်အဝ ရရှိနိုင်ရန် http://www.unapcict.org/join_form တွင် online မှတ်ပုံတင်ပါ။